ZŠ ŽIDLOCHOVICE, okres Brno-venkov, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Škola pro všechny, č. j. ZS 500/2016

Základní škola Židlochovice, Tyršova 611
okres Brno-venkov, příspěvková organizace
září 2016

Obsah

1. Identifikační údaje 1
2. Charakteristika školy 2
3. Charakteristika ŠVP 5
4. Učební plány 16
4.1. Učební plán pro I. stupeň 16
4.2. Učební plán pro II. stupeň 17
5. Učební osnovy 20
5.1. Učební osnovy pro I. stupeň 20
Český jazyk 20
Anglický jazyk 42
Matematika 52
Informatika 70
Prvouka 77
Přírodověda 97
Vlastivěda 108
Hudební výchova 122
Výtvarná výchova 136
Tělesná výchova 146
Pracovní činnosti 155
5.2. Učební osnovy pro II. stupeň 164
Český jazyk a literatura 164
Anglický jazyk 197
Německý jazyk 210
Matematika 223
Informační a komunikační technologie 237
Dějepis 245
Občanská výchova 260
Fyzika 281
Chemie 296
Přírodopis 309
Zeměpis 325
Hudební výchova 340
Výtvarná výchova 351
Výchova ke zdraví 362
Tělesná výchova 372
Člověk a svět práce 383
Volitelné předměty 403
Základy sportu 403
Technická výchova 409
Domácnost a zahrada 414
Dramatická výchova 426
Ekologie 431
Estetická a mediální tvorba 439
Informatika 446
Konverzace v anglickém jazyce 451
Matematicko-fyzikální praktika 456
Přírodovědné bádání 464

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků 474
6.1. Hodnocení na 1. stupni 483
6.2. Hodnocení na 2. stupni 485
7. Školní vzdělávací program pro školní družinu při ZŠ Židlochovice 491

1. Identifikační údaje

Název ŠVP

Školní vzdělávací program Škola pro všechny, č. j. ZS 500/2016

ŠVP byl zpracován podle RVP ZV.

Údaje o škole

Název školy:	Základní škola Židlochovice, okres Brno – venkov, příspěvková organizace
Adresa:	Tyršova 611, 667 01 Židlochovice
Ředitelka školy:	Ing. Jana Králová
Koordinátor:	Mgr. Petra Karpíšková, Mgr. Jakub Janča
Kontakty:	telefon: 547 425 421 e-mail: info@zszidlochovice.cz webové stránky: www.zszidlochovice.cz
IČO:	71001514
RED-IZO	600111334

Zřizovatel

Název:	Město Židlochovice
Adresa:	Masarykova 100, 667 01 Židlochovice
Kontakty:	telefon: 547 428 711 e-mail: posta@zidlochovice.cz webové stránky: www.zidlochovice.cz

Platnost dokumentu

Školní vzdělávací program platí od 1. 9. 2016.

Ing. Jana Králová
ředitelka školy

razítko školy

2. Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Základní škola Židlochovice, okres Brno – venkov, příspěvková organizace, je úplnou školou s 1. – 9. ročníkem. Jsme spádovou školou, kterou v 1. – 5. ročníku navštěvují především žáci ze Židlochovic, do 6. – 9. ročníku přicházejí žáci z okolních škol s prvním stupněm. Kapacita školy je 845 žáků, průměrná naplněnost tříd je 25 žáků.

Provoz školy probíhá v oddělených školních budovách. Ředitelství školy je umístěno v budově na Tyršově ulici. Součástí školy je školní družina a školní poradenské pracoviště. Součástí školní budovy na Tyršově ulici jsou tělocvičny a venkovní sportovní areál s atletickým oválem.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je věkově pestrý – zahrnuje mladé i zkušené pedagogy. V rámci školního poradenského pracoviště, které zahájilo činnost v roce 2005, působí na škole speciální pedagog, školní psycholog, dále výchovný poradce, poradce pro volbu povolání a školní metodik prevence. Na 1. i 2. stupni pracují se žáky také asistenti pedagoga.

Charakteristika žáků

Kromě žáků ze Židlochovic tvoří výraznou část žáci dojíždějící z okolních obcí. V posledních letech se ve škole vzdělávají i děti jiných národností. Dlouhodobé zkušenosti máme s integrací žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Péče o tyto skupiny žáků je koordinována školním poradenským pracovištěm.

Podmínky školy

Materiální vybavení školy je na dobré úrovni. Kmenové i odborné učebny na prvním i druhém stupni jsou vybaveny multimediální technikou. Žáci využívají odborné učebny hudební výchovy, výtvarné výchovy, fyziky, chemie, přírodopisu, počítačové a jazykové učebny, pracovnu rodinné výchovy a školní dílnu. Tělesná výchova má k dispozici dvě tělocvičny a venkovní sportovní areál. Ty jsou v odpoledních hodinách využívány veřejností. Školní pozemek je využíván při výuce pěstitelství. Občerstvení, možnost svačin a pitný režim zajišťuje školní bufet.

Školní družina

Družina organizuje zájmové vzdělávání pro žáky přihlášené k pravidelné denní docházce, dále umožňuje účastníkům odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování. Zaměřuje se především na rozvoj kompetencí komunikativních, sociálních, personálních a občanských.
V době hlavních prázdnin organizují vychovatelky školní družiny pětidenní příměstský tábor pro žáky od 6 do 11 let.

Školní poradenské pracoviště

Školní poradenské pracoviště spadá do oblasti poradenských služeb ve škole. Standardní činnosti poradenských pracovníků školy zahrnují služby, které jsou poskytovány žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogickým pracovníkům. Poradenské služby ve škole jsou na naší škole zajišťovány speciálním pedagogem, školním psychologem, výchovným poradcem, poradcem pro volbu povolání a školním metodikem prevence. Školní poradenské pracoviště koordinuje svoji

činnost se službami školských poradenských zařízení (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum, středisko výchovné péče) v regionu.
Pedagogicko-psychologické poradenství naplňuje především tyto cíle:

- pracovat se všemi subjekty školy a vytvořit tak širokou základnu primární prevence školní neúspěšnosti a sociálně nežádoucích jevů,
- sledovat účinnost preventivních programů aplikovaných školou a vytvořit metodické zázemí pro jejich vytváření a realizaci,
- zavést do školství novou koncepci kariérového poradenství,
- připravit podmínky a rozšířit možnosti integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných,
- vybudovat příznivé sociální klima pro integraci kulturních odlišností a přijímání sociálních odlišností na škole,
- posílit průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s neprospěchem a vytvořit předpoklady pro jeho snižování,
- prohloubit včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů,
- poskytovat metodickou podporu učitelům při aplikaci psychologických a speciálně pedagogických aspektů vzdělávání do školních vzdělávacích programů,
- prohloubit a zlepšit spolupráci a komunikaci mezi školou a rodiči,
- integrovat poradenské služby poskytované školou se službami školských poradenských zařízení a s úřady práce.

Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími partnery

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách, webových stránkách školy, osobně, telefonicky, případně prostřednictvím e-mailu.
Každoročně škola pořádá Burzu středních škol pro vycházející žáky a jejich rodiče, které se zúčastňují zástupci středních škol okresů Brno-město, Brno-venkov a Břeclav. Mají možnost získat informace o vybraných školách přímo od jejich zástupců. Tato akce přispívá k zodpovědnému výběru studia na středních školách.
Pravidelně pořádá škola Dny otevřených dveří, které nabízí možnost neformálního setkávání s absolventy školy a s veřejností. DOD využívají žáci z okolních škol a jejich rodiče k prohlídce naší školy, hlavně před přestupem na druhý stupeň.
Při škole pracuje Sdružení rodičů, zástupci rodičů žáků jednotlivých tříd – třídní důvěrníci společně s výborem SR se schází přibližně třikrát za školní rok, popř. podle potřeby častěji. Vedením školy jsou informováni o činnosti školy, o výsledcích vzdělávání, záměrech a dalším rozvoji. Rodiče se též vyjadřují k aktuálním problémům vzdělávání a výchovy žáků. Sdružení rodičů se podílí (zejména finančně) na pořádání různých akcí pro žáky.
Na základě zákona č. 561/2004 Sb. je zřízena Školská rada. Ve školské radě zastupují školu 3 členové zvolení pedagogickými pracovníky školy.
O dění ve škole podáváme pravidelné informace v Regionálním zpravodaji (kabelová televize), Zpravodaji města a na svých webových stránkách.

Vlastní hodnocení školy

Autoevaluace – vnitřní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vnitřní hodnocení školy stanoví §11 a §12 zákona č. 561/2004 Sb. (Školský zákon) a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

1. Oblasti autoevaluace

- materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou
- výsledky vzdělávání
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

2. Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.
Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok (jsou stanoveny v rámcovém plánu práce pro každý školní rok).

3. Nástroje autoevaluace

- rozbor dokumentace školy
- rozhovory s učiteli, rodiči
- jednání ve školské radě
- dotazníky pro rodiče, žáky a učitele
- srovnávací prověrky, dovednostní testy
- hospitace

4. Časové rozvržení autoevaluačních činností

- hospitační činnost (v průběhu celého školního roku)
- projednání struktury vlastního hodnocení školy v pedagogické radě podle § 9 vyhlášky č. 15/2005 Sb. (do konce září)
- projednání vlastního hodnocení školy v pedagogické radě za minulý školní rok (do konce října)
- elektronické srovnávací testy dovedností žáků
- mapa školy (dle potřeby)
- výroční zpráva o činnosti školy (každý rok)
- srovnávací prověrky (průběžně celý školní rok)
- dotazníky na klima školy
- rozhovory s učiteli a žáky, výstupy z jednání školské rady (průběžně)

3. Charakteristika ŠVP

Zaměření školy

Školní vzdělávací program Škola pro všechny naplňuje výchovné a vzdělávací cíle RVP ZV. Název vyjadřuje hlavní myšlenku vzdělávacího programu – otevřenost školy všem dětem, rodičům a veřejnosti.

Základní pilíře naší školy vycházejí ze tří základních potřeb rodičů našich žáků:

1. Bezpečí dítěte
2. Úspěch dítěte
3. Problém dítěte má řešení

Mezi další preferované oblasti školního vzdělávacího programu patří:

- prohloubení jazykových a komunikačních dovedností našich žáků
- čtenářská, matematická a finanční gramotnost žáků
- práce s výpočetní a komunikační technikou
- zdravý životní styl, sportovní výchova a environmentální výchova
- nabídka volitelných předmětů
- inkluzivní vzdělávání, tzn. vytváření podmínek pro talentované žáky i pro žáky s různým druhem postižení

Naším cílem je:

- učit žáky takovým vědomostem, dovednostem a postojům, které budou dobře uplatnitelné v běžném životě
- zavádět do výuky efektivní metody výuky, jako je skupinové (kooperativní), činnostní a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu
- pro život v současném světě je nezbytná kvalitní výuka cizích jazyků a přírodovědných předmětů
- povedeme žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, budeme podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů, podporovat výuku na počítačích a jejich využívání
- budeme preferovat sportovní výchovu, povedeme žáky ke zdravému životního stylu
- povedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu
- každé dítě by mělo při výuce zažít pocit úspěchu
- budeme se zaměřovat i na žáky nadané, chceme jim vytvořit podmínky pro jejich rozvoj - z metod práce chceme u těchto žáků preferovat samostatnou práci, činnostní a projektové vyučování
- nechceme podporovat jen intelektuální nadání, ale budeme podporovat žáky i s jiným druhem nadání, jako je hudební, pohybové, manuální, estetické, apod.

- rovněž se chceme zúčastňovat různých soutěží školního i okresního charakteru, ve kterých mají žáci možnost se prezentovat a při přípravě na tyto soutěže dochází k rozvoji jejich nadání
- environmentální výchovu budeme zařazovat nejen do povinných předmětů, ale také do volitelných předmětů a zájmových útvarů

Chceme i nadále rozvíjet silné stránky naší školy tak, abychom naplňovali tyto cíle:

Škola pro všechny.

Škola s tradicí.

Škola s dlouhodobě vysokou úrovní absolventů.

Škola s kvalitním pedagogickým sborem.

Škola s odborným pracovištěm v oblasti poradenských služeb.

Škola s kvalitními službami školní družiny.

Škola vnímaná jako metodický lídr mezi školami v regionu.

Škola s odpovědností k území, ke spádovým obcím.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie představují společně uplatňované postupy, metody a formy práce, které jsou v rámci výchovně vzdělávacího procesu uplatňovány všemi pedagogy školy a vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- rozvíjíme u žáků schopnost samostatné práce
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost
- podporujeme různé přijatelné způsoby k dosažení vzdělávacích cílů
- ve výuce se zaměřujeme na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- pěstujeme u žáků návyk sebekontroly, vlastního hodnocení a kritického přístupu k výsledkům práce
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi

Kompetence k řešení problémů

- využíváme vhodné metody k rozvoji kreativity žáků (projektové vyučování, kooperativní učení, činnostní učení)
- učíme žáky nebát se problémů
- vytváříme praktické problémové úlohy a situace, vedeme žáky k jejich úspěšnému řešení
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- při řešení problémů podporujeme týmovou spolupráci
- v rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet
- předkládáme žákům problémy vázané na učební látku i každodenní život

- ve všech vyučovacích předmětech podporujeme využití moderní techniky při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- prioritně se zaměřujeme na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích
- klademe důraz na stručné, logické a výstižné vyjadřování v písemném i ústním projevu
- seznamujeme žáky se základními prostředky komunikace verbální i nonverbální
- učíme žáky diskutovat
- vedeme žáky k tomu, aby prezentovali své názory
- učíme žáky k pozornému naslouchání druhým, jako nezbytnému prvku účinné mezilidské komunikace
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených školou

Kompetence sociální a personální

- podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- podporujeme inkluzi (začlenění) – volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- zařazujeme práci ve dvojicích a skupinách
- společně s žáky vytváříme pravidla týmové práce a řídíme se jimi
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

Kompetence občanské

- klademe důraz na ohleduplnost, zdvořilost, úctu, kultivované vystupování a slušné chování k druhým lidem
- prosazujeme ideály svobody a důstojnosti člověka, lidská práva, solidaritu a toleranci jako základní životní hodnoty
- podporujeme vlastní sebedůvěru u žáků

Kompetence pracovní

- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- měníme pracovní podmínky, vedeme žáky k adaptaci na nové podmínky
- důsledně vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- různými formami seznamujeme žáky s různými profesemi
- zapojujeme žáky do činností a aktivit školy
- pomáháme žákům při volbě povolání

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola vytváří podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných v souladu se zákonem č. 82/2015 Sb. a s navazujícími právními předpisy. Vytváření podmínek připravuje a koordinuje školní poradenské pracoviště (ŠPP). Na realizaci se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci školy. Při vzdělávání žáků respektujeme přiznaný stupeň podpůrných opatření, komunikaci s jejich zákonnými zástupci a soulad se zájmem žáka podle odst. 9, § 16 školského zákona.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole zaštiťuje školní poradenské pracoviště (ŠPP). Poradenské služby školy podléhají platné legislativě. Činnost školního poradenského pracoviště řídí jeden z jeho členů pověřený ředitelkou školy. Spoluprací se školskými poradenskými zařízeními a koordinací péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je pověřen školní speciální pedagog.

Školní poradenské pracoviště je tvořeno pozicemi: školní speciální pedagog, školní psycholog, výchovný poradce a školní metodik prevence. Dle finančních a personálních možností školy doplňuje tým školního poradenského pracoviště sociální pedagog.

1. Školní speciální pedagog koordinuje zajišťování podmínek pro vzdělávání žáků s přiznaným stupněm podpůrných opatření ve škole a společné vzdělání žáků. Metodicky podporuje pedagogy, asistenty pedagoga a zákonné zástupce žáka. Zajišťuje individuální a skupinovou speciálně pedagogickou intervenci.
2. Školní psycholog ve spolupráci s pedagogy monitoruje a ovlivňuje klima školy a jednotlivých tříd ve smyslu utváření podmínek pro inkluzi a zapojení žáků s přiznaným stupněm podpůrných opatření do kolektivu. V odůvodněných případech provádí diagnostiku sociálního klimatu a vztahů ve třídách. Žákům s přiznaným stupněm podpůrných opatření poskytuje psychologickou podporu při individuálních konzultacích. Individuální konzultace k této problematice poskytuje i jejich rodičům. Nabízí kariérové poradenství.
3. Výchovný poradce řeší výchovné otázky žáků s přiznaným stupněm podpůrných opatření, vede výchovné komise a poskytuje poradenství v oblasti volby povolání těchto žáků.
4. Školní metodik prevence koordinuje oblast primární prevence ve škole s ohledem na žáky s přiznaným stupněm podpůrných opatření.
5. Sociální pedagog řeší sociální situaci žáků a její negativní dopady na vzdělávání, pravidelnou školní docházku, fungování základních společenských mechanismů v rodině a přítomnost základních sociálních návyků u žáků.

Spolupráce s dalšími institucemi ve vzdělávání žáků s přiznaným stupněm podpůrných opatřeních

Podle typu diagnostikovaných speciálních vzdělávacích potřeb konkrétního žáka spolupracujeme s těmito organizacemi:

- PPP Brno a dalšími pedagogicko-psychologickými poradnami v Brně
- se speciálně pedagogickými centry v Jihomoravském kraji
- se středisky výchovné péče v Brně (v případě výrazných výchovných obtíží žáků se SVP)

Jestliže zákonný zástupce zvolí jiné školské poradenské zařízení, v souladu s platnou legislativou budeme toto rozhodnutí respektovat.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

a) Pravidla a průběh tvorby, realizace vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP)

- Před vlastním zpracováním PLPP dochází k:
  a) pedagogickému pozorování žáka třídním učitelem
  b) orientačnímu vyšetření žáka školním speciálním pedagogem, případně školním psychologem.
- Podnět ke zpracování PLPP dává škola zákonnému zástupci. Ten uděluje škole souhlas se zpracováním PLPP a provedením pedagogického pozorování a orientačního speciálně pedagogického, případně psychologického vyšetření.
- Školní speciální pedagog stanoví termín přípravy a vyhodnocení PLPP.
- PLPP má formálně jednotnou podobu, která vychází z přílohy č. 3 vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných v platném znění. Bude zpracován písemně.
- PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli konkrétního vyučovacího předmětu a za pomoci školního speciálního pedagoga. K podpisu PLPP organizuje třídní učitel společné schůzky se zapojenými osobami.
- Tato forma podpory je ve stanoveném termínu ukončena písemným závěrečným hodnocením. V případě přetrvávání či prohloubení obtíží žáka bude doporučeno vyšetření ve školském poradenském zařízení. Škola poskytne veškerou součinnost k jeho zajištění. Se závěrečným hodnocením bude prokazatelně seznámen zákonným zástupce. Do doby předání doporučení školským poradenským zařízením škole bude uplatňována stanovená podpora v rámci PLPP.

b) Pravidla a průběh tvorby, realizace vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

- IVP je zpracováváno v souladu s platnou legislativou. Zpracovává se na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka.
- IVP má formálně jednotnou podobu, která vychází z přílohy č. 2 vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných v platném znění. Bude zpracován písemně.
- IVP zpracuje školní speciální pedagog s třídním učitelem ve spolupráci s učiteli konkrétního vyučovacího předmětu. Proces vytváření, vyhodnocování IVP a jednání zapojených osob koordinuje školní speciální pedagog.
- V IVP bude specifikováno provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory.
- K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

a) Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Podnět ke zpracování PLPP dává škola zákonnému zástupci na základě odůvodněné identifikace nadaného žáka podle jeho školních výsledků, projevů, přístupu k novému učivu, úspěšnosti při řešení problémových úloh nebo po vzájemné konzultaci.
- PLPP má formálně jednotnou podobu, která vychází z přílohy č. 3 vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných v platném znění. Bude zpracován písemně.
- Školní speciální pedagog stanoví termín přípravy a vyhodnocení PLPP.
- PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli konkrétního vyučovacího předmětu a za pomoci školního speciálního pedagoga. K podpisu PLPP organizuje třídní učitel společné schůzky se zapojenými osobami.
- PLPP pro žáka, který bude školou identifikovaný jako nadaný či mimořádně nadaný, bude obsahovat možnosti obohacení učiva, možnosti a plány konzultací s pedagogy vybraných předmětů a nabídku mimoškolní činnosti.
- PLPP bude současně podkladem pro vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně, o které bude se souhlasem zákonného zástupce zažádáno. Vyšetření pak nadání či mimořádného nadání potvrdí, nebo vyvrátí. Škola bude nadále postupovat v souladu s doporučeními školského poradenského zařízení.

a) Pravidla a průběh tvorby, realizace vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP) mimořádně nadaného žáka

- IVP se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka. IVP má formálně jednotnou podobu, která vychází z přílohy č. 2 vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných v platném znění. Bude zpracován písemně a v souladu s platnou legislativou.
- Proces vytváření, vyhodnocování IVP a jednání zapojených osob koordinuje školní speciální pedagog.
- IVP zpracuje školní speciální pedagog s třídním učitelem ve spolupráci s učiteli konkrétního vyučovacího předmětu.
- V IVP budou specifikována konkrétní podpůrná opatření a úpravy vzdělávacího procesu podle doporučení školského poradenského zařízení. IVP bude vycházet ze školního vzdělávacího programu.

b) specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných mimo IVP po doporučení školského poradenského zařízení a na žádost zákonného zástupce:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- akcelerace vzdělávání – zařazení do vyššího ročníku
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována formou integrace do vzdělávacího obsahu vyučovacích předmětů. Blíže je integrace popsána v učebních osnovách jednotlivých vyučovacích předmětů. Průřezové téma je uvedeno zkratkou, např. MEDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.

Osobnostní a sociální výchova – OSV
Výchova demokratického občana – VDO
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – EGS
Multikulturní výchova – MKV
Environmentální výchova – ENV
Mediální výchova – MEDV

Osobnostní a sociální výchova									
Tematický okruh	**1. stupeň**					**2. stupeň**			
	1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Rozvoj schopností poznávání	Čj M PRV	Čj M PRV	Čj M PRV Aj	Čj Aj PŘ M VL	Čj M VL Aj	M Z Hv ČaSP Ov	M Hv Př ČaSP Z Nj	M Z Ov Př ČaSP	M Z Ov
Sebepoznání a sebepojetí	ČJ PRV Tv Vv	Čj Tv Vv	Čj PRV Tv Vv	Čj PŘ M VL Vv Tv	Čj M VL PŘ Vv Tv	Aj VZ Tv Vv ČaSP Ov	Aj Tv Vv IaKT Ov Nj	Aj VZ Tv Vv Ov Nj	Aj Tv Nj Vv IaKT Ov ČaSP
Seberegulace a sebeorganizace	Čj M Hv	Čj M Hv	Čj M Hv	Čj PŘ VL	Čj VL	VZ ČaSP OV	Ov ČaSP	VZ Ov ČaSP	VZ Ov Nj
Psychohygiena	PRV Tv	Tv PRV	PRV Tv	PŘ Tv	PŘ Tv	VZ Tv ČaSP	Tv ČaSP	Tv Př Hv Vv Ov ČaSP	VZ Ov Tv Hv Vv
Kreativita	PČ PRV	PČ	PČ PRV	PČ	PČ M PŘ	Čj M Tv Z Vv Hv ČaSP	Čj, M Tv Vv Hv IaKT ČaSP	Čj M Tv Vv IaKT Ov ČaSP	Čj M TV Z Vv IaKT Ov
Poznávání lidí	PČ PRV Tv	PČ Tv PRV	PČ PRV Tv	PČ Aj PŘ Tv	PČ M Aj Tv	Aj Tv Ov ČaSP	Aj Tv Hv IaKT	Aj Tv Ov ČaSP	Tv Ov

							Ov ČaSP		
Mezilidské vztahy	Čj M PČ Tv PRV	Čj M PČ Tv PRV	Čj Hv M PČ Tv PRV	ČJ PČ M Hv Tv	ČJ PČ M VL Hv Tv	VZ Tv Vv Ov ČaSP	Tv Nj Vv Hv IaKT ČaSP Ov	VZ Tv Nj Vv Ov ČaSP	VZ Tv Nj Vv Ov
Komunikace	Čj M PČ PRV Tv	Čj M PČ Tv PRV	Čj M Aj PČ PRV Tv	Čj PČ Aj VL Tv	Čj PČ PŘ VL Aj Tv	Čj M VZ Z Vv Ov Hv ČaSP	Čj Z Vv Hv IaKT Ov ČaSP	Čj Z Hv IaKT Ov ČaSP	Čj VZ Z HV IaKT Ov Nj ČaSP
Kooperace a kompetice	Čj PČ PRV Tv Vv	Čj PČ PRV Tv Vv	Čj PČ PRV Tv Aj Vv	Čj PČ Aj Vv VL Tv	Čj PČ VL Aj Vv Tv	F M Vv Hv ČaSP Ov	F Vv HV IaKT Ov ČaSP	Vv IaKT Ov ČaSP	VZ Vv IaKT Ov
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Čj M PČ PRV	Čj M PČ PRV	Čj M PČ PRV	Čj PČ M	Čj PČ M VL PŘ	M Ov F VZ Tv Z ČaSP	M F TV Z IaKT ČaSP	M Ov VZ Př Ch TV Z IaKT ČaSP	M VZ TV Z IaKT Ch
Hodnoty, postoje, praktická etika	Čj M PČ PRV	Čj M PČ PRV	Čj M PČ PRV	Čj PČ VL Hv	Čj PČ PŘ Hv	Čj ČaSP Ov	Hv Ov ČaSP	VZ Ov ČaSP	D Př VZ Ov

Výchova demokratického občana									
Tematický okruh	**1. stupeň**					**2. stupeň**			
	1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Občanská společnost a škola	PRV	Čj	Čj PRV	Čj PČ VL	Čj PČ VL	Ov			
Občan, občanská společnost a stát		PRV	Čj PRV	Čj VL	ČJ, VL	Ov VZ	Ov	D VZ IaKT Ov	Ov VZ

Formy participace občanů v politickém životě				VL	VL		Ov		Ov
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VL	VL	D	Ov	Z	Ov

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech									
Tematický okruh	**1. stupeň**					**2. stupeň**			
	1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Evropa a svět nás zajímá	Vv	Vv	Vv Aj	Vv Čj PČ Aj PŘ Hv	Vv Čj PČ M PŘ Aj Hv	Čj Tv Ov	Čj Hv TV Z IaKT Nj	Tv Př Nj Z Hv Ov	Tv Z Hv Ov Aj
Objevujeme Evropu a svět		PRV	Aj	Čj Aj PŘ	Čj M PŘ Aj	Vv Aj	D, Př VV Z IaKT Aj Hv	Vv Z Aj Nj	Vv Z Ov
Jsme Evropané			Aj	Aj	Čj VL M Aj	Čj F	F IaKT	Z F Hv	Z Hv Ov

Multikulturní výchova									
Tematický okruh	**1. stupeň**					**2. stupeň**			
	1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Kulturní diference	PRV	PRV	Hv AJ	Aj Hv	VL Aj Hv	Čj Vv Ov	Vv Z OV	Vv Z Ov	Čj Vv NJ Z Hv
Lidské vztahy	M PRV Tv Vv Hv	M Hv Tv PRV Vv	M, PRV Tv Vv	PŘ Vv M	M VL Vv PŘ	Tv Ov	Čj Tv IaKT	Čj Tv Ov	Tv Aj Nj
Etnický původ	PRV	PRV	Hv Aj	PČ PŘ	PČ VL PŘ	Tv Ov	Tv Z Ov	Tv Z Hv Ov	Tv Nj Z Hv

Multikulturalita	PRV	PRV	PRV Aj	Aj PŘ	VL Aj	Ov Aj	Čj Nj Z Aj	Čj Z NJ Ov Aj	Čj Nj Z
Princip sociálního smíru a solidarity	Tv	Tv	Tv	Tv	M VL Tv	Tv Ov	Tv	D Tv Ov	Tv

Environmentální výchova									
Tematický okruh	**1. stupeň**					**2. stupeň**			
	1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Ekosystémy	PČ PRV	PČ PRV	PČ PRV	PČ PŘ	PČ M PŘ	Př ČaSP	Př	Ch Př	Ch
Základní podmínky života			PRV	PŘ	M PŘ	D Z ČaSP	Ov	Ch Př	Př Ch
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PČ Hv PRV	PČ Hv PRV	Čj PČ PRV Hv	Čj PČ PŘ VL Hv	Čj PČ PŘ VL Hv	Tv Z ČaSP Ov	Tv Z Ov ČaSP	Tv Z Př Ch ČaSP	Př Ch Tv Z ČaSP
Vztah člověka k prostředí	PČ PRV Vv Tv	Čj PČ PRV Vv Tv	Čj PČ PRV Vv Tv	Čj PČ PŘ Vv Tv	Čj PČ M PŘ Vv Tv	Vv Z Tv ČaSP OV	Př Vv Tv Z Ov ČaSP	M, Př, Tv Z Ch ČaSP	F Př Tv Ch Nj Z

Mediální výchova									
Tematický okruh	**1. stupeň**					**2. stupeň**			
	1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			PRV	Čj INF PŘ	Čj M PŘ VL INF	Čj Z, Hv	Z Hv IaKT Ov	Z Hv Ch	Čj Ch M VZ Z
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				INF	PŘ M INF		OV	M VZ	Čj VZ D
Stavba mediálních sdělení			Čj	Čj	Čj M		IaKT		IaKT

					VL				
Vnímání autora mediálních sdělení	Hv				M		Ov		Čj VZ
Fungování a vliv médií ve společnosti		PRV	PRV	Čj INF PŘ	ČJ VL INF	Tv	Tv Hv IaKT Ov Aj	Tv Hv	D VZ Tv Hv
Tvorba mediálního sdělení	Vv	Vv	Vv	Čj Vv	Čj Vv M VL		IaKT Ov Nj	Vv NJ	Vv IaKT Nj
Práce v realizačním týmu				INF	PŘ VL	Vv	Vv IaKT	Vv	Vv IaKT

4. Učební plány

4.1. Učební plán pro I. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník					MČD	DČD	Celkem
		1.	2.	3.	4.	5.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	7 + 2	8 + 2	6 + 2	6 + 1	6 + 1	33	8	41
	Anglický jazyk			3	3	3	9		9
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	20	4	24
Informační a komunikační technologie	Informatika				0 + 1	1	1	1	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2 + 1			12	3	15
	Přírodověda				2	1 + 1			
	Vlastivěda				2	1 + 1			
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12		12
	Výtvarná výchova	2	1	2	1	1			
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10		10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5		5
Celková povinná časová dotace		21	22	25	25	25	102	16	118
Z toho disponibilní časová dotace		2	3	4	3	4			

Poznámky k učebnímu plánu

MČD – minimální časová dotace
DČD – disponibilní časová dotace

Disponibilní časovou dotaci jsme použili na posílení předmětů v souvislosti se zaměřením školního vzdělávacího programu:

a) český jazyk a literatura – celkem o 8 hodin, po 2 hodinách v 1., 2., 3. ročníku a po 1 disponibilní hodině ve 4. a 5. ročníku (nácvik čtení, automatizace čtení a zařazení obtížného mluvnického učiva do osnov 3. – 5. ročníku)

b) matematika – celkem o 4 hodiny, po 1 hodině ve 2. - 5. ročníku (z důvodu plné automatizace algoritmů sčítání a odčítání, spojů malé násobilky a jejího využití k výpočtům)

c) celek Člověk a jeho svět – celkem 3 hodiny, ve 3. ročníku zařazeno do prvouky a v 5. ročníku vždy po 1 hodině do vlastivědy a přírodovědy (vzhledem k zaměření školy na environmentální výchovu)

d) informatika – 1 hodina ve 4. ročníku (možnost více pracovat s výpočetní technikou na 1. stupni)

4.2. Učební plán pro II. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník				MČD	DČD	Celkem
		6.	7.	8.	9.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4+1	4	3+1	4+1	15	3	18
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12		12
	Německý jazyk		2	2	2	6		6
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+1	4+1	3+1	15	4	19
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie		0+0,5	0+0,5	1	1	1	2
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	1+1	7	1	8
	Občanská výchova	1	1	1	1	4		4
Člověk a příroda	Fyzika	1+1	2	2	1	6	1	7
	Chemie			2	2	4		4
	Přírodopis	1	2	1+1	2	6	1	7
	Zeměpis	1+1	2	1	1+1	5	2	7
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4		4
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6		6
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8		8
	Výchova ke zdraví	1	0	0+1	1	2	1	3
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	2	0+0,5	0+0,5	1	3	1	4
	Volitelné předměty		0+1	0+1	0+1		3	3
	Celkem	29	30	31	32	104	18	122

Poznámky k učebnímu plánu

MČD – minimální časová dotace
DČD – disponibilní časová dotace

Disponibilní časovou dotaci jsme použili na posílení předmětů v souvislosti se zaměřením školního vzdělávacího programu:

a) český jazyk – celkem o 3 hodiny, po 1 hodině v 6., 8. a 9. ročníku (přechod žáků na 2. stupeň, příprava k přijímacímu řízení na střední školy, prohlubování čtenářské gramotnosti)

b) matematika – celkem o 4 hodiny, po 1 hodině 6. – 9. ročníku (rozvoj logického myšlení a prohlubování matematické gramotnosti)

c) informační a komunikační technologie – o 1 hodinu, po 0,5 hodině v 7. a 8. ročníku (počítačová gramotnost)

d) dějepis – o 1 hodinu v 9. ročníku (hlubší poznání českých dějin 20. století)

e) přírodopis – o 1 hodinu v 8. ročníku (ekologie)

f) zeměpis – o 2 hodiny, po 1 hodině v 6. a 9. ročníku (poznávání světa a jeho zákonitostí)

g) člověk a svět práce – o 1 hodinu, po 0,5 hodině v 7. a 8. ročníku (prohlubování finanční gramotnosti)

h) volitelný předmět – 3 hodiny, po 1 hodině v 7. – 9. ročníku

Nabídka volitelných předmětů bude každoročně upravována podle možností školy a zájmu a zájmu žáků.

Přehled volitelných předmětů

Název	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Domácnost a zahrada	1	1	1
Dramatická výchova	1	1	1
Ekologie	1	1	1
Estetická a mediální tvorba	1	1	1
Informatika	1	1	1
Konverzace v Aj	1	1	1
Matematicko-fyzikální praktika	1	1	1
Technická výchova	1	1	1
Základy sportu	1	1	1
Přírodovědné bádání	1	1	1

5. Učební osnovy

5.1. Učební osnovy pro I. stupeň

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dovednosti získané v tomto předmětu jsou důležité nejen pro kvalitní jazykové vzdělávání, ale i pro osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Pomáhá vytvářet předpoklady pro efektivní mezilidskou komunikaci. Minimální časová dotace na 1. stupni vymezená RVP ZV je 33 vyučovacích hodin. Navýšena byla o 8 hodin z disponibilní časové dotace na celkových 41 hodin. Přidali jsme po 2 hodinách v 1., 2., 3. ročníku a po 1 disponibilní hodině ve 4. a 5. ročníku z důvodu nácviku čtení, rozvíjení čtenářské gramotnosti, automatizace čtení a v neposlední řadě zařazení obtížného mluvnického učiva do osnov 3. – 5. ročníku.

Přidělení hodin do ročníků

1. stupeň					
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	celkem
9	10	8	7	7	41

Výuka probíhá v nedělených třídách formou vyučovacích hodin. Na 1. stupni má český jazyk komplexní charakter. Pro přehlednost je rozdělen do tří složek:

a) Komunikační a slohová výchova – 1. a 2. období - rozvíjí fantazii žáků a jejich komunikační schopnosti
b) Jazyková výchova – 1. a 2. období – žáci získají znalosti morfologického, syntaktického a lexikálního pravopisu
c) Literární výchova – 1. a 2. období – žáci se seznamují s různými literárními druhy a žánry a také s nejvýznamnějšími českými i zahraničními autory

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na správné čtení s porozuměním
- zařazuje práci s textem
- podněcuje žáky k samostatnému vyhledávání informací
- klade důraz na kultivované mluvení a psaní
- podněcuje v žákovi pozitivní vztah k učení
- vede žáka k sebehodnocení
- dbá na to, aby si žák správně osvojil užití pravidel českého pravopisu
- používá vhodné učební pomůcky

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka k práci s informacemi
- motivuje žáka, aby informace vyhledal a zpracoval
- pomáhá žákovi aplikovat pravidla na podobné problémy
- vede žáka ke správnému vyjadřování

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka ke vhodné komunikaci se spolužáky a učiteli
- klade důraz na to, aby žák poslouchal názor jiných
- motivuje žáka, aby přispíval do školního časopisu
- snaží se podporovat přátelské vztahy ve třídě

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje práce ve skupinách a dvojicích
- jde příkladem a vede žáky ke vzájemné pomoci a spolupráci
- uplatňuje individuální přístup k žákům

- klade důraz na vzájemnou toleranci a ohleduplnost

Kompetence občanské

Učitel:

- klade důraz a pravidelně kontroluje dodržování stanovených pravidel chování ve třídě
- připomíná, opakuje a vyžaduje dodržování pravidel Školního řádu a dodržování pravidel slušného chování
- navštěvuje s žáky různé vhodné kulturní akce, vede žáka k četbě

Kompetence pracovní

Učitel:

- kontroluje žákovo plnění zadaných povinností a úkolů
- vyžaduje pravidelnou a stálou přípravu na výuku

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – je zaměřena na každodenní získávání dovedností pro sebevzdělávání, slovní komunikaci v různých situacích, pomáhá žákovi utvářet dobré vztahy k sobě samému i druhým lidem.

a) **Osobnostní rozvoj**: rozvoj schopnosti poznávání, seberegulace a sebeorganizace – cvičení smyslového vnímání, soustředění, pozornosti, zapamatování, řešení problémů, dovedností pro učení studium, regulace vlastního jednání a prožívání, organizace vlastního času, plánování učení
b) **Sociální rozvoj:** poznávání lidí ve skupině, ve třídě, utváření dobrých vztahů, respektování a pomoc druhému, nácvik komunikace, seznámení se s pravidly pro komunikaci – dovednost naslouchat, sdělování verbální i neverbální, komunikace v různých situacích
c) **Morální rozvoj:** získávání dovedností pro řešení problémů a rozhodování, pomáhající a prosociální chování, schopnost empatie

Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola: utváření přátelského prostředí ve třídě, škole, zodpovědnost žáků za své chování v rámci třídy, školy, obce.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá: poznávání lidové slovesnosti, zvyků, tradic prostřednictvím ukázek z literárních děl

Environmentální výchova – na základě ukázek z četby utvářet vztah žáků k přírodnímu prostředí, formovat jejich postoje k aktivní ochraně životního prostředí, živočichů, rostlin

Mediální výchova – vede k vnímání mluveného a psaného projevu, jeho stavby, typů obsahů, využití tištěných dokumentů jako zdrojů informací, dále vede k věcné správnosti a přesnosti sdělení.

Český jazyk, 1. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	**Komunikační a slohová výchova** - osvojuje si správnou techniku čtení, správné čtení předložek se slovem, klesání hlasu na konci věty, správnou intonaci - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty - rozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti, odpovídá na otázky, vyhledává slova v textu - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje jednotlivé hlásky, opravuje svou nesprávnou výslovnost - volí přiměřené tempo řeči, správnou hlasitost, srozumitelnost, rozvíjí znělý hlas - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- spisovné vyjadřování - čtení přiměřeně dlouhého textu po slabikách - dramatizace textu - přiměřené tempo řeči, správné dýchání - správná výslovnost jednotlivých hlásek - prosba, omluva, poděkování, blahopřání	**PRV –** dramatizace životních situací, vyprávění příběhu **Vv –** ilustrace pohádky, básně **Hv –** rytmizace říkadel **Průřezová témata:** **OSV – Osobnostní rozvoj –** Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace **OSV – Sociální rozvoj –** Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice **OSV – Morální rozvoj –** Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky - odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých	**Jazyková výchova** - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na slabiky a hlásky - poznává písmena abecedy, plynule je spojuje ve slabiky a slova, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky - rozezná malé a velké písmeno, tištěné i psané - používá tečku za větou, seznámí se s čárkou, otazníkem, vykřičníkem, pomlčkou a dvojtečkou - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu, určí slova, která do řady slov nepatří - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary přiměřené ke svému věku - spojuje slova do vět, věty do jednodušších souvětí, hledá vhodné spojovací výrazy - rozliší větu, řádek, odstavec, nadpis, píše velké písmeno na začátku věty	- jazyková příprava na čtení, sluchová a zraková příprava - analyticko-syntetická cvičení - vyvození hlásek a písmen - slabičně analytický způsob čtení, čtení otevřených slabik ve slovech čtení zavřených slabik na konci slov (slova se souhláskou na konci, s dvojhláskou ou, au) čtení slov se dvěma a více souhláskou na začátku, uprostřed a na konci čtení slov se skupinou ď, ť, ň, di, ti, ni, bě, pě, vě, mě, čtení slov se slabikotvorným r, l - nácvik plynulého čtení - nácvik čtení s porozuměním - nácvik psaní základní hygienické návyky uvolňovací cviky znalost grafických tvarů písmen správné spojování písmen	**M –** psaní číslic, počítání hlásek ve slovech, slov ve větách, pojmy první, poslední **Vv –** ilustrace textu **Hv –** dechová cvičení, intonace **Tv –** protahovací a uvolňovací cvičení, pohybový doprovod říkadel **Průřezová témata:** **OSV – Osobnostní rozvoj –** Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace **OSV – Sociální rozvoj –** Mezilidské vztahy, Komunikace

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- osvojuje si správné sezení, správné držení těla a psacího náčiní - dodržuje správnou techniku psaní - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky - dbá na úhlednost a úpravu psaného textu		
- čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	**Literární výchova** - poslouchá poezii i pohádky, snaží se je reprodukovat - čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - pracuje s obrázkem, vypráví vlastní zážitky - rozvíjí dech, hlas a výslovnost pomocí jednoduchých cvičení - provádí jednoduchou dramatizaci pohádky	- porozumění jednoduchému čtenému textu - přednes básně - nadpis, řádek, odstavec - pojmy hádanka, rozpočitadlo, pohádka, báseň	**Vv –** práce s obrázkem, kreslení příběhu

Český jazyk, 2. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i	**Komunikační a slohová výchova** - porozumí písemným a mluveným pokynům přiměřené složitosti, čte plynule jednoduchý text, orientuje se v textu - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru, vybírá vhodné komunikační prostředky a zdvořilostní obraty - volí vhodné tempo řeči, správnou hlasitost, intonaci, správně dýchá - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena, dodržuje velikost písma, sklon, zachovává rozestup písmen, správně užívá diakritická znaménka - zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním – správné sezení, držení pera - dbá na pečlivou výslovnost - vypravuje příběh, popisuje předmět a jeho vlastnosti	spisovné vyjadřování - komunikační situace – oslovení, pozdrav, prosba, poděkování, tykání, vykání, žádost, vzkaz - vhodné komunikační prostředky - rozhovor, dialog - popis zvířete, třídy - vyprávění příběhu	**PRV –** Člověk a jeho svět, dopravní výchova, mezilidské vztahy, popis zvířátek, dramatizace (u lékaře atd.) **Vv –** vyprávění podle obrázků **M –** orientace v textu – 1. řádek, slovo …, rozpočitadla **Průřezová témata:** **OSV – Osobnostní rozvoj –** Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace **OSV – Sociální rozvoj –** Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
slabiky; kontroluje vlastní písemný projev - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh			
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	**Jazyková výchova** - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, orientuje se v rozdělení hlásek, zdůvodní si napsání slov s párovými souhláskami - člení slova na slabiky a hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky - porovnává významy slov, určí slovo nadřazené, podřazené, vyhledává v textu slova příbuzná - rozlišuje některé slovní druhy v základním tvaru, v textu pozná podstatné jméno, sloveso, předložku, spojku - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary s ohledem k věku	- hláskosloví – dělení hlásek na samohlásky a souhlásky, dvojhláska ou, au, slabikotvorné r, l, souhlásky znělé a neznělé na konci a uvnitř slov, párové souhlásky - slovo, slabika, hláska, písmeno, dělení slov na konci řádku - pořádek slov ve větě - věta oznamovací, tázací, rozkazovací a přací - pořádek vět v textu - seznamování se slovními druhy: podstatná jména, slovesa, předložky, spojky, částice, citoslovce, číslovky - jednoduchá věta a souvětí, spojení dvou nebo více vět, spojovací výrazy	**PRV** Člověk a jeho svět (domov – příbuzenské vztahy, časová posloupnost, místo, kde žijeme) **M –** počet vět, slov, čísla slovních druhů **Průřezová témata:** **OSV – Osobnostní rozvoj –** Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace **OSV – Sociální rozvoj –** Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice **OSV – Morální rozvoj –** Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika **VDO –** Občanská společnost a škola

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky - odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojovacími výrazy - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího, volí vhodné zvukové i jazykové prostředky, za větou píše náležitá znaménka - odůvodňuje a píše správně i, í/ y, ý po tvrdých a měkkých souhláskách, slova se skupinou dě, tě, ně, bě, pě, vě mě, ú, ů, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat, měst a vesnic	- nauka o slově – slova nadřazená, podřazená, souznačná, protikladná - pravopis i/í, y/ý po tvrdých a měkkých souhláskách, slova se skupinou dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ú, ů - velká písmena na začátku věty a u vlastních jmen osob, zvířat, měst a vesnic - psací písmo – opis a přepis textu	
- čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	**Literární výchova** - čte s porozuměním - přednáší zpaměti - vyjadřuje svoje pocity z přečteného textu - odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - orientuje se v textu, pracuje tvořivě s literárním textem	četba s porozuměním - přednes básně - volná reprodukce textu - líčení atmosféry příběhu - dramatizace pohádky - literární pojmy – báseň, pohádka, hádanka, říkanka, spisovatel, básník, rým	**PRV** Příběhy o zvířátkách, o vztazích mezi lidmi, o přírodě **Vv** Ilustrace příběhu **Hv** Rytmizace říkadel, intonace **Průřezová témata:** **ENV –** Vztah člověka k prostředí

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	podle pokynů učitele nebo podle svých schopností - seznamuje se s knihami pro děti, s autory dětských knížek - dokáže převyprávět příběh, vymyslet vlastní příběh		

Český jazyk, 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i	**Komunikační a slohová výchova** - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti, upevňuje si čtenářské dovednosti, uplatňuje přirozenou intonaci - porozumí písemným projevům, vyhledává podstatné informace, vysvětlí stručně obsah textu - vybírá vhodné komunikační prostředky k vytvoření omluvy, žádosti, dopisu, vzkazu - užívá zdvořilostní obraty v rozhovoru, respektuje základní komunikační pravidla - nacvičuje přiměřené tempo řeči, správné dýchání, pečlivě vyslovuje, rozvíjí znělost hlasu - člení jazykový projev, vytváří jednoduchou osnovu - zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním, má plynulý a úhledný písemný projev	- výběr vhodných jazykových prostředků (řeč spisovná a hovorová) - vypravování jednoduchý popis osoby, předmětu - sestavení jednoduché osnovy - komunikační situace písemné i mluvené – omluva, žádost, dopis, vzkaz - rozhovor – oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače v dialogu zdvořilé vystupování - automatizace psacího pohybu, odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu - správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace	**PRV** Člověk a jeho svět – informace o přírodě, zvířatech, vztahy mezi lidmi, dramatizace životních situací, tísňové volání, první pomoc **Průřezová témata:** **OSV – Osobnostní rozvoj –** Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace **OSV – Sociální rozvoj –** Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice **OSV – Morální rozvoj –** Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika **VDO –** Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát **ENV –** Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
slabiky; kontroluje vlastní písemný projev - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti, vypráví jednoduchý příběh		
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	**Jazyková výchova** - porovnává významy slov, vyhledává slova příbuzná - ve slovech rozliší kořen, předponu a příponu - třídí slova podle zobecněného významu, podle abecedy - pracuje se slovními druhy, vyhledává je v textu - rozpozná ohebné a neohebné slovní druhy - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, příd. Jmen a sloves - spojuje věty do souvětí vhodnými spojkami - píše správně velká písmena ve vlastních jménech	- párové souhlásky – procvičování učiva z 2. třídy - abeceda - stavba slova – předpona, přípona, kořen slova - slova nadřazená, podřazená, protikladná, souznačná - podstatná jména – rod číslo, pád - slovesa- osoba , číslo, čas - přídavná jména - zájmena – osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací, záporná - číslovky – určité, neurčité - ohebné a neohebné slovní druhy - souvětí a věta jednoduchá, základní skladební dvojice - vlastní jména a jména obecná	**M –** čísla slovních druhů, pádové otázky, orientace v textu **PRV –** využití informací z prvouky k jazykovým rozborům **Průřezová témata** **OSV – Osobnostní rozvoj –** Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace **OSV – Sociální rozvoj –** Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice **OSV – Morální rozvoj –** Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky - odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- odůvodňuje a píše správně i, í / y, ý po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech - dbá na spisovné vyjadřování	- vyjmenovaná slova a slova příbuzná – psaní i, í / y, ý uvnitř slov, předpona vy	
- čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	**Literární výchova** - čte populární a naučné texty s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků - rozlišuje vyjadřování v próze a poezii - volně reprodukuje text, zvládne dramatizaci pohádky	- upevňování čtenářských dovedností a návyků - líčení atmosféry příběhu - seznámení s poezií a prózou pojmy báseň, rým, sloka, přednes, pohádka, povídka, postava, děj, prostředí - vytváření vlastního názoru na určitou informaci	**Vv –** ilustrace příběhu, básně **Hv –** rytmizace básně, zhudebnění, hudební doprovod k textům **PRV –** časové zařazení textů **Průřezová témata:** **MEDV –** Stavba mediálních sdělení

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- vyjadřuje své pocity z přečteného textu - vyhledává zajímavé informace v textu - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých možností		**ENV –** Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Český jazyk, 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	**Komunikační a slohová výchova** - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty - čte plynule a pozorně - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu - vysvětlí stručně a zjednodušeně obsah textu - vyhledává klíčová slova, čtení používá jako zdroj informací - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - rozlišuje smysl ústních i psaných forem sdělení - vede správně dialog a telefonický rozhovor - rozpoznává smysl a pravdivost reklamy - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle toho, co hodlá sdělit - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a	- dramatizace textu - sestavování osnovy, tvoření nadpisu - různé formy sdělení, např. pozdrav, prosba, příkaz atd. - vypravování, popis rostlin, zvířat a věcí, formy společenského styku - vyjádření žádosti, vyřízení vzkazu, etiketa telefonování, sestavení mailu a dopisu - používání spisovné, nespisovné a hovorové řeči - výrazové prostředky – frázování, síla a barva hlasu, mimika a gesta - reklama – vliv na člověka	**INF –** odborné články, zajímavosti, slovníky, encyklopedie, vyhledávání na internetu, zpracování sdělení v textovém editoru **PŘ, VL –** první pomoc, telefonování na linku pomoci a bezpečí Dramatizace různých životních situací – situace u lékaře, na úřadě, apod. **Průřezová témata:** **OSV – Osobnostní rozvoj –** Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace **OSV – Sociální rozvoj –** Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice **OSV – Morální rozvoj –** Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika **VDO –** Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	vhodně ji používá dle komunikační situace - píše správně po stránce obsahové a formální jednoduché komunikační žánry - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený projev nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti		**MEDV –** Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Stavba mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení
- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní	**Jazyková výchova** - porovnává významy slov, slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová, vyhledává tato slova v textu - v určitých slovech rozlišuje kořen, předponu a příponu - určuje slovní druhy plnovýznamových slov, využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - dbá na spisovné vyjadřování	- slova jednoznačná, mnohoznačná, dále antonyma, synonyma a homonyma, slova spisovná a nespisovná, citově zabarvená - předpony s-, z-, vz-, od-, ob-, v- - určování slovních druhů a jejich třídění - méně používané slovní druhy, např. předložky, spojky, příslovce, částice - infinitiv sloves, časování sloves - mluvnické kategorie podstatných jmen - pád, rod, číslo a vzor	**Průřezová témata:** **OSV – Osobnostní rozvoj –** Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace **OSV – Sociální rozvoj –** Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice **OSV – Morální rozvoj –** Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
skladební dvojici označuje základ věty - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- rozlišuje spisovné i nespisovné tvary českého jazyka, seznamuje se i s prvky hovorovými - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně přemění větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je vhodně obměňuje - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- mluvnické kategorie sloves - osoba, číslo a čas - podmět a přísudek, shoda podmětu s přísudkem ve všech rodech, podmět vyjádřený zájmenem, podmět vyjádřený a nevyjádřený - vyjmenovaná slova a slova příbuzná – rozvíjení znalostí a dovedností použití z 1. období - poznávání věta jednoduchá a souvětí, smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí - jednoduché větné vzorce - spojky, spojovací výrazy, čárky v souvětí, rozlišení spojek a spojovacích výrazů v textu - pravopis lexikální: užití morfologie: vzory podstatných jmen ve všech rodech a pádech, správné použití vzorů, skloňování podstatných jmen - pravopis syntaktický: osvojení a pochopení principu užití shody přísudku s podmětem: psaní i/y v příčestí minulém	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	**Literární výchova** - čte s porozuměním přiměřené texty - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - snaží se vysvětlit text vlastními slovy - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - vyhledává zajímavé informace a zprávy a sděluje je ostatním žákům - provádí velmi jednoduchý rozbor básně, který je založen spíše na vlastním názoru žáka	- vyjádření pocitů, využití fantazie při četbě, vytváření vlastního názoru na určitou informaci - lidová slovesnost, literatura umělecká, poezie, próza, tvorba pro děti a dospělé - umělecké vyjádření spisovatele nebo básníka - autoři čeští a zahraniční - pojmy rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, přísloví, básník, verš, rým, přirovnání	**INF** zajímavé články k probírané látce, vlastní postřehy a názory **Vv** ilustrace k zadané básni či textu **Průřezová témata:** **OSV – Osobnostní rozvoj –** Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace **OSV – Sociální rozvoj –** Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice **OSV – Morální rozvoj –** Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika **EGS –** Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět **ENV –** Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Český jazyk, 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	**Komunikační a slohová výchova** - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - používá čtení jako zdroj vyhledávání informací - vyhledává klíčová slova v textu - vyjadřuje se stručně, jasně a výstižně - vlastními slovy vyjadřuje obsah textu - vede správně dialog, telefonický rozhovor, nechá vzkaz na záznamníku - rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě - vyjadřuje se technicky i mluvnicky správně - dbá na správnou techniku mluvení - vyjadřuje ústně a písemně obsahové a formálně jednoduché komunikační žánry - sestaví jednoduchou osnovu vyprávění	- vyhledávání informací, klíčových slov a podrobností - sestavení stručného popisu a charakteristiky - pozdrav, prosba, příkaz, výtka, omluva, stížnost, žádost - oznámení, zpráva, dopis, vypravování, popis činnosti, pracovního postupu a děje, vyplňování dotazníku - sestavení osnovy, tvoření nadpisu, členění textu na odstavce - vyřízení vzkazu, etiketa telefonování, sestavení dopisu nebo mailu - tolerance naslouchání, vedení dialogu, dialog na základě obrazového materiálu - smysl, pravdivost a vliv reklamy na člověka - řeč – dýchání, tvorba hlasu, výslovnost, základní komunikační pravidla: oslovení, zahájení a ukončení dialogu, zdvořilé vystupování,	**INF –** odborné články, zajímavosti, zpracování informací v textovém editoru, vyhledávání informací na internetu, diskusní portály, zapojení do diskusí, zpracování referátu v textovém editoru **PŘ, VL –** slovníky, encyklopedie, zápisy v sešitech PŘ a VL, popis rostliny, zvířete, státu, sestavení referátu, první pomoc, telefonování na linku pomoci, dramatizace různých životních situací **Vv –** výtvarné zpracování reklamy **PČ –** pracovní postup **Průřezová témata:** **MEDV –** Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Stavba mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení **OSV – Osobnostní rozvoj –**

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	- dodržuje přehledný mluvený i písemný projev a písemnou formální úpravu textu	vhodné použití výrazových prostředků - spisovná čeština v písemném i psaném projevu, rozlišování vhodných a nevhodných prvků komunikace - adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, přihláška, vypravování, psaní e-mailu a SMS - správné hygienické návyky při psaní – hygiena a technika psaní	Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace **OSV – Sociální rozvoj –** Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice **OSV – Morální rozvoj –** Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika **VDO –** Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát
- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	**Jazyková výchova** - rozlišuje různé významy slov - najde ve slově kořen, část příponovou a předponovou - rozlišuje a určuje slovní druhy plnovýznamových slov, využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - rozpozná slova spisovná a nespisovná	- slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma a homonyma - odvozování příponami a předponami - skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně - bje/vje, kde se setká přípona ob- a v- s kořenem -je- - dělení slov na konci řádku - druhy zájmen (důraz kladen na zájmena osobní)	**Průřezová témata:** **OSV – Osobnostní rozvoj –** Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace **OSV – Sociální rozvoj –** Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice **OSV – Morální rozvoj –** Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- vyhledává základní skladební dvojici ve větách - rozezná základní dvojici neúplnou - odlišuje větu jednoduchou a souvětí - logicky změní větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- druhy číslovek - opakování mluvnických kategorií - prvky hovorové češtiny, nářečí - podmětu a přísudek - podmět vyjádřený a nevyjádřený - věta jednoduchá a souvětí - větné vzorce - přímá řeč, interpunkce u řeči přímé - použití čárek v souvětí, rozlišení spojek a spojovacích výrazů v textu - opakování psaní vyjmenovaných a příbuzných slov, prohlubování učiva vyjmenovaná slova být a všech jeho tvarech, včetně podmiňovacího způsobu - opakování vzorů podstatných jmen - koncovky přídavných jmen tvrdých, měkkých a přivlastňovacích, jejich použití v textu	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
		- opakování shody přísudku s podmětem	
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	**Literární výchova** - vyjadřuje své pocity z četby a zaznamenává je - zhodnotí dle vlastního úsudku úryvek z díla - volně reprodukuje text podle svých schopností - vyzkouší tvořit vlastní literární text na dané téma - odhadne různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá základní literární pojmy	- vyjádření pocitů, využití fantazie při četbě - zpracování textu – tzn. pochopení obsahu, vyjádření obsahu vlastními slovy - pochopení uměleckého vyjádření spisovatele nebo básníka, velmi jednoduchý rozbor básně tvořený na základě vlastního názoru žáka - pojmy rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, přísloví, básník, verš, rým, přirovnání	**Vv** výtvarné zpracování příběhu, dramatizace **Průřezová témata:** **MEDV –** Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Stavba mediálních sdělení**,** Vnímání autora mediálních sdělení **ENV –** Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí **EGS –** Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Anglický jazyk je realizován na 1. stupni od 3. ročníku s časovou dotací 9 hodin, vždy po 3 hodinách v 3., 4., 5. ročníku.

Přidělení hodin do ročníků

1. stupeň			
3. ročník	4. ročník	5. ročník	celkem
9	3	3	9

Výuka probíhá zpravidla v dělených třídách, dělení tříd na skupiny závisí na počtu žáků ve třídě. Cílem předmětu na 1. stupni je poskytnout žákům slovní zásobu a běžné konverzační fráze ze základních tematických okruhů. Na jednoduchých textech se budují čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Zejména v počátcích výuky je upřednostňován induktivní způsob výuky. Žáci si osvojují fráze a slovní spojení z poslechu textů, říkadel, písniček. Na jejich základě pak sami odvozují jiná sdělení. S gramatickými schématy pracujeme pozvolně, snažíme se o návaznost s předmětem český jazyk a literatura.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- pomáhá pochopit žákům důležitost umět komunikovat v cizím jazyce jak pro jejich další studium, tak pro praktický život
- podněcuje žáky k vyhledávání a osvojování vhodných způsobů, metod a strategií pro výuku anglického jazyka
- klade důraz na práci s česko-anglickým slovníkem, seznamuje žáky se znaky pro přepis výslovnosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podněcuje žákům k řešení problémových situací v cizojazyčném prostředí
- vede žáky k dovednosti najít si potřebný výraz v dvojjazyčném slovníku

- umožňuje žákům poslechem audio-ukázek připravit se na úskalí komunikace s anglicky mluvícím člověkem

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vytváří žákům podmínky pro porozumění jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umožňuje žákům zažít radost z úspěchu
- pomáhá žákům zformulovat jednoduchá sdělení
- umožňuje žákům využít svoje řečové dovednosti v rozhovorech, korespondenci apod.
- vede žáka k porozumění mluvenému slovu a přiměřenému textu v anglickém jazyce

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří podmínky pro práci ve dvojicích a ve skupině
- vede žáky k zodpovědnosti při práci ve skupině
- vysvětluje žákům prospěšnost společné práce, navrhuje rozdělení úkolů
- vybízí žáky k sebehodnocení a hodnocení práce vlastní i práce skupiny

Kompetence občanské

Učitel:

- zprostředkovává poznatky o anglicky mluvících zemích, v propojení s učivem českého jazyka a vlastivědy utváří u žáků postoje k vlasti, dějinám, přírodě
- porovnává zvyky v anglicky mluvících zemích s našimi zvyky a tradicemi

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k soustavné práci
- nabádá žáka k systematičnosti v učení
- vytváří podmínky pro získání dovednosti pracovat s dvojjazyčným slovníkem

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

a) **Osobnostní rozvoj:** Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, naslouchání, zapamatování, řešení problémů, cvičení dovedností pro učení a studium
b) **Sociální rozvoj:** Kooperace a kompetice – dovednost pracovat ve skupině, podřídit vlastní cíle cíli společnému, Poznávání lidí, Komunikace – jasně a srozumitelně komunikovat, v případě potřeby převzít úlohu vůdce skupiny ke zvládnutí úkolu, zvládnutí situací konkurence, soutěže

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané – zážitky a zkušenosti z Evropy a ze světa, život dětí v anglicky mluvících zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice v anglicky mluvících zemích

Multikulturní výchova

Multikulturalita, Kulturní diference, Etnický původ – prostředek vzájemného obohacování, specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, naslouchání druhým, komunikace, význam užívání anglického jazyka jako prostředku dorozumívání v multikulturním světě, anglický jazyk jako prostředek k získávání informací z jiných zemí a kultury

Anglický jazyk, 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	- rozumí a reaguje na jednoduché pokyny a otázky - opakuje a používá naučená slova a slovní spojení - reprodukuje říkanky a písničky - dokáže pozdravit, rozloučit se, požádat o něco za pomoci jednoduchých frází - vyjadřuje souhlas a nesouhlas v anglickém jazyce, rozumí motivačním slovům v angličtině - porozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduchým krátkým mluveným textům - napíše slova a krátké texty dle zadání - porozumí pečlivě vyslovovaným pokynům a otázkám	- ze základních komunikačních situací pozdraví, zdvořile požádá, rozumí pokynům v rámci hodiny, řekne o sobě základní údaje, dokáže se na ně zeptat ostatních - reaguje na dotazy, poskytuje na ně odpověď. - osvojí si základní témata slovní zásoby - v rámci mluvnice si osvojuje základní gramatické jevy: seznamuje se se slovesem být, mít, mít rád, vazbou there is/ are, do vět zařazuje přídavná jména a zájmena.	**Čj** – slovní druhy jednotné a množné číslo abeceda zájmena přídavná jména **M** – přirozená čísla **VL** – anglicky mluvící země **PŘ** – péče o zdraví, zdravá výživa **OSV** – Rozvoj schopnosti poznávání, Kooperace a kompetice (práce ve skupině, hodnocení a sebehodnocení), Komunikace **EGS** – Evropa a svět nás zajímá (poznávání života dětí a zvyků v cizích zemích, vzájemné ovlivňování různých společností a kultur), Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané **MKV** – Kulturní diference (vzájemné obohacování jazyků, význam znalosti cizích jazyků pro poznávání světa a další vzdělávání), Etnický původ, Multikulturalita

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- porozumí obsahu jednoduchého krátkého textu a reaguje na něj		

Anglický jazyk, 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	**Poslech s porozuměním** - porozumí pečlivě vyslovovaným pokynům a otázkám - porozumí obsahu jednoduchého krátkého textu a reaguje na něj - vede jednoduchý dialog na dané téma - rozumí jednoduchému poslechovému textu	- ze základních komunikačních situací pozdraví, zdvořile požádá, rozumí pokynům v rámci hodiny, řekne o sobě základní údaje, dokáže se na ně zeptat ostatních - reaguje na dotazy k jednotlivým tematickým okruhům, poskytuje na ně odpověď. - osvojí si základní témata slovní zásoby, krátce na ně pohovoří, napíše krátký text - v rámci mluvnice si osvojuje základní gramatické jevy: ve větách kladných, záporných a tázacích použije sloveso být, mít, mít rád, vazbu there is/ are - do vět zařazuje přídavná jména a zájmena, množné číslo podstatných jmen, použije rozkazovací způsob, pracuje s neurčitým členem - seznamuje se a ve větách použije sloveso moci, uměti, přítomný čas průběhový a prostý	**Čj** – slovní druhy jednotné a množné číslo abeceda zájmena přídavná jména **M** – přirozená čísla **VL** – anglicky mluvící země **PŘ** – péče o zdraví, zdravá výživa **OSV** – Rozvoj schopností poznávání, Kooperace a kompetice (práce ve skupině, hodnocení a sebehodnocení), Komunikace, Poznávání lidí **EGS** - Evropa a svět nás zajímá (poznávání života dětí v cizích zemích, vzájemné ovlivňování různých společností a kultur), Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané **MKV** – Kulturní diference (vzájemné obohacování jazyků, význam znalosti cizích jazyků pro poznávání světa a další vzdělávání), Multikulturalita
- zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a dalších	**Mluvení** - zapojí se do rozhovoru, pozdraví, zeptá se nebo poskytne požadovanou jednoduchou informaci - vede jednoduchou konverzaci týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat a sám je také tazatelem podobných otázek		

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	- reprodukuje říkanky a písničky podporující osvojení slovní zásoby - vyjadřuje souhlas a nesouhlas v anglickém jazyce - reaguje na pokyny zadané v anglickém jazyce - ústně sestaví jednoduché sdělení - obměňuje jednoduché rozhovory za použití známé slovní zásoby		
- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	**Čtení s porozuměním** - v textu vyhledává informace k probíranému tématu - obměňuje jednoduché texty za použití známé slovní zásoby - reprodukuje přečtený text a zodpoví otázky týkající se textu		
- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení	**Psaní** - napíše krátký text za použití známé slovní zásoby		

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- vyplní osobní údaje do formuláře			

Anglický jazyk, 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	***Učivo***	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	**Poslech s porozuměním** - rozumí a reaguje na jednoduché pokyny, otázky - rozumí slovům, větám, frázím a slovním spojením daných témat - poslouchá a reprodukuje anglické nahrávky - doplňuje text dle slyšeného - na základě poslechu odpovídá na otázky a provádí další pokyny	- ze základních komunikačních situací pozdraví, zdvořile požádá, rozumí pokynům v rámci hodiny, řekne o sobě základní údaje, dokáže se na ně zeptat ostatních - reaguje na dotazy k jednotlivým tematickým okruhům, poskytuje na ně odpověď. - osvojí si základní témata slovní zásoby, krátce na ně pohovoří, napíše ucelený text - v rámci mluvnice si osvojuje základní gramatické jevy: ve	**Čj** – slovní druhy jednotné a množné číslo abeceda zájmena přídavná jména **M** – přirozená čísla **VL** – anglicky mluvící země **PŘ** – péče o zdraví, zdravá výživa **OSV** – Rozvoj schopností poznávání (práce ve skupině, hodnocení a sebehodnocení), Poznávání lidí, Komunikace **VGS** – Evropa a svět nás zajímá (poznávání života dětí v cizích zemích, vzájemné ovlivňování různých společností a kultur),

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	***Učivo***	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	**Mluvení** - zapojí se do jednoduchého rozhovoru, pozdraví, zeptá se nebo poskytne požadovanou jednoduchou informaci - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá - o naučených tématech stručně hovoří - reprodukuje říkanky a písničky, - používá základní fráze a slovní spojení - reaguje na pokyny zadané v anglickém jazyce - sestaví ústně i písemně jednoduché sdělení - obměňuje jednoduché rozhovory a texty za použití známé slovní zásoby - užívá běžné zákonitosti anglického slovosledu - získané vědomosti aplikuje při sestavování vlastních krátkých sdělení	větách kladných, záporných a tázacích použije sloveso být, mít, mít rád, moci, uměti, vazbu there is/ are - ve větách použije přídavná jména a zájmena, množné číslo podstatných jmen, použije rozkazovací způsob, pracuje s neurčitým členem - ve větách a krátkých mluvních a písemných sděleních použije přítomný čas průběhový a prostý - pracuje se slovníkem	Objevujeme svět a Evropu, Jsme Evropané **MKV** – Kulturní diference (vzájemné obohacování jazyků, význam znalosti cizích jazyků pro poznávání světa a další vzdělávání), Multikulturalita

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	***Učivo***	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	**Čtení s porozuměním** - orientuje se v anglickém textu a vyhledá informace k probíraným tématům - rozumí jednoduchým přiměřeně dlouhým textům, přeloží je - reaguje na přečtený text - text ústně reprodukuje - doplní údaje a další informace podle přečteného textu - provádí pokyny dle přečteného		
- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - vyplní osobní údaje do formuláře	**Psaní** - seznamuje se s fonetickým přepisem anglických slovíček - napíše krátký text vztahující se k probíranému tématu - doplňuje slova do textu		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je realizována na 1. stupni ve vyučovacím předmětu matematika v 1. – 5. ročníku s časovou dotací 4 hodiny v 1. ročníku a po 5 vyučovacích hodinách v ostatních ročnících. Celkem tedy vyučujeme matematiku 24 hodin na 1. stupni, přičemž minimální časová dotace 20 hodin je posílena o 4 hodiny z disponibilní časové dotace.
Žáci obvykle pracují ve třídě, multimediální nebo počítačové učebně.

Přidělení hodin do ročníku

1. stupeň					
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	celkem
4	5	5	5	5	24

Ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace zahrnuje předmět na 1. stupni tematické okruhy:
Číslo a početní operace, kde se žáci seznámí s oborem přirozených čísel a početními operacemi sčítání, odčítání, násobení a dělení, písemnými algoritmy početních operací.
Tento okruh je naplňován v 1. i 2. období.

Závislosti, vztahy a práce s daty, žáci se učí orientovat v čase, převádět jednotky času a dalších veličin, zapisují zjištěné poznatky do tabulek, dokáží zapsat závislosti do tabulek.
Tento okruh je naplňován v 1. i 2. období.

Geometrie v rovině a v prostoru, žáci poznávají základní útvary v rovině a prostoru, měří délku, orientují se v jednotkách délky, provádějí jejich převody, vypočítávají obvod a obsah obrazce, poznávají osově souměrné útvary, určují vzájemnou polohu přímek v rovině.
Tento okruh je naplňován v 1. i 2. období.

Nestandardní aplikační úlohy a problémy, žáci řeší slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, matematické rébusy a hlavolamy, cvičí svoji prostorovou představivost.
Tento okruh je zařazen až do 2. období

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáka k dovednosti vyhledávat vhodné způsoby, metody a strategie učení, které mu umožní samostatně organizovat a řídit vlastní práce
- vytváří podmínky pro aktivní vyhledávání postupů pro řešení matematických úloh
- seznamuje žáka s obecně užívanými termíny, znaky a symboly vysvětluje způsob jejich aplikace
- vede žáka k systematické práci, trpělivosti a pomáhá mu najít a pochopit matematické zákonitosti
- rozvíjí u žáka logické myšlení a matematickou gramotnost zařazováním problémových úloh, rébusů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka k samostatnému uvažování tím, že nabízí dostatek úloh a příkladů
- podporuje samostatnost a kreativitu žáka při hledání různých postupů
- pomáhá žákovi rozpoznávat a hodnotit vhodnost použitých postupů pro daný úkol
- nabízí žákovi dostatečné množství úkolů, kde by mohl uplatnit naučené postupy a algoritmy

Kompetence komunikativní

Učitel:

- pomáhá žáku při formulaci vlastních myšlenek
- dává žáku prostor pro prezentaci vlastního názoru
- vede žáka ke kritickému hodnocení vlastních i cizích myšlenek
- seznamuje žáka s matematickým jazykem a symbolikou a vede jej k jejich používání

Kompetence občanské

Učitel:

- zprostředkovává žákům dění ve společnosti v datech a číslech
- vytváří u žáka občanskému povědomí zařazováním úloh z oblasti ekologie

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- umožňuje žákům pracovat ve dvojicích a ve skupinách
- pomáhá žákům vytvořit pravidla pro práci ve skupinách
- vede žáky k dovednosti spolupracovat na zadaném problému, naslouchat, poskytnout i přijmout pomoc, kriticky hodnotit svoji úlohu ve skupině, přijmout kritiku
- dává prostor pro sebehodnocení a hodnocení práce vlastní i ostatních

Kompetence pracovní

Učitel:

- umožňuje žákům získat pracovní návyky a dovednosti pracovat s pomůckami určenými pro matematiku – pravítko, trojúhelník, kružítko
- vede žáky k práci s výpočetní technikou a k jejímu účelnému využití pro svoje samostudium
- vytváří podmínky pro systematickou, vytrvalou práci
- zařazuje do hodin hodnocení a sebehodnocení pracovních výkonů
- podněcuje žáky k plánování pracovních postupů
- podporuje u žáka samostatnost a kreativitu, umožňuje hledat vlastní postupy práce

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

a) **Osobnostní rozvoj:** Rozvoj schopnosti poznání – cvičení smyslového poznání, dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovedností pro učení a studium, Seberegulace a sebeorganizace – organizování vlastního času
b) **Sociální rozvoj:** Mezilidské vztahy – vzájemné poznávání lidí a vzájemné respektování při práci ve třídě i ve skupině, využívání odlišnosti myšlení a dovedností různých jedinců při řešení zadaných úkolů, Kooperace a kompetice – rozvoj dovedností pro spolupráci, jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se zájmům druhého, ostatních, vedení a organizace práce skupiny
c) **Morální rozvoj:** Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku matematiky, Hodnoty, postoje, praktická etika – nácvik seberegulace, trpělivosti, odpovědnosti, spravedlivosti, objektivního hodnocení výkonů svých i spolužáků

Multikulturní výchova

Lidské vztahy: právo všech lidí žít a pracovat společně, udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi

Matematika, 1. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose - provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- počítá po jedné vzestupně i sestupně v číselném oboru do 20 - dokáže pokračovat v číselné řadě vzestupně i sestupně od kteréhokoli čísla - spočítá předměty v daném souboru - dokáže vytvořit soubor o daném počtu prvků - čte a zapisuje čísla od 0 do 20 - porovnává přirozená čísla v oboru do 20 - čte a zapisuje vztahy rovnosti a nerovnosti mezi čísly - orientuje se na číselné ose, vyhledá a vyznačí na číselné ose čísla 0-20 - sčítá a odčítá v číselném oboru do 20 bez přechodu desítky - sčítá a odčítá v číselném oboru do 20 s přechodem přes desítku - řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání	**Číslo a početní operace** - číselná řada do 20 - počítání prvků v daném souboru – obor do 20 - sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky - zápis příkladů na sčítání a odčítání – úprava do sloupečků, vzhled na stránce - porovnávání čísel do 20, zápis vztahů nerovnosti - rozklad čísel - číselná osa - řešení slovních úloh	**OSV** – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace (smyslové vnímání, dovednost učit se) **OSV** – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace (práce ve skupině, objektivita při hodnocení vlastní práce i práce druhých) **OSV** – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (trénování trpělivosti, překonávání překážek) **MKV** – Lidské vztahy (spolupráce, tolerantní přístup k ostatním spolužákům) **Čj** – psaní - zápis čísla, slovní úlohy, úprava zápisů do sešitu **Čj** – čtení – čtení slovních úloh **PRV** – slovní úlohy s ekologickou tematikou, prostorová orientace **Vv, PČ** – modelování, kreslení

- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- orientuje se v základních časových úsecích – vyučovací hodina, přestávka - orientuje se v rozvrhu hodin – počet vyučovacích hodin, den v týdnu	**Závislosti, vztahy a práce s daty** - posloupnost čísel, orientace v čase - převádění jednotek času	
- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	- rozezná čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, kouli, krychli (válec, kvádr)	**Geometrie v rovině a prostoru** - základní útvary v rovině - základní útvary v prostoru	

Matematika, 2. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose - provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- počítá po jedné vzestupně i sestupně v číselném oboru do 100, počítá po desítkách - orientuje se v číselné řadě do 100 - čte a zapisuje čísla od 0 do 100 - porovnává přirozená čísla v oboru do 100 - čte a zapisuje vztahy rovnosti a nerovnosti mezi čísly - orientuje se na číselné ose, vyhledá a vyznačí na číselné ose čísla 0-100 - sčítá a odčítá s přechodem desítky v číselném oboru do 100 - řeší vztahy o n-více, o n-méně - doplňuje tabulky s těmito vztahy - sčítá a odčítá písemně - vyjmenuje řady násobků - násobí a dělí v oboru malé násobilky - řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení	**Číslo a početní operace** - číselná řada do 100 - počítání prvků v daném souboru – obor do 100 - sčítání a odčítání do 100 s přechodem desítky - písemné sčítání a odčítání v oboru do 100 - zápis příkladů na sčítání a odčítání – úprava do sloupečků, vzhled na stránce - porovnávání čísel do 100, zápis vztahů nerovnosti - řešení slovních úloh, nácvik zápisu slovní úlohy - násobení a dělení v oboru násobilek	**OSV** – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace (smyslové vnímání, dovednost učit se) **OSV** – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace (práce ve skupině, objektivita při hodnocení vlastní práce i práce druhých) **OSV** – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (trénování trpělivosti, překonávání překážek) **MKV** – Lidské vztahy (spolupráce, tolerantní přístup k ostatním spolužákům) **Čj** – psaní - zápis čísla, slovní úlohy, úprava zápisů do sešitu **Čj** – čtení – čtení slovních úloh **PRV** – slovní úlohy s ekologickou tematikou, prostorová orientace **Vv, PČ** – modelování, kreslení

- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- poznává hodiny - rozlišuje pojmy rok, měsíc, týden, den, hodina, minuta - doplňuje tabulky, pyramidy, magické čtverce	**Závislosti, vztahy a práce s daty** - orientace v čase - posloupnost čísel - pyramidy - magické čtverce	
- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- pojmenuje čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, kouli, krychli, válec, kvádr - rozezná druhy čar, dokáže je sestrojit - narýsuje úsečku dané délky - změří délku úsečky na centimetry a milimetry - vyznačí přímku, polopřímku, opačnou polopřímku - určí vzájemnou polohu dvou přímek	**Geometrie v rovině a prostoru** - rovinné útvary a jednoduchá tělesa - druhy čar - úsečka, přímka, polopřímka, polopřímka opačná - vzájemná poloha dvou přímek - měření délky úsečky na centimetry a milimetry - rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti	

Matematika, 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose - provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- počítá po jedné vzestupně i sestupně v číselném oboru do 1000 - počítá po desítkách a po stovkách - orientuje se v číselné řadě do 1000, čte a zapisuje čísla do 1000 - řeší a tvoří slovní úlohy - porovnává přirozená čísla v oboru do 1000 - orientuje se a zobrazí číslo na číselné ose - určí počet jednotek, desítek, stovek - sčítá a odčítá zpaměti v číselném oboru do 1000 - sčítá a odčítá písemně - násobí a dělí v oboru malé násobilky - násobí dvojciferné a trojciferné číslo jednociferným činitelem - dělí mimo obor násobilek - zaokrouhluje čísla na desítky a na stovky	**Číslo a početní operace** - číselná řada do 1000 - počítání prvků v daném souboru – obor do 1000 - sčítání a odčítání do 1000 s přechodem desítky - písemné sčítání a odčítání v oboru do 1000 - zápis příkladů na sčítání a odčítání – úprava do sloupečků, vzhled na stránce - porovnávání čísel do 1000, zápis vztahů nerovnosti - řešení slovních úloh - násobení a dělení v oboru násobilek - násobení a dělení mimo obor násobilek - dělení se zbytkem - zaokrouhlování čísel na desítky	**OSV** – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace (smyslové vnímání, dovednost učit se) **OSV** – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace (práce ve skupině, objektivita při hodnocení vlastní práce i práce druhých) **OSV** – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (trénování trpělivosti, překonávání překážek) **MKV** – Lidské vztahy (spolupráce, tolerantní přístup k ostatním spolužákům) **Čj** – psaní - zápis čísla, slovní úlohy, úprava zápisů do sešitu **Čj** – čtení – čtení slovních úloh **PRV** – slovní úlohy s ekologickou tematikou, prostorová orientace **Vv, PČ** – modelování, kreslení

- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- popisuje jednoduché závislosti z praktického života - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času - doplňuje tabulky, pyramidy, magické čtverce	**Závislosti, vztahy a práce s daty** - závislosti a jejich vlastnosti - jednotky času (hodiny, minuty) - schémata, tabulky	
- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- narýsuje úsečku dané délky - narýsuje přímku - porovnává velikosti útvarů - provádí odhady jednotlivých délek - rozpozná rovnoběžky, různoběžky a kolmice - narýsuje rovnoběžky a označí jejich průsečík - narýsuje trojúhelník při zadání velikosti stran - narýsuje kružnici o daném poloměru - převádí jednotky délky, objemu, hmotnosti a času - pozná jednoduchá tělesa	**Geometrie v rovině a prostoru** - úsečka, přímka, polopřímka, polopřímka opačná - vzájemná poloha dvou přímek, přímky různoběžné, rovnoběžné, kolmé - kruh, kružnice, rýsování kružnice o daném poloměru - trojúhelník, konstrukce trojúhelníka při zadání velikosti stran - porovnávání úseček, přenášení úseček, střed úsečky - převody jednotek délky, objemu, hmotnosti a času - poznávání těles	

Matematika, 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- zaokrouhluje přirozená čísla do 1 000 000, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel do 1 000 000 - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel do 1000 000 - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených čísel do 1 000 000 - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	- orientuje se v číselné řadě do 1 000 000 - čte a zapisuje čísla do 1 000 000 - vyznačí na číselné ose čísla 0 -1 000 000 - porovnává přirozená čísla v oboru do 1 000 000 - analyzuje číslo z hlediska desítkové soustavy (určí počet jednotek, desítek,…) - zaokrouhluje čísla na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce a statisíce - provádí odhady a kontroluje výsledky - sčítá a odčítá zpaměti jednodušší výpočty - sčítá a odčítá písemně v oboru do milionu - násobí písemně číslo jednociferným a dvojciferným činitelem - dělí písemně jednociferným dělitelem v oboru do 1 000 000 - využívá komutativnost a asociativnost při sčítání a násobení	**Číslo a početní operace** - číselná řada do 1 000 000 - porovnávání čísel - zaokrouhlování čísel - pamětné sčítání a odčítání do 1 000 000 - písemné sčítání a odčítání v oboru do 1 000 000 - pamětné násobení a dělení do 1 000 000 - písemné násobení a dělení do 1 000 000 - řešení slovních úloh - celek, část, zlomek - polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina - čitatel, jmenovatel, zlomková čára - sčítání, odčítání, porovnávání zlomků - průměr	**OSV** – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace (smyslové vnímání, dovednost učit se) **OSV** – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace (práce ve skupině, objektivita při hodnocení vlastní práce i práce druhých) **OSV** – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (trénování trpělivosti, překonávání překážek) **MKV** – Lidské vztahy – spolupráce, tolerantní přístup k ostatním spolužákům **Čj** – psaní - zápis čísla, slovní úlohy, úprava zápisů do sešitu **INF** – vyhledávání tabulek a jízdních řádů **PŘ** – slovní úlohy s ekologickou tematikou, fyzikální veličiny, objevy **VL** – úlohy s tematikou ČR, Evropa a svět v číslech

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- sestavuje úlohy vycházející z reálných situací - tvoří a řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení - samostatně řeší slovní úlohy i úlohy o n- více, méně, n- krát více, méně - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života - čte, zapíše a pojmenuje části zlomku - využívá názorných obrázků k určování 1/2,1/4, 1/3, 1/5, 1/10 celku a naopak - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem - počítá průměr		**Vv, PČ** – přesnost a pečlivost práce
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - vyhledává, sbírá a třídí data	- čte jednoduchý sloupcový diagram - doplní tabulku přímé úměrnosti - orientuje se v jednoduchém jízdním řádu	**Závislosti, vztahy a práce s daty** - čtení údajů z tabulek a jízdních řádů - čtení jednoduchých sloupcových diagramů - přímá úměrnost, doplnění tabulky přímé úměrnosti	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- vyhledá, sbírá a třídí data, která využije pro tvorbu tabulek a diagramů - převádí jednotky délky, hmotnosti, objemu, času	- převody jednotek délky, hmotnosti, objemu, času	
- sestrojí rovnoběžky a kolmice - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce - sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- vymodeluje a narýsuje kolmice, kolmice procházející daným bodem - rýsuje rovnoběžky pomocí pravítka a trojúhelníku, rovnoběžky procházející daným bodem - sestrojí a označí pravý úhel, pozná ho ve svém okolí - sestrojí kruh, kružnici o daném poloměru - ověří si možnost narýsovat trojúhelník výpočtem trojúhelníkové nerovnosti - sestrojí trojúhelník při zadání velikostí tří stran - rozhodne o tom, zda se jedná o trojúhelník obecný, rovnostranný, rovnoramenný nebo pravoúhlý - sestrojí osu úsečky a střed úsečky pomocí kružítka	**Geometrie v rovině a prostoru** - vzájemná poloha dvou přímek, přímky různoběžné, rovnoběžné, kolmé - kruh, kružnice, rýsování kružnice o daném poloměru - trojúhelník, konstrukce trojúhelníka při zadání velikosti stran, konstrukce pravoúhlého trojúhelníka - konstrukce osy úsečky a středu úsečky - konstrukce čtverce a obdélníka - výpočet obvodu čtverce, obdélníka, trojúhelníka, n-úhelníka - grafický součet, rozdíl a násobek úseček - výpočet obsahu obrazce pomocí čtvercové sítě - osová souměrnost, osově souměrné útvary	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- narýsuje obdélník a čtverec o daných délkách stran - vypočítá obvod trojúhelníka, dokáže ho sestrojit graficky - vypočítá obvod mnohoúhelníku součtem jeho stran - sestrojí grafický součet a rozdíl úseček, grafický násobek úsečky - pracuje se základními jednotkami obsahu, vypočítá obsah obrazce pomocí čtvercové sítě - sestrojí jednoduché osově souměrné útvary, najde u osově souměrných útvarů osy souměrnosti		
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- doplňuje tabulky, pyramidy, magické čtverce, číselné řady - určí počet krychlí ve stavbě - navrhne vlastní postup při řešení problémových úloh	**Nestandartní aplikační úlohy a problémy** - slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost	

Matematika, 5. ročník

Očekáváné výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- využívá při pamětném i písemném počítání komunikativnost a asociativnost sčítání a násobení - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	- využívá komutativnost a asociativnost při sčítání a násobení - sčítá a odčítá zpaměti některé výpočty - orientuje se v číslech větších než milion - řeší vztahy o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně - doplňuje tabulky s těmito vztahy - sčítá, odčítá, násobí a dělí písemně (jedno i dvojciferným dělitelem) v oboru do milionu - zaokrouhluje čísla na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce a statisíce a miliony - provádí odhady výsledku a kontrolu výpočtů - využívá zaokrouhlování pro odhad výsledků - tvoří a řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení - řeší složené slovní úlohy - převádí jednotky délky, hmotnosti, objemu, času	**Číslo a početní operace** - sčítání a odčítání, násobení a dělení do 1 000 000 - číselná řada větší než 1 000 000 - písemné sčítání a odčítání v oboru nad 1 000 000 - porovnávání čísel - řešení slovních úloh - písemné násobení a dělení (jednociferný a dvojciferný dělitel) - zaokrouhlování čísel na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce a statisíce a miliony - tvoří a řeší slovní úlohy, ve kterých využívá všechny osvojené matematické operace - převody jednotek délky, objemu, hmotnosti, času a obsahu - římské číslice - řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku - porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem	**Čj** – psaní - zápis čísla, slovní úlohy, úprava zápisů do sešitu **INF** – využití internetu při vyhledávání netradičních matematických úloh **PŘ** – slovní úlohy s ekologickou tematikou, fyzikální veličiny, objevy **VL** – úlohy s tematikou ČR, Evropa a svět v číslech **Vv, PČ** – přesnost a pečlivost práce **Průřezová témata:** **EGS** – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem) **EGS** – Evropa a svět nás zajímá (život Evropanů – odlišnosti při vážení a měření) **ENV** – Vztah člověka k prostředí (globální oteplování) **OSV** – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí

Očekáváné výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- porozumí významu znaku „-" pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	- čte římské číslice, sestaví až čtyřciferné číslo z římských číslic - vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny¨ - zapisuje zlomek jako část celku - žák porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života - přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu - znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí – 100 až + 100 - nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě	- desetinné číslo, porovnávání desetinných čísel, jejich znázornění na číselné ose, ve čtvercové síti nebo kruhovém diagramu - číselná osa (kladná a záporná část), měření teploty, vyjádření dlužné částky	(smyslové vnímání, dovednost učit se) **OSV** – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (práce ve skupině, objektivita při hodnocení vlastní práce i práce druhých) **OSV** – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (trénování trpělivosti, překonávání překážek) **MKV** – Lidské vztahy, Princip sociálního smíru a solidarity (spolupráce, tolerantní přístup k ostatním spolužákům)

Očekáváné výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- vyhledává, sbírá a třídí data - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- vyhledává, sbírá a třídí data, řeší úkoly orientované ke statistice - čte a sestavuje jednoduché tabulky a grafy, diagram na čtverečkovaný papír - počítá průměr, průměrnou rychlost - využívá přímou úměrnost v praxi - orientuje se v jízdním řádu	- **Závislosti, vztahy a práce s daty** - čtení údajů z tabulek a jízdních řádů - sběr údajů využívá k sestavení tabulky a grafu - přímá úměrnost, nezávisle a závisle proměnná - souřadnice bodů a jejich využití pro sestavování diagramů - aritmetický průměr	**Průřezová témata:** **ENV** – Ekosystémy, Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí (sbírá a třídí údaje o ekosystémech, a sestavuje tabulky k základním podmínkám života) **OSV** – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (komunikuje při práci ve skupině a při hodnocení řešení)
- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce - sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - sestrojí rovnoběžky a kolmice - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí	- narýsuje obdélník a čtverec, trojúhelník o daných délkách stran a kružnici - provede konstrukci včetně náčrtu a rozboru - ověří si možnost narýsovat trojúhelník výpočtem trojúhelníkové nerovnosti - rozhodne, zda se jedná o trojúhelník obecný, rovnostranný, rovnoramenný nebo pravoúhlý - vypočítá obvod trojúhelníka, dokáže ho sestrojit graficky	**Geometrie v rovině a prostoru** - konstrukce čtverce a obdélníka - úhlopříčky čtverce a obdélníka, jejich vlastnosti - kruh, kružnice, rýsování kružnice o daném poloměru - trojúhelník, konstrukce trojúhelníka při zadání velikosti stran, konstrukce pravoúhlého trojúhelníka - výpočet obvodu čtverce, obdélníka, trojúhelníka - grafický součet stran trojúhelníka - grafický součet, rozdíl úseček - délka lomené čáry	**Průřezová témata:** **OSV** – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita (smyslové vnímání, dovednost učit se) **OSV** – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (práce ve skupině, objektivita při hodnocení vlastní práce i práce druhých)

Očekáváné výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- sestrojí grafický součet a rozdíl úseček pomocí kružítka, určí délku lomené čáry - vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - sestrojí grafický násobek úsečky - vymodeluje a narýsuje kolmice, kolmice procházející daným bodem - rýsuje rovnoběžky pomocí pravítka a trojúhelníku, rovnoběžky procházející daným bodem - sestrojí a označí pravý úhel, pozná ho ve svém okolí - určí vzdálenost bodu od přímky - zapíše bod do čtvercové sítě podle souřadnic bodu, určuje obvod a obsah obrazce ve čtvercové síti - pracuje s jednotkami obsahu - převádí jednotky obsahu - sestrojí osu úsečky a střed úsečky pomocí kružítka - sestrojí jednoduché osově souměrné útvary ve čtvercové síti, najde u osově souměrných	- výpočet obvodu mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran a obsahu mnohoúhelníků při použití čtvercové sítě - několikanásobek úsečky - vzájemná poloha dvou přímek, přímky různoběžné, rovnoběžné, kolmé - rovnoběžky, konstrukce - kolmice, pravý úhel, kolmice procházející daným bodem, vzdálenost bodu od přímky - konstrukce osy úsečky a středu úsečky - osová souměrnost, osově souměrné útvary - základní útvary v prostoru, pojmy plášť, podstava, povrch, vrchol, hrana, stěna	

Očekáváné výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	útvarů osy souměrnosti překládáním papíru - rozezná a popíše povrch základních prostorových útvarů (krychle, kvádr, jehlan, kužel, válec, koule) - v jednodušších případech spočítá počet krychlí použitých na stavbu nepravidelného tělesa		
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	ovládá různé postupy řešení: pokus – omyl, řetězení od konce, rozklad řešení na kroky - objevuje zákonitost jako cestu k rychlému řešení úkolu - poznává úkoly s větším počtem řešení	**Nestandartní aplikační úlohy a problémy** - doplní řadu čísel sestavenou na základě matematického vztahu - doplní magický čtverec, pyramidu apod. - řeší jednoduché sirkové hlavolamy - na základě logiky doplní obrázkovou řadu nebo vyloučí obrázek, který do ní nepatří - řešení matematických hříček a rébusů, netradičních úloh	**MEDV** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení (jednoznačně formuluje úlohy a jejich řešení vede k identifikaci názoru a postoje řešitele, kriticky čte a vnímá sdělení a přiměřeně na ně reaguje)

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Tato vzdělávací oblast je realizována ve 4. a 5. ročníku prostřednictvím předmětu informatika. Informatika se prolíná všemi vyučovacími předměty. Žáci prakticky pracují s informačními technologiemi. Učí se zpracovávat text a vyhledávat informace na internetu. Ovládají částečně počítačovou terminologii. Pracují s informacemi, třídí je a rozlišují. Používají získané informace v dalších předmětech. Zvládají aplikovat výpočetní techniku v ostatních vzdělávacích oblastech. Žáci pracují v učebně s počítači připojenými k internetu. Využívají didaktické výukové programy od různých softwarových firem.

Přidělení hodin do ročníků

1. stupeň		
4. ročník	5. ročník	Celkem
1	1	2

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- podněcuje v žákovi touhu najít smysl a cíl učení
- pomáhá mu vytvořit pozitivní vztah k učení
- vede žáka k objektivnímu zhodnocení výsledků jeho učení
- vybízí žáka k vyhledávání a třídění informací, které mu pomáhají při procesu učení
- klade důraz na odbornou terminologii týkající se popisu hardwaru a softwaru

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka ke správnému hledání vhodných informací k řešení problémů
- motivuje žáka k řešení problémů a úkolů i přes počáteční obtíže a neúspěch
- účastní se diskuse, při které žák obhajuje a vysvětluje svůj postup řešení úkolu

Kompetence komunikativní

Učitel:

- podněcuje žáka k formulování jeho myšlenky
- pomáhá mu vyjadřovat se výstižně a souvisle a nabízí žákovi vést dialog s ostatními
- vybízí žáka k obhájení jeho názoru a zároveň jej učí respektovat názor druhých
- nabízí a ukazuje žákovi možnosti využití různých informačních technologií pro kvalitní komunikaci mezi lidmi

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vybízí k tomu, aby žák pracoval efektivně ve skupině, pomáhal slabším spolužákům a vážil si pomocí druhých
- podporuje žákovu diskusi s ostatními a hledání společného vhodného řešení zadaných úkolů
- pomáhá žákovi uvažovat pozitivně

Kompetence pracovní

Učitel:

- stanovuje a kontroluje správné dodržování vymezených pravidel při práci s počítačem
- kontroluje plnění zadaných povinností a závazků
- upozorňuje žáka na zdravotní rizika dlouhodobého pobytu u počítače

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáka ke slušnému chování a zodpovědnosti při komunikaci na internetu
- poučí žáka o tom, aby na internetu nekomunikoval s cizími lidmi
- nabádá žáka k tomu, aby upozornil učitele o nebezpečných či nevhodných informacích či konverzacích
- vede žáky k respektování softwarového zákona o legálních a nelegálních programech

Průřezová témata

Průřezová témata ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie jsou realizována především při práci s internetem (vyhledání informace, ověření její věrohodnosti, následné zpracování), při práci v textovém, grafickém editoru.
Dovednost ovládat široké možnosti výpočetní techniky žáci využijí při zpracování samostatných prací, referátů, projektů zaměřených na průřezová témata zadaná v ostatních vyučovacích předmětech.
Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií ve společnosti, Práce v realizačním týmu – seznámení s různými informačními technologiemi, možností elektronické komunikace, využívání různých zdrojů informací, klade důraz na věcnou správnost a přesnost sdělení.

Informatika, 4. a 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie - pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	**Základy práce s počítačem** - ovládá a využívá základní standardní funkce počítače - pracuje bezpečně s hardware i software a postupuje poučeně a opatrně v případě jejich závady - je si vědom zdravotních rizik při dlouhodobému využívání výpočetní techniky - respektuje pravidla bezpečné práce s počítačem, v počítačové učebně - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím - zdůvodní použití legálního software - počítač používá jako prostředek k multimediálnímu využití - seznámí se s prací s tabletem – zapnutí, spuštění aplikace, vypnutí	- základní pojmy – informace, zdroje informací, informační instituce - operační systémy a jejich základní funkce - smysl a využití počítače v životě - práce na počítači – spuštění, prostředí kolem počítače, vypnutí, údržba - periferie – monitor, klávesnice, myš, počítačová skříň - hardware – vnitřní vybavení počítače – pevný disk, paměť, CD, DVD - přehrávání hudby a filmů - seznámení s typy a formáty souborů (typy souborů s koncovkou bmp, gif, doc, jpg, xls, txt), ukládání - multimediální využití PC ve škole - interaktivní tabule ve škole, její využití v hodinách - riziko poškození zdraví u PC - legální programy	**PŘ** – zdraví, riziko dlouhého pobytu u počítače **Vv, PČ** – vyjádření počítače a dalších technických zařízení ve výtvarném zpracování **Hv** – poslech hudebních nosičů CD, DVD, MP3,

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
		- údržba PC a CD nosičů - údržba systému – scan disk, defragmentace disku - riziko nelegálního software - programy bez poplatku - freeware, shareware - smysl antivirových programů - viry a spamy v počítači a na internetu - zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky - práce s tabletem	
- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty - vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích - komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	**Vyhledávání informací a komunikace** - vyhledá na internetu požadované informace - chápe základní pojmy: informace, informační zdroje, informační instituce - používá jednoduché a vhodné cesty - vyhýbá se nelegálním a nevhodným webovým stránkám	- zobrazení webové stránky, bezpečné prohlížení stránek - internetové prohlížeče internet explorer, google chrome, ... - příkazy: domů, oblíbené, - vyhledávače google, seznam, - virtuální svět - dětské weby a stránky - stránky pro žáky a učitele - stránky měst a obcí - vyhledávání konkrétních informací	**Čj** – vyhledávání zajímavostí a rekordů, psaní dopisů v textovém editoru **VL, PŘ** – zajímavosti, referáty, čerpání informací na internetu, **MEDV –** Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Práce v realizačním týmu

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- na internetu o sobě neuvádí žádné soukromé údaje - získává povědomí o sociálních sítích včetně věkového omezení a rizik spojených s jejich nevhodným používáním - vyhledává informace na portálech, v knihovnách a v databázích - vymezí podstatné a důležité informace o požadovaném tématu - vyhledává důležité zprávy z domova i ze světa a různé zajímavosti a rekordy - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost - komunikuje pomocí internetu, mobilního telefonu - přijme a odešle email - ovládá některé aplikace tabletu a využívá je k výuce - pomocí tabletu vyhledává informace	- používání domén a odkazů - hledání zajímavých stránek o historii, biologii, o Evropské unii, atd. - vyhledávání informací souvisejících s učivem 4. a 5. ročníku - posouzení hodnoty a relevance informací a informačních zdrojů – pravdivost/nepravdivost nalezených informací - ověřování nalezených informací - používání klíčových slov a správných formulací při vyhledávání - internetové adresy – emaily - elektronické dopisování - poučení o bezpečnosti a ochraně soukromí v rámci dopisování, chatování, diskusi a používání sociálních sítí - chápe vznik, přenos, transformaci, zpracování a distribuci informací	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	**Zpracování a využití informací** - jednoduše upraví text - ovládá základní příkazy v textovém editoru - práce s dalšími programy z balíčku MS Office	- textový editor Wordpad - navazuje MS Word - seznámení s prostředím textového editoru, práce s úpravou textu, jednoduché příkazy, práce s obrázkem, základy formátování textu a dokumentu, přípona doc - grafika – program malování - přípona gif, bmp, jpg seznámení s dalšími výukovými programy a prací s nimi	**Čj, M, PŘ, VL** procvičování učiva formou vhodných výukových programů pro žáky

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je realizována na 1. stupni ve vyučovacích předmětech prvouka v 1. – 3. ročníku, přírodověda a vlastivěda ve 4. a 5. ročníku.

Přidělení hodin do ročníků

1. stupeň			
1. ročník	2. ročník	3. ročník	celkem
2	2	3	7

Ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět naplňujeme tyto tematické okruhy

Místo, kde žijeme
- žáci poznávají své okolí
- vytváří si kladný vztah k místu bydliště
- postupně se u nich rozvíjí vztah k vlasti
- osvojují si zásady vhodného chování

Lidé kolem nás
- upevňují si zásady vhodného chování
- seznamují se se základními právy a povinnostmi

Lidé a čas
- učí se orientovat v čase
- všímají si změn v čase

Rozmanitost přírody
- žáci pozorují přírodu, všímají si změn
- jsou vedeni k ochraně přírodního prostředí

Člověk a jeho zdraví

- žáci pozorují, jak se člověk vyvíjí
- všímají si denního režimu, hygieny, výživy
- získávají základní poučení o zdraví, první pomoci, bezpečném chování při mimořádných událostech

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáka k pozitivnímu vztahu k učení
- podněcuje žáka k vyhledávání a třídění informací
- vede žáka k uvědomělé práci s knihou a encyklopediemi
- podporuje sebehodnocení žáka

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- pomáhá žákovi řešit problémové situace
- ověřuje správnost řešení problému
- zprostředkovává důležité informace
- vybízí ke správnému vyjadřování
- zprostředkovává žákům poznatky o přírodních a umělých prvcích v krajině
- vede žáka k hodnocení lidských výtvorů a jejich vlivu na přírodní prostředí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- pomáhá žákovi při formulaci myšlenek
- vede ho ke vhodné komunikaci se spolužáky
- podporuje přátelské vztahy ve třídě
- zapojuje žáky aktivně do společenského dění

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- pomáhá žákům vytvořit pravidla pro práci
- jde příkladem při uplatňování zásad pro diskusi
- umožňuje žákům pracovat ve dvojicích a ve skupinách
- dává prostor pro hodnocení práce

Kompetence občanské

Učitel:

- pomáhá dodržovat vymezená pravidla
- klade důraz na ochranu životního prostředí
- napomáhá žákům utvářet si názory na dění ve společnosti

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k plnění povinností
- umožňuje žákům získat pracovní návyky
- vytváří podmínky pro vytrvalou práci
- pomáhá využívat vědomostí získaných v jiných předmětech

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova
Sebepoznání, udržení psychického zdraví, utváření pozitivního postoje k sobě samému i druhým, uvědomování spolupráce a pomoci, vytváření vztahu k přírodnímu prostředí
Výchova demokratického občana
Úloha školy ve výchově, práva a povinnosti žáka, vztah k domovu a vlasti
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Využívání zkušeností žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, obci a okolí
Multikulturní výchova
Respektování zvláštností různých kultur, komunikace s žáky jiných etnických skupin, odpovědnost za své chování
Environmentální výchova – citlivý přístup k přírodě, propojení člověka s přírodou, zlepšování životního prostředí, postavení člověka v přírodě

Prvouka – 1. období, 1. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	**Místo, kde žijeme** - hovoří o tom, co očekává od školy - orientuje se v prostoru školy - popíše polohu a vysvětlí funkci vybraných místností školy - uvede některé profese potřebné pro chod školy - vysvětlí rozdíly mezi chováním během vyučovacích hodin a o přestávkách - vyjmenuje věci, které bude do školy potřebovat a vysvětlí, k čemu je využije (obsah školní tašky) - popíše pozici v prostoru třídy: pravá/levá strana, před/za, nahoře/dole - uvede svou adresu - popíše, kde a jak si mohou děti v okolí jeho bydliště hrát, sportovat a odpočívat - uvede, kde lidé nakupují - porovná a najde rozdíly v bydlení mezi různými typy sídel	- škola - prostředí školy, činnosti ve škole - okolí školy, bezpečná cesta do školy - domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště - bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce	**OSV** – Poznávání lidí, Komunikace (komunikace s dospělými ve škole) **VDO** – Občanská společnost a škola **M** – určování polohy v prostoru **Tv –** vycházky do přírody

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- popíše a předvede správné chování chodce na chodníku a na krajnici silnice bez chodníku - popíše a předvede správné chování na přechodu pro chodce - vysvětlí význam světelných signálů pro chodce - uvede nebezpečná místa na své cestě do školy a popíše, jak obtížné úseky cesty do školy bezpečně zvládnout		
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	**Lidé kolem nás** - na modelové situaci pojmenuje charakteristiky dětí a porovná podobnosti a rozdíly - uvede tři věci, které má společné se svým spolužákem - na modelové situaci popíše způsob vzdělávání dětí z různých částí světa, porovná, co mají společného a v čem se liší - dokáže zhodnotit konfliktní situace z hlediska různých účastníků	- sebepoznání, zdravé a vyrovnané sebepojetí - soužití lidí, mezilidské vztahy, komunikace, chování lidí, pravidla - jedinec rodině, příbuzenské a mezigenerační vztahy - hospodaření, nakupování, obchody, peníze - práce, zaměstnání, pracovní postupy	**OSV** – Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy, Hodnoty, postoje, praktická etika, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **MKV** – Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- navrhne způsob řešení konfliktu - pozorně naslouchá druhým, uvede důležité údaje z vyprávění spolužáka - uvede a zdůvodní pravidla třídy - vysvětlí význam pravidel ve společnosti - uvede příklady potřeb, které dětem uspokojuje jejich rodina - vysvětlí význam rodina pro jejich členy - pojmenuje příbuzenské vztahy v užší rodině - dokáže přiřadit k malému obnosu peněz zboží, které lze za něj koupit - sestaví seznam potravin na každodenní nákup - pojmenuje skupiny potravinářského zboží - uvede profese, které se podílejí na péči o les a na zpracování dřeva - u vybraných profesí popíše náplň práce		

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- popíše postup těžby a zpracování dřeva - uvede příklady využití dřeva		
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	**Lidé a čas** - odhaduje trvání běžných denních činností - čte hodiny - určuje na ciferníku čtvrt, půl a celou hodinu - přiřazuje k časovým údajům běžné denní činnosti - uspořádá události podle vztahu dříve- později než - vyjmenuje a seřadí jednotlivé části dne, přiřazuje k nim typické činnosti - vyjmenuje dny v týdnu - rozeznává měsíce v roce a přiřadí je k ročním obdobím - přiřadí charakteristické události k obdobím v roce	- orientace v čase a následnost událostí - čtení hodin - dny, měsíce, roky - rostliny a živočichové - životní potřeby a projevy	
- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	**Rozmanitost přírody** - pojmenuje části stromu a označí rozdíly mezi dvěma druhy stromů	- stavba rostlinného těla - les - jednoduché pokusy - látky a jejich vlastnosti - třídění běžných materiálů	**ENV** – Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	- pozná na základě určujících znaků běžně se vyskytující stromy - přiřadí k běžným listnatým stromům listy a plody - vysvětlí fáze ročního cyklu v životě stromů - vysvětlí význam semene - najde u různých typů ovoce semena a označí, jak jsou uložena - u vybraných druhů zeleniny označí části rostlin, které jíme - popíše základní stavbu rostlin - rozpozná jarní květiny - vyjmenuje potřeby zvířátka, s nímž má zkušenost - popíše péči o zvířátko - rozpozná a pojmenuje rodiny domácích i volně žijících zvířat - popíše, jak se domácí zvířata chovají a jejich užitek - u vybraných lesních zvířat popíše životní podmínky - určí materiál, z něhož jsou vyrobeny předměty denní		**OSV** – Kooperace a kompetice, Kreativita, Rozvoj schopností poznávání **Hv –** písně o přírodě, o zvířatech, ročních obdobích **Tv –** vycházky do přírody **Čj –** vyprávění o zvířatech, přírodě, dopravní výchova, dramatizace

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	potřeby (kov, plast, dřevo, sklo…) - dokáže popsat vlastnosti těchto materiálů - vede záznamy o svém zkoumání - uvede zásady správného třídění odpadů		
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	**Člověk a jeho zdraví** - jmenuje části lidského těla - rozliší vjemy podle toho, kterými smysly je rozpozná - popíše vývoj chrupu během života dítěte a dospělého - vysvětlí funkci různých tvarů zubů při zpracování potravy - popíše rizika pro zdraví zubů - uvede zásady péče o chrup - vyjmenuje pravidla zdravé výživy a uvede možné následky jejich nedodržování - vybere potraviny, jež jsou potřebné pro zdravý vývoj dítěte - sestaví jídelníček pro zdravou svačinu	- popis částí lidského těla - chrup a péče o něj - zdravá výživa, režim dne - prevence úrazů - bezpečné chování v rizikovém prostředí	**OSV** – Psychohygiena, Hodnoty, postoje, praktická etika

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- rozliší na režimu dne zdravé a nezdravé návyky - určí možná nebezpečí při modelové situaci činnosti ve volném čase - rozezná situace, v nichž je nutné požádat o pomoc dospělé - v modelové situaci umí odmítnout konverzaci, která je mu nepříjemná		

Prvouka – 1. období, 2. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti - pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí	**Místo, kde žijeme** - orientuje se v prostředí domova a školy, vybere orientační body v okolí školy, pomocí modelového plánu popíše cestu do školy - popíše zjednodušeně dopravní síť v okolí školy - vysvětlí význam určování světových stran - uvede, jaký typ autosedačky musí ke své velikosti používat - určí vybrané dopravní značky a důvod užití - uvede povinnou výbavu cyklisty v silničním provozu - vyjmenuje pravidla, která upravují chování cyklisty - uvede orientační body a významné linie obce a místní krajiny - určí části, které tvoří obec, v níž žije - u vybraných budov vysvětlí jejich funkci v obci	- plán - určování světových stran - dopravní síť v okolí školy - dopravní výchova – dopravní značky, výbava cyklisty - bezpečné cestování v autě, v hromadné dopravě - orientační body obce a krajiny - naše obec - části - krajina v okolí domova - význam vybraných budov v obci - proměny obce v čase	**M** – vztahy objektů v prostoru **Vv** – zakreslení krajiny, budovy, památky **PČ** - výroba plánku, budov, hřiště **Průřezová témata:** **ENV** – Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí **VDO** – Občan, občanská společnost a stát

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- vyjmenuje některé památky a vysvětlí význam pojmu památka - charakterizuje způsob bydlení před sto lety a dnes		
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole	**Lidé kolem nás** - vysvětlí, co mají společného a v čem se mohou lišit lidé různých kultur - uvede příklad, jak se kultury vzájemně obohacují - uvede příklady, jaké potíže může mít dítě z jiné kultury žijící u nás - předvede v modelové situaci vhodné chování vůči „jinému“ dítěti - sestaví rodokmen své rodiny do generace prarodičů - zohledňuje potřeby různých členů rodiny - identifikuje situace, kdy v běžném životě potřebujeme vodu, uvědomuje si její hodnotu (i finanční) - popíše cestu pitné vody z vodního zdroje až po vypouštění splaškových vod	antropologické konstanty společné lidem všech kultur a etnik a rozdíly v jejich konkrétní podobě na příkladu svátků a slavení - role a odpovědnost členů rodiny včetně dětí - infrastruktura v obci – vodovody a kanalizace, úprava vody, hospodaření s vodou - profese ve zdravotnictví, v médiích, práce geologa	**M** – výpočty spotřeby vody **Průřezová témata:** **OSV** - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Mezilidské vztahy, Hodnoty, postoje, praktická etika **MEDV** - Fungování a vliv médií ve společnosti **ENV** - Lidské aktivity a problémy životního prostředí **MKV** - Multikulturalita

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- u vybraných profesí popíše náplň práce		
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	**Lidé a čas** - čte časové údaje s přesností na minutu. Převádí časové údaje v analogovém a digitálním vyjádření, ve dvanácti a čtyřiadvaceti hodinovém systému - charakterizuje způsob bydlení ve městě před sto lety, identifikuje nejzřetelnější změny do současnosti v oblasti udržování hygieny, zajištění dopravy a spojů ve městě - jednotlivým ročním obdobím přiřadí svátky v naší zemi tradičně slavené, u vybraných svátků vysvětlí obsah a způsob slavení, uvede příklady slavení svátků jiných kultur	- čtení času, jednoduchý jízdní řád - generace prarodičů, bydlení ve městě před 100 lety - svátky rodinné, svátky v přírodním cyklu roku, svátky s náboženskými kořeny a svátky občanské.	**M** – orientace na časové ose, šedesátková soustava **Čj** – svátky a zvyky **Průřezová témata:** **MKV** – Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ **EGS** – Objevujeme Evropu a svět **OSV** – Poznávání lidí
- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	**Rozmanitost přírody** - charakterizuje ekosystémy tekoucí vody a vodní nádrže, uvede příklady organismů	- voda v přírodě, ekosystémy v blízkosti vodních ploch, vodní živočichové - proměny života ve vodě a okolo vody v průběhu roku	**Hv** – písně o přírodě, o zvířatech, ročních obdobích **Tv** – vycházky do přírody **Průřezová témata:**

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	- uvede příklady příbřežních a vodních rostlin rybníků, uvede příklady obyvatel rákosin, živočichů žijících pod a nad hladinou rybníků, u vybraných druhů popíše specifika jejich života, popíše proměny života v rybníce a jeho okolí v cyklu roku - uvede, jaké má voda vlastnosti a v jakých situacích se s nimi setkáváme, vede podmínky, za kterých se voda vyskytuje v jednotlivých skupenstvích - popíše koloběh vody v přírodě, popíše aktuální stav počasí, vysvětlí, jak vybrané meteorologické jevy vznikají a jaké mohou mít důsledky	- voda – vlastnosti, pokusy s vodou, skupenství (termín nevyžadujeme) - počasí, oblačnost, srážky	**OSV** – Rozvoj schopností poznávání, Kooperace a kompetice **ENV** – Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	**Člověk a jeho zdraví** - vyjmenuje alespoň tři soustavy potřebné pro fungování lidského těla, rozliší typy úrazů podle toho, jaké funkce lidského těla ohrožují, dokáže posoudit, zda je při úrazu nebo náhlé zdravotní příhodě	- přehled orgánových soustav a jejich význam - typy úrazů a jednání dítěte při nich – první pomoc - vývoj dítěte/člověka, základní potřeby v různých obdobích - v nemocnici	**Tv** – význam pohybu a odpočinku pro zdravý vývoj orgánových soustav **Čj** – komunikace v krizové situaci, v mezilidském soužití (sloh) **Průřezová témata:** **OSV** – Psychohygiena, Řešení problémů a rozhodovací

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	ohrožen život, umí přivolat pomoc, charakterizuje fáze vývoje člověka od narození po stáří a smrt, rozezná krizové situace (šikana, týrání) - rozezná krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání…) a navrhne, kde vyhledat pomoc, v modelové situaci určí oběť a pojmenuje možná nebezpečí této situace, v modelové situaci umí zareagovat jako svědek těchto situací	- krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání), zdroje pomoci, chování v roli svědka nebezpečné situace	dovednosti, Komunikace, Kreativita

Prvouka – 1. období, 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty	**Místo, kde žijeme** - sestaví jednoduchý plán nejbližšího okolí školy, vyznačí v plánu města orientační body, určí světové strany, vysvětlí rozdíly mezi plánem a mapou - dokáže řešit jednoduché dopravní situace z pozice chodce a cyklisty - popíše krajinu v nejbližším okolí obce, uvede charakteristiky jednotlivých typů krajin, přiřadí krajinu vlastního regionu k určitému typu, pracuje s mapou – ukáže na mapě způsoby označení povrchových útvarů, vysvětlí, jak krajina ovlivňuje život v regionu, popíše, jak člověk působí na životní prostředí regionu	- plán, mapa, nadmořská výška, vrstevnice, druhy map - přecházení vozovky, jízda na kole - tvary zemského povrchu regionu, typy krajiny a jejich charakteristiky	**VDO** – Občanská společnost a škola **ENV** – Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí, Základní podmínky života **Vv** – zakreslení krajiny, jednoduchý plánek **PČ** – výroba plánku, jednoduchých budov

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - používá peníze v běžných situacích - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - informační a komunikační výchova	**Lidé kolem nás** - uvede příklady přátelského chování v daných situacích, vysvětlí, co často bývá příčinou konfliktů mezi kamarády, analyzuje běžný konflikt mezi dětmi a navrhne jeho možná řešení - vysvětlí, co často bývá příčinou konfliktů v rodině, uvede příklady možností, jak dítě může přispět k lepšímu soužití v rodině, vysvětlí funkce pravidel pro soužití mezi lidmi - uvede příklady toho, kdy a jak přijímáme a šíříme informace - analyzuje situaci nakupování jako proces uzavírání smluvního vztahu, vysvětlí zájmy, práva a povinnosti obou smluvních stran, popíše cestu vybraných druhů zboží od výrobce ke spotřebiteli.	- soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, pravidla chování lidí, pravidla ve státě – zákony - zboží a služby. - prodej / koupě jako smluvní vztah, zákon nabídky a poptávky, konkurence v tržní ekonomice - výrobci, obchodníci, pracovníci služeb - základní komponenty počítače	**VDO** – Občan, občanská společnost a stát **OSV** – Mezilidské vztahy, Poznávání lidí, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **MKV** – Lidské vztahy **MEDV** – Fungování a vliv médií ve společnosti, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (význam vědy a techniky) **Čj** – vyprávění o životě v rodině, vztahy mezi kamarády

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- popíše funkci vybraných profesí při výrobě a distribuci zboží, vysvětlí význam dělby práce a spolupráce - uvede příklady toho, jak šíříme informace		
- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích, roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	**Rozmanitost přírody** - vysvětlí, proč rostliny kvetou, uvede příklady rozmnožování rostlin, charakterizuje přírodní společenství luk, uvede příklady kulturních rostlin a vysvětlí jejich užitek pro člověka, uvede vhodné podmínky pro jejich pěstování, popíše postup zemědělských prací při pěstování vybraných kulturních plodin - uvádí veličiny, které je možné u vybraných předmětů měřit, pojmenuje a používá jednoduchá měřidla, vyjmenuje nejdůležitější složky vzduchu, vysvětlí, za jakých podmínek	- půda, ekosystémy travních porostů, jejich rostliny a živočichové, jak se rostliny živí a proč kvetou, kulturní rostliny, hospodářský význam - veličiny délka, objem a hmotnost, jejich měření, vzduch – pokusy, hoření, hašení ohně	**ENV** - Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí **M** – převody jednotek

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	může vzniknout nebo se udržovat hoření		
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - pojmenuje historické památky v regionu	**Lidé a čas** - zdůvodní potřebu počítání času a vysvětlí způsob sestavení kalendáře, vysvětlí význam letopočtu - vysvětlí význam hmotných památek pro poznávání minulosti, popíše hlavní rozdíly života lovce – sběrače a zemědělce, vysvětlí, jak souvisel vznik prvních civilizací (písmo, státní organizace) s přechodem k zemědělství, porovná život a práci na vesnici dříve a dnes - uvede příklad zvyku spojeného s Velikonocemi a jeho původní význam	- kalendáře, letopočty - pravěk a starověk, život lovců mamutů (lovecko-sběračské kultury), vznik zemědělství - Velikonoce židovské, křesťanské a lidové	**OSV** – Kooperace a kompetice **MKV** – Multikulturalita (kalendáře různých kultur)
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o	**Člověk a jeho zdraví** - popíše proces trávení, určí jednotlivé složky stravy a charakterizuje jejich vliv na	- složky stravy – sacharidy, tuky, bílkoviny, vitaminy, minerální látky. Trávicí soustava a	**MEDV** – Fungování a vliv médií ve společnosti, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
lidském těle, projevuje vhodným chováním vztah ke zdraví - dodržuje zásady bezpečného chování, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných, chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne nepříjemnou komunikaci, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe a jiné dítě, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	zdraví člověka, vysvětlí zásady zdravé výživy, vysvětlí, co je stres a jak vzniká, popíše možné působení stresu na zdraví člověka, uvede chování, které stresu předchází nebo jej minimalizuje - vysvětlí a v modelové situaci předvede postup přivolání pomoci v případě požáru a jiné nehody	trávení. Zásady zdravé výživy a životního stylu. - stres a jeho příčiny, předcházení stresu a minimalizace účinků. - nebezpečné látky. Nebezpečnost návykových látek, jejich odmítnutí. - situace požáru, technické havárie, živelní pohromy a jiných případů hromadného ohrožení.	**OSV** – Psychohygiena, Sebepoznání a sebepojetí, Rozvoj schopností poznávání

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je zrealizována na 1. stupni ve vyučovacích předmětech prvouka v 1. – 3. ročníku, přírodověda a vlastivěda ve 4. a v 5. ročníku. Žáci pracují obvykle ve třídě, multimediální nebo počítačové učebně.

Přidělení hodin do ročníků

1. stupeň		
4. ročník	5. ročník	Celkem
2	2	4

Ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět naplňujeme tematické okruhy
Rozmanitost přírody

- žáci pozorují přírodu, všímají si změn
- jsou vedeni k ochraně přírodního prostředí

Člověk a jeho zdraví

- žáci pozorují, jak se člověk vyvíjí
- všímají si denního režimu, hygieny, výživy
- získávají základní poučení o zdraví, první pomoci, bezpečném chování při mimořádných událostech

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- pomáhá žákovi poznat a objevit smysl a cíl učení
- vede žáka ke kritickému zhodnocení svých výsledků v učení
- pomáhá žákovi vyhledat a roztřídit informace
- klade důraz na obecně užívané termíny v přírodovědě

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka k práci s informacemi
- motivuje žáka, aby informace vyhledal a zpracoval
- pomáhá žákovi najít správné řešení problémů
- vede žáka ke správnému vyjadřování
- podporuje u žáka kritické myšlení, uvážlivé rozhodování a zodpovědnost zejména ve vztahu k ochraně krajiny a přírody

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka ke vhodné formulaci vyjadřování svých myšlenek
- klade důraz na to, aby žák poslouchal názor jiných
- motivuje žáka, aby přispíval do školního časopisu
- snaží se podporovat přátelské vztahy ve třídě

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje práce ve skupinách a dvojicích
- jde příkladem a vede žáky ke vzájemné pomoci a spolupráci
- podněcuje žáka k diskusi ve skupině
- pomáhá žákům vytvořit pravidla pro práci ve skupinách a klade důraz na vzájemnou toleranci a ohleduplnost

Kompetence občanské

Učitel:

- klade důraz a pravidelně kontroluje dodržování stanovených pravidel chování ve třídě
- vede žáka k respektu druhých lidí
- poskytuje žákům oporu a vede žáky k pomoci druhým v krizových situacích ohrožujících zdraví člověka
- navštěvuje s žáky různé vhodné exkurze
- klade důraz na ochranu přírodního kulturního bohatství země

Kompetence pracovní

Učitel:

- kontroluje žákovo plnění zadaných povinností a úkolů
- pomáhá žákům využívat jeho vědomosti a dovednosti v konkrétních životních situacích, které demonstruje ve třídě
- umožňuje žákům získat pracovní návyky a dovednosti pracovat s encyklopediemi a s dalšími informačními zdroji
- vede žáky k práci s výpočetní technikou a k jejímu účelnému využití pro své samostudium
- vyžaduje pravidelnou a stálou přípravu na výuku

Průřezová témata

Environmentální výchova
Podporujeme snahy ke zlepšení okolního prostředí a přírody, citlivý přístup k přírodě, k okolí svého domova, k obci, ctění historických a přírodních památek, seznámení se s propojeností vztahů mezi člověkem a přírodou a s možností přírodu ovlivňovat svým jednáním a myšlením.
Osobnostní a sociální výchova
V učivu člověk, zdraví a společnost vedeme žáky k sebepoznání, k udržení psychického zdraví a k seberegulaci. Podporujeme formování studijních dovedností a komunikačních dovedností.
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Využívá zkušeností žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, obci a okolí, ve světě. Žáci je porovnávají s pravidly správného chování v takových životních situacích, hodnotí je, učí se formulovat názory, zaujímat stanoviska.
Multikulturní výchova
Vede k respektování zvláštností různých etnik, vnímání práva všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci v rámci přírody jako celku.
Mediální výchova
Využívá potenciál médií jako zdroje informací, rozvíjí komunikační schopnosti žáka při veřejném vystupování a práci v týmu.

Přírodověda, 4. ročník

Očekáváné výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	**Rozmanitost přírody** - definuje a propojuje prvky živé a neživé přírody - hledá principy rovnováhy přírody - nachází souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka - objasňuje a objevuje pro něj nové poznatky o Zemi jako součásti vesmíru - získává další informace o času a o střídání ročního období - pozoruje základní společenstva v různých lokalitách regionů - hledá a zdůvodňuje vzájemné vztahy mezi organismy a vyvozuje shody a rozdíly v přizpůsobení se organismu prostředí - rozlišuje na základě svého pozorování základní projevy života na různých organismech - porovnává a třídí organismy do skupin	- rozlišení živé a neživé přírody - rovnováha v přírodě - rozmanitost a zvláštnosti přírody - Sluneční soustava - pohyb Země kolem Slunce - střídání ročních období - střídání dne a noci - magnety, póly - ekosystémy (les, louka, rybník, pole, zahrada) - vztah organismů v ekosystému - základní vztahy v přírodě - voda a vzduch - živá a neživá příroda - živá: rostliny (dřeviny, byliny), houby, živočichové: stavba těla, délka a způsob života, význam živočichů v přírodě a pro člověka - živočichové a rostliny u nás a v cizích zemích - neživá: horniny, nerosty, půda - základní veličiny: hmotnost, váha, objem, čas, teplota	**Vv** – výtvarné zpracování přírody **PČ** – zpracování přírodnin **INF –** vyhledávání zajímavostí **Čj** – zpracování referátu **ENV –** Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí **MEDV –** Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti **OSV** - Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Poznávání lidí **EGS –** Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět **MKV –** Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita

- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- k práci používá jednoduché klíče, atlasy, encyklopedie a multimediální zařízení - zhodnotí některé konkrétní zásahy člověka v přírodě - rozlišuje činnosti člověka, které poškozují nebo naopak podporují prostředí a zdraví člověka - založí jednoduchý pokus, připraví si postup práce - vyhodnotí a vysvětlí závěry svého pokusu - volí správné postupy v situacích ohrožení bezpečí - přivolá pomoc v situacích vlastního i cizího ohrožení - uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy - prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany zdraví - volí vhodné postupy preventivního chování	- ohleduplné chování v přírodě - ekologie, ochrana přírody - poškozování přírody: ekologické havárie, nebezpečí hrozící naší planetě, globální oteplování planety - přírodní katastrofy: zemětřesení, záplavy, epidemie, apod. - pomoc přírodě: likvidace odpadů, živelných pohrom a ekologických katastrof - pomoc lidem postižených přírodní katastrofou - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) - požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) - organizace, které pomáhají chránit přírodu i lidi	
	Člověk a jeho zdraví - seznamuje se s novými poznatky o lidském těle	- seznámení s tělem muže a ženy - dodržování hygieny a čistoty	**TV** – protahovací cviky **Průřezová témata:**

	- poznává základní funkce lidského těla - rozvíjí své poznatky o zdravém způsobu života - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života od počátku života až ke smrti - s ohledem na své zdraví se učí plánovat svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek - při plánování svého programu bere ohledy i na osoby a přátele v jeho blízkém okolí - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví - demonstruje ve výuce různé životní situace mimořádných událostí - chová se uvědoměle a snaží se najít rychlé a vhodné způsoby řešení těchto životních situací - předvede odmítání návykových látek - pečuje o své zdraví - snaží si chránit své zdraví a pomáhá chránit zdraví i druhým - je si vědom různých způsobů poškozování zdraví, kterým se snaží vyvarovat	- diskuse o zdraví, škodlivé vlivy pro život - protidrogová prevence - diskuse o zdravém životním stylu - životní etapy dítěte, dospělého a staršího člověka - potřeby člověka v každé životní etapě - založení rodiny, pomoc starým lidem - správné návyky pro učení, čas na zábavu, pomoc v rodině, plnění zadaných úkolů - zásady slušného chování a úcty k lidem - obecné a mravní ohrožení člověka - zásady první pomoci - poskytnutí první pomoci v rámci svých možností - chování při požáru - telefonování na linky pomoci - návykové látky - charakteristika, důsledky požití - drogy, cigarety, výherní automaty - bezpečné chování v silničním provozu - zdravý životní styl	**OSV** – Rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Poznávání lidí **MEDV** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti **MKV** – Lidské vztahy, Etnický původ

	- ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - respektuje osoby druhého pohlaví, chová se k němu ohleduplně - uznává, toleruje a pomáhá slabším spolužákům - dbá na správnou hygienu celého těla	- konverzace o různých problémech člověka - hledání společného řešení - snaha pomoci druhým - použití obvazu, dezinfekce, náplasti - ošetření drobného zranění - orientace v lékárničce - poučení o hygieně celého těla - komunikace o šikaně, týrání, hrozbě terorismu	

Přírodověda, 5. ročník

Očekáváné výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	**Rozmanitost přírody** - nachází souvislosti při působení člověka na přírodu a také působení přírody na člověka - rozděluje některé rostliny a živočichy do základních skupin - prohlubuje znalosti a vědomosti o živé a neživé přírodě - vyhledává různé zajímavosti o přírodě a o přírodních úkazech - vysvětlí na základě svých získaných vědomostí poznatky o Zemi jako součásti vesmíru - rozšiřuje své znalosti o další informace týkající se naší planety a také celého vesmíru - vysvětlí střídání ročních období - dozvídá se další informace o společenstvech ve vybraných lokalitách na Zemi - posoudí životní podmínky organismů v těchto rozdílných oblastech	- rozmanitost přírody - výtrusné a semenné rostliny - třídění živočichů podle stavby těla (ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) - poškozování přírody - zajímavosti a kuriozity přírody - Sluneční soustava, pohyb planet kolem Slunce - otáčení Země kolem Slunce a kolem své osy - přirozená družice Země – Měsíc - střídání dne a noci, ročních období - vesmír a další soustavy a hvězdy - kosmonautika, průzkum vesmíru - rostliny a živočichové žijící u nás a v regionu - organismy žijící v různých oblastech Země - pásma Země - seznámení s tropickým ovocem - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života,	**VV –** výtvarné zpracování **PČ** – zpracování přírodnin **INF –** vyhledávání na internetu **Čj –** zpracování referátu **Průřezová témata:** **MEDV** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Práce v realizačním týmu (využívá médií jako zdroje informací, rozvíjí komunikační schopnosti při prezentaci a práci v týmu) **ENV** – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí (citlivě přistupuje k přírodě, okolí svého domova, seznamuje se s propojeností vztahů mezi člověkem a přírodou a s možností přírodu ovlivňovat svým jednáním a myšlením, cílevědomě se snaží o zlepšení okolního prostředí a přírody) **EGS** – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme svět a Evropu (využívá zkušeností z běžného života i mimořádných událostí,

Očekáváné výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	- na základě pozorování prohlubuje své poznatky o základních projevech života na různých organismech - prakticky třídí organismy do známých skupin - k třídění používá různé klíče, atlasy, encyklopedie a multimediální techniku - zaměřuje se na pomoc a ochranu přírody - zaměřuje se na možnosti, jak sám konkrétně pomoci	výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů - ekologie, ochrana přírody - poškozování přírody - různé české i světové ekologické organizace - třídění odpadu - šetření energií - sběr papíru, pet-lahví, skla	porovnává je s pravidly správného chování, hodnotí je, učí se formulovat názory a zaujímat stanoviska) **OSV** – Komunikace (formuje studijní a komunikační dovednosti) **MKV** – Lidské vztahy (vnímá spolupráci všech lidí v rámci přírody jako celku)
- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních	**Člověk a jeho zdraví** - využívá poznatků o lidském těle, rozpoznává jednotlivé soustavy člověka - rozlišuje návyky a činnosti, které škodí lidskému zdraví - poznává jednotlivé etapy lidského života - účelně plánuje svůj denní program - rozvíjí diskusi o různých životních situacích - vyzkouší si své chování v rizikových situacích života	- podrobnější seznámení se stavbou lidského těla - seznámení s orgánovými soustavami - chování dítěte, dospělého, starší osoby - těhotenství - dědičné znaky - čas práce a odpočinku - soustředění na práci, relaxace při odpočinku - pitný a pohybový režim - zdravý životní styl	**TV –** protahovací cviky **PČ** – příprava zdravé svačiny, zeleninových salátů, pomazánek **Průřezová témata:** **OSV** – Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Komunikace (vedeme k sebepoznání, k udržení psychického zdraví a k seberegulaci, podporujeme komunikační a studijní dovednosti) **MEDV** – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (využívá médií jako zdroje

Očekáváné výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi	formou dramatického zpracování v rámci třídy - zopakuje si možnosti ochrany svého zdraví - uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v cyklisty, cíleně je používá - charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje - v situacích jako vycházka, výlet vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě - určuje vhodný způsob bezpečného chování v méně známých místech - uvědomuje si rizika používání návykových látek - seznamuje se s rizikem vzniku závislostí na návykových látkách (lécích, drogách, alkoholu) - uvědomuje si riziko závislosti na automatech a počítačových hrách	- vliv kouření a špatného způsobu života pro lidské tělo - nemoci - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích - integrovaný záchranný systém - humanitární pomoc a sbírky - návykové látky - označování nebezpečných látek - příjem informací, jejich význam pro život lidí a nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - hrací automaty a počítačové hry, závislost**,** odmítání návykových látek - zásady první pomoci - promítání vhodných filmů k problematice poškozování zdraví a první pomoci - použití obvazu, dezinfekce, náplasti - ošetření drobného zranění - orientace v lékárničce - šikana, týrání, hrozba terorismu - stres, deprese	informací a zná možnosti jejich zneužití, rozvíjíme komunikační schopnosti ve všech životních situacích) **MKV** – Etnický původ (vedeme k respektování zvláštností různých etnik a k vnímání práva všech lidí žít společně)

Očekáváné výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
chlapci a děvčaty v daném věku	- ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	- umění vyslechnout a pomoci - sexuální a jiné zneužívání - další formy násilí - vyhledání odborné pomoci - poučení o intimní hygieně - diskuse o životě a postavení ženy a muže ve společnosti - bezpečné chování v rizikovém prostředí	
- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	**Člověk a svět techniky** - rozlišuje jednoduché stroje – nakloněná rovina, kladka, páka, kolo, parní stroj a spalovací motory - rozlišuje jednotlivé formy a druhy energie	- jednoduché stroje – nakloněná rovina, kladka, páka, kolo, parní stroj a spalovací motory - orientuje se ve funkcích a rozdílech jednoduchých strojů - přiřazuje jejich vznik k různým historickým obdobím - formy a druhy energie, - elektrický proud	**PČ** – výroba jednoduchých strojů – práce se stavebnicemi **Průřezová témata:** **OSV** – Kreativita, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje a praktická etika

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je realizována na 1. stupni ve vyučovacích předmětech prvouka v 1. – 3. ročníku a přírodověda a vlastivěda ve 4. a 5. ročníku. V 5. ročníku byl předmět posílen o 1 disponibilní hodinu. Žáci obvykle pracují ve třídě, multimediální nebo počítačové učebně

Přidělení hodin do ročníků

1. stupeň		
4. ročník	5. ročník	Celkem
2	2	4

Ze vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět naplňuje tematické okruhy

Místo, kde žijeme

- žáci poznávají své okolí, vlast, Evropu
- získávají základní zeměpisné znalosti, na jejichž základě si utvářejí vztah k přírodě, učí se jí rozumět a chránit ji
- na základě poznání rozvíjejí svůj vztah k vlasti a národní cítění

Lidé kolem nás

- žáci poznávají organizaci života v obci a v zemi, seznamují se správou obce i země
- uvědomují si svoje místo ve společnosti, upevňují si zásady vhodného chování, seznamují se se základními právy a povinnostmi, s problémy, které provázejí lidské soužití, společnost, svět

Lidé a čas

- žáci se učí orientovat v čase, porovnávají historii společnosti a světa, cílem je vzbudit u dětí zájem o historii

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k dovednosti vyhledávat vhodné způsoby, metody a strategie učení, vyhledávat a třídit informace
- vytváří podmínky pro práci s mapami, náčrty, žákovskými atlasy, nástěnnými mapami ČR, Evropy, světa
- seznamuje žáky s obecně užívanými termíny, znaky a symboly vysvětluje způsob jejich aplikace
- vede žáky k uvědomělé práci s knihou i jinými zdrojovými materiály (encyklopedie, internet, časopisy)
- pomáhá žákům najít a pochopit podstatné informace v textu, zobecnit je a výstižně zapsat do poznámek

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k práci s odbornou literaturou, k vyhledání potřebných informací a k jejich vysvětlení a zobecnění
- podporuje práci s různými druhy textů, obrazových materiálů i jiných informačních zdrojů
- pomáhá žákům rozpoznávat a hodnotit jejich kvalitativní hodnotu a využitelnost pro učení
- zprostředkovává žákům poznatky o přírodních a umělých prvcích v krajině, zařazuje cvičení k jejich rozpoznání
- vede žáky k hodnocení vlivu lidských výtvorů na životní prostředí
- podporuje u žáků kritické myšlení, uvážlivé rozhodování a zodpovědnost zejména ve vztahu k ochraně krajiny a přírody

Kompetence komunikativní

Učitel:

- pomáhá žákovi při formulaci vlastních myšlenek
- dává žákům prostor pro prezentaci vlastního názoru
- vede žáky ke kritickému hodnocení vlastních i cizích myšlenek
- organizuje pro žáky situace, ve kterých mohou získat a uplatnit znalosti z oblasti vedení dialogu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- umožňuje žákům pracovat ve dvojicích a ve skupinách
- pomáhá žákům vytvořit pravidla pro práci ve skupinách
- vybízí žáky k jejich uvědomělému využití
- jde příkladem při uplatňování zásad pro diskusi a spolupráci ve skupině

- vede žáky k dovednosti spolupracovat na zadaném problému, naslouchat, poskytnout i přijmout pomoc, kriticky hodnotit svoji úlohu ve skupině, přijmout kritiku
- dává prostor pro sebehodnocení a hodnocení práce vlastní i ostatních

Kompetence občanské

Učitel:

- zprostředkovává žákům zákonitosti dění ve společnosti
- pomáhá získat dovednosti občana demokratického státu
- na základě poznání historie vytváří u žáků občanské postoje
- klade důraz na ochranu přírodního a kulturního bohatství země
- napomáhá žákům utvářet si názory na dění ve společnosti i ve světě, formulovat stanoviska ke společenským jevům, korigovat případné vlastní negativní chování

Kompetence pracovní

Učitel:

- umožňuje žákům získat pracovní návyky a dovednosti prácovat s mapami, plány a jinými informačními zdroji
- vede žáky k práci s výpočetní technikou a k jejímu účelnému využití pro svoje samostudium
- vytváří podmínky pro systematickou, vytrvalou práci
- zařazuje do hodin hodnocení a sebehodnocení pracovních výkonů
- podněcuje žáky k plánování pracovních postupů

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova:

a) **Osobnostní rozvoj:** Rozvoj schopnosti poznání – cvičení smyslového poznání, dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovedností pro učení a studium, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace – organizování vlastního času
b) **Sociální rozvoj:** Poznávání lidí – vzájemné poznávání lidí a vzájemné respektování při práci ve třídě i ve skupině, využívání odlišnosti myšlení a dovedností různých jedinců při řešení zadaných úkolů, Komunikace – cvičení pozorování a aktivního naslouchání, dovedností pro sdělování, specifické komunikační dovednosti – monolog, dialog, pravidla pro vedení dialogu, Kooperace a kompetice, Mezilidské vztahy – rozvoj dovedností pro spolupráci, jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se zájmům druhého, ostatních, vedení a organizace práce skupiny
c) **Morální rozvoj:** Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku vlastivědy, Hodnoty, postoje, praktická etika – nácvik seberegulace, trpělivosti, odpovědnosti, spravedlivosti, objektivního hodnocení výkonů svých i spolužáků

Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané – naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy, evropské krajiny, státní a evropské symboly
Multikulturní výchova – Kulturní diference, Etnický původ, Multikulturalita: respektování zvláštností různých etnik, Lidské vztahy, Princip sociálního smíru a solidarity: tolerantní vztahy a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, tolerance, empatie
Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – vliv člověka na přírodní prostředí, klimatické změny na Zemi
Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Stavba mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu

Vlastivěda, 2. období – 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti	**Místo, kde žijeme** - pojmenovává světové strany, vysvětlí jejich význam - určí světové strany na mapě i v přírodě - objasňuje rozdíl mezi náčrtem, plánem, zeměpisnou a tematickou mapou, vysvětlí barvy a značky na mapě - pracuje s měřítkem mapy - zhotoví jednoduchý náčrt okolí školy nebo domova - orientuje se v plánu města - popíše cestu k významným budovám ve městě, k lékaři, na ředitelství školy apod. - určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem k České republice a najde na mapě - pojmenuje okolní obce, popíše směr trasy do okolních obcí - najde na mapě řeky, rybníky a další krajinotvorné útvary z okolí i celé republiky	- světové strany, orientační body v krajině – Výhon, Pálava - plán, mapa – obsah, grafika, vysvětlivky - srovnání zeměpisné a tematické mapy - mapa České republiky - domov, orientace v Židlochovicích - dopravní síť v obci, bezpečnostní rizika v dopravě - poloha Židlochovic v krajině - historie Židlochovic a okolí, význačné historické památky – zámek, kostel, zvonice, hrobka Žerotínů, Robertova vila, historická budova Radnice - národ, základy státního zřízení a politického systému ČR - státní správa a samospráva - armáda ČR - státní symboly - Praha, Brno - další regiony ČR, vliv krajiny v regionu na život jeho obyvatel	**OSV** – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace (získávání dovedností pro efektivní učení, organizování času pro učení a zábavu) **INF** – využití internetu k vyhledávání informací k probíranému učivu – podklady pro referáty a aktuality apod. **VDO** – Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování

- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	- poznává minulost a současnost města - poznává židlochovické pamětihodnosti - seznamuje se s řízením obce - vysvětlí, jak jsou voleni zástupci obce, zná jméno starosty města, popřípadě některé zastupitele - rozšiřuje tuto znalost na celou Českou republiku - poznává strukturu řízení společnosti – obecní, městské, krajské úřady, vláda parlament – senát a poslanecká sněmovna, prezident republiky - seznamuje se s úlohou těchto orgánů při řízení společnosti, vyjmenuje některé zástupce těchto orgánů a úlohou armády ČR - popíše symboly našeho státu, respektuje jejich jedinečnost - prokazuje znalost správného chování při hymně, vztyčování vlajky apod.	- ochrana životního prostředí - povrch republiky a jeho různorodost, vodstvo, typy půd a jejich využití, rostlinstvo a živočišstvo na našem území	
- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití	**Lidé kolem nás** - seznamuje se s pravidly soužití v obci, respektuje dané normy chování	- normy slušného chování, ohleduplnost, základy etiky - sebeovládání, řešení rizikových situací a jejich předcházení	**ENV** – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (změny životního prostředí v důsledku

ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy - orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy - poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	- dokáže rozpoznat nepřípustné chování a poukázat na něj - seznamuje se s nařízeními pro občany a respektuje je - poznává základní typy vlastnictví a rozdíly mezi nimi - poznává hodnotu peněz, učí se šetrnosti - zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení - vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi - sestaví jednoduchý osobní rozpočet - vysvětlí, proč spořit - rozhodne, kdy je vhodné si peníze půjčit a uvede, jak dluhy vracet - objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje - objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje - na příkladech objasní rizika půjčování peněz - uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti	- mezilidské vztahy, komunikace a principy komunikace mezi lidmi - principy demokracie - obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým - základní lidská práva a práva dítěte - práva a povinnosti žáka školy - právní ochrana občanů, majetku, soukromého a duševního vlastnictví - význam peněz - právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce - právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot - vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti - hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení	činnosti člověka, odpovědnost lidí za poškozování přírody) **PŘ** – vliv průmyslové výroby na znečišťování prostředí, možnosti pro jeho ochranu **PŘ** – různé druhy půd, zemědělství, suroviny pro průmysl, obnovitelné a neobnovitelné zdroje **OSV** – Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice (respektování ostatních jedinců, cvičení komunikativních dovedností, nácvik spolupráce, vedení skupiny) **OSV** – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje a praktická etika (nácvik seberegulace, sebehodnocení, realistického posouzení vlastních možností, svého výkonu a jeho objektivního zhodnocení) **VDO** – Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

	- na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží - všímá si problémů životního prostředí, dokáže na ně upozornit a navrhnout jejich odstranění, především v místě bydliště a blízkém okolí	- banka jako správce peněz, úspory, půjčky	
- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek - rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	**Lidé a čas** - seznamuje se s nejstaršími českými dějinami, uvědomuje si důležitost archeologických nálezů pro poznání nejstarší minulosti - uvádí poznatky o nejstarším předslovanském osídlení našeho území - vysvětlí způsob života Slovanů, státní útvary na našem území - popíše život na našem území v období Velké Moravy, za vlády Přemyslovců, Lucemburků, Jagellonců, Habsburků - objasní význam Jana Husa, husitské války - vysvětlí důvod odchodu vzdělaných Čechů ze země po třicetileté válce	- nejstarší dějiny našeho území poznávané z archeologických výzkumů - dávní Slované - Přemyslovci – knížectví, království - Lucemburkové na českém trůně - Jan Hus, husitské války, jejich důsledky - Jagellonci - Habsburkové - Bílá hora, doba pobělohorská - Marie Terezie, Josef II. - České země součástí Rakouska - státní svátky a významné dny - regionální památky – zámek, kostel, zvonice, hrobka Žerotínů, Robertova vila, historická budova Radnice a péče o ně - lidé a obory zkoumající minulost	**M** – časová přímka, orientace v čase **Čj** – čtení – využití literárních textů z čítanek a mimočítankové četby k poznání naší minulosti např. E. Štorch – Lovci mamutů A. Jirásek – Staré pověsti české **PŘ** – vývojové stupně u člověka – změny v jeho vzhledu a způsobu života v průběhu času

- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	- objasní význam J. A. Komenského pro světové vzdělání - popíše život v Čechách v období Rakousko-Uherska - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	- báje, mýty, pověsti – minulost Židlochovicka a předků žijících v kraji, vlasti	

Vlastivěda, 2. období – 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich - rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách Evropy a polokoulí - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v jiných zemích	**Místo, kde žijeme** - objasňuje rozdíl mezi náčrtem, plánem, zeměpisnou a tematickou mapou, globusem - definuje pojem rovnoběžka, poledník, zemské póly, rovník - dokáže předat svoje zkušenosti z cestování po vlasti i Evropě svým spolužákům - vyhledá Českou republiku na mapě Evropy, dokáže charakterizovat její polohu a povrch, popíše průběh státní hranice - na mapě světa popř. na globusu vyhledává kontinenty, zjišťuje jejich polohu na Zemi - získává základní informace o podnebích, časových pásech, mořích a oceánech - poznává povrch Evropy včetně největších poloostrovů a ostrovů, její podnebí,	- plán, mapa, globus – obsah, grafika, vysvětlivky - srovnání zeměpisné a tematické mapy - další regiony ČR, vliv krajiny v regionu na život jeho obyvatel - ochrana životního prostředí - povrch republiky a jeho různorodost, vodstvo, typy půd a jejich využití, rostlinstvo a živočišstvo na našem území - cestování po Evropě i republice - rozmístění kontinentů na Zemi - země Evropy - sousední státy - Evropská unie	**INF** – využití internetu k vyhledávání informací k probíranému učivu – podklady pro referáty a aktuality apod. **VGS** – Jsme Evropané (poznávání života dětí z jiných zemí, naše místo ve společenství ostatních států) **VDO** – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

	rostlinstvo a živočišstvo charakteristické pro různá podnebí Evropy - seznamuje se s evropskými státy a jejich hlavními městy - pojmenuje sousední státy, vyjmenuje jejich důležitá sídla, shrne poznatky o hospodářství, zemědělství, dopravě, možnostech rekreace, kultury		
- rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	**Lidé kolem nás** - pojmenuje důležité kulturní instituce - uvádí projevu kultury země - ctí kulturní tradice ČR i jiných zemí a porovnává je - seznámí se s kulturami různých zemí a toleruje je - uvede vliv masové kultury na život lidí - na příkladech uvede některé znaky různých subkultur - popíše zásadní sociální i globální problémy společnosti a navrhuje jejich řešení nebo zmírnění dopadu na společnost - vysvětlí dopady dnešní konzumní společnosti na přírodu i celou společnost	- kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura - základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí	**INF** – využití internetu k vyhledávání informací k probíranému učivu – podklady pro referáty a aktuality apod. **MEDV** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (reklama a další mediální sdělení, působení a ovlivňování reklamou, tvorba reklamy), Stavba mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu **MKV** – Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity? Kulturní diference **ENV** – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

			PŘ – vliv průmyslové výroby na znečišťování prostředí, možnosti pro jeho ochranu **OSV** – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice **OSV** – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek - rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	**Lidé a čas** - popíše život v Čechách v období Rakousko-Uherska - objasní obrozenecké snahy, vyjmenuje národní buditele a vysvětlí jejich význam a činnost - uvede významná díla buditelů, zařadí vznik důležitých staveb a institucí - popíše změny ve výrobě, vynálezy, uvede některé české vynálezce a jejich objevy - popíše politické důsledky, které s sebou přinesly změny ve výrobě - objasní kulturní, společenský a hospodářský rozvoj Českých zemí ve druhé polovině 19. století	- České země součástí Rakouska - národní obrození - život v období Rakousko-Uherského dualismu - první světová válka, její příčiny, průběh a důsledky - období 1. republiky - 2. světová válka, porážka fašismu - obnovení Československa, nástup komunistů k moci - návrat k demokracii	**INF** – využití internetu k vyhledávání informací k probíranému učivu – podklady pro referáty a aktuality apod. **Čj** – čtení – využití literárních textů z čítanek a mimočítankové četby k poznání naší minulosti **M** – časová přímka, orientace v čase **PŘ** – vývojové stupně u člověka – změny v jeho vzhledu a způsobu života v průběhu času **VDO** – Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování

- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	- vysvětlí změny ve společnosti – nástup kapitalismu - popíše přiměřeně důvody vzniku, průběh a konec I. světové války, vysvětlí její význam pro vznik Československa - definuje podobu nového Československého státu, reprodukuje své znalosti o T.G.M., popíše život za první republiky - popíše nástup fašistů k moci v sousedním Německu, mocenské ambice Adolfa Hitlera a jejich důsledky pro Československo, Evropu a svět - vysvětlí důsledky okupace, popíše průběh II. světové války na našem území, vysvětlí důvody vzniku československých vojenských jednotek v zahraničí - popíše průběh osvobozování Československa a události po osvobození - popíše nástup komunistů k moci a období jejich vlády, objasní demokratizační snahy v 60. letech 20. století a jejich		

	násilné potlačení vstupem cizích vojsk na naše území - vysvětlí události ze 17. listopadu 1989 a jejich důsledky na vývoj ve společnosti, vznik samostatné České republiky a Slovenské republiky 1. ledna 1993 - objasní pojmy demokracie, právní stát, zákonodárná, výkonná a soudní moc ve státě - vyjmenuje členství České republiky v mezinárodních demokratických organizacích, pokusí se vysvětlit význam členství pro naši zem - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Hudební výchova je realizována v 1 - 5. ročníku vždy 1 hodinu týdně. Žáci pracují ve třídě nebo odborné učebně hudební výchovy. Ve výuce je využívána audiovizuální technika a různé formy práce s využitím dostupných pomůcek.

Přidělení hodin do ročníků

1. stupeň					
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	celkem
1	1	1	1	1	5

Vzdělávací obsah je rozdělen do 4 oblastí:
Vokální činnosti – práce s hlasem, kultivování pěveckého a mluveného projevu, hlasová hygiena
Instrumentální činnosti – hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci
Hudebně pohybové činnosti – jejich obsahem je ztvárnění hudby kultivovaným pohybem a tancem
Poslechové činnosti – obsahem těchto činností je aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob hudby

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k intonačně čistému a rytmicky přesnému zpěvu
- vybízí žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- umožňuje žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vybízí žáka k rozlišování kvality tónů, rozpoznávání tempových a dynamických změn v proudu znějící hudby
- umožňuje žáku rozlišovat v proudu znějící hudby některé hudební nástroje
- vede žáky k rozpoznání hudby vokální, instrumentální, vokálně instrumentální
- sleduje při hodinách pokrok žáků
- vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

Učitel:

- podněcuje žáky k diskusi o hudbě
- seznamuje žáky s neverbální komunikací prostřednictvím pohybu
- vybízí žáky k vyslovování svých námětů, názorů a zkušeností

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke kritickému posuzování žánrů a stylů hudby
- nabádá žáky k vzájemnému naslouchání
- vybízí žáky k vzájemnému ohleduplnému chování a respektování osobního vkusu
- pomáhá určit pravidla pro práci v hodinách hudební výchovy a vyžaduje jejich dodržování (chování při poslechu hudby, zpěvu spolužáka apod.)

Kompetence občanské

Učitel:

- vysvětluje žákům okolnosti vzniku hudebního díla
- vede žáky k hodnocení významu hudebního díla pro společnost i jednotlivce
- umožňuje žákům podílet se na utváření pravidel a kritérií pro hodnocení činností a jejich výsledků

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k využívání hudebních nástrojů k doprovodné hře
- vybízí žáky k přesnosti a pečlivosti při zpěvu i při hře na nástroje
- dbá na dodržování správných návyků při zpěvu

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

a) **Osobnostní rozvoj:** Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního chování, prožívání
b) **Sociální rozvoj:** Mezilidské vztahy – respektování odlišného názoru, vkusu, výběr kvalitní hudby
c) **Morální rozvoj:** Hodnoty postoje, praktická etika – respektování, pomáhající a prosociální chování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá – poznávání evropské a světové hudby, hudba etnická, na základě poznání lidových tradic a lidové hudby si žák utváří vztah ke své vlasti
Multikulturní výchova – Kulturní diference – na základě poznání hudby různých etnických skupin si žák utváří kladný vztah k různým kulturám, uvědomuje si jejich vzájemné obohacování a ovlivňování
Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana životního prostředí i vlastního zdraví před přílišným hlukem
Mediální výchova – Vnímání autora mediálních sdělení

Hudební výchova – 1. období, 1. ročník

Očekáváné výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	**Vokální činnosti** - dbá na správné dýchání a držení těla - provádí hlasová a dechová cvičení, zřetelně vyslovuje - rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěv - zpívá jednoduché dětské písně, lidové i umělé, vánoční koledy - vytleská rytmus podle vzoru - rozlišuje krátké a dlouhé tóny	- pěvecký a mluvní projev - (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (písně ve 2/4 - taktu)	**ENV** – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (výchova k ochraně životního prostředí – hudba – rámus) **MEDV** – Vnímání autora mediálních sdělení (výběr kvalitní hudby) **OSV** – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (nácvik seberegulace, trpělivosti) **Čj, M, PRV, Tv** – hudba a písničky provázejí výuku předmětů v relaxačních chvilkách
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	**Instrumentální činnosti** seznamuje se s hrou na nástroje z Orffova instrumentáře používá rytmické nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu pozná a pojmenuje klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangl, ozvučná dřívka, bubínek	- hra na rytmické nástroje – - reprodukce rytmických motivů - rytmizace, hudební hry (ozvěna)	
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	**Hudebně pohybové činnosti** provádí hudebně pohybovou činnost – jednoduché taneční hry, pochod	- taktování 2/4 rytmu - pohybový doprovod znějící hudby (pohybová improvizace)	

Očekáváné výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	dbá na správné držení těla při chůzi, zpěvu, tanci		
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	**Poslechové činnosti** dokáže tiše a soustředěně naslouchat přiměřeně dlouhé skladbě vyjádří náladu vyslechnuté skladby	- kvalita tónů – jejich délka a síla - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly – hudba pochodová, taneční, ukolébavka	

Hudební výchova, – 1. období, 2. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	**Vokální činnosti** - zpívá podle svých dispozic čistě a rytmicky přesně - rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování - dokáže vytleskat rytmus podle říkadel a písní - seznamuje se s pojmy notová osnova, noty, houslový klíč - rozlišuje noty, pomlky, takty - doplní zpěv hrou na jednoduché hudební nástroje - zazpívá vybrané písně a vánoční koledy	- pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus (písně ve 2/4 a 3/4 taktu) - nota jako grafický znak pro tón, houslový klíč, pomlka, taktová čára	**ENV** – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (výchova k ochraně životního prostředí – hudba – rámus) **OSV** – osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (nácvik seberegulace, trpělivosti) **MEDV** – Vnímání autora mediálních sdělení (výběr kvalitní hudby) **MKV** – Lidské vztahy (mezilidské vztahy v lidové písni) **Čj** – spisovný jazyk a nářečí v lidové písni, rytmizace říkadel **PRV** – lidové zvyky a tradice **Tv** – pohybová improvizace, tanec
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	**Instrumentální činnosti** - přiměřeně svým schopnostem hraje na nástroje z Orffova instrumentáře - používá rytmické nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu - pozná a rozlišuje hudební	- hra na hudební nástroje – reprodukce rytmických motivů a jednoduchých skladeb pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře - rytmizace, hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), hudební improvizace	

	nástroje podle zvuku - klavír, trubka, housle, pikola, bubínek		
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	**Hudebně pohybové činnosti** - pohybuje se podle daného rytmu – pochod - vyjadřuje zpěv a hudbu pohybem – taneční improvizací	- taktování 2/4 rytmu - pohybový doprovod znějící hudby - pohybové vyjádření hudby - pohybová improvizace - kvalita tónů – jejich délka a síla, vztahy mezi tóny-souzvuk, akord - pohyb melodie, rytmus	
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, - instrumentální a vokálně instrumentální	**Poslechové činnosti** - dokáže tiše a soustředěně naslouchat přiměřeně dlouhé skladbě, vyjádří náladu - vyslechnuté skladby rozlišuje umělou a lidovou píseň	- hudba vokální, instrumentální, - vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly – hudba pochodová, taneční, ukolébavka	

Hudební výchova – 1. období, 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje - v rámci nejjednodušších hudebních forem	**Vokální činnosti** - zpívá podle svých dispozic čistě a rytmicky přesně jednohlasé písně - vytleská, taktuje a vyhledá v notovém zápisu 2/4 a ¾ takt - pojmenuje části notové osnovy - rozliší a umí napsat notu celou, půlovou a čtvrťovou - podle zápisu not pozná stoupavou a klesavou melodii - seznámí se s hymnou ČR - zazpívá vybrané písně lidové i umělé a vánoční koledy - dbá na správné dýchání	- pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus (písně ve 2/4 a 3/4 taktu) - záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón	**OSV** – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (nácvik seberegulace, trpělivosti, cvičení smyslového vnímání, pozornosti) **OSV** – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (respektování názorů jiných) **MKV** – Kulturní diference (lidské vztahy – hudba etnických skupin) **ENV** – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (výchova k ochraně životního prostředí – hudba – rámus)
- rytmizuje a melodizuje - jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	**Instrumentální činnosti** - hraje na nástroje z Orffova instrumentáře - používá rytmické nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu - pozná a rozlišuje hudební - nástroje podle zvuku - klavír, trubka, housle, pikola, bubínek	- hra na hudební nástroje – reprodukce rytmických motivů a jednoduchých skladeb pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře - rytmizace, hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), hudební improvizace	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- rozlišuje nástroje dechové a smyčcové		
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	**Hudebně pohybové činnosti** - využívá taneční kroky ke ztvárnění dvoudobého rytmu (polkový krok) - rozliší rytmus valčíku a polky - vyjádří hudbu pohybem	- taktování 2/4 a 3/4 rytmu - pohybový doprovod znějící hudby, taneční hry se zpěvem, - jednoduché lidové tance - pohybové vyjádření hudby - pohybová improvizace	
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební - nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	**Poslechové činnosti** - poslouchá vybraná díla B. Smetany a A. Dvořáka - poslouchá hudbu vážnou, slavnostní a populární, dokáže je rozeznat	- kvality tónů – jejich délka a síla, vztahy mezi tóny (souzvuk, akord) - hudební výrazové prostředky, hudební prvky – pohyb melodie, rytmus - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly – hudba pochodová, taneční, ukolébavka	

Hudební výchova – 2. období, 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- zpívá podle svých dispozic čistě a rytmicky přesně - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	**Vokální činnosti** - zpívá podle svých dispozic čistě a rytmicky přesně - dbá na správné dýchání - používá pojmy notová osnova, repetice, houslový klíč - rozlišuje délky not, dokáže je napsat - pozná a vysvětlí význam dynamických znamének p, mf, f, používá je při zpěvu - vyjmenuje názvy not stupnice C dur	- pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus (písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu) - nácvik jednohlasého zpěvu - intonace v durové i mollové tónině - hudební hry – ozvěna, otázka a odpověď - grafický záznam vokální hudby, orientace v notovém záznamu - zápis rytmu jednoduché písně	**OSV** – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (respektování názorů druhých, pomáhající a prosociální chování) **OSV** – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (respektování názorů jiných, řeč těla, neverbální komunikace) **EGS** – Evropa a svět nás zajímá (poznávání evropské hudby) **MKV** – Kulturní diference (lidské vztahy – hudba etnických skupin, vzájemné obohacování kultur) **ENV** – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (výchova k ochraně životního prostředí – hudba – rámus)
- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	**Instrumentální činnosti** - doprovodí písně vhodnými rytmickými nástroji - rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací a bicí	- hra na hudební nástroje – reprodukce rytmických motivů a jednoduchých skladeb pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů, apod. - rytmizace, melodizace a stylizace – tvorba jednoduchého	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
		hudebního doprovodu, hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď)	
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků	**Hudebně pohybové činnosti** - využívá taneční kroky ke ztvárnění dvoudobého a třídobého rytmu – polkový a valčíkový krok	- taktování, pohybový doprovod znějící hudby, 2/4, 3/4 a 4/4 takt - pohybové vyjádření hudby - pohybová improvizace, pantomima - orientace prostoru – pamětné uchování tanečních pohybů	
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	**Poslechové činnosti** - poslouchá vybrané skladby našich i cizích autorů - rozezná písně ve dvoučtvrtečním a tříčtvrtečním taktu - pozná opakující se téma v poslouchané skladbě	- kvality tónů – délka, síla, barva, výška - vztahy mezi tóny – souzvuk, akord - hudební výrazové prostředky, hudební prvky - pohyb melodie, rytmus - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly a žánry – hudba pochodová, taneční, ukolébavka - hudební formy - malá a velká písňová forma - interpretace hudby – jaká je to hudba a proč je taková	

Hudební výchova – 2. období, 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- zpívá podle svých dispozic čistě a rytmicky přesně - zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - zpívá jednoduché dvojhlasé písně - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	**Vokální činnosti** - zpívá podle svých dispozic čistě a rytmicky přesně jednohlasé písně durové i mollové - zpívá jednoduché dvojhlasé písně - dbá na správné dýchání - používá pojmy stupnice C dur, notová osnova, repetice, zeslabení, zesílení, houslový klíč - pozná a vysvětlí význam dynamických znamének p, mf, f - používá je při zpěvu - čte noty v rozsahu c_1 – g_2 v houslovém klíči - zná historické období a původ státní hymny - z notového zápisu odvodí průběh melodie, najde refrén, opakující se části - seznámí se s krajovými lidovými tanci	- pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus (písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu) - nácvik dvojhlasého zpěvu – kánon, lidový dvojhlas - intonace v durové i mollové tónině, vokální improvizace- - diatonické postupy v durových a mollových tóninách - grafický záznam vokální hudby, orientace v notovém záznamu - čtení a zápis rytmického záznamu písně	**OSV** – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (respektování názorů druhých, pomáhající a prosociální chování) **OSV** – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (respektování názorů jiných, řeč těla, neverbální komunikace) **EGS** – Evropa a svět nás zajímá (poznávání evropské hudby) **MKV** – Kulturní diference (lidské vztahy – hudba etnických skupin, vzájemné obohacování kultur) **ENV** – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (výchova k ochraně životního prostředí – hudba – rámus)

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace - využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	**Instrumentální činnosti** - doprovodí písně hrou na rytmické i melodické nástroje - poslouchá vybrané skladby - poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje - pozná varhanní hudbu	- hra na hudební nástroje – reprodukce rytmických motivů a jednoduchých skladeb pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře - rytmizace, melodizace a stylizace – tvorba jednoduchého hudebního doprovodu, hudební hry, hudební improvizace - grafický záznam melodie – rytmické schéma jednoduché skladby	
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	**Hudebně pohybové činnosti** - využívá taneční kroky ke ztvárnění dvoudobého a třídobého rytmu – polkový a valčíkový krok - pohybově vyjádří náladu - seznámí se s krajovými lidovými tanci	- taktování, pohybový doprovod znějící hudby, 2/4, 3/4 a 4/4 takt, - pohybové vyjádření hudby - pohybová improvizace, pantomima, polka, valčík mazurka - orientace prostoru – pamětné uchování tanečních pohybů	
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na	**Poslechové činnosti** - poslouchá vybrané skladby našich i cizích autorů	- kvality tónů – délka, síla, barva, výška - vztahy mezi tóny – souzvuk, akord	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	- poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje - poslouchá různé hudební žánry – vánoční koledy, vánoční hudbu, country hudbu, tradicionály, populární hudbu	- hudební výrazové prostředky, hudební prvky - pohyb melodie, rytmus, harmonie, barva, kontrast, gradace - zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické změny v hudebním proudu - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly a žánry – hudba pochodová, taneční, ukolébavka - hudební formy - malá a velká písňová forma, rondo, variace - interpretace hudby – jaká je to hudba a proč je taková	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výtvarná výchova si klade za cíl v žácích probouzet a rozvíjet výtvarné vyjadřování, pěstovat jejich estetické cítění a vytvářet kladný citový vztah k výtvarnému umění.
Děti mohou pracovat individuálně, ve dvojicích či skupinkách. Důležitá je spolupráce a klidné prostředí. Dítěti je třeba dát svobodu ve výtvarném projevu.

Přidělení hodin do ročníků

1. stupeň					
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Celkem
2	1	2	1	1	7

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:
- vybírá vhodné způsoby práce
- vede žáky k samostatnému pozorování a experimentování
- vytváří u žáků zájem o výtvarné umění

Kompetence k řešení problémů

Učitel:
- pomáhá žákům v řešení problému pomocí vlastního úsudku a zkušeností
- podporuje je k samostatnému řešení problémů
- klade důraz na hledání vhodných, podobných či odlišných znaků výtvarného objektu

Kompetence komunikativní

Učitel:
- vede k zapojování do diskuse, k obhajování názoru
- umožní dětem vyjadřovat své myšlenky a názory
- podporuje je k naslouchání druhým

Kompetence sociální a personální

Učitel:
- přispívá k upevňování dobrých vztahů v kolektivu
- podporuje žáka ke spolupráci ve skupině
- vede jej k toleranci, k ocenění práce druhých
- kontroluje spolupráci ve skupině

Kompetence občanské

Učitel:
- vede žáky k nezištné pomoci druhým dle svých schopností
- klade důraz na odmítání hrubého zacházení
- vede k uvědomování si svých práv a povinností

Kompetence pracovní

Učitel:
- vede žáky k bezpečnému používání různých materiálů, nástrojů a pomůcek
- vybízí je k dodržování vymezených pravidel, jejich dodržování kontroluje a hodnotí

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Kooperace a kompetice - **r**ozvíjení spolupráce, pomoc v kolektivu, vzájemná tolerance, péče o dobré vztahy v kolektivu, tvořivost, naslouchání, správná komunikace, dovednost řešit problém, respektovat názor druhého, Sebepoznání a sebepojetí
Multikulturní výchova – Lidské vztahy - tolerance a vstřícnost při zapojování žáků z odlišného sociálního a kulturního prostředí do kolektivu třídy
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (umění, zvyky a tradice jiných národů)
Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí **–** vztah člověka k přírodě, vliv prostředí na zdraví člověka, ochrana životního prostředí, možnost ohrožení života na Zemi – tematické práce
Mediální výchova – Tvorba mediálního sdělení – příspěvky do školních časopisů, výstavy ve škole a pro veřejnost

Výtvarná výchova, 1. období 1. – 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	**Výtvarné osvojování skutečnosti** - rozvíjí svou představivost - řeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových vztazích - uplatňuje vlastní zkušenost a fantazii - vyjadřuje své zážitky	- tematické práce - ilustrace říkadel - náměty ze života dětí a dospělých - ilustrace pohádky - výtvarné vyprávění příběhu **Techniky:** - práce s vodovými barvami, s voskovkami, koláž	**PČ** – činnosti ve Vv se prolínají s činnostmi v PČ (lepení, stříhání, modelování) **Hv** – využití rytmu písní, říkadel při řazení prvků **PRV** – vztah k přírodě, využití přírodnin, ochrana životního prostředí **M** – využití znalostí názvů geometrických tvarů **Čj** – ilustrace dětských knih, pohádky-četba **Průřezová témata** **OSV** – Kooperace a kompetice (spolupráce v kolektivu), Sebepoznání a sebepojetí **EGS** – Evropa a svět nás zajímá (umění jiných národů) **MKV** – Lidské vztahy (zapojování žáků z odlišného sociálního prostředí) **ENV** – Vztah člověka k prostředí **MEDV –** Tvorba mediálního sdělení (výstavy)
- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	**Výtvarné osvojování přírody** - rozpoznává a pojmenovává prvky virtuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, barvy), porovnává je a třídí - rozvíjí svou fantazii - vytváří si vztah k přírodě - pozoruje přírodu v jednotlivých ročních obdobích	- dotváření přírodnin na základě představ - prostorové seskupování přírodních materiálů - otiskování listů, kůry - vtlačování do plastelíny **Techniky:** - kombinované techniky, otiskování, lepení, tiskátka, vrypy	
	Výtvarné osvojování věcí - vytváří si estetický vztah k věcem denní potřeby - zdokonaluje se v pozorování, zachytí linie pozorovaných věcí	- předměty denní potřeby - grafický záznam pohybu (kružnice, ovály, čáry) **Techniky:**	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- vnímá předměty z hlediska funkce, tvaru - rozeznává různý charakter lineární kresby	- kresba linie voskovkou, vytrhávání papíru, vybarvování barvou a temperou	
- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	**Práce s barvou** - experimentuje s barvou - seznámí se s mícháním barev - využívá barevného kontrastu - začíná vědomě míchat barvy - chápe vlastnosti barvy	- zapouštění barev - otiskování přeložením - rozfoukávání skvrn - barevný kontrast a harmonie - používání vodových a temperových barev **Techniky:** - způsoby používání vodových a temperových barev, tuše	
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	**Užité práce dekorativní a prostorové** - vnímá svět tvarů - poznává základní vlastnosti plastických materiálů (pevnost, tažnost, ohebnost) - vytváří modelováním objem - rozlišuje a poznává základní prostorové tvary a jejich vlastnosti - vnímá věci různými smysly	- modelování předmětů denní potřeby - modelování ovoce a zeleniny - modelování zvířátek - rytí do plastelíny **Techniky:** - válení, hnětení, vtlačování, rytí	
	Organizace prostoru	- stavění pokoje ze stavebnice	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- buduje si vztah k životnímu prostředí - probouzí v sobě smysl pro prostor - využívá vlastní zkušenosti - řeší přiměřené úkoly v prostorových pracích individuálně, ve dvojicích, ve skupinách	- výroba domečku - vytváření staveb v přírodě **Techniky:** - modelování, lepení, stříhání, využití různých typů stavebnic	
	Dekorativní práce - rozvíjí si smysl pro výtvarný rytmus v návaznosti na rytmus v písničkách a říkadlech - porovnává barevnost dekorativních prvků v kruhové nebo obdélníkové ploše	- rytmické řazení geometrických tvarů - řazení prvků na světlém a tmavém podkladu - řazení čar - nalepování obrazů - dekor řazený do sítě **Techniky:** - lepení, stříhání, koláž, otisky	
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	**Výtvarné umění a životní prostředí** - pracuje s dětskými knihami - vytváří si zájem o výtvarné dílo a četbu - uvědomí si význam hraček v životě dítěte - všímá si techniky ilustrací	- funkce ilustrace - nejznámější ilustrátoři - funkce hraček, loutek - seznámení s různými druhy výtvarného umění - vztah k životnímu prostředí	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- rozliší malířství, sochařství, architekturu		

Výtvarná výchova – 2. období, 4. – 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) - užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření	**Výtvarné osvojování skutečnosti** - rozvíjí tvořivost - přemýšlí o rozmístění na ploše - řeší proporcionální vztahy - vyjadřuje své zážitky - vyjádří pohyb a charakteristiku postav	- tematické práce - ilustrace pohádek - náměty ze života dětí a dospělých - výtvarné vyprávění příběhu - vymyšlené postavy - portrét **Techniky:** - temperové a vodové barvy, kolorovaná kresba, kresba tuší, pastelem	**PČ** - činnosti ve Vv se prolínají s činnostmi v PČ (lepení, stříhání, modelování) **PŘ** – vztah k přírodě, ochrana životního prostředí, morfologická stavba rostlin **VL** – architektura **M** – využití znalostí geometrických tvarů **ČJ** – četba knih, ilustrátoři, znalost pohádek **Průřezová témata** **OSV** – Kooperace a kompetice (spolupráce v kolektivu), Sebepoznání a sebepojetí **EGS** – Evropa a svět nás zajímá (umění jiných národů) **MKV** – Lidské vztahy (zapojování žáků z odlišného sociálního prostředí) **ENV** – Vztah člověka k prostředí **MEDV –** Tvorba mediálního sdělení (výstavy)
	Výtvarné osvojování přírody - rozvíjí svou fantazii - vytváří si vztah k přírodě - pozoruje, vnímá a analyzuje přírodniny - rozvíjí estetické vnímání barev - poznává a využívá symetrii přírodních tvarů	- vyjádření stavby rostliny - změny v přírodě v závislosti na ročních obdobích - dotváření přírodnin na základě představ - Techniky: - kolorovaná kresba, malba, otisky, zapouštění barev	
	Výtvarné osvojování věcí - vnímá, pozoruje a analyzuje symetrické tvary - rozlišuje barevnost podle skutečnosti a podle představy	- předměty denní potřeby - stroje **Techniky:** - vytrhávání papíru, kresba uhlem, tuší, pastelem	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- vyjádří světelný a barevný kontrast předmětu a pozadí - zobrazuje tvary v prostoru		
	Práce s barvou - uplatňuje teoretické a praktické poznatky při práci s barvou - používá míchání a kombinování barev - chápe výrazové vlastnosti barvy - poznává a uplatňuje základní principy barevné harmonie	- poučení o teorii barev - míchání barev - zapouštění barev - barevné kontrasty a harmonie - druhy barev – vodové, krycí **Techniky:** - stínování, způsoby použití barev, technika malby	
	Užité práce dekorativní a prostorové - využívá vlastností použitých materiálů - porovnává vlastnosti a tvárné možnosti materiálu - rozvíjí si estetický smysl pro prostor - vytváří si vztah k životnímu prostředí	- modelování a organizace prostoru - modelování postavy - reliéf - výroba maket domů z krabiček - dětské hřiště **Techniky:** - válení, hnětení, rytí, využití hlíny	
	Poznávání a uplatňování výrazových vlastností linie	- kresba redisovým perem - experimentování s linií (frotáž) - lepená linie (vlna) - portréty	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- zkouší výrazové linie na základě zrakové zkušenosti a představivosti - používá linie kreslené nebo vyrývané - využívá linie při volném zpracování ilustrace a fantazijních námětů	- linie plynulá, tenká a silná, rovná a zprohýbaná **Techniky:** - kresba, rytí, lepení	
	Dekorativní práce - poznávají principy dekorativní tvorby, rytmu prvků a harmonie barev ve vztahu k materiálu, tvaru a funkci - chápou smysl dekorativní tvorby ve vztahu k užitkovému předmětu - orientuje se v řazení prvků v tvarové a barevné kompozici	- dekorativní kompozice v ploše - dekorativní kompozice v pásu - symetrická a asymetrická řešení - seznámení s užitým uměním - ornamenty v keramice a v textilu **Techniky:** - malba štětcem, tiskátka, lepení obrazců	
	Písmo - rozeznává základní tvary lineárního a kresleného písma - písmo řadí v krátkých nápisech - užívá hotové písmo	- funkce písma - užití písma - plakáty **Techniky:** - koláž	
	Výtvarné umění a životní prostředí	- keramika (tvar, funkce, dekor) - lidová hračka	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- rozliší druhy výtvarného umění (malířství, sochařství, grafika, architektura, lidové umění, výtvarná úprava knihy) - seznámí se s některými ilustrátory dětských knih a s jejich výrazovými prostředky - všímá si regionálních památek a zajímavostí, zvyků a tradic	- příroda a sochařství - ilustrátoři, úprava knihy - aktivní práce s ilustrací	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Tělesná výchova vede k všestrannému rozvoji žáka, nejen ke zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jeho charakterových vlastností (odpovědnost, spolupráce, odvaha). Pěstuje u žáků kladný vztah k pohybu, vede ke zvyšování tělesné zdatnosti a správnému držení těla. Prvky tělesné výchovy jsou prováděny v tělocvičně, v tělovýchovných chvilkách ve třídě, v přírodě.
Vzdělávací oblast Člověk a zdraví v sobě zahrnuje vzdělávací obory Výchova ke zdraví a Tělesná výchova. Na 1. stupni je realizován vzdělávací obor Tělesná výchova. Vyučovací předmět tělesná výchova je na 1. stupni vyučován v 1. – 5. ročníku s časovou dotací 2 hodiny za týden.
Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu 40 vyučovacích hodin. O zařazení do ročníků bylo rozhodnuto následovně: 20 hodin plavání ve 2. třídě a 20 hodin ve 3. třídě. Očekávané výstupy tak budou splněny již v 1. období 1. stupně.

Přidělení hodin do ročníků

1. stupeň					
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	celkem
2	2	2	2	2	10

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:
- vybízí žáky, aby posoudili svou úroveň dovedností a pozorovali ostatní spolužáky
- utváří v žácích pozitivní vztah k předmětu
- vede žáky ke kritickému hodnocení výsledků
- klade důraz na pochopení smyslu a cíle předmětu TV

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k odpovědnosti za svá rozhodnutí a výsledky
- předchází problémovým situacím v hodině TV
- vede žáky k překonávání překážek a problémových situací

Kompetence komunikativní

Učitel:

- podporuje žáky, aby vyjadřovali své myšlenky a názory
- pomáhá jim vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vybízí žáky k utváření příjemné atmosféry
- umožňuje spolupráci ve skupině
- vede k upevňování dobrých vztahů
- kontroluje chování a jednání žáků

Kompetence občanské

Učitel:

- vybízí žáky k odpovědnému rozhodování
- klade důraz na to, aby žáci odmítali hrubé zacházení, fyzické i psychické
- vybízí žáky k aktivnímu zapojení do sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k odpovědnému přístupu k výsledkům tělesné činnosti v rámci svých možností
- dbá na zodpovědný přístup žáků ke zdraví vlastnímu i zdraví spolužáků
- vybízí k dodržování vymezených pravidel
- pomáhá jim bezpečně a účinně používat nářadí, náčiní a další vybavení

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena, Mezilidské vztahy, Poznávání lidí, Komunikace, Kooperace a kompetice
Vede žáky k vzájemnému respektování a porozumění, ke schopnosti vnímat a poslouchat druhého. Napomáhá ke zvládání vlastního chování, utváření dobrých mezilidských vztahů při kolektivních hrách, utváření a rozvíjení základních pohybových dovedností, vytváří pozitivní myšlení o sobě samém.
Multikulturní výchova – Lidské vztahy, Princip sociálního smíru a solidarity
Rozvíjí toleranci a vstřícnost při zapojování žáků z odlišného sociálního a kulturního prostředí do kolektivu třídy.
Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí
Sleduje vliv prostředí na zdraví vlastní i zdraví ostatních lidí. Přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí.

Tělesná výchova, 1. období, 1. – 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti“	- reaguje na základní pokyny a povely - zaujme a změní místo - respektuje základní pravidla chování při hodině TV - uvědomuje si význam pohybu pro zdraví - chápe, že různá cvičení mají různé účinky - dodržuje zásady správného dýchání, držení těla - zařazuje do svého režimu zdravotní cvičení - vyjádří melodii a rytmus pohybem - provádí kondiční cvičení s hudbou - osvojí si jednoduché tance - dbá na estetický pohyb - vnímá hudbu a vyjádří ji pohybem - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché prvky gymnastiky - rozlišuje jednotlivé typy náčiní a nářadí	**Pořadová cvičení** - základní postoje – pozor, pohov - základní povely – nástup, rozchod - nástup na značky, do řady, do družstev **Průpravná kondiční cvičení** - rozcvičky - cvičení ve stoji spojném i rozkročném - cvičení v lehu, v kleku **Rytmická gymnastika a tanec** - rytmizace jednotlivých pohybů podle písní - střídání chůze a běhu - nácvik správného držení těla - krok přísunný, poskočný **Sportovní gymnastika** - průpravná cvičení pro kotoul vpřed - kotoul vpřed - průpravná cvičení pro kotoul vzad - kotoul vzad - stoj na lopatkách - skoky z trampolínky	**Hv –** nácvik tanečků **Vv –** zachycení pohybu postavy na obrázku **PRV –** význam TV pro zdraví Tělovýchovné chvilky ve všech vyučovacích předmětech dle potřeby **Průřezová témata:** **OSV** – Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena, Mezilidské vztahy, Poznávání lidí, Komunikace, Kooperace a kompetice **MKV** – Lidské vztahy, Princip sociálního smíru a solidarity **ENV** – Vztah člověka k prostředí

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	- pasivně si uvědomuje základní pojmy osvojovaných cviků - využívá je v průpravných a kondičních cvičeních a pohybových hrách - seznámí se se základními pravidly bezpečnosti při atletických činnostech - zvládá techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem - spolupracuje při jednoduchých soutěžích - je schopen hrát některé pohybové činnosti i mimo školu - k pohybové hře využívá i jiné předměty než je tělocvičné náčiní - uvědomuje si potřebu pravidelného aktivního pohybu a cvičení - seznámí se s nejznámějšími sportovními hrami - rozliší části hřiště - zvládá základní způsoby házení a chytání míče - spolupracuje ve hře	- výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu - cvičení na lavičkách (chůze vpřed, přeběhy, obraty, sed rozkročmo) - šplh na tyči s přírazem - přeskok přes švihadlo - cvičení s obručemi - nácvik odrazu z můstku **Průpravné úpoly** - přetahy - přetlaky **Atletika** - běhy – rychlý běh, motivovaný vytrvalostní běh, běh střídaný s chůzí, běh přes drobné překážky - skoky – skok do dálky z místa snožmo, skok do dálky z rozběhu - hody – hod míčkem horním obloukem, hod míčkem na cíl **Pohybové hry** - hry spojené s během (honičky) - hry spojené s házením - hry pro uklidnění - hry soutěživé	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- osvojí si základní pravidla vybíjené - upevňuje si charakterové vlastnosti - osvojí si základní plavecké dovednosti	**Sportovní hry** - přípravné cviky na sportovní hry (přihrávka obouruč ve dvojicích na místě, přihrávka jednoruč, chytání obouruč, pohyb s míčem) - míčové hry a pravidla (vybíjená) **Další pohybové činnosti** - cvičení ve volné přírodě - zimní sportování (jízda na saních, bobech) **Plavání** (základní plavecká výuka) - hygiena plavání - adaptace na vodní prostředí - základní plavecké dovednosti - jeden plavecký způsob (plavecká technika) - prvky sebezáchrany a bezpečnosti	

Tělesná výchova – 2. období, 4. a 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví - reaguje na pokyny učitele - cvičí podle jednoduchého nákresu, podle popisu cvičení - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - uplatňuje kondičně zaměřené činnosti - ovládá základní techniku jednoduchých cviků - soustředí se na správné provedení cviků - osvojí si názvy některých lidových a umělých tanců - rozezná hezký i nezvládnutý pohyb - vnímá relaxační účinky hudby na organismus - zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka - používá aktivně základní pojmy - poskytne základní dopomoc a záchranu při cvičení	**Pořadová cvičení** - základní postoje: pozor, pohov - základní povely: nástup, rozchod, vlevo v bok, vpravo v bok - nástup na značky, do řady, do družstev **Průpravná a kondiční cvičení** - rozcvičky - správné držení těla - rozvoj koordinace pohybů **Rytmická gymnastika a tanec** - rytmizovaný pohyb, nápodoba - tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem - jednoduché tance **Sportovní gymnastika** - kotoul vpřed, vzad - průprava pro zvládnutí stoje na rukou - stoj na rukou s dopomocí - přeskok dílů bedny (2 – 4) - přeskok přes kozu (skrčka, roznožka) - odrazem z můstku	**HV** - nácvik tanců rytmický pohyb na hudbu **VV** - kresba postavy v pohybu **M** - měření údajů při pohybových činnostech – čas, délka **INF** - vyhledávání informací o sportu a o sportovních utkáních **Průřezová témata:** **OSV** – Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena, Mezilidské vztahy, Poznávání lidí, Komunikace, Kooperace a kompetice **MKV** – Lidské vztahy, Princip sociálního smíru a solidarity **ENV** – Vztah člověka k prostředí

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení - zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky - orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	- vychází z přesného provádění pohybů - správně pojmenuje jednotlivé druhy náčiní a nářadí - využívá je v průpravných a kondičních cvičeních a v pohybových hrách - chápe význam vytrvalostního běhu - zaměří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách, porovná je s předchozími výsledky - upraví doskočiště - připraví start běhu, vydá povely pro start - zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže pro spolužáky - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených her - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí	- cvičení na nářadí (lavičky, žebřiny) - šplh na tyči s přírazem - přeskok přes švihadlo **Průpravné úpoly** - přetahy - přetlaky **Atletika** - *běhy:* - běh střídavý s chůzí - nízký start - polovysoký start - rychlý běh na 50m - vytrvalostní běh do 1000m - štafetový běh - běh v terénu - *skoky:* - skok do dálky z rozběhu (odraz z břevna) - rozměření skoku - *hody:* - hod kriketovým míčkem z rozběhu **Pohybové hry:** - netradiční pohybové hry s netradičními pomůckami - soutěživé hry	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- adekvátně zareaguje v situaci úrazu spolužáka - dodržuje pravidla her a soutěží, pozná přestupky - objektivně funguje jako rozhodčí - spravedlivě uzná prohru a výhru - dokáže vyhledat informace o výsledcích různých sportovních disciplín - sleduje pozvánky na akce konané v místě bydliště - účastní se dle svých možností různých soutěží a závodů - podporuje soutěžící spolužáky - dodržuje zásady bezpečnosti - dokáže poskytnout první pomoc při lehčích zraněních	- hry na uklidnění **Sportovní hry:** - základní spolupráce při hře - organizace utkání, pravidla - přihrávky a chytání míče - pravidla vybíjené - kopaná - přehazovaná **Další pohybové činnosti:** - cvičení ve volné přírodě - zimní sportování (jízda na saních, na bobech) - plavání (v bazénu, v přírodě)	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výuka předmětu pracovní činnosti na 1. stupni probíhá v nedělené třídě. Je vhodné pracovat ve skupinách a ve dvojicích. Pracovní činnosti jsou vyučovacím předmětem s úzkými vazbami na ostatní předměty, především v 1. období základního vzdělávání. Výuka komplexním způsobem přispívá k rozvoji žáků. Rozvíjí jejich motorické schopnosti, manuální dovednosti a pracovní návyky, seznamují se s různými obory lidské činnosti a postupně dochází k vytváření životní i profesní orientace. V průběhu pracovních činností jsou uváděny základní informace o materiálech, pomůckách a nářadích, s nimiž se žáci učí bezpečně zacházet a manipulovat. Žáci se učí mezi sebou spolupracovat, organizovat si svou práci i práci spolužáků, pracovat v týmu. Při výuce jsou upřesňovány představy žáků o věcech a jevech, o kterých hovoří při vyučování českému jazyku, matematice a prvouce. Učí se poznatky o nich prakticky využívat. Obohacuje se řeč dětí a začínají se vytvářet základy technického myšlení. Nezanedbatelný je přínos vyučovacího předmětu pro uplatňování výchovy žáků ke zdraví a jejich bezpečnosti. Charakter předmětu umožňuje nenásilné zařazování výchovy k ochraně přírody a vytváření základů pro ekologické cítění žáků.
Vzdělávací oblast je realizována na 1. stupni prostřednictvím předmětu pracovní činnosti s časovou dotací 5 hodin – vždy po 1 hodině v ročníku.

Přidělení hodin do ročníků

1. stupeň					
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	celkem
1	1	1	1	1	5

Obsah učiva je v obou obdobích rozdělen na 4 tematické okruhy:
Práce s drobným materiálem
Konstrukční činnosti
Pěstitelské práce
Příprava pokrmů

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vybírá vhodné způsoby a metody práce a k tomu vede i žáky
- uvádí věci do souvislosti
- nechává žáky samostatně pozorovat a experimentovat
- vede je k porovnávání získaných výsledků a vyvozování závěrů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- pomáhá žákům naplánovat způsob řešení a využívat vlastního úsudku
- dbá, aby své problémy řešili samostatně
- podporuje, aby činili svá rozhodnutí uvážlivě a byli schopni je obhájit

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ukáže, jak formulovat myšlenky a umožňuje je vyjádřit
- vybízí k naslouchání druhým a k zapojení všech do diskuse

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- kontroluje spolupráci ve skupině a vybízí k vzájemné pomoci
- přispívá k upevňování dobrých vztahů a přátelské atmosféře
- vede k ocenění práce druhých

Kompetence občanské

Učitel:

- klade důraz, aby nedocházelo k hrubému zacházení
- vybízí k uvědomování si svých práv a zároveň svých povinností
- vybízí k zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- klade důraz na respektování požadavků kvalitního životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- upozorňuje na používání bezpečných a vhodných materiálů, nástrojů a vybavení
- stále kontroluje ochranu zdraví žáků samotných i mezi sebou
- ukazuje podstatu, cíl a riziko podnikání
- umožňuje praktické exkurze

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova
Kreativita – pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak, citlivost, schopnost „dotahovat“ nápady do reality, tvořivost v mezilidských vztazích
Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice – rozvoj dovednosti pro kooperaci – dovednost odstoupit od svého nápadu, navazovat na druhé, zvládnout situaci soutěže a konkurence
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednost řešit problém a rozhodnout se,
Hodnoty, postoje, praktická etika – analyzuje vlastní i cizí postoje, hodnotí, zodpovídá, respektuje
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
Multikulturní výchova – Etnický původ (zvyky a tradice)
Environmentální výchova
Lidské aktivity a problémy životního prostředí – poznává, chápe vztahy člověka a přírody, uvědomuje si vliv prostředí na zdraví člověka
Vztah člověka k prostředí – vytváří návyky k ochraně životního prostředí

Pracovní činnosti, 1. období, 1. – 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy	**Práce s drobným materiálem** - vyrábí předměty z papíru, kartonu, textilu, drátu, fólie - poznává vlastnosti materiálů - mačká, trhá, lepí, polepuje, překládá, skládá, stříhá, vystřihuje - hněte, mačká, válí - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - vytvoří jednoduchý výrobek a dekoraci z přírodních materiálů - pracuje s textilními materiály, stříhá, nalepuje textilii, odměří a navlékne nit - pracuje podle slovního návodu - domýšlí postupy výroby podle předlohy, práci si organizuje a plánuje - poznává lidové zvyky, řemesla a tradice – zdobení kraslic, vánoční ozdoby	- práce s tradičními (papír, karton) i netradičními materiály (dřívka, špejle, drátky, korek, provázky… - práce s modelovací hmotou - práce s přírodninami - práce s textilem - zvyky, tradice, řemesla	**OSV** – Osobnostní rozvoj – Kreativita **OSV – Sociální rozvoj –** Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice **OSV** – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika **ENV** – Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí **PRV** – povolání, ovoce, zelenina, přírodniny, stavba domu, stavba rostlin, špatné a dobré chování **M, Čj** – modelování písmen, geometrických tvarů **Vv** – modelování, rozvoj estetického vnímání
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	**Konstrukční činnosti** - zvládá základní činnosti a dovednosti při práci se	- práce se stavebnicemi	

	stavebnicemi (montáž, demontáž) - sestaví modely z různých stavebnic podle předlohy i vlastní fantazie		
- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny	**Pěstitelské práce** - provádí pozorování přírody - pečuje o rostliny v koutku přírody – ošetřuje listy, zalévá, kypří půdu - vysvětlí důvod, proč se rostliny přihnojují, přesazují - poznává důležitost vody, světla, tepla pro život rostlin	- péče o rostliny v koutku přírody - pěstování některých plodin (hrách, ředkvičky)	
- připraví tabuli pro - jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování	**Příprava pokrmů** - připraví stůl pro jednoduché stolování - zná pravidla pro stolování a používá je - dokáže zacházet s příborem	- jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování	

Pracovní činnosti – 2. období, 4. – 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti - práce; poskytne první pomoc při úrazu	**Práce s drobným materiálem** - vyrábí předměty z papíru, kartonu, textilu, drátu, fólie a jiných dostupných materiálů - poznává vlastnosti materiálů - pracuje s jednoduchými nástroji, bezpečně je využívá při práci - volí vhodně nástroje podle druhu zpracovávaného materiálu - lepí, stříhá, řeže, tvaruje, ohýbá, šije, vyšívá - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - pracuje podle slovního návodu - domýšlí postupy výroby podle předlohy, práci si organizuje a plánuje - poznává lidové zvyky, řemesla a tradice	- materiály: modelovací hmota, různé druhy papíru, karton, vlnitá lepenka, krabice, krabičky, textil, přírodniny, dřívka, korek - lidové tradice, zvyky, řemesla - vánoční ozdoby, barvení vajíček - návštěva výstav, exkurze, muzea - uplatňování zásad bezpečnosti a hygieny práce - první pomoc při poranění	**OSV** – Osobnostní rozvoj – Kreativita **OSV** – Sociální rozvoj **–** Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice **OSV** – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika **VDO –** Občan, občanská společnost a škola (vztahy mezi spolužáky) **EGS** – Evropa a svět nás zajímá **MKV** – Etnický původ **ENV** – Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k přírodě **PŘ** – hygiena a bezpečnost práce, rostliny a jejich stavba, léčivky, rostliny jedovaté, herbář **Vv** – lidové zvyky a tradice, barvení vajíček

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
			M – prostorové a plošné modely-geometrické tvary a tělesa, měření, odměřování, jednotky délky
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	**Konstrukční činnosti** - sestavuje modely podle slovního návodu, náčrtu, předlohy i vlastní fantazie - provádí montáž a demontáž výrobků z různých druhů stavebnic - promýšlí postup konstrukce s využitím návodů a předloh k dostupným stavebnicím - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - dokáže poskytnout první pomoc při poranění	- poznává vlastnosti stavebních prvků a funkční využití - sestavuje modely podle své fantazie - vytváří prostorové i plošné modely - materiál: různé druhy stavebnic, karton, špejle - pomůcky: nůžky, šroubovák, maticový klíč - využije návodů a předloh pro konstrukci	
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	**Pěstitelské práce** - provádí pozorování přírody - pečuje o rostliny v koutku přírody i jiné rostliny – ošetřuje listy, zalévá, kypří půdu - zvolí pro svoji činnost vhodné nářadí - vysvětlí důvod, proč se rostliny přihnojují, přesazují	- rychlení a předpěstování rostlin - výsev ze semen - jednoduchá úprava a vazba květin - pozorování a pokusy (klíčení semene) - léčivky - okrasné rostliny a zelenina	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- zná způsob rozmnožování u některých pokojových rostlin - samostatně založí jednoduché pokusy, vede pozorování, shrne výsledky pokusu	- celoročně ošetřuje pokojové rostliny - jedovaté pokojové rostliny, rostliny jako drogy, alergie - materiál a pomůcky: květináče, nůžky, nůž, váza, konvička	
- orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	**Příprava pokrmů** - orientuje se v základním vybavení kuchyně - dokáže uložit potraviny na vhodná místa podle jejich druhu - zná pojem minimální trvanlivost výrobku, datum spotřeby, dokáže jej na obalu potraviny najít - připraví stůl pro stolování - dodržuje pravidla pro stolování - při všech činnostech udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dokáže ošetřit lehké poranění	- základní vybavení kuchyně - technika v kuchyni – historie a význam - výběr, nákup a skladování potravin - rozvíjí fantazii při přípravě pokrmů - pokrmy: ovocné a zeleninové saláty, obložené chlebíčky, jednohubky - jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování - ošetření odřenin, popálenin, prevence úrazů, technika přivolání pomoci za využití tísňových volání	

5.2. Učební osnovy pro II. stupeň

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do tří oblastí: slohové a komunikační výchovy, literární výchovy a jazykové výchovy. Ve výuce se však velmi často jednotlivé složky prolínají. Předmět navazuje na výuku českého jazyka na 1. stupni základní školy. V 7. a 8. ročníku má vyučovací předmět časovou dotaci 4 vyučovací hodiny, v 6. a 9. ročníku 5 hodin. Využili jsme disponibilní časovou dotaci a zvýšili 15 hodin minimální časové dotace na 18 hodin na 2. stupni.
Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, k dispozici máme učebny vybavené projektory a interaktivními tabulemi. Cílem všech tří částí výuky českého jazyka a literatury je vést žáky ke kultivovanému vyjadřování v písemném i ústním projevu a rozvíjet čtenářskou gramotnost. V jazykové výchově získají znalosti morfologického, lexikálního a syntaktického pravopisu. Slohová a komunikační výchova rozvíjí fantazii žáků a jejich komunikační schopnosti. V hodinách literární výchovy se prostřednictvím četby žáci seznámí s různými literárními druhy, nejvýznamnějšími českými i světovými spisovateli. Prožitek při četbě vede žáky k formulování vlastních názorů na dané téma, přemýšlení o mezilidských vztazích a jiných kulturách, rozvíjí jejich estetické cítění a podněcuje žáky k další četbě kvalitní literatury.

Přidělení hodin do ročníků

2. stupeň				
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem
5	4	4	5	18

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- používá vhodné učební pomůcky (jazykové příručky, slovníky, encyklopedie, mapu nářečí) a audiovizuální techniku
- zařazuje práci žáků s jazykovými příručkami a slovníky

- podněcuje žáky k samostatnému vyhledávání informací i v jiných informačních zdrojích (používání internetu, orientace v katalogu knihoven)
- dbá, aby žák ve svém vlastním písemném i ústním projevu vyhledával chyby, zkoumal, proč se jich dopustil, usiloval o nápravu
- během výuky klade důraz na práci s textem, čtení s porozuměním
- podněcuje v žákovi pozitivní vztah k četbě, zájem o hudební, dramatické či jiné zpracování literárních děl

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému
- vede žáka k tomu, aby získané poznatky kriticky posuzoval, srovnával informace získané z různých zdrojů, uměl je použít při řešení daného problému
- při analýze různých literárních textů vede vhodnými otázkami žáka k vyjádření svého názoru
- podněcuje žáky k účasti v literárních, slohových a jazykových soutěžích

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává žákovi slohové práce či mluvní cvičení na dané téma
- dbá, aby se žák zapojoval do diskuse, výstižně sdělil svůj názor, uměl naslouchat názorům druhých, ale i polemizoval s odlišnými názory
- vede žáka k používání spisovné češtiny
- klade důraz i na prožitkové čtení, které žákovi nejlépe umožňuje sdělit své pocity z četby
- rozvíjí čtenářskou gramotnost

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje práci ve skupině
- vede žáky ke spolupráci s dalšími členy týmu (třídy)
- upozorňuje žáky, aby při hodnocení výkonu spolužáků vytýkali chyby ohleduplně
- uplatňuje individuální přístup k žákům, zvláště talentovaným nebo žákům s poruchami učení, při práci je povzbuzuje a pomáhá jim
- snaží se navodit přátelskou atmosféru při výuce

Kompetence občanské

Učitel:

- vede své žáky k respektování věkových, intelektových, sociálních a etnických zvláštností jiných lidí

- pěstuje v žákovi pozitivní vztah k českým i zahraničním uměleckým dílům
- upozorňuje žáka na přínos české kultury světu
- navštěvuje s žáky různé kulturní akce a vede žáka k tomu, aby ve svém volném čase vyhledával divadelní představení, četl nové knihy, uvědomil si estetickou hodnotu literárních děl a jejich vliv na čtenáře

Kompetence pracovní

Učitel:

- kontroluje samostatné práce žáka
- vyžaduje od žáka pravidelnou přípravu na výuku a co nejlepší plnění uložených úkolů

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

a) **Osobnostní rozvoj** – Kreativita (tvorba konkrétních literárních a slohových prací)
b) **Sociální rozvoj** – Komunikace (mluvní cvičení, diskuse)
c) **Morální rozvoj** – Hodnoty, postoje, praktická etika (například: dramata W. Shakespeare, bratří Mrštíků Maryša aj.)

Multikulturní výchova – Kulturní diference (texty A. Lustiga, O. Pavla), Multikulturalita (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost), Lidské vztahy (rozbor textů, např. J. Clavell, A. de Saint-Exupèry: Malý princ)

Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (publicistické útvary – zpravodajské a přechodné útvary, příklady a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení, výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje pro záměrnou manipulaci, rozdíl mezi reklamou a zprávou)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané (lidová slovesnost, světová literatura, vypravování, kořeny a zdroje evropské civilizace ve vývoji literatury)

Český jazyk a literatura – jazyková výchova, 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- orientuje se v textu a správně určí slovní druhy - u ohebných slovních druhů dokáže určit mluvnické kategorie - rozliší druhy podstatných jmen - píše pravopisně správně koncovky podstatných jmen, bezpečně odůvodňuje pomocí vzorů - dokáže skloňovat vlastní jména osobní a místní podle příslušných vzorů - rozpozná druhy přídavných jmen - tvoří jmenné tvary přídavných jmen - umí převést přídavné jméno z jednotného do množného čísla a správně je stupňuje - vyjmenuje druhy zájmen a zařadí je ke správnému druhu - správně zájmena skloňuje - rozliší druhy číslovek a dokáže je skloňovat	**Tvarosloví** druhy slov podstatná jména přídavná jména zájmena číslovky slovesa	**OSV** – Komunikace Žák procvičuje pravopis v průběhu celého roku. Zvládá zejména správné psaní velkých písmen u jednodušších vlastních jmen, složitější případy se naučí v 7. ročníku.

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- v textu dokáže vyhledat slovesa a určit slovesné kategorie (osoba, číslo, způsob, čas) - převede slovesné tvary z oznamovacího do podmiňovacího způsobu		
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- ve větě vyhledá základní a rozvíjející větné členy a uvede jejich charakteristické znaky - rozliší druhy podmětu a přísudku, uvede příklady - vysvětlí pravidlo shody přísudku s podmětem (několikanásobným podmětem) a používá ho - rozlišuje příslovečné určení místa, času a způsobu - rozlišuje přívlastek shodný a neshodný - nepřímou řeč dokáže převést na řeč přímou a zapsat ji se správnou interpunkcí	**Skladba** podmět a přísudek shoda přísudku s podmětem rozvíjející větné členy – přívlastek, předmět, příslovečné určení opakování o přímé řeči	**OSV** – Komunikace V 6. ročníku žák pozná sponová slovesa, způsobová a fázová slovesa umí vyjmenovat v 7. ročníku.
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- rozpozná znělé a neznělé souhlásky - u slov dokáže označit hlavní a vedlejší přízvuk	**Zvuková stránka jazyka** spisovná výslovnost slovní přízvuk zvuková stránka věty	Spodoba znělosti je zařazena v kapitole Zvuková stránka jazyka v 9. ročníku.

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- znázorní větnou melodii - rozpozná druhy otázek, rozumí slovu intonace		
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- dokáže vymezit pojmy jazyk, nářečí, obecná čeština - rozpozná jazyk spisovný a nespisovný - orientuje se v mapě nářečí	**Úvod o českém jazyce** jazyk a jeho útvary nářečí a obecná čeština	**OSV** – Komunikace
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	- vysvětlí pojmy: jazykověda, nauka o slovní zásobě, mluvnice, hláskosloví, tvarosloví, skladba a nauka o tvoření slov - dovede pracovat s jazykovými příručkami	jazykověda a její složky jazykové příručky	
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	- ve slově dokáže označit kořen, předpony, přípony a koncovky, uvede slova příbuzná - upevňuje a rozšiřuje si znalosti pravopisných jevů	**Stavba slova a pravopis** části slova, střídání hlásek a skupiny hlásek při odvozování zdvojené souhlásky skupiny bě-bje, pě, vě-vje, mě/mně předpony s-/se-,z-/ze-, vz-/vze- předložky s, z i-y po obojetných souhláskách	Tyto pravopisné jevy jsou již probírány v 5. ročníku. Žák si učivo zopakuje a upevní.

Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova, 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- učí se kultivovaně vyjadřovat - seznamuje se s nonverbálními prostředky - přednese připravené mluvní cvičení - zhodnotí svůj výkon podle předem daných kritérií	**Mluvený projev** zásady kultivovaného projevu připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek	**OSV** – Komunikace
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- v ukázkách vyhledá charakteristické rysy slohových útvarů - zpracuje osnovu zadaného textu - v daném textu dokáže nahradit slova výstižnějšími, odstraňuje opakování slov - rozlišuje nespisovné a hovorové výrazy a dokáže je nahradit plně spisovnými - napíše text zadaného slohového útvaru - text člení do odstavců	**Písemný projev** vypravování popis předmětu, osoby, děje, pracovního postupu zpráva a oznámení dopis	**MEDV** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Stavba mediálních sdělení

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	- orientuje se v textu, dokáže vyhledat důležité údaje - udělá výpisky z uceleného výkladu - objasní rozdíl mezi výpisky a výtahem - pracuje s odborným textem, shromáždí odborné výrazy z textu, jejich význam vyhledá v některé encyklopedii nebo slovníku - zpracuje výtah kratšího výkladu nebo textu z naučné knihy - uvede pramen, z něhož je výtah pořízen	výpisky výtah	

Český jazyk a literatura – literární výchova, 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	- charakterizuje literární žánry - uvede významné představitele jednotlivých literárních žánrů - přečte s porozuměním úryvky literárních děl - orientuje se v textu - přečtené texty dokáže reprodukovat, uvést hlavní postavy, místo děje - formuluje hlavní myšlenku - zhlédne filmové zpracování některého díla a srovná ho s knižním	**Literární žánry** mýty (báje), bible, pohádka, pověst, povídka, balada, dobrodružný román, vědeckofantastická literatura, komiks, cestopis, bajka, nonsensová poezie	**D** – dějiny starověkého Řecka, Říma a Egypta, počátky křesťanství **OSV** – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika **EGS** – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané **MKV** – Kulturní diference **Mediální výchova** – srovnání knižního a filmového zpracování díla
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- objasní a rozliší literární pojmy - vyhledá pojmy v textu (např. verš, personifikace, archaismus atd.)	**Literární pojmy** poezie, próza, verš, sloka, rým, druhy rýmu, zvukomalba, motiv, personifikace, archaismus, ilustrace, pointa, ironie	
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- rozumí literárním pojmům a používá je při tvůrčím psaní - tvoří vlastní texty prozaické i veršované	**Tvořivé činnosti s literárním textem** vytváření vlastních textů vlastní výtvarný doprovod	**Vv** – ilustrace významných světových i českých děl – ukázky; žákovské ilustrace **OSV** - Kreativita

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- zvolí zajímavé téma i jazykové prostředky - hodnotí literární texty své i svých spolužáků podle určených kritérií	k literárním textům dramatizace přednes literárních textů	
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	- orientuje se v textu - čte s porozuměním - dokáže vyhledat informace - posoudí vhodnost informačního zdroje - správně uvádí informační zdroje	práce s informačními zdroji návštěva knihovny	**IaKT** – práce s internetem **Ov** – masová kultura, média
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	- vyjadřuje své pocity z přečteného textu - vybírá si přiměřenou četbu, hodnotí ji - diskutuje o kulturních zážitcích - uvede, proč upřednostňuje filmové zpracování nebo literární četbu	vlastní četba návštěva divadelního představení	

Český jazyk a literatura – jazyková výchova, 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- definuje slovo, vysvětlí věcný a mluvnický význam - vysvětlí pojmy sousloví, rčení, metafora, metonymie, synonymum, antonymum, homonymum a uvede příklady - vyhledá odborné názvy v textu	**Význam slov** slovo, věcný význam slov, sousloví a rčení metafora a metonymie synonyma antonyma homonyma odborné názvy	Pojmy metafora a metonymie jsou probírány i v literární výchově v 7. ročníku. Synonyma a slova s různým slohovým zabarvením procvičují žáci ve slohové a komunikativní výchově při popisu a charakteristice (od 6. ročníku).
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	- vyjmenuje způsoby obohacování slovní zásoby - na konkrétních příkladech uvádí, jak slovo vzniklo	**Slovní zásoba a tvoření slov** slovní zásoba a způsoby jejího obohacování odvozování skládání zkracování	
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- správně skloňuje podstatná jména označující části těla - pokusí se vytvořit správné tvary zájmena jenž a použít je v textu - upevní si skloňování číslovek dva - oba - pozná sloveso v činném a trpném rodě, dokáže tvořit tvary příčestí trpného a převede	**Tvarosloví** podstatná jména – odchylné tvary označující části těla přídavná jména vztažná zájmena číslovky slovesa slovesný rod činný a trpný neohebné slovní druhy	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	věty se slovesy v činném rodě do trpného - píše správně příslovečné spřežky - dokáže příslovce stupňovat - prohloubí si pravidlo psaní předložek s a z - uvede nejčastější spojky podřadicí a souřadicí - na základě získaných vědomostí zvládá interpunkci - rozpozná, kdy je dané slovo částicí a kdy jiným slovním druhem		
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- rozliší věty jednočlenné a dvojčlenné a nahradí věty jednočlenné větami dvojčlennými a naopak - uvede příklady větných ekvivalentů - vyjmenuje druhy vět, uvede příklady - vyhledá ve větách různé druhy přísudků - správně určí přísudek slovesný složený	**Skladba** věta jednočlenná a dvojčlenná větné ekvivalenty druhy vět větné členy podřadné souvětí	**OSV** – Komunikace

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- uvede, čím může být podmět vyjádřen - vyhledá ve větách podměty a určí druh - vysvětlí podstatu podmětu všeobecného, uvede příklad - vyjmenuje druhy příslovečných určení - správně určí druhy přívlastku a píše správně interpunkci - pokusí se v textu najít doplněk - dokáže v textu rozlišit hlavní a vedlejší větu a určit druh vedlejších vět - u některých vedlejších vět dokáže nahradit vedlejší větu příslušným větným členem a naopak		
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- vysvětlí pravidla psaní velkých písmen u podstatných jmen vlastních - průběžně si procvičuje pravopis (koncovek podstatných a přídavných jmen, shodu přísudku s podmětem, vyjmenovaných slov)	**Pravopis** psaní velkých písmen ve jménech vlastních	

Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova, 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- učí se kultivovaně vyjadřovat - seznamuje se s nonverbálními prostředky - přednese připravené mluvní cvičení - zhodnotí svůj výkon podle předem daných kritérií	**Mluvený projev** zásady kultivovaného projevu připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek	**OSV** – Komunikace
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- v ukázkách vyhledá charakteristické rysy slohových útvarů - zpracuje osnovu zadaného textu - pracuje s jazykem ukázek – obohacuje slovní zásobu o termíny, využívá synonyma - vysvětlí pojem líčení - napíše uvedené slohové útvary podle zadaných kritérií	**Písemný projev** vypravování popis uměleckých děl, subjektivně zabarvený popis, popis pracovního postupu charakteristika životopis žádost pozvánka	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	- orientuje se v textu, dokáže vyhledat důležité údaje - pracuje s textem: vytvoří osnovu, podle ní dokáže shrnout obsah úryvku, připraví výtah z textu, který si sám vybere - s pomocí odborných publikací nebo internetu samostatně připraví referát - referát přednese - odborné výrazy dokáže samostatně vysvětlit - uvede zdroje informací, které použil	výtah referát	

Český jazyk a literatura – literární výchova, 7. ročník

Očekáváné výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich významné představitele	- definuje základní druhy a žánry - zařadí literární text podle žánru - nalézá v textu charakteristické znaky určitého žánru - porovná rozdíly mezi literárními druhy - vyjmenuje významné autory jednotlivých literárních druhů	**Literární druhy a žánry** poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické a dramatické v proměnách času	**EGS** – Evropa a svět nás zajímá **MKV** – Lidské vztahy, Multikulturalita **D** – antická kultura, kultura středověku, světové i české dějiny **Ov** – zvyky a tradice
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	- přečte text s porozuměním - analyzuje literární dílo - definuje téma a motiv díla - vyhledá v textu jazykové prostředky a obrazná pojmenování - objasní myšlenku díla - interpretuje děj vlastními slovy - posoudí hodnotu literárního díla	**Základy literární teorie** Literární dílo – jeho vrstvy a prvky (vrstva jazyková, tematická, kompoziční) **Způsoby interpretace literárních a jiných děl** Literatura a estetické prožitky, literatura umělecká a její dělení, literatura věcná, ústní slovesnost, literární kritika	**OSV** – Komunikace **Ov** – hodnota kultury pro člověka
- Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	- orientuje se v textu - čte s porozuměním - dokáže vyhledat informace - posoudí vhodnost informačního zdroje	práce s informačními zdroji návštěva knihovny	**IaKT** – práce s internetem **Ekologie** – vztah člověka k prostředí **Ov** – masová kultura, média

Očekáváné výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- správně uvádí informační zdroje		
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- přednese báseň - volně reprodukuje přečtený/slyšený text - zaznamená a reprodukuje hlavní myšlenky - interpretuje literární text - zdramatizuje text - dle kritérií vytvoří vlastní text - objektivně hodnotí svou tvorbu a tvorbu spolužáků - vytváří vlastní ilustrace	**Tvořivé činnosti s literárním textem** přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	**OSV** – Kreativita **Vv** – žákovské ilustrace **Dramatická výchova** – dramatizace díla

Český jazyk a literatura – jazyková výchova, 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	- vyhledá v textu cizí slova, vysvětlí jejich význam a určí, jak se liší od slov domácích - ve Slovníku spisovné češtiny zjistí, z kterých jazyků byla do češtiny přejata, slova přejatá nahradí domácími - vysvětlí pojem slovo mezinárodní a uvede příklad	**Nauka o slovní zásobě** slovní zásoba a tvoření slov slova přejatá a jejich pravopis	**OSV** - Komunikace
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- správně skloňuje přejatá slova - uvede příklady slov, která se neskloňují - vysvětlí pojem slovesný vid, rozliší slovesa dokonavá a nedokonavá, dokáže vytvořit vidové dvojice	**Tvarosloví** skloňování obecných jmen přejatých skloňování cizích vlastních jmen slovesný vid	
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- ovládá lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický pravopis	**Pravopis**	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	- správně rozlišuje všechny základní i rozvíjející větné členy - prohlubuje si znalosti o podřadném souvětí - dokáže graficky znázornit stavbu souvětí souřadného i podřadného, určit druhy vedlejších vět i poměry mezi hlavními větami - správně doplní interpunkci v souvětí i větě jednoduché	**Skladba** věta dvojčlenná, jednočlenná, větný ekvivalent větné členy souvětí podřadné – druhy vedlejších vět souřadně spojené věty vedlejší souvětí souřadné – poměry mezi hlavními větami	**OSV** - Komunikace
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- rozliší slovanské jazyky na západní, východní a jižní - uvede příklady, přečte si ukázky textů, pokusí se je přeložit - vysvětlí, co je nářečí, přečte si ukázky různých nářečí, orientuje se v mapě nářečí - vymezí pojem obecná čeština, slang, argot	**Obecné výklady o jazyce** slovanské jazyky útvary českého jazyka	**MKV** – Multikulturalita

Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova, 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- plynule hovoří na zadané téma přiměřeně své informovanosti a schopnostem - zhodnotí svůj výkon podle daných kritérií	**Mluvený projev** zásady kultivovaného projevu připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek	**OSV** – Komunikace
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- v ukázkách vyhledá charakteristické rysy slohových útvarů - zpracuje osnovu zadaného textu - vyhledá jazykové prostředky vnější a vnitřní charakteristiky - použije metaforu a další obrazné prostředky - odstraní kompoziční nedostatky v textu - napíše uvedené slohové útvary podle zadaných kritérií	**Písemný projev** charakteristika literárních postav popis uměleckých děl, subjektivně zabarvený popis charakteristika úvaha	**OSV** – Kreativita

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	- pracuje s textem – dokáže vyhledat důležité údaje, klíčová slova, termíny - s pomocí odborných publikací nebo internetu samostatně připraví výtah, výklad a referát - výklad nebo referát prezentuje spolužákům - uvede zdroje informací, které použil	výklad výtah referát	
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	- diskutuje na dané téma - obhajuje svůj názor, prosazuje své postoje - uvede základní styly podle funkce (prostěsdělovací, odborný, publicistický a umělecký) a podle formy (projevy mluvené a psané) - orientuje se ve slohových útvarech v závislosti na cíli a zaměření slovního projevu	**Diskuze** **Shrnutí o slohu** – základní styly podle funkce a formy	**OSV** – Komunikace

Český jazyk a literatura – literární výchova, 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- charakterizuje literární období - přečte s porozuměním úryvky literárních děl a dokáže tyto památky časově zařadit - uvede typické žánry a jejich představitelé - přečtené texty dokáže reprodukovat, uvést hlavní postavy, místo děje - přesně formuluje hlavní myšlenku - vyhledá názor vypravěče	**Vývoj literatury od starověku do konce 19. století**	**D** – světové i české dějiny od Sumerské říše po konec 19. století **OSV** – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika **EGS** – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané **MKV** – Kulturní diference
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	- rozezná v textu literární žánry a umělecké prostředky - uvede další příklady	**Základy literární teorie a historie** poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v historických obdobích	
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- rozumí literárním pojmům a používá je při tvůrčím psaní - tvoří vlastní texty prozaické i veršované - zvolí zajímavé téma i jazykové prostředky	**Tvořivé činnosti s literárním textem** vytváření vlastních textů vlastní výtvarný doprovod k literárním textům dramatizace přednes literárních textů	**Vv** – ilustrace významných světových i českých děl – ukázky; žákovské ilustrace

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- hodnotí literární texty své i svých spolužáků podle určených kritérií		
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	- vyjadřuje své pocity z přečteného textu - vybírá si přiměřenou četbu, hodnotí ji - diskutuje o kulturních zážitcích - uvede, proč upřednostňuje filmové zpracování nebo literární četbu	vlastní četba	

Český jazyk a literatura – jazyková výchova, 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	- vysvětlí rozdíl mezi aktivní a pasivní slovní zásobou - uvede, jak vznikají nová slova, uvede příklady - v textu vyhledá slova cizího původu a uvede, jak se liší ve výslovnosti i pravopise od slov domácích - pracuje s jazykovými příručkami	**Slovní zásoba a význam slova**	**OSV** – Komunikace
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	- upevní si vědomosti o tvoření slov z předchozích ročníků - správně provede rozbor slova	**Tvoření slov**	
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- správně skloňuje obecná jména přejatá a cizí vlastní jména - upevní si vědomosti o slovesných třídách a jejich vzorech - bezpečně určí vid, tvoří vidové dvojice	**Tvarosloví** jména a jejich druhy skloňování obecných a vlastních jmen přejatých slovesa a jejich tvary přechodníky	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- u sloves určí všechny slovesné kategorie - rozpozná v textu přechodníky, rozliší přechodník přítomný a minulý		
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- graficky zobrazí stavbu věty jednoduché - umí charakterizovat všechny větné členy - správně píše interpunkci ve větě jednoduché i v souvětí - dokáže nahradit větný člen vedlejší větou a naopak - graficky znázorní složité souvětí souřadné i složité souvětí souřadné se souřadně spojenými větami vedlejšími - vyhledá v textu vsuvku a elipsu, odliší vsuvku od vedlejší věty - uvede příklad samostatného větného členu - vyjmenuje činitele, kteří ovlivňují pořádek slov v české větě - rozliší východisko a jádro výpovědi, opraví pořádek slov v zadaných větách	**Skladba** věta jednoduchá souvětí podřadné souvětí souřadné nepravidelnosti ve větné stavbě hlavní zásady českého slovosledu	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- vysvětlí spodobu znělosti, uvede příklady - ve slovech dovede označit přízvuk, vysvětlí pojem příklonka, předklonka	**Zvuková podoba jazyka**	
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- vyjmenuje slovanské jazyky, uvede u nich, jaké písmo používají - uvede i některé jazyky románské a germánské	**Jazyky slovanské** rozdělení slovanských jazyků jazyky germánské a románské	**MKV** - Multikulturalita
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- popíše, kdy a jak vznikl český jazyk a jak se vyvíjel - v ukázkách ze starší české literatury vyhledá důkazy vývoje češtiny - shrne dosavadní vědomosti o spisovné češtině a útvarech nespisovné češtiny - rozliší slovanské jazyky a uvede příklady některých neslovanských jazyků - svými slovy vysvětlí, co je kodifikace a jazyková norma	**Obecné poučení o jazyce** vývoj českého jazyka slovanské jazyky rozvrstvení národního jazyka	Žák navazuje na učivo literární výchovy 8. ročníku.

Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova, 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- plynule hovoří na zadané téma - zhodnotí svůj výkon podle daných kritérií	**Mluvený projev** připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek	**OSV** – Komunikace
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	- napíše uvedené slohové útvary - pracuje s texty z umělecké literatury - vymezí charakteristické znaky proslovu - připraví si proslov a dbá na zřetelnou výslovnost, tempo a melodii	**Písemný projev** vypravování v umělecké oblasti popis a charakteristika strukturovaný životopis úvaha proslov	**OSV** – Kreativita Ukázky vypravování v umělecké oblasti, např. povídky Oty Pavla, Bohumila Hrabala
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně	- podává přehledně, pomocí neutrálních jazykových prostředků, poučení o určitém problému, jevu	výklad výtah	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
připraví a s oporou o text přednese referát	- s pomocí odborných publikací nebo internetu samostatně připraví výtah a výklad - uvede zdroje informací		
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	- uvede charakteristické znaky diskuse - vybere si téma ke společné diskusi, zapojuje se do diskuse, umí ji řídit, zná zásady kultivovaného projevu	diskuse	**OSV** – Komunikace
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	- uvede charakteristické znaky jednotlivých publicistických útvarů - zaujme k textům v médiích kritický postoj - vyhledá v textu výrazy aktualizované a vedle toho výrazy automatizované - přečte si ukázku reportáže a fejetonu - pokusí se o vlastní tvorbu	**Publicistické útvary** zpravodajské útvary úvahové útvary přechodné útvary reportáž fejeton	**MEDV** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Vnímání autora mediálních sdělení, Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálních sdělení

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- uvede, na čem závisí volba jazykových prostředků (činitelé objektivní a subjektivní) - uvede různé stylové vrstvy (prostěsdělovací, odbornou, publicistickou a uměleckou)	**Souhrnné poučení o slohu**	

Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova, 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	- charakterizuje jednotlivá literární období a dokáže k nim uvést autora české i světové literatury - vlastními slovy vyjádří rozdíl mezi českou literaturou před světovou válkou, literaturou v meziválečném období a literaturou po roce 1948	**Vývoj literatury od počátku 20. století až po současnost**	**D** – občanská válka ve Španělsku I. a II. světová válka zločiny proti lidskosti únorové události roku 1948 kolektivizace plánované hospodářství Pražské jaro Charta 77 **Hv** – písně Osvobozeného divadla, budovatelské písně
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkce, uvede jejich výrazné představitele	- chápe rozdíl mezi dramatem a absurdním dramatem - uvede specifika budovatelského románu - objasní pojem divadla malých forem, uvede příklad - porovná tvorbu oficiální, samizdatovou, exilovou a undergroundovou - definuje sociální baladu - dokáže objasnit rozdíl mezi humorem a satirou	**Základy literární teorie** absurdní drama budovatelský román divadla malých forem exilová literatura samizdat satira sociální balada underground	**Vv** – výtvarné a literární směry
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla	- přečte si vybrané ukázky z knih - vyjádří hlavní myšlenku díla	**Tvořivé činnosti s literárním textem**	**MKV** – Lidské vztahy, Kulturní diference

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
a vlastními slovy interpretuje smysl díla - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	- charakterizuje postavy a vztahy mezi nimi - charakterizuje dobu, prostředí - dokáže se orientovat v textu divadelní hry - je schopen vlastními slovy vyjádřit svůj názor na text (ústně i písemně) - na základě předem daných kritérií a podle svých schopností vytvoří krátký literární text a reaguje na názory posluchačů		
- formuluje ústně nebo písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního představení nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, filmovém i dramatickém zpracování	- ústně nebo písemně uvede téma, období a hlavní postavy knihy - vlastními slovy stručně popíše děj knihy - vyjádří své pocity, dokáže knihu doporučit nebo nedoporučit a umí reagovat na případné dotazy - vytvoří si názor na adaptace literárních děl a všímá si ilustrací	**Vlastní četba**	**Vv** – autoři knižních ilustrací Filmové adaptace knižních děl

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět navazuje na předmět anglický jazyk, vyučovaný na prvním stupni základní školy od třetího ročníku.
Výuka probíhá v nediferencovaných skupinách, vzniklých na začátku šestého ročníku rozdělením žáků každé třídy do dvou skupin. Ve třídách, ve kterých počet žáků nepřesahuje dvacet, může výuka probíhat v nedělené třídě. Při výuce anglického jazyka je především kladen důraz na rozvíjení komunikačních schopností žáků. Výuka směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se v běžných situacích a konverzovat o jednoduchých tématech. Učí se také rozumět psanému textu, který odpovídá jejich jazykové úrovni, a rozvíjí svou schopnost vyjádřit se písemně. Ve výuce se seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí.

Přidělení hodin do ročníků

2. stupeň				
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem
3	3	3	3	12

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu anglický jazyk volíme postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k pochopení smyslu a cíle studia cizího jazyka
- vede žáky k tomu, aby si zvykli usilovat o pochopení informací a uvádění věcí do souvislostí
- vede žáky k práci s učebnicemi a zvukovými nahrávkami, k čerpání informací z médií, k vyhledávání pomoci a opory ve slovnících a gramatických přehledech
- dělí se s žáky o zkušenosti s cestováním, se setkáními s cizinci, s jazykovými kurzy, s prací s internetem, literaturou, písněmi, nedabovanými filmy, které přinášejí nekonečné možnosti prakticky využívat anglický jazyk a zpětně zlepšují jeho znalost

- vede žáky ke sledování a posuzování vlastního pokroku v učení a k radosti z pokroku
- postupným zvládáním jazyka vytváří u žáků kladný vztah k předmětu, který je motivuje k zájmu o předmět mimo školu a k celoživotnímu učení
- přispívá k vytváření návyku četby

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k praktickému využívání poznatků
- cvičí u svých žáků pozornost a soustředění
- vede žáky k pochopení výhodnosti uvážlivých rozhodnutí
- rozvíjí logické myšlení
- vede žáky k objevování různých variant řešení problémů
- vede žáky k vytrvalosti i přes případné dílčí nezdary

Kompetence komunikativní

Učitel:

- prostřednictvím témat ze života žáků, zajímavých textů a podnětných otázek vede žáky k formulování vlastních myšlenek
- vede žáky k logickému, souvislému, výstižnému a kultivovanému projevu, který zaujme posluchače
- vede žáky k pozornému naslouchání promluvám jiných lidí a k vhodným reakcím na ně
- pokládá základy k možnosti komunikovat s celým anglicky mluvícím světem

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky tak, aby přispívali ke vzniku příjemné pracovní atmosféry a k utváření přátelských vztahů ve skupině
- navozováním vhodných situací učí žáky spolupracovat na úkolu, pomáhat si a vzájemně se respektovat
- kladným hodnocením každého pokroku zvyšuje sebedůvěru žáků
- zvyšuje samostatnost žáků

Kompetence občanské:

Učitel:

- při každé příležitosti vysoko oceňuje názory, které svědčí o vědomí práv a povinností, souvisejících se školou a prací, mezilidskými vztahy, zdravím, životním prostředí

Kompetence pracovní:

Učitel:

- důsledným přístupem usiluje o vytváření návyku plnění pracovních povinností
- prostřednictvím hodnocení upevňuje vědomí o tom, že za dobrou práci je dobrá odměna
- vede k úctě k cizí práci.
- přispívá k rozvíjení dovedností, potřebných pro zvládání situací soutěže a konkurence
- pokládá základy k tomu, aby se žákům znalost anglického jazyka stala v budoucnu pomocníkem v jejich pracovním uplatnění

Průřezová témata

Se vzdělávacím obsahem předmětu Anglický jazyk jsou propojena průřezová témata, přispívající k rozvoji osobnosti žáka:
Osobnostní a sociální výchova – Sebepoznání a sebepojetí, Poznávání lidí
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá
Multikulturní výchova – Multikulturalita lidské vztahy
Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti

Anglický jazyk, 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, pronášených pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	- poslouchá a čte s porozuměním učební texty. - rozpozná správné/chybné tvrzení - rozumí časovému údaji, který obsahuje den a měsíc - čte/poslouchá s porozuměním učební texty	- rozvíjení srozumitelné výslovnosti a schopnosti přijímat jazyk sluchem i zrakem, ovládání pravopisu - rozvíjení slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíranému tématu - práce se slovníkem **Mluvnice** - základní a řadové číslovky - pořádek slov v anglické větě a důležitost jeho dodržování při komunikaci - postavení jednoslovných příslovcí častosti děje ve větě - objektový pád osobních zájmen - modální sloveso must	**OSV** – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí **OSV** – Sociální rozvoj – Poznávání lidí **EGS** – Objevujeme Evropu a svět **MKV** – Multikulturalita
- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, věci a místa ze svého každodenního života	- používá výrazy, které označují častost činností - popíše svůj denní režim - hovoří o tom, co zajímavého dělá v jednotlivých měsících. - řekne datum - zapojí se do řízené konverzace - vypráví zážitek		

Očekávané výstupy z RVP ZV **Žák:**	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	- správně chápe informace o ději, který se již odehrál. Sdělí, co se stalo/nestalo, zeptá se na minulou událost. - rozšiřuje si poznatky o Británii, začíná se orientovat na mapě	- zjišťovací a doplňovací otázky v přítomném průběhovém čase - rozvíjení dovednosti používat dva přítomné časy k realizaci dvou různých komunikačních záměrů - minulý prostý čas - nepravidelná slovesa - budování dovednosti používat minulý prostý čas při komunikaci	
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	- zjistí datum - podá/zjistí osobní údaje, vyplní formulář - napíše pozdrav z cest nebo krátký text o minulém ději		

Anglický jazyk, 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	- poslouchá a čte s porozuměním učební texty. - rozpozná správné/chybné tvrzení - rozumí časovému údaji, který obsahuje den a měsíc - čte/poslouchá s porozuměním učební texty. - orientuje se v učebním textu o počasí	- rozvíjení srozumitelné výslovnosti a schopnosti přijímat jazyk sluchem i zrakem, ovládání pravopisu. - rozvíjení slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíranému tématu - práce se slovníkem **Mluvnice** - minulý prostý čas - nepravidelná slovesa - budování dovednosti používat minulý prostý čas při komunikaci - neurčitá zájmena - počitatelnost podstatných jmen - rozvíjení dovednosti vyjádřit přesné i nepřesné množství počitatelných i nepočitatelných věcí - stupňování	**OSV** – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí **OSV** – Sociální rozvoj – Poznávání lidí **EGS** – Objevujeme Evropu a svět **MKV** – Multikulturalita **MEDV** – Fungování a vliv médií ve společnosti
- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, věci a místa ze svého každodenního života	- správně chápe informace o ději, který se již odehrál. Sdělí, co se stalo/nestalo, zeptá se na minulou událost. - rozšiřuje si poznatky o Británii, začíná se orientovat na mapě - napíše pozdrav z cest nebo krátký text o minulém ději - používá výrazy, vyjadřují množství - objedná si jídlo v restauraci.		

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- hovoří o oblíbeném jídle - zapojí se do řízené konverzace - pochopí/zodpoví/položí dotaz na to, jak vzdálený, velký, vysoký, dlouhý, hluboký či široký je krajinotvorný prvek či stavba	- rozvíjení dovednosti porovnat míru vlastnosti pomocí 1., 2. a 3. stupně přídavných jmen - tvoření příslovcí od přídavných jmen - používání slovesa have jako modálního slovesa - rozvíjení dovednosti komunikovat o ději, který se teprve stane, pomocí opisného vyjádření budoucího času	
- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	- rozšiřuje si poznatky o Británii, začíná se orientovat na mapě - orientuje se v učebním textu o počasí		
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	- zjistí záliby - podá/zjistí informace a údaje o sobě nebo třetí osobě, vyplní formulář		

Anglický jazyk, 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	- poslouchá a čte s porozuměním učební texty. - rozpozná správné/chybné tvrzení - chápe, kdy je řeč o ději, který se teprve odehraje - zjistí i sdělí, co se v budoucnu stane / nestane - chápe důvody pro užití předpřítomného času a rozumí promluvě, která jej obsahuje - rozumí, co na místech s danými pravidly může/nemůže, musí/nemusí, smí/nesmí a měl by/neměl by dělat	- rozvíjení srozumitelné výslovnosti a schopnosti přijímat jazyk sluchem i zrakem, ovládání pravopisu - rozvíjení slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíranému tématu - práce se slovníkem **Mluvnice** - přítomný prostý čas - přítomný průběhový čas - minulý prostý čas - opakování mluvnického učiva a rozvíjení dovednosti správně při komunikaci přijmout/předat informaci - za pomoci slovesa ve vhodně zvoleném a vytvořeném slovesném čase - gerundium - užití gerundia po slovese like - budoucí prostý čas	**OSV** – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí **OSV** – Sociální rozvoj – Poznávání lidí **EGS** – Objevujeme Evropu a svět **MKV** – Multikulturalita
- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	- pozve kamaráda na oslavu, na kulturní nebo sportovní akci - seznámí dva lidi - sdělí, co rád dělá, co dělal v minulosti - hovoří o důležitých událostech v historii své rodiny - zapojí se do konverzace o pomoci v domácnosti		

Očekávané výstupy z RVP ZV **Žák:**	**Dílčí výstupy** **Žák:**	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, věci a místa ze svého každodenního života	- reprodukuje vyprávění o dramatickém zážitku, či jednoduše popíše vlastní zážitek - aplikuje osvojená pravidla pro sdělování pomocí minulého prostého a minulého průběhového času - sdělí, co kdo v určitou naznačenou dobu dělal/nedělal, udělal/neudělal. - zeptá se na cestu, je schopen získat i podat informaci - s pomocí obrázků jednoduše převypráví příběh - dokáže vyjádřit, co již např. dnes/tento týden/letos/v životě udělal, zažil - sdělí, co ve škole a na jiných místech s danými pravidly může/nemůže, musí/nemusí, smí/nesmí a měl by/neměl by dělat	- rozvíjení dovednosti sdělit předpověď, rozhodnutí, nabídku pomoci, žádost - minulý průběhový čas - rozvíjení dovednosti vyjádřit při komunikaci neukončený děj v minulosti - člen neurčitý a určitý - člen v místních názvech - rozvíjení dovednosti správně používat členy - minulé příčestí - předpřítomný čas - budování základů k dovednosti vyjádřit se za pomoci předpřítomného času - modální slovesa - rozvíjení dovednosti pochopit i vyjádřit pomocí modálního slovesa, že činnost označená ve sdělení významovým slovesem je nabízena, povolována, doporučována, přikazována, zakazována apod.	
- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	- čte s porozuměním učební texty, seřadí jeho přeházené části		

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- rozumí jednoduchým učebním textům, vyhledá v nich požadované informace	- vyhledá v textu informace o konkrétních lidech - rozpozná pravdivé a chybné tvrzení k přečtenému textu a vyhledá důležité údaje - chápe důvody pro užití předpřítomného času a rozumí promluvě, která jej obsahuje		
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	- podá/zjistí osobní údaje, vyplní formulář - pozve kamaráda na oslavu narozenin, na kulturní nebo sportovní akci - písemně reaguje na pozvání na akci - napíše, co se rozhodl dělat o nejbližších prázdninách. - vyplní anketu o svých plánech do budoucna - písemně několika způsoby umí navrhnout zajímavou činnost a vyjádřit souhlas či nesouhlas s navrhovanou činností - písemně sdělí, co kdo v určitou naznačenou dobu dělal/nedělal, udělal/neudělal		

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- napíše, co ve škole a na jiných místech s danými pravidly může/nemůže, musí/nemusí, smí/nesmí a měl by/neměl by dělat		

Anglický jazyk, 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, pronášených pomalu a zřetelně. - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	- poslouchá a čte s porozuměním učební texty - rozumí obsahu čteného nebo slyšeného textu - vyhledá v textu specifické informace - rozumí hlavním událostem čteného/poslouchaného textu a vyhledá v něm specifické informace - ve slyšeném projevu rozliší vybrané informace - postihne hlavní body čteného/slyšeného projevu - rozpozná správné/chybné tvrzení	**Zvuková a grafická podoba jazyka** - rozvíjení srozumitelné výslovnosti a schopnosti přijímat jazyk sluchem i zrakem - ovládání pravopisu **Slovní zásoba** - rozvíjení slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíranému tématu - práce se slovníkem **Mluvnice** - minulý čas prostý a průběhový - vyjádření zvyklosti či stavu věci v minulosti – „used to“ - užití „příliš“ x „ne dost“ - běžná slovní spojení každodenního života - předpřítomný čas - předpřítomný čas vs. minulý čas prostý	**Průřezová témata** EGS – Evropa a svět nás zajímá OSV – Sebepoznání a sebepojetí MKV – Lidské vztahy
- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	- popíše události a zážitky z minulosti - popíše události a zážitky z minulosti s následkem v přítomnosti - užívá běžné výrazy k vyjádření souhlasu či nesouhlasu		

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, věci a místa ze svého každodenního života	- požádá jiné osoby o službu a na podobnou žádost vhodně reaguje - popíše situaci, ve které činnost má či měla větší důležitost než její původce - zformuluje reálnou podmínku děje - poradí nebo varuje a poukáže na následky v běžných situacích každodenního života. - zdůvodní příčinu nebo následek nějaké činnosti - diskutuje o problémech jiných a formuluje radu, jak tyto problémy řešit	- užití „for“ a „since“ - příčestí minulé sloves „to be“ a „to go“ - tázací dovětky - podmětné a předmětné vedlejší věty vztažné - vyjádření rady pomocí „měl bys“ - vyjádření pravděpodobnosti pomocí „mohl bys“ - sloveso + ing nebo infinitiv - vazba There´s someone/something + ing - přídavná jména končící -ed a -ing - přítomný trpný rod - trpný rod – použití v různých slovesných časech - podmínkové věty – I. typ - časové věty	
- vyplní základní údaje ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	- běžně vyhledává neznámou slovní zásobu ve slovníku (v knižní i internetové podobě) - písemně vyjadřuje informace o sobě a okolním světě s již osvojenou slovní zásobou a slovesnými časy - sděluje a obhajuje svůj názor na příslušné téma		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu

- přispívá k chápání a objevování skutečností
- poskytuje jazykový základ pro dorozumění v rámci Evropy a světa
- snižuje jazykovou bariéru a zvyšuje jejich mobilitu v osobním i pracovním životě
- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice v německy mluvících zemích, uvědomit si kořeny naší společné historie
- prohlubuje mezinárodní porozumění a vzájemnou toleranci
- zvládnutí komunikativních dovedností na úrovni A1, částečně A2

Přidělení hodin do ročníků

2. stupeň				
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem
0	2	2	2	6

Místo realizace

Kmenové učebny, jazyková učebna, multimediální učebna.
Dělení na skupiny v rámci ročníku a třídy.

Formy a metody realizace

skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty olympiády, výjezdy do zahraničí

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby rozvíjeli získané znalosti a pochopili potřebu celoživotního vzdělávání a praktického využití cizího jazyka v životě
- zprostředkovává a začleňuje různé zdroje informací, vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede k plánovanému a řízenému učení, sebehodnocení, vyvození řešení z chyb a kritiky, k nutnosti systematické práce a návaznosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- pomáhá žákům najít, pochopit a vyřešit problém, hledat informace a cestu k jeho vyřešení
- vytváří podmínky, které na základě vědomostí a dovedností vedou k nacházení, volbě a použití různých možností řešení
- umožňuje ověřit řešení v praxi a prezentaci výsledků práce
- podněcuje kritické myšlení, hledání a obhájení rozhodnutí a zodpovědnost za ně

Kompetence komunikativní

Učitel:

- podporuje žákovu snahu o formulování vlastních myšlenek a názorů, vystižnému a kultivovanému projevu verbálnímu i neverbálnímu, v rámci svých možností
- vede žáka k tomu, aby byl schopen reagovat a použít cizí jazyk v běžných životních situacích a to i písemně, v podmínkách ideálních i reálných, a podle svých možností a schopností se zapojoval do diskuse
- klade důraz na nutnost vnímavě naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- podle možností vytváří podmínky, ve kterých žák komunikuje pomocí moderních technologií a postupně odbourává bariéry při komunikaci v cizojazyčném prostředí

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- klade důraz na pravidla slušného chování, dodržování určitých pravidel, ohleduplnost a toleranci k druhým i při práci ve skupině
- podněcuje spolupráci, nutnost vzájemně pomoci respektu
- kladným hodnocením podporuje sebedůvěru žáka

Kompetence občanské

Učitel:

- vybízí k zodpovědnému plnění úkolů svých i ve skupině, respektování názorů a přesvědčení druhých
- vede k ochraně tradic, kulturního a historického dědictví, pozitivnímu a vnímavému postoji k uměleckým dílům
- vede k zodpovědnému rozhodování, účinné pomoci druhým a zodpovědnému chování v krizových situacích

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede k respektování a dodržování dohodnutých pravidel, k návyku plnění pracovních povinností, k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- motivuje k využití získaných znalostí, schopností a dovedností v běžné praxi a profesi

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí, Rozvoj schopností poznávání, Mezilidské vztahy, Seberegulace a sebeorganizace, Komunikace
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět
Multikulturní výchova – Lidské vztahy, Kulturní diference, Multikulturalita, Etnický původ
Mediální výchova – Tvorba mediálního sdělení
Enviromentální výchova – Vztah člověka k prostředí

Využití průřezových témat

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy, komunikace mezi lidmi z různých zemí, účast v projektech, spolupráce, cestování, vzájemná propojenost států EU, multikulturní pohled na život v Evropské unii
- Mediální výchova – formování základů správného verbálního projevu – fonetika jako jeden z důležitých předpokladů komunikace, první formulace základních údajů o sobě v cizím jazyce, vyprávění jako základ mediálního sdělení, zpracování problémů a témat formou projektů, prezentace, komunikace v menších skupinách, ve dvojicích, formulace jednoduchých otázek a odpovědí, počítač (internet) jako nezbytná součást komunikace moderního člověka, správné využití médií za účelem výběru důležité informace, práce s internetem, získávání praktických informací využitelných v životě, cizí jazyk jako prostředek komunikace v cizině na dovolené
- Osobnostní a sociální výchova – já a moje okolí, pozice mladého člověka – jeho seberealizace, mezilidské vztahy, já a moje rodina, tolerance, porozumění v rodině, v širší společnosti, parta, pozitivní a negativní stránky, negativní jevy – využití volného času, vztahy ve třídě i mimo ni,

problém šikany, správný krok ke zdravému formování osobnosti, účelné využití volního času, blahopřání, vztahy v rodině, vstřícnost, pochopení potřeb jiných, vzájemná pomoc

- Multikulturní výchova – tolerance odlišných etnických a kulturních skupin, odlišných názorů, zájmů
- Environmentální výchova – zvířata jako součást přírody, vztah k okolí, ekologie

Německý jazyk, 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- poslouchá s porozuměním za vizuální podpory učební texty - rozpozná správné chybné tvrzení - dokáže reagovat na základní pokyny učitele	**Zvuková stránka** slovní přízvuk, větná intonace jevy odlišné od mateřského jazyka: zavřené/otevřené/dlouhé e, o, a, i, u dvojhlásky ei/ai, ei/ie, au/eu Ich –Laut / Ach – Laut **Grafická stránka jazyka a pravopis** německá abeceda psaní velkých písmen, přehlásek, ß **Slovní zásoba** základní výrazy z vymezených tematických okruhů slovní zásoba pro porozumění pokynům spojených s vyučovacím procesem **Mluvnice** **Skladba** jednoduchá věta, tázací věta s modálním slovesem, slovosled v těchto větách, vyjádření záporu pomocí nicht **Tvarosloví** člen určitý, neurčitý v 1. a 4. pádě **Podstatná jména**	**EGS** – Evropa a svět nás zajímá (cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy) **MEDV** – Tvorba mediálních sdělení (formování základů správného verbálního projevu – fonetika jako jeden z důležitých předpokladů komunikace, první formulace základních údajů o sobě, vyprávění jako základ mediálního sdělení, zpracování) **OSV** – Sebepoznání a sebepojetí (já a moje okolí, mezilidské vztahy, tolerance, porozumění v rodině, v kolektivu vrstevníků, v širší společnosti) **MKV** – Etnický původ (tolerance odlišných etnických a kulturních skupin, odlišných názorů a zájmů) **OSV** – Rozvoj schopností poznávání (využití volného času, koníček – správný krok ke zdravému formování osobnosti, účelné využití volného času)
Mluvení - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného,	- používá jednoduché věty k vyjádření základních informací o své osobě a základních tématech - dokáže jednoduchými otázkami zjistit informace o jiných lidech a jejich každodenním životě		

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá		v přísudku, v doplňku **Zájmena** osobní, tázací, ukazovací **Číslovky** základní 0-20 **Slovesa** časování pravidelných sloves a několika nejfrekventovanějších nepravidelných sloves oznamovací způsob přítomný čas modální slovesa slovesa se 4. pádem **Příslovce** Gern základní příslovce místa **Předložky** nejužívanější předložky **Spojky** souřadicí spojky **Částice** odpověď s doch **Témata** osobní údaje pozdravy barvy, dny týdnu, měsíce, roční období časové údaje, části dne, čas	
Čtení s porozuměním - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	- čte s porozuměním učební texty - osvojil si základy čtení německého grafického zápisu - snaží se o správnou výslovnost - vyhledá požadovanou informaci - velmi jednoduše sdělí, o čem text byl		
Psaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- umí používat německé grafické znaky přehlásky a ß - je schopen napsat jednoduchý text k osvojovaným tématům		

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
		názvy měst, zemí koníčky, činnosti pro volný čas, sport, nábytek, hudba, školní předměty, rozvrh hodin	

Německý jazyk, 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Poslech s porozuměním - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- pracuje s porozuměním s učebními texty - reaguje na pokyny učitele - rozpozná správné a chybné tvrzení - v jednoduchém textu odhadne význam neznámého slova	**Zvuková stránka** důraz na jevy odlišné od mateřského jazyka (přehlásky ä – ö – ü, hlásky i -ie- ü-u) krátké – dlouhé hlásky i -ie- ü – u aspirace p, t, k s- ss- ß korekce výslovnostních nepřesností **Grafická stránka jazyka a Pravopis** pravopis výrazů osvojované slovní zásoby slovní zásoba potřebná k porozumění jednoduchým textům i autentickým (počátky práce se slovníkem) **Mluvnice** **Skladba** věta oznamovací, tázací, rozkazovací, slovosled v těchto větách, souvětí souřadné, vyjádření záporu pomocí nicht a kein	**EGS** – Evropa a svět nás zajímá **MEDV** – Tvorba mediálního sdělení (počítač – internet – jako nezbytná součást komunikace moderního člověka) **OSV** – Sebepoznání a sebepojetí (blahopřání, vztahy v rodině, vstřícnost, pochopení potřeba jiných, vzájemná pomoc) **EGS** – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět (cestování, vzájemná propojenost států EU, multikulturní pohled na život v EU) **MEDV** – Tvorba mediálního sdělení (správné využití médií za účelem výběru důležité informace, cizí jazyk jako prostředek komunikace v cizině a na dovolené, získávání praktických informací využitelných v životě mezilidské vztahy – kulturní diferenciace)
Mluvení - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	- dokáže se podílet na jednoduchých rozhovorech v rámci osvojovaných témat - dokáže vyjádřit jednoduchý pokyn - užívá osvojovanou gramatiku		

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Čtení s porozuměním - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci **Psaní** - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- čte s porozuměním učební texty - pro neznámé výrazy používá slovníku - známé výrazy čte se správnou výslovností - dokáže jednoduše sdělit obsah textu - umí vyhledat potřebou informaci - posoudí správnost/ nesprávnost tvrzení - umí používat německé grafické přehlásky a ß - je schopen napsat jednoduchý text k osvojovaným tématům	větný rámec modálních sloves **Tvarosloví** člen určitý, neurčitý, záporný, přivlastňovací zájmena v 1. a 4. pádě **Podstatná jména** rod podstatných jmen 2. pád vlastních jmen množné číslo podstatných jmen 1., 3., 4. pád členu určitého a neurčitého **Zájmena** osobní (3. a 4. pád), přivlastňovací, záporná v jednotném čísle **Číslovky** základní do 100 **Slovesa** časování pravidelných sloves, pomocných a užívaných nepravidelných sloves modální slovesa slovesa s odlučitelnou předponou způsob oznamovací, rozkazovací	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
		Ich möchte **Příslovce** tázací, základní místa **Předložky** se 3. a 4. pádem **Spojky** souřadicí i s nepřímým slovosledem (jen základní) **Témata** rodina, názvy povolání, záliby, lidské tělo, město, dopravní prostředky, pohyb ve městě	

Německý jazyk, 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně. - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- pracuje s porozuměním s učebními texty - reaguje na pokyny učitele - rozpozná správné a chybné tvrzení - v jednoduchém textu odhadne význam neznámého slova - pochopí scénku s jednoduchou slovní zásobou	**Zvuková stránka** důraz kladen na zabránění interferenčním tendencím **Grafická stránka jazyka a pravopis** pravopis výrazů osvojované slovní zásoby základní poučení o interpunkci **Slovní zásoba** seznámení se základy odhadu významu, princip tvoření slov zejména skládáním, změna slovního druhu **Mluvnice** **Skladba** věta oznamovací, tázací, rozkazovací, rámcová konstrukce s modálními slovesy, slovesy v perfektu slovosled v těchto větách zdůraznění větného členu větná negace **Tvarosloví** **Podstatná jména** rod podstatných jmen	**OSV** – Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy **MEDV** – Tvorba mediálního sdělení (rozvoj komunikačních schopností při stylizaci mluveného i psaného textu) **MKV** – Lidské vztahy, Kulturní diference, Multikulturalita, Etnický původ (respektovat odlišnosti i práva jiných lidí, tolerovat odlišné zájmy, názory a schopnosti jiných) **OSV** – Seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času, zdravý životní styl v konfrontaci s konzumním způsobem života) **OSV** – Komunikace (rozhovor, informace pro ostatní) **MKV** – Multikulturalita, Etnický původ **ENV** – Vztah člověka k přírodě

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
		1., 3. a 4. pádu jednotného a množného čísla **Přídavná jména** skloňování a stupňování podle komunikativních potřeb **Zájmena** tázací, ukazovací, přivlastňovací, záporná, osobní, přivlastňovací – skloňování mimo 2. pád neosobní man **Číslovky** základní nad 1000 řadové, datum, letopočet **Slovesa** časování, pravidelná, pomocná a užívaná nepravidelná a slovesa s předponami odlučitelnými slovesa se 3. a 4. pádem vazba es Git perfektum, příčestí minulé všech typů sloves préteritum haben a sein modální slovesa **Předložky** nejfrekventovanější se 3. pádem, se 3. a 4. pádem a se 4. pádem předložky s časovými údaji předložky s místními údaji	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
		Spojky frekventované souřadicí spojky **Témata** cestování, prázdniny volný čas, město, příroda, čas, povolání, zaměstnání, oblečení, oslavy, svátky, popis osoby, bydlení, zvířata, škola, mezilidské vztahy	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět matematika na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět matematika na 1. stupni. V 6., 7. a v 8. ročníku se matematika vyučuje 5 hod týdně, v 9. ročníku 4 hodiny týdně. Předmět je tedy posílen o 4 hodiny z disponibilní časové dotace.

Přidělení hodin do ročníků

2. stupeň				
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem
5	5	5	4	19

Předmět matematika je již svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků, nejen znalostí a vědomostí. Tím jsou dány i metody práce zaměřené na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinách, sebekontrolu, didaktické hry, počtářské soutěže. Matematika řešením úloh a problémů rozvíjí myšlení abstraktní a přispívá k celkovému intelektuálnímu rozvoji, učí srozumitelné a věcné argumentaci. Geometrie vede k přesnosti při provádění geometrických konstrukcí, k rozvoji prostorové představivosti. Matematika učí logickému a kritickému usuzování, rozvíjí matematickou gramotnost žáků, vede k formování rysů osobnosti žáka, jako je vytrvalost, důslednost a vytváří předpoklady pro porozumění a řešení praktických situací i pro další studium. Matematika má důležitou úlohu ve vztahu k ostatním předmětům, např. k fyzice. V domácí přípravě žáků na matematiku škola uplatňuje moderní metodu e-learningu. Žáci se touto formou připravují na výuku a plní domácí úkoly.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- podporuje u žáka schopnost abstraktního a logického myšlení, zejména zařazování vhodných problémových úloh, matematických her, hádanek, rébusů, apod. Zařazuje nestandardní aplikační úlohy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech školské matematiky, ale kde je nutné uplatnit logické myšlení

- rozvíjí paměť žáků prostřednictvím utváření zásoby matematických nástrojů – početní operace, algoritmy, metody řešení úloh, které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z praktického života

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- nabízí žákům dostatek úloh a příkladů z reálného života vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- vede žáky k provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu a vyhodnocení správnosti výsledku
- podporuje u žáků nalézání různých variant řešení úloh
- nabízí pestrou škálu úkolů a problémů, u kterých mohou žáci aplikovat známé postupy a řešení
- poskytuje žákům prostor pro vyslovení hypotézy na základě zkušeností nebo pokusu pro jejich ověření
- vede žáky k samostatnému řešení problémů v rámci žákovských projektů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- užívá matematického jazyka včetně matematické symboliky
- rozvíjí spolupráci žáků při řešení problémových a aplikovaných úloh
- nabízí žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů
- pracuje s grafy, tabulkami, diagramy

Kompetence občanské

Učitel:

- rozvíjí důvěru žáka ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrole, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovedností vyslovovat hypotézy
- nabízí žákům situace, kdy mohou propojit matematickou problematiku se zájmovou činností (slovní úlohy, hádanky, logické hry apod.)
- zařazuje úkoly s ekologickou, sociální, technickou, ekonomickou tématikou

Kompetence pracovní

Učitel:

- vyžaduje od žáků přesné a stručné vyjadřování
- vyžaduje pečlivé provádění rozborů a zápisů při řešení úloh
- trvá na zdokonalování grafického projevu
- vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům a úplné dokončení práce

- umožní žákům činnosti, jako např. modelování a výrobu jednoduchých těles, kdy se naučí zvládnout pracovní činnosti s různými materiály – papír, dřevo, kov apod.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova - Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Kreativita, Rozvoj schopností poznávání
Mediální výchova – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Enviromentální výchova – Vztah člověka k prostředí

Matematika, 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	- provádí početní operace s přirozenými čísly zpaměti a písemně - orientuje se v jednotkách délky, hmotnosti, objemu a času - čte a zapisuje desetinná čísla - porovnává a provádí početní operace s desetinnými čísly - převádí jednotky - řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly - provede výpočet na kalkulátoru - definuje pojmy v dělitelnosti - umí použít znaky dělitelnosti	**Přirozená čísla** – početní operace s přirozenými čísly, zaokrouhlování, slovní úlohy s 1 až 2 početními výkony, jednotky délky, hmotnosti, objemu času **Desetinná čísla –** čtení, zápis, porovnávání, zaokrouhlování, početní výkony s desetinnými čísly, slovní úlohy s desetinnými čísly **Dělitelnost přirozených čísel –** násobek, dělitel, znaky dělitelnosti, prvočíslo, rozklad čísla na součin prvočísel, slovní úlohy	**OSV** – Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Rozvoj schopností poznávání **F** – jednotky
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat	- zvládne řešit jednoduché slovní úlohy využívající jednotky délky, hmotnosti, objemu a času	násobení a dělení v jednotkách délky, hmotnosti a objemu slovní úlohy využívající jednotky délky, hmotnosti, objemu a času	**F** – jednotky

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - načrtne a sestrojí rovinné útvary - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - určuje velikost úhlu měřením a výpočtem - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - načrtne a sestrojí sítě základních těles	- rozumí pojmům - narýsuje a změří daný úhel - provede grafické přenesení úhlu a sestrojí jeho osu - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - provádí početní operace s velikostmi úhlů - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti - určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce - určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastnosti - charakterizuje jednotlivá tělesa	**Rovinné útvary** – úhel a jeho velikost, trojúhelník, osová souměrnost **Metrické vlastnosti v rovině** druhy úhlů **Prostorové útvary** kvádr, krychle	**OSV** – Kreativita **F –** těžiště **Z** – určování zeměpisné polohy **TV** – pochodový úhel **F** – výpočet objemu a povrchu, jednotky
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	- samostatně řeší praktické úlohy	Samostatné řešení praktických úloh	**OSV –** Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Matematika, 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	- modeluje a zapisuje zlomkem část celku, porovnává zlomky, převádí zlomek na desetinná čísla - provádí početní operace se zlomky - upraví smíšené číslo na zlomek, zlomek na desetinné číslo - zapíše poměr mezi danými hodnotami, zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru - využije dané měřítko při zhotovení jednoduchých plánů a čtení map - zapíše záporné a kladné číslo, určí opačné číslo k danému - používá početní výkony s racionálními a celými čísly - chápe pojmy, - užívá základní pojmy procentního počtu - řeší slovní úlohy v procentovém počtu	**Zlomky** – pojmy, porovnávání zlomků, rozšiřování a krácení zlomků, sčítání, odčítání, násobení, dělení, desetinná čísla a zlomky složené zlomky **Poměr** – pojem, zvětšení a zmenšení v daném poměru, rozdělení dané hodnoty v daném poměru, postupný poměr, měřítko plánu a mapy, přímá a nepřímá úměrnost, užití, trojčlenka **Racionální čísla – celá čísla** číslo kladné, záporné a nula číselná osa, absolutní hodnota čísla, uspořádání, součet, rozdíl, součin, podíl racionálních čísel slovní úlohy **Procenta-** pojmy, výpočet procentové části, výpočet základu, výpočet počtu procent, užití trojčlenky v procentovém počtu, promile, úrok	**OSV** – Kreativita, Rozvoj schopností poznávání **F** – jednotky, vztahy pro rychlost, (jednotky ve tvaru zlomku, např. km/h) **F, Z** – teplota, záporné teploty – teploměr **Ov** – význam procent (promile) v praxi - úroky, slevy, doprava, lékařství

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	- zapíše tabulku přímé a nepřímé úměrnosti - určí, zda daná závislost je přímá nebo nepřímá úměrnost - narýsuje grafy přímé a nepřímé úměrnosti	příklady závislosti z praktického učiva a jejich vlastnosti	**OSV** – Kreativita, Rozvoj schopností poznávání **F** – přímá a nepřímá závislost veličin, pohyb přímočarý, jednotky **Z** – měřítko mapy a plánu
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
- načrtne a sestrojí rovinné útvary - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	- určí shodné útvary - užívá věty o shodnosti útvarů sss, sus, usu - určí, zda jsou rovinné útvary shodné - rozlišuje jednotlivé druhy čtyřúhelníků a zná jejich vlastnosti - sestrojí čtyřúhelníky v jednoduchém případě - vysvětlí vztahy pro výpočet obvodu a obsahu rovnoběžníku, trojúhelníka, lichoběžníku - rozezná, pojmenuje hranol - odhaduje a počítá povrch a objem hranolu	**Rovinné útvary** – shodnost útvarů, shodná zobrazení, čtyřúhelníky **Metrické vlastnosti v rovině** – obvod obsah rovinného obrazce **Prostorové útvary** – hranoly **Konstrukční úlohy** – středová a osová souměrnost	**OSV** – Kreativita, Rozvoj schopností poznávání **Z** – určování zeměpisné polohy **Tv** – pochodový úhel **Vv** – tvořivost, estetické vnímání

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- sestrojí obraz rovinného obrazce v osové a středové souměrnosti - užívá osovou a středovou souměrnost v praxi		
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	- užívá logickou úvahu a úsudek při řešení nestandartních aplikačních úloh - samostatně řeší praktické úlohy	Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Samostatné řešení praktických úloh	**OSV** – Kreativita, Rozvoj schopností poznávání

Matematika, 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	- určí druhou mocninu a odmocninu - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech - chápe reálné číslo - určí mocniny s přirozeným mocnitelem - provádí početní operace - určí hodnotu číselného výrazu i hodnotu výrazu s proměnnou - provádí početní operace s mnohočleny - užívá vzorce - upraví výraz vytýkáním - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - vypočítává neznámou ze vzorce - řeší slovní úlohy vedoucí k řešení lineární rovnice v praxi	**Mocniny a odmocniny –** druhá mocnina a odmocnina, užití v úlohách s geometrickou tématikou Mocniny s přirozeným mocnitelem – operace s mocninami **Výrazy** – číselný výraz, výraz s proměnnou, dosazování do výrazu, početní výkony s mnohočleny, vzorce, rozklad výrazu na součin **Rovnice** – rovnice s jednou neznámou (kořen rovnice, ekvivalentní úpravy, zkouška), výpočet neznámé ze vzorce, slovní úlohy vedoucí k řešení lineárních rovnic	**OSV** – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Kreativita, Rozvoj schopností poznávání **F** – výpočty, zápisy jednotek fyzikálních veličin, **OSV** – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Kreativita, Rozvoj schopností poznávání **F** – řešení fyzikálních úloh kalorimetrická rovnice, výpočet neznámé ze vzorce **Ch** – využití v chemických vzorcích
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat	- provádí jednoduchá statistická šetření a jejich výsledky zapisuje do tabulek - čte a zobrazuje jednoduché tabulky a diagramy - pracuje se základními statistickými pojmy	**Základy statistiky** – pojmy, třídění, zápis do tabulky, diagramy, četnost znaků, aritmetický průměr, užití v praxi	**MEDV** – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality **ENV** – Vztah člověka k prostředí **Př, Z** – lidská populace **Z** – aktuální stav životního prostředí **Ov** – majetek, vlastnictví, hospodaření
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
- načrtne a sestrojí rovinné útvary - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí sítě základních těles - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	- vypočítá obvod a obsah kruhu - určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - používá obvod a obsah kruhu při výpočtu slovních úloh z praxe - vysvětlí algebraický a - geometrický význam Pythagorovy věty - užívá Pythagorovu větu v praxi - charakterizuje válec - sestrojí síť - vypočítá objem a povrch válce	**Rovinné útvary** – kruh, kružnice (pojmy, obvod a obsah, vzájemná poloha kružnice a přímky, vzájemná poloha dvou kružnic, slovní úlohy) **Metrické vlastnosti v rovině** – Pythagorova věta (pojem, výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku, řešení úloh z praxe na její využití) **Prostorové útvary** – válec (síť, podstavy, plášť, objem, povrch, slovní úlohy) **Konstrukční úlohy** – množiny bodů dané vlastnosti, Thaletova věta, základní konstrukční úlohy)	**OSV** – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Kreativita, Rozvoj schopností poznávání **ČaSP** – domácnost, zavlažování pozemku **D** – starověk **ČaSP** – modelování **Vv** – zobrazení prostoru v ploše

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu objemu a povrchu válce - načrtne a sestrojí jednoduché konstrukce - využívá poznatků v konstrukčních úlohách		
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- samostatně řeší praktické úlohy - používá kalkulátor k provádění výpočtů	Samostatné řešení praktických úloh Logické a netradiční geometrické úlohy Použití kalkulátoru	**OSV** – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Kreativita, Rozvoj schopností poznávání

Matematika, 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	- určuje podmínky, pro které má lomený výraz smysl - krátí a rozšiřuje lomený výraz - provádí početní výkony s lomenými výrazy - převádí složený lomený výraz na násobení dvou lomených výrazů - řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech - řeší soustavu dvou rovnic se dvěma neznámými - provádí zkoušky - řeší slovní úlohy pomocí soustavy lineárních rovnic	**Výrazy** – lomený výraz (definiční obor lomeného výrazu, krácení a rozšiřování lomených výrazů, početní výkony s lomenými výrazy, složený lomený výraz, úprava lomených výrazů) **Rovnice** a jejich soustavy (lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými, řešení soustavy metodou dosazovací a sčítací, řešení slovních úloh pomocí soustavy lineárních rovnic)	**OSV** – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Kreativita, Rozvoj schopností poznávání **F** – úlohy o pohybu **Ch** – směsi, roztoky **ČaSP** – svět práce
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	- rozezná funkční vztah, chápe pojem funkce - určí definiční obor a obor hodnot	**Funkce** – definiční obor, obor hodnot, lineární funkce (vlastnosti, grafy, grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic),	**MEDV –** Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení **F** – závislost fyzikálních veličin, čtení z grafů **Z** – statistické údaje

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- rozlišuje lineární a kvadratickou funkci - sestaví tabulku a sestrojí graf dané funkce - řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic	kvadratická funkce, nepřímá úměrnost a jejich grafy	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	- rozlišuje shodné a podobné útvary - určí a používá poměr podobnosti - užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách - zná goniometrické funkce - používá goniometrické funkce ve slovních úlohách z praxe - charakterizuje jednotlivá tělesa - vypočítá objem a povrch těles - získané dovednosti používá při řešení praktických úloh - řeší úlohy na prostorovou představivost	**Rovinné útvary** – podobnost (poměr podobnosti, podobnost trojúhelníků) **Metrické vlastnosti v rovině** – goniometrické funkce (goniometrické funkce jako poměry stran v trojúhelníku, funkce sinus, kosinus, tangens, užití funkcí k řešení slovních úloh) **Prostorové útvary** – jehlan, kužel, (konstrukce sítí, objem a povrch, řešení slovních úloh) koule (poloměr, objem a povrch, užití v praktických úlohách	**OSV** – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Kreativita, Rozvoj schopností poznávání **ČaSP** – příprava materiálu **Z** – mapa, plánky **Vv** – zobrazení prostoru v ploše

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- samostatně řeší praktické úlohy - používá kalkulátor k provádění výpočtů	Samostatné řešení praktických úloh Logické a netradiční geometrické úlohy Použití kalkulátoru	**OSV** – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Kreativita, Rozvoj schopností poznávání **MEDV –** Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět informační a komunikační technologie je předmětem povinným, bude vyučován v 7., 8. a 9. ročníku. Časová dotace je 2 hodiny (1 hodina bude čerpána z povinné časové dotace a 1 hodina z disponibilní časové dotace). Informační a komunikační technologie bude vyučována v dvouhodinových celcích, třídy se budou dělit na poloviny. V sedmém ročníku je časová dotace 0,5 hodin, v osmém ročníku 0,5 hodin a v ročníku devátém 1 hodina týdně.

Přidělení hodin do ročníků

2. stupeň				
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem
0	0,5	0,5	1	2

Předmět má převážně činnostní charakter. Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardwaru, softwaru, práce v síti a k praktickému zvládnutí práce s grafikou a textem. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat, zejména v literatuře a na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu. S předmětem informační a komunikační technologie úzce souvisí předmět informatika, který je vyučován jako povinně volitelný předmět.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence občanské

Učitel:

- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla) a snaží se, aby žáci tyto zákony dodržovali
- při zpracovávání informací vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatnému využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě a spolupráci s ostatními žáky

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zařazuje do výuky úlohy a projekty, které vedou žáky k tvořivému přístupu při jejich řešení, vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k využívání vhodných technologií pro komunikaci na dálku a při komunikaci je učí dodržovat vžité konvence a pravidla

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke kolegiální radě či pomoci, učí je hodnotit svoji práci i práci ostatních, vede je k ohleduplnosti a taktu, učí je chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence pracovní

Učitel:

- dohlíží nad dodržováním bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- umožňuje žákům využití ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Komunikace, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané
Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu
Multikulturní výchova – Lidské vztahy
Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát

Informační a komunikační technologie, 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	- je poučen o bezpečnosti práce v pracovně informatiky a školní počítačové síti - rozumí základním pojmům informační činnosti - ovládá základní obsluhu počítače, tabletu a běžně používaných přídavných zařízení - pracuje s programy podle pokynu a návodu, diskutuje možná další řešení - orientuje se ve struktuře souborů na disku, vyhledá požadované soubory, uloží hotovou práci v podobě souboru na požadované místo	**Základy práce s počítačem** - zásady bezpečnosti práce s výpočetní technikou včetně jejich užití ve školní počítačové síti - základní pojmy informační činnosti – informace, jejich získávání, uchovávání a předávání, zpracování a vyhodnocování - operační systémy, základní aplikační programy - programy a data, složky a soubory, formáty souborů	**VZ** – ochrana tělesného zdraví, hygienické návyky **Tv** – správné držení těla při práci
- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	- popíše nebezpečí na Internetu, je seznámen s preventivními opatřeními pro jeho minimalizaci - je poučen o pravidlech chování v případě ohrožení při používání informačních technologií	**Vyhledávání informací a komunikace** - bezpečnost na Internetu, kyberšikana - základy ovládání internetového prohlížeče - formulace požadavku při vyhledávání na Internetu,	**EGS** – Objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané **OSV** – Komunikace, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy **MEDV** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- ovládá základní funkce internetového prohlížeče a jeho nastavení - komunikuje pomocí Internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	pokročilé vyhledávání, překlad webu - hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování - základní způsoby elektronické komunikace - on-line aplikace - Internet, ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika	**MKV** – Lidské vztahy
- ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	- ovládá základní funkce rastrového grafického editoru a jeho nastavení - vytvoří rastrovou grafiku podle zadání - ovládá základní funkce textového editoru a jeho nastavení - vytvoří podle zadání formátovaný textový dokument s grafickými prvky - ovládá základní funkce prezentačního manažeru a jeho nastavení - vytvoří prezentaci podle zadání a předvede ji publiku	**Zpracování a využití informací** - rastrová počítačová grafika - základy ovládání rastrového grafického editoru, vytváření rastrové grafiky, snímek obrazovky počítače a jeho ořez - základy ovládání textového editoru, vytváření textových dokumentů - základy ovládání prezentačního manažeru, vytváření prezentací, prezentační dovednosti - tvorba PDF dokumentu - skenování textového souboru s obrázky, OCR - tisk dokumentu	**OSV** – Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **MEDV** – Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu **Čj** – základní typografická pravidla **Vv** – citlivost pro krásu a tvar, barevné ladění

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- vytvoří PDF dokument - uloží do počítače skenováním předlohu s textem a obrázky - vytiskne dokument		

Informační a komunikační technologie, 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- popíše počítač a identifikuje běžně používaná přídavná zařízení, objasní jejich funkci - orientuje se v běžně používaných programech, popíše funkci a způsob jejich použití - zná způsoby legálního získání programů, je poučen o rizicích spojených s počítačovým pirátstvím	**Hardware a software** - struktura, funkce a popis počítače a přídavných zařízení - jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech hardware a software - přehled dostupného hardware a software, kritéria pro správný výběr - licence software, počítačové pirátství	**OSV** – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **VDO** – Občan, občanská společnost a stát
- ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	- vybaví si základní mobilní aplikace a cloudové služby, vybere vhodné pro konkrétní využití - ovládá základní funkce tabulkového procesoru a jeho nastavení - vytvoří podle zadání tabulkový dokument s jednoduchými vzorci a funkcemi - vytvoří z údajů v tabulce vhodný graf	**Zpracování a využití informací** - mobilní aplikace a sdílení dat, cloudové služby - zálohování dat, komprese/ dekomprese dat - tabulkový procesor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce	**OSV** – Kreativita, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **M** – základní početní operace, porovnávání čísel, aritmetický průměr

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- seřadí data v tabulce dle zadaných kritérií, provede výběr požadovaných dat - vytiskne dokument		

Informační a komunikační technologie, 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	- ovládá základní funkce vektorového grafického editoru a jeho nastavení - vytvoří vektorovou grafiku podle zadání - vytiskne dokument	**Zpracování a využití informací** - vektorová počítačová grafika - základy ovládání vektorového grafického editoru, vytváření vektorové grafiky	**OSV** – Kreativita, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **Vv** – citlivost pro krásu a tvar, barevné ladění
- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	- ovládá pokročilé funkce textového editoru a prezentačního manažeru - vytvoří dle zadání webovou stránku nebo blog - pořídí fotografie a provede jejich základní úpravy, vytvoří z nich internetové fotoalbum - zaznamená zvuk a provede jeho základní střih a export do požadovaného formátu - natočí video a provede jeho základní úpravy a export do požadovaného formátu	**Mediální prezentace** - multimediální využití počítače a tabletu - prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimédia) - základy fotografování, úprava digitálních fotografií, tvorba internetového fotoalba - záznam zvuku, úprava zvuku - základy natáčení videa, úprava digitálního videa	**OSV** – Kreativita, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **MEDV** – Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu **Vv** – citlivost pro krásu a tvar, barevné ladění

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Hlavním posláním výuky dějepisu na základní škole je přispět k položení základů utváření kultivovaného občanství mladého člověka. Obsah předmětu je vytvořen tak, aby vynikly nejdůležitější události vývoje civilizace. Pojetí školního dějepisu klade důraz na pochopení především těch dějinných aspektů, jejichž odraz v reálném čase stimuluje potřebu hledat srovnání mezi současným a minulým vývojem. Ke specifickým možnostem výuky dějepisu patří i kultivace hodnotových postojů, jakými jsou úcta ke kulturnímu dědictví lidstva a vlastního národa, smysl pro toleranci ve vztahu k odlišným civilizačním soustavám a národnostem, či nalezení rovnováhy mezi pojmy vlastenectví a moderní občanství. Ačkoliv je důležitým cílem předmětu seznámení žáků se základní faktografií a problematikou, jeho nedílnou součástí jsou komunikativní dovednosti, především schopnost zaujímání vlastního názorového stanoviska, racionální argumentace či vedení konstruktivního dialogu.
Je kladen důraz na propojenost souvislostí světových a národních dějin. Učivo dějepisu akceptuje vzájemné prolínání různých rovin společenského pohybu a v neposlední řadě vybízí k hledání odrazů obecných dějinných procesů v regionální oblasti. Důležitou úlohu sehrává v koncepčním pojetí předmětu zájmově motivační faktor – tedy podchycení a programové kultivování potřeby mladého člověka hledat vlastní identitu v historickém čase.
Nedílnou součástí klasické vyučovací hodiny jsou diskuse k tématu, výuka žáka – žákem, především v oblasti dějin své obce, návštěvy a exkurze v regionálních muzeích, archivech, kulturních památkách a práce s informačními zdroji (internet, obrazové dokumenty, tiskoviny).
Vymezený obsah učiva odpovídá časové dotaci předepsané učebním plánem – 2 hodiny týdně. Z toho 1 hodina v 9. ročníku je čerpána z disponibilní časové dotace.

Přidělení hodin do ročníků

2. stupeň				
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem
2	2	2	2	8

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k používání učebních pomůcek (mapy, atlasy)
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů (tiskoviny, internet, ostatní předměty)
- podněcuje žáky k zamyšlení nad historickým vývojem

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- volí metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením (kritické a logické uvažování)
- nabízí rozmanité aktivity (práce s mapou, kreslení, diskuze, výklad)

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování, věcnému argumentování
- zařazuje do výuky diskuzi
- začleňuje práci s různými typy textů a informačními prostředky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří příznivé klima třídy, dodáváme žákům sebedůvěru, podle potřeby jim pomáháme při řešení problémů
- uplatňuje individuální přístup k žákům (talentovaní, s poruchami učení)

Kompetence občanské

Učitel:

- reaguje na společenské dění
- klade důraz na to, aby brali ohled na druhé (tj. respektovali odlišnosti sociální, etnické, intelektové, věkové)
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Kompetence pracovní

Učitel:

- vyžaduje od žáka pravidelnou přípravu na výuku, plnění zadaných úkolů
- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce

Průřezová témata

Součástí výuky jsou také průřezová témata volená tak, aby v každém ročníku vystihla stěžejní problém a sice:
Osobní a sociální výchova – Hodnoty, postoje a praktická etika
Výchova demokratického občana – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, Občan, občanské společnosti a stát
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět
Multikulturní výchova – Princip sociálního smíru a solidarity
Enviromentální výchova – Základní podmínky života
Mediální výchova – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Dějepis, 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků - uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány - orientuje se na časové ose, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	- definuje pojem dějepis - rozumí pojmu historický pramen - vyjmenuje instituce, v nichž jsou historické prameny uchovávány - umí se orientovat v historickém čase	**Úvod do vyučování dějepisu**	**Ov** – kulturní instituce **Čj –** nejstarší kroniky
- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní význam zemědělství dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost - uvede příklady archeologických kultur na našem území	- popíše mezníky ve vývoji člověka - odliší od sebe způsob života lovců a sběračů se životem prvních zemědělců - chápe význam dělby práce a poznání kovů - zobecní keltské a germánské osídlení a důsledek stěhování národů - vyjmenuje nejdůležitější archeologická naleziště na Moravě	**Pravěk**	**Ov –** různé pohledy člověka na vznik světa, náboženství, pohanství, rovnost ras **Vv –** nástěnné malby **Čj –** dobrodružná literatura o pravěku **ENV** – Základní podmínky života

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	- dokáže časově zařadit období starověku - definuje pojem despocie - popíše přírodní podmínky despocií v oblasti úrodného půlměsíce, Indie a Číny - charakterizuje hospodářství, kulturu a přínos v oblasti vzdělání starověké Mezopotámie a Egypta - definuje pojem demokracie, tyranida, městský stát - vlastními slovy popíše přírodní podmínky, osídlení a zemědělství starověkého Řecka a Říma - objasní vliv řecké a římské kultury na evropský vývoj - orientuje se v hlavních politických událostech starověkého Řecka a Říma - dokáže na mapě ukázat státní celky v oblasti úrodného půlměsíce, starověké Řecko a Řím	**Starověk**	**Čj –** starověké báje, Homér **VDO –** Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování **Ov –** Sokrates, Platón, Aristoteles, demokracie **F, M** – Archimédes, Pythagoras

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- orientuje se na časové ose, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	- orientuje se v nástěnné mapě, atlase a mapkách v učebnici - umí pracovat s legendou	**Práce s mapou**	**Z –** mapa, atlas, legenda

Dějepis, 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	- vyjmenuje časové rozdělení středověku - charakterizuje jeho základní hospodářské, náboženské a kulturní rysy - chápe odlišný hospodářský, náboženský, politický a kulturní výboj východní civilizace - chápe význam křesťanství pro středověkého člověka - orientuje se ve správě země, původu šlechty a v životě poddaných - charakterizuje státoprávní vývoj prvních státních útvarů v Evropě - popíše způsob života prvních Slovanů na našem území - zhodnotí význam Sámovy říše - orientuje se v dějinách Velké Moravy - zhodnotí působení Konstantina a Metoděje - chápe spojitost mezi vznikem	**Středověk**	**Ov –** světová náboženství **Čj –** bible, staroslověnská literatura**,** Panonské legendy, Kosmova Kronika česká, legendy o sv. Václavu, sv. Ludmile, sv. Prokopovi**,** Mistr Jan Hus, Václav Šašek z Bířkova

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	českého státu a rodem Přemyslovců - umí vysvětlit postavení Moravy - charakterizuje vládu knížat a králů rodu Přemyslovců, Lucemburků, Jiřího z Poděbrad a Jagellonců - objasní roli Normanů v Evropě - popíše typy a průběh kolonizace - zhodnotí její význam - vysvětlí, co byly křížové výpravy - zhodnotí průběh a výsledky husitské revoluce, význam Jana Husa a Jana Žižky - vlastními slovy vysvětlí příčiny a důsledky stoleté války - rozumí pojmu reconquista - orientuje se ve státoprávním vývoji států západní i východní Evropy v období vrcholného středověku - uvědomuje si důsledek vpádu Turků na evropské území		

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- zná nejznámější české světce, první kláštery, nejvýznamnější románské a gotické památky - charakterizuje nové prvky středověké vzdělanosti		
- vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život - popíše a demonstruje význam zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	- popíše nejvýznamnější změny v hospodaření - zná podstatu manufakturní výroby - objasní pojem stavovský stát - chápe význam knihtisku - zdůvodní příčiny a přínos objevných plaveb pro Evropu, zná první mořeplavce - vysvětlí pojem humanismus, renesance, rozpozná renesanční díla - vysvětlí rozdíl mezi náboženskou reformací v Evropě a Anglii, orientuje se ve státoprávním vývoji Anglie, Francie, Ruska	**Raný novověk**	**Čj –** Marco Polo: Milion**,** Bible kralická**,** Jan Ámos Komenský **VV –** renesance **EGS –** Objevujeme Evropu a svět

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- orientuje se na časové ose, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	- orientuje se v nástěnné mapě, atlase a mapkách v učebnici - umí pracovat s legendou	**Práce s mapou**	

Dějepis, 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky - na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a	- zná církve, které působily v předbělohorských Čechách - vysvětlí pojem rekatolizace - popíše příčinu, průběh a důsledky stavovského povstání - poukáže na příčiny třicetileté války - jednoduše popíše průběh a výsledky třicetileté války - vysvětlí pojmy absolutismus, osvícenecký absolutismus, konstituční monarchie, personální unie, pragmatická sankce	**Novověk**	**Vv –** umění baroka, renesance, klasicismu, romantismu, empíru, romantismu, impresionismu, secese **Hv –** J. S. Bach, W. A. Mozart, G. Verdi, B. Smetana, A. Dvořák, L. Janáček **Čj –** Jan Ámos Komenský**,** J. Dobrovský, J. Jungmann, K. H. Borovský, Matice česká, F. Palacký, Národní divadlo **F –** pokusy s elektrickým proudem, parní stroj, gravitace, tlak, **t**elegraf, spalovací motor **Ch –** D. N. Mendělejev **VDO** – Občan, občanská společnost a stát

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
příklady významných kulturních památek - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	- objasní souvislost mezi pokrokem v přírodních vědách s technickým pokrokem v praxi - stručně charakterizuje evropské mocnosti na vrcholu panovnického absolutismu - vysvětlí příčinu boje amerických osad za nezávislost - objasní příčiny vzniku revoluce ve Francii a vliv napoleonských válek na Evropu - poukáže na sociální proměny a rozdílné tempo modernizace a nerovnoměrnosti vývoje v jednotlivých částech Evropy - charakterizuje snahy o vytvoření novodobého českého národa - vysvětlí, proč jsou události roku 1848 považovány za jedinečné v rámci evropských dějin - systematicky popíše průběh revoluce 1848 v Čechách - charakterizuje politické změny ve 2. pol. 19. století v Evropě		**Z** – objevitelské cesty po Africe, severních a jižních polárních krajinách

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- rozpozná základní rysy baroka, rokoka, klasicismu, romantismu, empíru, impresionismu, secese		
- na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	- charakterizuje rozdíl mezi severem a jihem USA - zná průběh občanské války - popíše národnostní poměry a přeměnu v dualistický stát v Habsburské monarchii - charakterizuje soupeření evropských mocností o kolonie - vysvětlí vývoj na Balkáně ve 2. polovině 19. století - pojmenuje vlastní příčiny I. světové války, její etapy a její důsledky a územní změny v Evropě - rozliší domácí a zahraniční odboj v českých zemích - charakterizuje předpoklady vzniku ČSR	**Moderní doba**	**Ov –** T. G. Masaryk **MKV –** Princip sociálního smíru a solidarity

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- orientuje se na časové ose, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	- na mapě ukáže rozsah Českého království a Habsburské monarchie před a po nástupu Habsburků na český trůn	**Práce s mapou**	

Dějepis, 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje jednotlivé systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	- popíše proces vzniku ČSR - orientuje se v národnostní, politické, hospodářské situaci ČSR v období mezi válkami - na příkladech vyloží fašismus, nacionalismus, antisemitismus, rasismus, komunismus, holocaust - charakterizuje meziválečný hospodářský růst, krizi a její důsledky pro vývoj v Evropě - orientuje se v meziválečném kulturním vývoji	**Nejnovější dějiny**	**Ov –** antisemitismus, fašismus, nacismus, nacionalismus, rasismus, extremismus, komunismus, socialismus, socialismus s lidskou tváří, Dva tisíce slov, Charta 77 **Čj –** Osvobozené divadlo**,** Karel Čapek**,** literatura o I. a II. světové válce, o holocaustu **MEDV –** Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality **OSV –** Hodnoty, postoje, praktická etika, propaganda

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady obou bloků - prokáže základní orientaci v problémech současného světa - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - posoudí postavení rozvojových zemí	- chápe důsledky Mnichovské dohody - shrne pomnichovský vývoj a průběh 2. světové války na našem území pojmenuje příčiny 2. světové války orientuje se v jejím průběhu - rozliší domácí a zahraniční odboj - orientuje se ve výsledcích 2. světové války a jejích důsledcích pro Československo i Evropu - poukáže na hlavní ohniska světového napětí v 50. – 80. letech - objasní důsledky poúnorového vývoje v Československu vlastními slovy charakterizuje život v Československu v 50. – 80. letech - umí poukázat na přelomové události, které vedly ke změnám v československé i evropské společnosti na konci 80. let		

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- orientuje se na časové ose, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	- na mapě dokáže ukázat: linie front I. i II. světové války, hranice evropských zemí po I. i II. světové válce, kolonie v Africe, Asii i země vzniklé po rozpadu koloniálního panství	**Práce s mapou**	**Z** – orientace na mapě (státní celky)

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Občanská výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu
Vzdělávací obsah předmětu

Předmět seznamuje žáky se vztahy v rodině i ve společnosti. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů. Informuje o aktuálním dění v České republice, Evropské unii a ve světě. Přibližuje žákům činnost státních orgánů, včetně činnosti armády. Rozvíjí u žáků čtenářskou a finanční gramotnost. Žáci se učí utvářet si vlastní názor a využít získané vědomosti v praktickém životě. Součástí vzdělávacího obsahu občanské výchovy je také prevence rasistických, xenofobních, extremistických názorů a postojů, výchova k toleranci, respektování lidských práv a výchova k ochraně životního prostředí.
Žáci jsou vedeni k samostatné práci i k práci ve skupině, učí se samostatně vyhledávat informace, porovnávat je, hodnotit a zpracovávat. Učí se diskutovat o problémech současného světa. Součástí výuky jsou i exkurze a projektové vyučování.
Občanská výchova zahrnuje tyto tematické celky: Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Stát a hospodářství, Stát a právo a Mezinárodní vztahy, globální svět, Svět práce, Dopravní výchova a Ochrana člověka za mimořádných okolností. Tematické celky Dopravní výchova a Ochrana člověka za mimořádných osobností se prolínají se vzdělávacím obsahem předmětu výchova ke zdraví.

Přidělení hodin do ročníků

2. stupeň				
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem
1	1	1	1	4

Místo realizace
Výuka probíhá většinou ve třídách, žáci se nedělí do skupin, nedílnou součástí výuky jsou i exkurze, projektová vyučování v závislosti na probíraných tématech.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vybírání a využívání vhodných způsobů a metod efektivního učení
- naučí žáky propojovat získané poznatky do širších celků
- rozvíjí dovednost nalézt souvislosti
- naučí žáky získané poznatky hodnotit a třídit

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání vhodných informací
- naučí žáky nalézt řešení, kriticky myslet a hájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k formulování a vyjadřování svých myšlenek souvisle a kultivovaně
- rozvíjí u dětí schopnost naslouchat promluvám druhých lidí

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- naučí žáky spolupracovat v týmu
- vede děti k upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské

Učitel:

- rozvíjí u dětí schopnost dodržovat obecné morální zákony
- naučí žáky respektovat názor jiných
- naučí žáky zodpovědně se rozhodovat podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel:

- dodává žákům sebedůvěru
- napomáhá dětem při cestě ke správnému řešení
- naučí žáky efektivně si zorganizovat svou vlastní práci

Průřezová témata

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou s ohledem na probírané učivo začleněny okruhy průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Občanská výchova, 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	- pozná a popíše státní a národní symboly ČR - vysvětlí, kdy a proč se používají státní symboly ČR - na příkladu objasní, co je nacionalismus a co je vlastenectví	**Naše vlast** státní symboly pojem vlasti a vlastenectví	**VDO** – Občan, občanská společnost a stát **EGS** – Evropa a svět nás zajímá **OSV** – Hodnoty, postoje, praktická etika **VDO** - Občan, občanská společnost a stát
- zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	- rozpozná projevy vandalismu ve škole a v obci - vysvětlí důsledky vandalismu - navrhne, jak lze chránit kulturní památky, přírodní objekty a majetek	**Naše škola, obec, region, kraj** ochrana kulturních památek a přírodních objektů	**VDO** - Občan, občanská společnost a stát, Občanská společnost a škola **MKV** – Kulturní diference, Etnický původ, Multikulturalita **OSV** – Hodnoty, postoje, praktická etika
- zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	- objasní, které skupiny lidí potřebují zvýšenou ochranu a pomoc - popíše situace ohrožení a nouze, kdy je potřeba pomáhat druhým - popíše projevy lidské solidarity - navrhne, jak může konkrétně pomoci lidem v nouzi, v	**Lidská setkání** přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi lidská solidarita pomoc lidem v nouzi	**OSV** – Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice, Hodnoty, postoje, praktická etika **MKV** – Princip sociálního smíru a solidarity **Z** – Přírodní katastrofy **ENV** – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	případě ohrožení nebo při obraně státu		
- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	- na příkladech objasní výhody spolupráce v rodině, ve škole, v obci - rozliší individuální práci, spolupráci a soutěživost	**Zásady lidského soužití** život v rodině život mezi lidmi život v čase	**MKV** – Lidské vztahy, Multikulturalita **VDO** – Občan, občanská společnost a stát **OSV** – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice **F** – Měření času
- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	- uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa - uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce, cíleně je používá - prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty - charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje	**Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví** na chodníku cesta dopravními prostředky chodec a cyklista na silnici	**VZ** – téma je zařazené i v předmětu Výchova ke zdraví

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá		
- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- seznamuje se se situacemi hromadného ohrožení - charakterizuje rizika vzniku mimořádných událostí a jejich možné dopady na zdraví a životy lidí, životní prostředí a majetek, způsoby sebeochrany a vzájemné pomoc - rozpozná varovný signál „Všeobecná výstraha“, adekvátně reaguje na tento signál, zná a prakticky uplatní postupy v případě nařízení evakuace, včetně zásad opuštění bytu - poskytne první pomoc, včetně život zachraňujících úkonů, dbá na bezpečnost svoji i svého okolí	**Ochrana člověka za mimořádných událostí** mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén, požáry, příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) integrovaný záchranný systém	
ČLOVĚK JAKO JEDINEC			

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi a kvalitu života	- uvede složky osobnosti, které ji charakterizují - vysvětlí, jak se projevuje zdravé a nepřiměřené sebevědomí - popíše chování osob s různým temperamentem - objasní, jak se projevují vlohy a schopnosti - objasní, jak osobní vzory ovlivňují život jedince - sestaví svůj žebříček hodnot	**Osobní rozvoj** životní cíle a plány význam motivace vůle a osobní kázeň při seberozvoji projevy chování rozdíly v prožívání myšlení a jednání osobní dovednosti osobní schopnosti charakter	**OSV** – Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Občanská výchova, 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
- zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	- uvede příklady vandalského chování - navrhne řešení a možné postihy	**Vztahy mezi lidmi** zásady lidského soužití	**OSV** – Poznávání lidí, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Mezilidské vztahy
- zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	- orientuje se v nabídce kulturních institucí - vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí - respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti	**Kulturní život** kulturní instituce rozmanitost kulturních projevů kulturní hodnoty a tradice	**MKV** – Kulturní diference
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	- charakterizuje prostředky masové komunikace	**Masová kultura** prostředky masové komunikace masmédia	**MEDV** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace mediálních sdělení a reality, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálních sdělení
- zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi	- uvědomí si význam vzájemné solidarity mezi lidmi v obtížných situacích - navrhne pomoc v nouzi	**Lidská setkání** lidská solidarita pomoc lidem v nouzi potřební lidé ve společnosti obrana státu	**OSV** – Hodnoty, postoje, praktická etika

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu			
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	- dokáže spolupracovat s jinými lidmi a komunikovat s nimi - vysvětlí, proč je výhodné vzájemně spolupracovat a řešit neshody nenásilným způsobem	**Vztahy mezi lidmi** mezilidská komunikace konflikty v mezilidských vztazích (šikana)	**OSV** – Komunikace **OSV** – Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	- uvede příklady základních lidských práv a jejich porušování v dějinách - charakterizuje dokumenty o lidských právech - je tolerantní k menšinám ve společnosti a respektuje jejich odlišný způsob života	**Problémy lidské nesnášenlivosti** rovnost mezi lidmi lidská práva menšiny	**MKV** – Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity **VDO** – Občan, občanská společnost a stát **D** – 2. světová válka, holocaust
- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	- vysvětlí pojmy diskriminace, rasismus a xenofobie, antisemitismus - zaujme negativní postoj ke všem projevům lidské nesnášenlivosti	diskriminace rasismus xenofobie antisemitismus	**MKV** – Etnický původ, Kulturní diference

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	- rozezná formy vlastnictví - uvede příklady	**Majetek, vlastnictví** formy vlastnictví hmotné a duševní vlastnictví a jejich ochrana	
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti - rozliší jednorázové příjmy a výdaje - popíše, do kterých oblastí rodina směřuje své výdaje - rozhodne, jak nejvhodněji naloží se svými penězi	**Hospodaření** rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví	
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	- definuje demokratický stát - vysvětlí výhody demokratického řízení státu	**Principy demokracie** znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu	**VDO** – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	- stručně charakterizuje hlavní formy voleb v ČR - popíše, jak volby probíhají - vysvětlí rozdíl mezi aktivním a pasivním volebním právem	význam a formy voleb do zastupitelstev volební právo	**VDO** – Občan, občanská společnost a stát
- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	- vysvětlí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád a právní normy státu	**Právní řád České republiky** význam a funkce právního řádu orgány právní ochrany občanů právní norma, předpis	**VDO** - Formy participace občanů v politickém životě
- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	- rozliší přestupek a trestný čin - uvede příklady postihů - rozpozná protiprávní jednání	**Protiprávní jednání** druhy a postihy protiprávního jednání trestní postižitelnost právo v každodenním životě	**OSV** – Hodnoty, postoje, praktická etika
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT			
- uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	- vysvětlí pojem globalizace - shrne projevy globalizace - uvede příklady	**Globalizace** projevy klady a zápory významné globální problémy včetně válek možnosti jejich řešení	**ENV –** Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny	- vytváří si osobní názor na příčiny a důsledky globálních problémů		

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
i možné důsledky pro život lidstva			
- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	- popíše lokální ekologické problémy a uvede je do souvislosti s globálními problémy - diskutuje o možných řešeních globálních problémů		

Občanská výchova, 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody a konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace - rozpozná projevy společensky vhodného a společensky nevhodného chování	**Základní etické pojmy** morálka mravnost svoboda **Vztahy mezi lidmi** osobní a neosobní vztahy mezilidská komunikace konflikty v mezilidských vztazích	**OSV**- Poznávání lidí, Sebepoznání, seberegulace a sebeorganizace, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace, kompetice
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	- zhodnotí důležitost společnosti pro svůj život - charakterizuje menšiny - vysvětlí význam dodržování lidských práv	**Lidská setkání** přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi rovnost a nerovnost tolerance	**OSV** – Mezilidské vztahy, Hodnoty, postoje, praktická etika **VDO** – Občan, občanská společnost a stát
- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extrémistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	- vysvětlí nebezpečí předsudků v lidské společnosti - vysvětlí pojmy rasismus, extrémismus, xenofobie	**Kulturní život** rozmanitost kulturních projevů kulturní hodnoty kulturní tradice náboženství	**MKV** – Kulturní diference, Multikulturalita, Etnický původ **EGS** – Evropa a svět nás zajímá **D** – 2. světová válka, soudobé dějiny

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	- uvede příklady solidarity a mezilidské spolupráce - objasní pojmy autorita, altruismus, egoismus	**Lidské soužití** lidská solidarita pomoc lidem v nouzi dělba práce a činností výhody spolupráce lidí	**MKV** – Princip sociálního smíru a solidarity, Lidské vztahy
ČLOVĚK JAKO JEDINEC			
- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy mezi lidmi a kvalitu života	- vlastními slovy vysvětlí pojem osobnost - uvědomí si důležitost citů v životě jedince, demonstruje je a charakterizuje - popíše základní lidské smysly - vysvětlí význam paměti	**Vnitřní svět člověka** vnímání prožívání city smysly paměť poznávání sebe sama	**OSV** – Rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace **Př** – anatomie člověka – nervová soustava
- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních a společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	- objasní pojmy schopnost, dovednost, vůle	**Podobnost a odlišnost lidí** projevy chování rozdíly v prožívání, myšlení a jednání osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter vrozené předpoklady, osobní potenciál	**OSV** – Rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace
- rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u	- rozpozná svůj typ temperamentu, posoudí	**Hodnocení člověka**	**OSV** – Kreativita, Poznávání lidí, Hodnoty, postoje, praktická etika

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	pozitivní a negativní stránky jednotlivých typů temperamentu	poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí systém osobních hodnot sebehodnocení stereotypy v posuzování druhých lidí	
- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	- vysvětlí význam vůle pro konkrétní cíle - vysvětlí význam potřeb, zájmů a hodnot pro motivaci jedince - posoudí význam hodnot pro svůj život - objasní pojem stres - zná zásady psychohygieny	**Osobní rozvoj** životní cíle a plány životní perspektiva adaptace na životní změny sebezměna význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji psychohygiena	**OSV** – Psychohygiena, Řešení problému a rozhodovací dovednosti,
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	- charakterizuje jednotlivé typy právních vtahů - popíše zákonné formy, díky kterým fungují právní vztahy	**Význam práva** právní normy právní řád význam právních vztahů	**VDO** – Občan, občanská společnost a stát **D** – soudobé dějiny
- provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv, upravujících občanskoprávní	- objasní pravidla nutná pro dodržování zásad ochrany občana, spotřebitele - zná obsah jednotlivých druhů smluv	**Právo v každodenním životě** druhy smluv důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající základní práva spotřebitele	**VDO** – Občan, občanská společnost a stát **Čj** – komunikační a slohová výchova – vyplňování jednoduchých tiskopisů

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci		styk s úřady, tiskopisy	

Občanská výchova, 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	- popíše význam právního řádu pro život společnosti, charakterizuje jednotlivá právní odvětví, vysvětlí rozdíl mezi morálními a právními normami - vyjmenuje orgány právní ochrany občanů a popíše soustavu soudů v ČR	**Právní řád České republiky** význam a funkce právního řádu právní norma soudy	
- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a	- dokáže rozpoznat základní rozdíl mezi přestupkem a trestným činem - vysvětlí negativní dopady korupce ve společnosti	**Protiprávní jednání** druhy a postihy protiprávní jednání včetně korupce	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
spolupráce při postihování trestných činů - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání			
- provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	- popíše jednoduché právní úkony z každodenního života - vysvětlí smysl právní ochrany spotřebitelů - vysvětlí smysl ochrany lidských práv	**Právo v každodenním životě** právní vztahy základní práva spotřebitele ochrana lidských práv	**OSV** – Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice
- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	- popíše typy a formy států a uvede jejich příklady - charakterizuje základní funkce státu - dokáže charakterizovat základní typy států podle formy a způsobu jejich vlády a správního uspořádání	**Právní základy státu** znaky, typy a formy státu složky státní moci	**VDO** – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	- popíše uspořádání státní správy a samosprávy v ČR - popíše smysl a funkce krajské samosprávy	**Státní správa a samospráva**	**VDO** – Občan, občanská společnost a stát
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	- vyloží znaky demokratického způsobu rozhodování ve státě - vysvětlí smysl voleb do zastupitelských orgánů	**Principy demokracie** demokratický způsob rozhodování a řízení státu volby do zastupitelstev	**VDO** - Formy participace občanů v politickém životě
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	- ví, jaké druhy majetku lze vlastnit - objasní pravidla nutná pro dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví	**Majetek, vlastnictví** formy vlastnictví hmotné a duševní vlastnictví a jejich ochrana	
- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a	- vyjmenuje funkce peněz	**Peníze** funkce peněz formy placení	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	- ví, v jaké formě se peníze vyskytují i jakým způsobem je možné platit		
- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	- ví, kdo provádí hospodářskou politiku státu - ví, kdo sestavuje státní rozpočet a čím je tvořen - vysvětlí pojem daň	**Hospodaření státu** rozpočet státu daně	
- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	- definuje pojem úvěr, dokáže spočítat úrok - ví, jaké jsou v jeho městě finanční ústavy - seznámí se s vybranými finančními produkty	**Banky a jejich služby** finanční trh finanční produkty úroky	
- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu	- vysvětlí, jakou roli na trhu výrobků hraje nabídka, poptávka, cena i konkurence	**Principy tržního hospodářství** trh nabídka a poptávka tvorba ceny, inflace	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ukáže tvorbu ceny jako součet náklad, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz			
- rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	- objasní význam výroby, obchodu a služeb v rámci tržního hospodářství	**Výroba, obchod, služby**	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT			
- uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	- vysvětlí význam mezinárodní spolupráce - seznámí se s existencí a činností jednotlivých mezinárodních organizací i s jejich strukturou - ví, kterých mezinárodních organizací je Česká republika členem	**Mezinárodní spolupráce** ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce významné mezinárodní organizace	**D** – Vznik OSN
- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	- seznámí se s rozdělením pravomocí v rámci EU - vyjmenuje symboly EU - vysvětlí význam EU - ví, jaký vliv má EU na každodenní život občana ČR	**Evropská integrace** ČR a EU	**EGS** – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	- dokáže pojmenovat příčiny a důsledky globalizace - popíše rozsah a důsledky mezinárodního terorismu - ví, jaký je význam obrany státu a jaké složky ji v ČR tvoří	**Globální problémy** války a terorismus obrana státu	**OSV** – Hodnoty, postoje, praktická etika
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	- vysvětlí rozdíly mezi vlastenectvím a nacionalismem	**Vztahy mezi lidmi** vlastenectví x nacionalismus	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět fyzika na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět přírodověda na 1. stupni. V 6., 7. a 8. ročníku jsou vyučovány 2 hodiny týdně, v 9. ročníku 1 hodina týdně. Předmět je tedy posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace v 6. ročníku.

Přidělení hodin do ročníků

2. stupeň				
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem
2	2	2	1	7

Pro výuku fyziky je k dispozici pracovna fyziky s rozvodem elektrického napětí do lavic, se zatemněním, počítačem, datovým projektorem. Je vhodné, aby třída měla v pracovně fyziky výuku alespoň jednou týdně. Inventář fyziky obsahuje dostatek vhodných pomůcek pro demonstrační pokusy i pro frontální práce žáků a je postupně doplňován vhodnými pomůckami dle nabídky a finančních možností školy.
Charakter výuky je činnostní. Výuku fyziky orientujeme tak, aby žáci poznatky získávali na základě individuálních nebo skupinových pokusů, aby vyslovovali svým způsobem závěry, aby chápali smysl učení se fyzice, aby si uvědomovali, že současný rychlý rozvoj techniky souvisí s rozvojem vědy. V domácí přípravě žáků na fyziku škola uplatňuje moderní metodu e-learningu. Žáci se touto formou připravují na výuku a plní domácí úkoly. Motivujeme žáky ke studiu technických oborů prostřednictvím nabídky zájmových útvarů zaměřených na tuto oblast.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- poskytuje žákům prostor, aby individuálně nebo ve skupinách pozorovali fyzikální tělesa a jevy, hovořili o pozorovaném, vyvozovali závěry nebo domněnky o fyzikální podstatě pozorovaných jevů nebo o jejich průběhu
- nechá žáky měřit fyzikální vlastnosti těles, zapisovat naměřené hodnoty do tabulek, uvažovat o správnosti a možnostech měření, porovnávat své výsledky se spolužáky, hodnotit své výsledky a závěry dál používat pro své učení

- vede žáky k tomu, aby vysvětlili pozorované jevy, kladli si otázky, hledali na ně odpovědi, hledali a řešili praktické problémy
- dává žákům možnost využívat dřívějších vědomostí a uvědomit si, že mnohé poznatky znají již z nižších ročníků, z jiné výuky, ze života, z četby, z vlastních pozorování
- podporuje u žáků, aby si uvědomili, kterému učivu rozumí, co si samostatně dovedou ověřit

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nechá žáky samostatně měřit hodnoty fyzikálních veličin, připravovat si různé materiály a jednoduché pomůcky k pokusům
- vede žáky k tomu, aby promýšleli a plánovali způsob provedení pokusu, navrhovali způsob řešení daného problému, experimentovali podle zadaného návodu, využívali matematických prostředků k záznamu výsledků a průběhu pozorování
- dává žákům možnost, aby vyslovovali domněnky o pozorovaných jevech, ověřovali si správnost svých domněnek
- vede žáky k tomu, aby osvědčené postupy aplikovali v podobných situacích, vyhledávali informace vhodné k řešení problému, obhajovali své závěry a svá rozhodnutí
- vede žáky k samostatnému řešení problémů v rámci žákovských projektů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- umožňuje žákům, aby vyjadřovali své názory na probírané fyzikální jevy, popisovali situace při experimentování, dotazovali se na vzniklé nejasnosti, komunikovali se spolužáky, sledovali jejich závěry
- vede žáky k tomu, aby porovnávali svoje výsledky pozorování se závěry spolužáků, argumentovali, obhajovali svoje závěry, poučili se od druhých, naslouchali upřesněním učitele
- vyžaduje od žáků, aby používali odborné názvy veličin, jejich jednotek a o fyzikálních jevech se postupně začali vyjadřovat odborně
- pracuje s učebnicí, sbírkami úloh, tabulkami a grafy

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- umožňuje žákům, aby se podíleli společně s učitelem na vytvoření pravidel pro práci ve skupině, aby ve skupině převzali určitou roli
- vede žáky k diskusi o prováděném úkolu nebo o pozorovaném fyzikálním jevu ve své skupině i v kolektivu třídy
- vyžaduje, aby vytvářeli příjemnou pracovní atmosféru v týmu, byli ohleduplní k druhým, poskytovali radu nebo pomoc druhému při společné práci
- snaží se, aby čerpali poučení z toho, co je pro ně připraveno, co se jim vypráví, co mají připraveno v učebních materiálech, všímali si ve svém okolí toho, co s probíraným učivem souvisí, na co jsou ve škole upozorněni

- chce, aby správným závěrem, provedením pokusu, vyslovením názoru získali důvěru ve vlastní schopnosti

Kompetence občanské

Učitel:

- dává žákům možnost, aby sami rozhodovali, které dovednosti již dobře ovládají, co ještě potřebují udělat a zjistit, aby svoje úkoly zvládli
- nechá žáky, aby sami zvážili, na co je třeba pamatovat, aby byla zachována bezpečnost při provádění pokusů
- podporuje tvořivé nápady žáků

Kompetence pracovní

Učitel:

- rozvíjí zručnost žáků při sestavování pokusů, dovednost výběru vhodných pomůcek
- vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům a úplné dokončení práce
- trvá na šetrném zacházení s pomůckami

Průřezová témata

Osobní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Kooperace a kompetice Komunikace,
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
Enviromentální výchova – Vztah člověka k prostředí

Fyzika, 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
LÁTKY A TĚLESA			
- změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	- rozliší na příkladech pojem látka a těleso - určí, zda daná látka (těleso), patří mezi pevné, kapalné nebo plynné látky - používá značky základních fyzikálních veličin a jejich jednotky - změří vhodně zvoleným měřidlem důležité fyzikální veličiny a výsledek měření vyjádří číselnou hodnotou a jednotkou - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce při provádění jednoduchých experimentů - pracuje podle návodu na laboratorní práci - zpracuje jednoduchý protokol - z naměřených hodnot určí aritmetický průměr a výsledek správně zaokrouhlí	**Skupenství látek** – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou **Měřené veličiny** – délka, objem, hmotnost, hustota, teplota a její změna, čas	**Ch** – vlastnosti látek **Př** – význam vody pro život **M** – desetinná čísla, převody jednotek, záporná čísla, aritmetický průměr, dosazování do vzorců **Z** – tvar Země, rozměry ve sluneční soustavě, teplota na povrchu Slunce, délka dne a roku, hmotnost planet, vzdálenosti měst, hustota vody v mořích, plovoucí ledovce **Ov** – letní čas **OSV** – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Kooperace a kompetice **EGS** – Jsme Evropané (Celsius, Kelvin)

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně teploty - používá vzorec pro výpočet hustoty při řešení úloh - vyhledá hustotu látky v tabulkách - experimentálně určí hustotu daného tělesa		
SÍLY			
- změří velikost působící síly - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích - aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	- změří velikost působící síly a určí její směr - znázorní sílu orientovanou úsečkou - vysvětlí pojem gravitační síla - určí olovnicí směr svislý - vysvětlí pojem těžiště tělesa a určí experimentálně těžiště tělesa - určí v konkrétní situaci síly působící na těleso - určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil působících na těleso v témž bodě - pozná, zda síly působící na těleso jsou v rovnováze	**Gravitační pole a gravitační síla** – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa **Třecí síla** – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi **Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů** **Newtonovy zákony** – první, druhý (kvalitativně), třetí **Rovnováha na páce a pevné kladce**	**Pč** – opracování povrchu součástek **Ov** – dopravní výchova bezpečnost silničního provozu **M** – konstrukce rovnoběžníku, těžiště trojúhelníku, řešení jednoduchých rovnic **Tv** – silové sportovní disciplíny **EGS** – Jsme Evropané (Galilei, Newton)

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- použije pohybové zákony pro objasnění běžných situací i při řešení problémů a úloh - použije vztah mezi gravitační silou a hmotností - popíše využití páky v praxi - aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení praktických úloh		
ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE			
- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	- zná druhy magnetů - ověří existenci magnetického pole v daném místě - vysvětlí pojem magnetické pole Země - načrtne průběh indukčních čar	**Magnetické pole** – magnetická síla	**Z** – kompas, buzola, magnetické pole planet sluneční soustavy, magnetické póly Země **Př** – magnetovec, orientace tažných ptáků **Poznámka** – v 6. ročníku probíráme pouze magnetické děje a elektromagnetické děje probíráme později, až v 8. ročníku

Fyzika, 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
POHYB TĚLES; SÍLY			
- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	- rozhodne, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu - rozpozná, jaký druh pohybu koná těleso vzhledem k jinému tělesu - porozumí vztahu mezi rychlostí, dráhou a časem rovnoměrného pohybu a dovede jej použít při řešení praktických úloh - umí pracovat s grafem - objasní pojem tlak - používá vztah pro tlak při řešení problémů a úloh	**Pohyby těles** pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý **Tlaková síla a tlak** vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí	**Tv** – rychlost sportovců při atletických disciplínách **Př** – rychlost pohybu zvířat **Ov** – bezpečnost silničního provozu **M** – slovní úlohy o pohybu **EGS** – Jsme Evropané (Pascal) **OSV –** Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
LÁTKY A TĚLESA			
- uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	- porozumí složení atomu - objasní pojem neustálého a neuspořádaného pohybu částic na základě pozorování jevů, které jej potvrzují - porozumí hlavním rozdílům - mezi částicovým složením látek pevných, kapalných a plynných	**Skupenství látek** – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze	**Ch** – stavba atomu, periodická soustava prvků **Z** – prvky obsažené v atmosféře **Př** – krystalická mřížka, stupnice tvrdosti **EGS** – Jsme Evropané (Brown)

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- uvede konkrétní příklady jevů dokazujících částicové složení látek		
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN			
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	- objasní tlak v kapalině (atmosféře) a podstatu jeho určení - popíše jednoduché hydraulické zařízení a řeší praktické problémy - objasní vznik vztlakové síly při ponoření tělesa do kapaliny či plynu, určí její velikost a směr v konkrétních situacích - používá Archimédův zákon při řešení problémů a úloh - z porovnání velikostí gravitační síly a vztlakové síly působících na těleso v kapalině či plynu rozhodne, zda se těleso bude potápět, vznášet nebo plovat	**Pascalův zákon** – hydraulická zařízení **Hydrostatický a atmosférický tlak** – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře **Archimédův zákon** – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách	**Př** – živočichové využívající Archimédův zákon **Z** – koupání v Rudém moři, příliv a odliv, atmosféra Země, tlak ve vysoké nadmořské výšce **EGS** – Jsme Evropané (Pascal, Archimédes, Torricelli) **OSV –** Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
SVĚTELNÉ DĚJE			
- využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém	- rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla	**Vlastnosti světla** – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v	**Z** – pohyb Země a Měsíce **Ov** – dopravní výchova

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh - rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	- využívá zákona o přímočarém šíření světla a zákona o jeho odrazu při řešení problémů a úloh - vysvětlí, kdy dochází k lomu světla - rozhodne na příkladu, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice - rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich užití	různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem	**Př** – anatomie oka **EGS** – Jsme Evropané (Wichterle) **OSV –** Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Fyzika, 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ENERGIE			
- určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	- použije vztah pro výpočet práce a výkonu při řešení problémů a úloh - objasní souvislost mezi konáním práce a pohybovou resp. polohovou energií tělesa - objasní pojem účinnost - užije vztah pro polohovou energii tělesa při řešení problémů a úloh - na základě zákona zachování energie vysvětlí jednoduché přeměny formy energie	**Formy energie** – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie;	**EGS** – Jsme Evropané (Joule, Watt) **ENV** – Vztah člověka k prostředí
ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE			
- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	- sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu - nakreslí schéma daného obvodu - vysvětlí funkci pojistky - zná základní pravidla bezpečnosti práce s elektrickými zařízeními a	**Elektrický obvod** – zdroj napětí, spotřebič, spínač **Elektrické a magnetické pole** – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor;	**Př** – živočichové, kteří dokáží vytvořit elektrický náboj **Ch** – složení Voltova článku a galvanického článku, elektrolytická disociace **Př** – vliv bouřky na chování zvířat a člověka, první pomoc při úrazu elektrickým proudem či zasažení bleskem,

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní - zapojí správně polovodičovou diodu	zásady první pomoci při úrazu elektrickým proudem - zná zdroje elektrického napětí a dokáže změřit napětí zdroje - objasní podstatu proudu v kovech, kapalinách a plynech - změří elektrický proud v obvodu - vysvětlí rozdíl mezi vodičem, polovodičem a izolantem - rozliší pokusně vodič od izolantu a uvede jejich použití v praxi - uvede závislost odporu vodiče na délce, průřezu a materiálu vodiče a využije toho k řešení úloh - objasní podstatu Ohmova zákona pro kovy a užívá jej při řešení úloh - vypočítá výsledné napětí, proud a odpor vodičů spojených za sebou a vedle sebe - charakterizuje elektrickou sílu jako působení elektrického pole na těleso - určí magnetické póly cívky s proudem a načrtne průběh	bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	léčba elektrickými šoky **ČaSP** – elektrický obvod, pravidla bezpečnosti práce s elektrickými zařízeními, polovodiče **M** – výpočet neznámé ze vzorce **Ov** – požáry způsobené zkratem, třídění odpadu **EGS** – Jsme Evropané (Coulomb, Volta, Galvani, Ampér, Diviš, Ohm, Oersted, Faraday, Hertz) **ENV** – Vztah člověka k prostředí (odlučovače kouře v tepelných elektrárnách, likvidace vybitých článků, užití elektřiny v domácnosti a v dopravě, využití elektrické energie, možnosti a způsoby šetření, ochrana před atmosférickými poruchami)

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	indukčních čar cívky s proudem - vysvětlí funkci elektromagnetu, - popíše podstatu elektromagnetické indukce - vysvětlí pojem střídavý proud a princip jeho vzniku - definuje pojmy - perioda a kmitočet střídavého proudu a napětí, efektivní proud a napětí - popíše stavbu a funkce transformátoru, užívá vztahu mezi počtem závitů cívek a napětím při řešení úloh - vysvětlí, čím je zprostředkován proud v polovodičích - objasní podstatu PN přechodu, - zapojí polovodičovou diodu v propustném a v závěrném směru		

Fyzika, 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ENERGIE			
- využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh - určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- objasní pojem vnitřní energie tělesa a vysvětlí na základě zákona zachování energie možnosti změny vnitřní energie - uvede příklady přeměny energie z praxe - objasní pojem teplo jako změnu vnitřní energie při tepelné výměně - určí teplo přijaté nebo odevzdané tělesem - vyhledá měrnou tepelnou kapacitu a teploty skupenských přeměn v tabulkách - uvede základní skupenské přeměny látek - vysvětlí podstatu jaderné energie - definuje základní pojmy jaderné fyziky a uvede hlavní části jaderné elektrárny - uvede výhody a nevýhody využívání různých	**Formy energie** – vnitřní energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením **Přeměny skupenství** – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny **Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie**	**M** – rovnice, výpočet neznámé ze vzorce **Ch** – stavba atomu, radionuklidy, štěpení jader uranu, jaderné záření **EGS** – Jsme Evropané (Joule, Becquerel, Curie) **ENV** – Vztah člověka k prostředí (vlivy elektráren na životní prostředí) **Ov** – ochrana člověka za mimořádných událostí

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí		
ZVUKOVÉ DĚJE			
- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	- rozpozná zdroje zvuku - vysvětlí podstatu vzniku zvuku, jeho šíření v prostředích a odraz - uvede, na čem závisí rychlost šíření zvuku a využije toho při řešení problémů a úloh - objasní pojem hlasitost a posoudí vliv nadměrného hluku na zdraví člověka a životní prostředí	**Vlastnosti zvuku** – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu	**Hv** – tón, výška tónu, ladění hudebních nástrojů **Př** – lidské ucho **ENV** – Vztah člověka k prostředí (potlačování nadměrného hluku v našem životním prostředí)
VESMÍR			
- objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci - objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - rozliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	**Sluneční soustava** – její hlavní složky; měsíční fáze **Hvězdy** – jejich složení	**M** – mocniny deseti **Z** – sluneční soustava, hvězdy **EGS** – Jsme Evropané (Ptolemaios, Galilei, Koperník)

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- vysvětlí princip uvolňování sluneční energie		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v pracovně chemie přizpůsobené jak teoretické, tak praktické výuce. Nedílným vybavením pracovny je laboratorní řád, jehož dodržování je závazné pro každého žáka i vyučujícího. Celá vzdělávací oblast zahrnuje okruh otázek a odpovědí spojených s přírodou jako systémem, jehož součástí je také člověk. Vzdělávací obor chemie poukazuje na to, že základem pro existenci živých soustav je udržení přírodní rovnováhy. Žáci poznávají složitosti a mnohotvárnost vztahů příroda – člověk a člověk – příroda. Učí se pozorovat a zkoumat změny, odhalovat příčiny a následky ovlivňování ekosystémů a především využívat své nabyté poznatky ve prospěch ochrany prostředí. Vzdělávání v oboru chemie vede k podchycení a rozvíjení zájmu o obor, poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech látek, směsí a chemických reakcí. Učí také získat a upevnit dovednosti, pracovat podle pravidel bezpečné práce. Důležité je, aby při studiu zákonů a zákonitostí přírody si žáci osvojili nejen teoretické znalosti a dovednosti, ale aby mohli pomocí experimentů a měření ověřovat hypotézy, analyzovat výsledky a vyvozovat závěry.

Přidělení hodin do ročníků

2. stupeň				
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem
0	0	2	2	4

Formy a metody práce jsou různé podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: frontální výuka, demonstrační pokusy, nácvik základních laboratorních metod a postupů, samostatná práce ve dvojicích nebo skupinách.
Mezipředmětové vztahy pojí chemii s matematikou (výpočty a převody jednotek) se zeměpisem (chemický průmysl, naleziště surovin), přírodopisem (děje v živých organismech, životní prostředí), s fyzikou (vlastnosti a složení látek).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede systematicky žáka k různým metodám, poznávání přírodních objektů, procesům a jevům, k zjišťování chemických vlastností látek a jejich přeměn.
- učí žáka hodnotit a zpracovat informace z hlediska důležitosti i objektivity a využívat je k dalšímu studiu a celoživotnímu učení, správně používat chemické termíny, symboly a značky.
- umožňuje žákům na základě propojení poznatků z různých vzdělávacích oblastí utvořit si komplexní pohled, formulovat závěry na základě pozorování a pokusu.
- podněcuje žáky k samostatnému vyhledávání informací

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- učí žáka přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích a teoriích, modelech a chápat vzájemné souvislosti
- učí žáka poznatky zobecňovat a dále aplikovat v různých oblastech života
- rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém související s učivem chemie a hledat různé varianty řešení a dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- motivuje žáka k účasti v soutěžích

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování a argumentaci
- učí žáka stručně, přehledně a objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- učí žáka rozumět různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, využívat komunikační technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolím

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka k osvojení dovednosti a společného hledání řešení problémů
- učí žáka pracovat a diskutovat o problému v malé skupině i v rámci celé třídy, respektovat názory druhých
- uplatňuje, dle možnosti, individuální přístup k žákům zvláště talentovaným, nebo žákům s poruchami učení, žáky motivují a pomáhají jim

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáka k poznávání možnosti rozvoje, ale i zneužití chemie, učí ho odpovědnosti k zachování zdravého životního prostředí
- poukazuje na významné osobnosti a jejich přínos světu
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- usnadňuje žákovi zvládnout základy teorie
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Kompetence pracovní

Učitel:

- učí žáka optimálně plánovat a provádět pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- dbá na dodržování bezpečnosti práce a ochrany zdraví svého i druhých a ochrany životního prostředí
- prověřuje pravidelnou přípravu a plnění zadaných úkolů

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Environmentální výchova – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Chemie, 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE			
- určí společné a rozdílné vlastnosti látek	- uvede příklady chemického a fyzikálního děje a čím se chemie zabývá - rozliší látky a tělesa - rozpozná u běžně známých jevů, zda dochází k přeměně látek či nikoli - rozumí pojmu mimořádná událost - uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek; známé látky podle různých vlastností rozliší - rozpozná skupenství látek a jejich změny - vyhledá v tabulkách dané hodnoty, některé vypočítá	**I. Pozorování, pokus a bezpečnost práce** vznik a význam chemie látky, tělesa chemické děje, fyzikální děje mimořádná událost, ochrana zdraví **Vlastnosti látek** pozorování, měření, pokus vlastnosti látek-barva, skupenství, rozpustnost ve vodě změny skupenství- tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace, desublimace hustota, Tt, Tv	**Př** – živá a neživá příroda (fotosyntéza) **F** – látka, těleso **Rv** – mimořádné události, situace, IZS **OSV** – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **F** – skupenství **M** – převody jednotek
- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	- uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně, ví jak poskytnout a přivolat první pomoc při úrazu - uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi	**Bezpečnost při experimentální činnosti** zásady bezpečné práce v laboratoři (pracovně) i v běžném životě první pomoc při úrazu v laboratoři (poleptání, popálení, pořezání)	**Rv** – mimořádné události, situace, IZS **OSV** – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	- vysvětlí význam H-vět a P-vět, uvede příklady běžných látek takto značených - zná vzorce chování v případě havárie s únikem nebezpečných látek	nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty a jejich užívání v běžném denním životě havárie s únikem nebezpečných látek	
SMĚSI			
- rozlišuje směsi a chemické látky - vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	- rozliší různorodé a stejnorodé směsi od čisté látky, uvede příklady - definuje roztok, jeho vznik, použije správně základní pojmy -rozpustnost, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený roztok - vypočítá složení roztoků a dokáže roztok připravit - navrhne a objasní postupy v oddělování směsí a ověří je v praktických cvičeních - uvede využití dělících metod v běžném životě	**II. Směsi** směsi různorodé, stejnorodé, čisté látky složky směsí roztoky složení roztoků; hmotnostní zlomek oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	**M** – pojmy, čitatel, jmenovatel, výpočet ze vzorce **ENV** – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY			

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	- rozliší a definuje pojem atom a molekula - orientuje se v názvech a značkách vybraných chemických prvků - rozliší periody a skupiny, zná princip uspořádání prvků v periodické soustavě chemických prvků - rozpozná vybrané kovy a nekovy - rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny, odvodí kation a anion z atomu, určí charakter chemické vazby podle elektronegativity	**III. Částicové složení látek a chemické prvky** částicové složení látek atomy, molekuly, atomové jádro-protony, neutrony, elektronový obal-elektrony, valenční elektron, ionty chemické prvky názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků skupiny a periody v periodické soustavě prvků periodický zákon protonové číslo chemické sloučeniny chemická vazba, elektronegativita	**F** – atom **D** – významné osobnosti vědy a techniky (Mendělejev) **F** – PS **OSV** – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **ENV** – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí, Ekosystémy, Základní podmínky života
CHEMICKÉ REAKCE			
- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání - přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování	- označí výchozí látky a produkty zapsaných chemických reakcí, pozná slučování a rozklad, uvede příklady využití důležitých chemických reakcí z praxe - přečte zápisy chemických reakcí a aplikuje ZZH a ZZE	**IV. Chemická reakce** chemická reakce výchozí látky a produkty chemický děj zákon zachování hmotnosti a energie exotermní a endotermní reakce ovlivnění rychlosti chemická reakce	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	- vyjmenuje možnosti ovlivnění rychlosti chemické reakce, vysvětlí pojem katalyzátor		
	- zapíše a vyčíslí jednoduchou chemickou rovnici - řeší s využitím definičních vztahů jednotlivé příklady	**Chemické rovnice a chemické výpočty** chemická rovnice látkové množství, molární hmotnost, látková koncentrace	**M** – trojčlenka – využití
ANORGANICKÉ SLOUČENINY			
- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet - orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	- určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech, sulfidech a halogenidech - zapíše z názvu vzorce oxidů, sulfidů a halogenidů naopak ze vzorců jejich názvy - vyjmenuje významné oxidy, sulfidy a halogenidy a orientuje se v jejich využití - popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, hydroxidů - ovládá postup bezpečného ředění jejich roztoků - zná první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami	**V. Anorganické sloučeniny** **oxidy** oxidační číslo názvosloví vlastnosti a použití vybraných oxidů – CaO, NO, NO_2, SiO_2, CO, CO_2, SO_2 **sulfidy** oxidační číslo názvosloví vlastnosti a použití vybraných sulfidů - PbS, ZnS **halogenidy** oxidační číslo názvosloví	**M** – rovnice o jedné neznámé **Př** – trávící soustava **MEDV** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení **OSV** – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **ENV** – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí, Ekosystémy, Základní podmínky života

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- zapíše z názvu kyselin, hydroxidů vzorce a ze vzorců jejich názvy - posoudí vliv vybraných kyselin, hydroxidů na životní prostředí - vysvětlí vznik kyselých dešťů - rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí pH papírů a změří pH - vysvětlí pojem indikátor	vlastnosti a použití prakticky vybraných halogenidů - NaCl, CaF_2, NaBr, AgBr **kyseliny** názvosloví kyselin, vzorce (kyslíkaté, bezkyslíkaté) vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin - H_2SO_4, HCl, HNO_3, H_3PO_4 kyselé deště stupnice pH, indikátory kyselost a zásaditost roztoků **hydroxidy** názvosloví hydroxidů, vzorce vlastnosti a použití vybraných prakticky významných hydroxidů KOH, NaOH, $Ca(OH)_2$, NH_4OH	
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácností, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	- zhodnotí význam vody a vzduchu pro život na Zemi - zjistí a uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v domácnostech i v přírodě - vysvětlí rozdíl mezi vodárnou a čističkou, vyjmenuje základní složky vzduchu	**Voda a vzduch** voda destilovaná, pitná, odpadní výroba pitné vody čistota vody, přečištění vody odpadní složení vzduchu čistota ovzduší, smog	**ENV –** Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí, Ekosystémy, Základní podmínky života **Z –** atmosféra

Chemie, 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	- rozliší látky, které patří mezi soli - zapíše vzorce a názvy vybraných solí - vysvětlí pojem hydrogensoli, hydráty soli - zná významné solí, jejich vlastnosti a použití, vliv na životní prostředí	**Soli** vznik a vlastnosti solí - různé způsoby podstata neutralizace a její využití názvy, vzorce a použití prakticky významných solí	**ENV** – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí, Ekosystémy, Základní podmínky života **MEDV** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení **OSV** – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **Př** – krasové jevy **Z** – naleziště a těžba surovin
CHEMICKÉ REAKCE			
- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání - přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při	- vysvětlí pojmy oxidace a redukce - popíše výrobu železa a oceli, zhodnotí jejich význam pro národní hospodářství - uvede praktické příklady využití elektrolýzy, galvanického článku - popíše princip koroze a možnosti ochrany před ní - shrne vlastnosti, příklady i využití fosilních a průmyslově vyráběných paliv, posoudí vliv na životní prostředí	**I. Chemické reakce a energie** redoxní reakce výroba železa, oceli elektrolýza, galvanický článek koroze zdroje energie obnovitelné a neobnovitelné zdroje fosilní paliva průmyslově vyráběná paliva výhřevnost jaderná energie alternativní zdroje energie	**ENV** – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí, Ekosystémy, Základní podmínky života **F** – elektrolýza **Z** – naleziště a těžba surovin **RV** – mimořádné události, IZS **F** – jaderná energie **D** – významné osobnosti vědy a techniky

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
předcházení jejich nebezpečnému průběhu	- zamýšlí se nad současnými a budoucími zdroji energie		
- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	- vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování uhlí, ropy a zemního plynu - vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem	**Paliva** uhlí, karbonizace ropa, frakční a vakuová destilace zemní plyn	**Z** – těžba uhlí, ropy a plynu
ORGANICKÉ SLOUČENINY			
- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- zařadí a popíše vybrané uhlovodíky - aplikuje pravidla názvosloví jednoduchých uhlovodíků	**II. Organické sloučeniny** uhlovodíky molekulový, strukturní, racionální vzorec typy vazeb typy řetězců názvosloví uhlovodíků příklady významných alkanů, alkenů, alkynů, dienů a aromatických uhlovodíků	**Př** – živé organismy (C, H) **OSV** – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich	- rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků	**III. Deriváty uhlovodíků** halogenové deriváty alkoholy, fenoly	**ENV –** Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
zdroje, vlastnosti a použití	- rozliší uhlovodíkový zbytek a charakteristickou skupinu - přečte a zapíše názvy a vzorce základních derivátů - uvede vlastnosti a použití a zdroje vybraných sloučenin	karbonylové sloučeniny - aldehydy, ketony karboxylové kyseliny estery významné vlastnosti a použití vybraných zástupců, jejich názvosloví	k prostředí, Ekosystémy, Základní podmínky života
	- rozliší plasty od dalších látek - posoudí vliv používání plastů na životní prostředí - rozliší přírodní a syntetická vlákna, uvede výhody a nevýhody jejich použití	**Plasty a syntetická vlákna** PE, PP, PVC, PS polyamidová a polyesterová vlákna vlastnosti a použití plastů základy názvosloví plastů	
- orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech - určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	- uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život - rozliší základní složky potravy, uvede zdroje, posoudí jednotlivé potraviny z hlediska zásad správné výživy - vybaví si a popíše chemickou podstatu těchto látek	**IV. Přírodní látky** fotosyntéza sacharidy tuky mýdla bílkoviny vitamíny významné vlastnosti a použití vybraných zástupců	**Př** – fotosyntéza, dýchání **ČaSP** – výživa **MEDV** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
CHEMIE A SPOLEČNOST			

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	- doloží na příkladech význam chemických výrob pro národní hospodářství - uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby a zhodnotí je z hlediska udržitelného rozvoje - zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů - vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady	**V. Chemie a společnost** chemické výroby otravné látky pesticidy enzymy biotechnologie léčiva drogy detergenty chemie a životní prostředí	**Z** – chemické výroby **Př** – enzymy **Rv** – drogy

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Je vhodné, aby výuka probíhala v odborné pracovně přírodopisu nebo v jiné multimediální učebně. Učebna je vybavena tak, aby žákům umožňovala seznámit se s přírodou prostřednictvím trojrozměrných pomůcek, modelů, obrazů, velkoplošné projekce pro využití výukových programů přes počítač, video a kameru, která umožňuje snímat tištěné obrázky i mikroskopické preparáty.
Tvořivá činnost žáků je zajištěna v hodinách laboratorních prací, ale také v běžných vyučovacích hodinách, ve kterých jsou žáci vedeni k aktivní práci s knihou, pracovními sešity a pracovními listy formou řešení problémových otázek. Vyučovací hodiny mohou žáci obohatit referáty, které si připraví k probíraným tématům. Mohou k tomu využít veškerou techniku, která je v učebně k dispozici. Rovněž ročníkové práce umožňují žákům vyšších ročníků uplatnit své vědomosti a tvořivou vyspělost zpracováním vybraného tématu.
Výuka je doplněna exkurzemi s odborným výkladem. Poznatky z těchto exkurzí zpracovávají žáci v laboratorních cvičeních.
Témata výuky směřují žáky k hledání odpovědí na otázky o způsobu a příčinách přírodních procesů, k pozorování a zobecňování nových poznatků a vlastních zkušeností a jejich využití v praktickém životě. Žáci získávají základní informace o přírodních poměrech, učí se porozumět vztahům a souvislostem mezi činnostmi lidí, přírodním a životním prostředím.
Cílem je rovněž osvojování dovedností, předcházet a řešit situace ohrožující životy, zdraví nebo životní prostředí.

Přidělení hodin do ročníků

2. stupeň				
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem
1	2	2	2	7

6 vyučovacích hodin z minimální časové dotace jsme posílili o 1 hodinu, kterou jsme zařadili do 8. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- pomáhá žákům rozlišovat základní projevy živých soustav, orientovat se v přehledu vývoje organismů
- vede žáky ke správnému třídění a zařazování vybraných organismů do základních taxonomických jednotek
- vede žáky k tomu, aby na základě zkušeností dokázali z pozorování přírody odvodit závislosti a přizpůsobení organismů podmínkám prostředí
- vede žáky ke schopnosti objasnit a posoudit na základě pozorování základní projevy chování živočichů
- vede žáky k samostatnému posouzení a vysvětlení významu živočichů v přírodě i pro člověka a jejich vzájemný vztah
- na základě pozorování řeší se žáky význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi
- vede žáky k pochopení pojmů-populace, společenstvo, ekosystém a ke schopnosti objasnit základní princip existence každého ekosystému
- upozorňuje žáky na kladný vliv člověka na životní prostředí a klade problémové otázky vedoucí k zamyšlení nad narušováním rovnováhy v ekosystému ve svém okolí i ve světě
- vhodnými metodami seznamuje žáky s formami učení včetně mnemotechnických pomůcek a jiné pomocné techniky
- vede žáky k práci s učebnicí, pracovními sešity a učebními pomůckami
- dbá na to, aby žáci správně používali základní pojmy z biologie a geologie
- vede žáky ke schopnosti samostatně vyhledávat informace i v jiných informačních zdrojích
- podněcuje v žákovi pozitivní vztah k přírodě
- během výuky klade důraz na aktivní spoluúčast žáků při získávání nových vědomostí

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky ke srovnávání informací získaných ve škole, v rodině, médiích a k vyvození vlastního názoru
- motivuje žáky k utváření si vlastního vztahu k přírodnímu prostředí kolem sebe a k přírodě jako takové a vede je ke zhodnocení kladného a záporného vlivu člověka na životní prostředí
- vede žáky k poznání vlivu jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života
- seznamuje žáky s aplikací předlékařské první pomoci při poranění a jiném poškození těla
- seznamuje žáky se základními pravidly bezpečnosti práce, vyžaduje jejich dodržování a upozorňuje na správné chování při poznávání živé a neživé přírody
- vede žáky k tomu, aby dokázali přijmout důsledky svých rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel:
- vede žáky logicky a výstižně odpovědět na zadanou otázku (ústně i písemně)
- učí žáky samostatně vyhledat v textu odpověď na zadanou otázku a odpověď formulovat vlastními slovy
- zařazuje úkoly, které vyžadují využít rejstřík k vyhledávání pojmů a k nalezenému pojmu přiřadit příklad
- v laboratorních cvičeních vede žáky k samostatnému formulování závěru, ke kterému dospěl při pozorováních a pokusech
- pomáhá žákům rozumět běžně užívaným textům, záznamům a obrazovým materiálům a umět je použít

Kompetence sociální a personální

Učitel:
- podněcuje žáky tolerantnosti k žákům s horšími vyjadřovacími schopnostmi
- vede žáky k ochotě informovat nepřítomného spolužáka o probíraném učivu či úkolech a případně mu pomoci při jejich řešení
- dbá na to, aby při chybné odpovědi žáci svého spolužáka nezesměšňovali a uvědomili si, že i chybná odpověď může směřovat k pochopení problému vysvětlením, proč byla odpověď chybná
- vede žáky k respektování pravidel práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňovat kvalitu společné práce
- vede žáky k tomu, aby svými zkušenostmi přispěli k lepšímu pochopení probíraného učiva

Kompetence občanské

Učitel:
- dbá na to, aby žáci svým chováním projevovali úctu k práci jiného člověka, neničili veřejnou zeleň a nezahlcovali své okolí odpadky
- apeluje na žáky, aby se jako návštěvníci přírody se chovali ohleduplně, neničili rostliny a nerušili svojí přítomností přirozené obyvatele, nezabíjeli je ani netýrali
- poučuje je o tom, jak chránit své zdraví, o významu zdravého životního stylu a vede je k tomu, aby se podíleli na ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:
- vede žáky k tomu, aby získané poznatky a dovednosti využívali při svém studiu a dalším životě
- zadává takové úkoly, při kterých je nutno zvládat základní dovednosti, operace a postupy při pozorování a zkoumání přírody a přírodního matriálu
- dbá na dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny práce při laboratorních cvičeních a exkurzích
- vede žáky k práci podle daného postupu práce, návodu, náčrtu, orientovat se v jednoduché záznamové dokumentaci (protokoly, laboratorní práce, ročníkové práce)
- zadává úkoly, při nichž se žáci cvičí ve schopnostech koncentrace na pracovní výkon a jeho dokončení

- dbá, aby v co největší míře žáci využívali znalosti a zkušenosti a vytvářeli si představu o možnostech svého budoucího pracovního uplatnění

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání, Psychohygiena, Řešení problémů a rozhodovací schopnosti
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět
Enviromentální výchova – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a životní prostředí, Vztah člověka a prostředí

Přírodopis, 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	- objasní rozdíl mezi živočišnou a rostlinou buňkou - vysvětlí rozdíl mezi organismy autotrofními a heterotrofními - popíše podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování - vysvětlí, čím se zabývají jednotlivé biologické vědy - porovná virus, jednobuněčný a mnohobuněčný organizmus	**Základní struktura života**	
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	- popíše stavbu bakterií a sinic - vybaví si, kde se s nimi setká - uvede, jak se dají využít a jak škodí	**Viry a bakterie**	
- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků - vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích - objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	- vysvětlí význam kvasinek a plísní - shrne zásady sběru hub, konzumace a první pomoc při otravě - vyjádří vlastními slovy pojmy: pučení, heterotrofní, výtrus - vysvětlí stavbu a význam lišejníků	**Houby a lišejníky**	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- aplikuje praktické metody poznávání přírody - rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- pozorování preparátu lupou a mikroskopem - rozpozná zástupce jednotlivých skupin - odhadne negativní a pozitivní vztah s člověkem - zařadí nejznámější druhy do systému - zná hospodářsky významné druhy a jejich význam pro člověka	**Laboratorní práce** – práce s lupou a mikroskopem **Vývoj, vývin a systém živočichů** významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)	**Laboratorní práce** – práce s lupou a mikroskopem
- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	- vysvětlí pojmy: chloroplast, chlorofyl, fotosyntéza - objasní význam nejdůležitějších organel rostlinné buňky - rozliší jednobuněčné a mnohobuněčné řasy a sinice	**Fyziologie rostlin** základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování	
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a vysvětlí jejich význam	- vysvětlí pojmy: producent, konzument, rozkladač, cizopasník, humus	**Organismy a prostředí**	**ENV** – Ekosystémy

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí		

Přírodopis, 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	- objasní odlišnosti bezobratlých a obratlovců - vysvětlí funkci jednotlivých tělesných orgánů - vysvětlí pojem struna hřbetní - porovná vnější a vnitřní stavbu živočichů	**Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla**	
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- určuje vybrané živočichy - popíše stavbu těla živočichů jednotlivých tříd - objasní postavení živočichů v potravních řetězcích - vysvětlí příčinu chování vybraných živočichů - objasní chování a rozšíření živočichů	**Vývoj, vývin a systém živočichů** kruhoústí paryby ryby obojživelníci plazi ptáci	**ENV** – Vztah člověka k prostředí **EGS** – Objevujeme Evropu a svět
- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od	- definuje výtrusné rostliny - definuje semenné rostliny	**Anatomie a morfologie rostlin**	**Laboratorní práce** – morfologie rostlin (části rostlinného těla)

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - porovná vnitřní a vnější stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	- popíše části rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod, semeno) - vyjádří vlastními slovy rozdíly mezi nahosemennými a krytosemennými rostlinami		
- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	- objasní rozmnožování rostlin (pohlavní, nepohlavní) - vysvětlí proces fotosyntézy, dýchání, růstu - rozpozná funkci základních orgánů rostlin	**Fyziologie rostlin**	
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů - aplikuje praktické metody poznávání přírody	- popíše systém rostlin – výtrusné (mechy, plavuně, přesličky, kapraďorosty), semenné (nahosemenné, krytosemenné – jednoděložné, dvouděložné) - uvede příklady kladných a záporných vlivů rostlin na člověka (jedovaté rostliny, léčivé byliny)	**Systém rostlin**	**Laboratorní práce** – tvorba herbáře a práce s botanickým klíčem **OSV** – Rozvoj schopnosti poznávání

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	- popíše přizpůsobení rostlin prostředí - objasní význam rostlin vzhledem k potravním řetězcům a ekosystému	**Význam rostlin a jejich ochrana**	**ENV** – Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí

Přírodopis, 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	- popíše vnější a vnitřní stavbu těla vybraných savců - vysvětlí funkci jednotlivých částí těla savců	**Savci - stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla**	**ENV** – Základní podmínky života
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	- určuje vybrané živočichy a zařazuje je do taxonomických skupin - rozliší a porovná podle znaků jednotlivé skupiny savců	**Vývoj a systém savců**	**OSV** – Rozvoj schopností poznávání
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy; na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	- vysvětlí základní projevy chování savců v přírodě, způsob života v závislosti na prostředí - uvede příklady savců žijící v různých ekosystémech	**Rozšíření zvířat, etologie ekologie**	**ENV** – Základní podmínky života, Ekosystémy **EGS** – Evropa a svět nás zajímá

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- zhodnotí význam savců - vysvětlí rozšíření savců v přírodě - objasní význam domestikace, uvede příklady domestikovaných savců - vysvětlí zásady ochrany přírody a diskutuje o významu savců - dodržuje bezpečné chování při kontaktu se savci	**Ochrana přírody, domestikace**	**ENV** – Vztah člověka k prostředí
- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	- objasní stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla - vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav - definuje vztahy orgánů a orgánových soustav	**Člověk - stavba a funkce lidského těla**	**Laboratorní práce**
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady	- popíše původ a vývoj člověka - využívá znalostí o genetických zákonitostech - objasní podstatu pohlavního rozmnožování - popíše vznik a vývin jedince od početí po stáří	**Člověk – původ, vývoj, růst a vývin jedince**	**OSV** – Rozvoj schopností poznávání

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
vlivu prostředí na utváření organismů			
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života - aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	- popíše příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby - zhodnotí význam jednotlivých složek potravy, vitamínů, a minerálních látek pro zdraví člověka - definuje vliv návykových látek a vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka - aplikuje znalosti poskytnutí 1. pomoci při poranění nebo poškození těla	**Člověk a zdraví**	**OSV** – Psychohygiena, Řešení problémů a rozhodovací schopnosti **VZ** – zásady a praktická výuka 1. pomoci **Laboratorní práce** **Tv** – stabilizovaná poloha
- aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	- poznává základní savce ve volné přírodě - rozliší základní hospodářská zvířata - zná význam savců a potřebu jejich ochrany	**Praktické poznávání přírody** Praktické poznávání živočichů a jejich projevů chování	**ENV** – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Přírodopis, 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	- charakterizuje oblasti zkoumání jednotlivých přírodních věd - orientuje se v základních poznatcích o vesmíru, zná základní pojmy	**Země**	
- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - aplikuje praktické metody poznávání přírody	- vyjmenuje nerostné suroviny, jejich využití a vliv na životní prostředí - roztřídí vybrané nerosty a horniny dle způsobu vzniku - aplikuje znalost fyzikálních a chemických vlastností nerostů k jejich určení	**Nerosty a horniny**	**Laboratorní práce** – vlastnosti nerostů **Laboratorní práce** – určování hornin **F** – hustota, stupnice tvrdosti
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	- objasní pohyby kontinentů - popíše základní tektonické jevy - vysvětlí příčiny vzniku zemětřesení a sopečné činnosti	**Vnější a vnitřní geologické procesy**	
- porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	- objasní dopady eroze - shrne antropogenní vlivy na kvalitu půd - vysvětlí příklady devastace a možné rekultivace	**Půdy**	**ENV** – Základní podmínky života

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	- popíše vrstvy Země - objasní geologický vývoj Země a výskyt typických organismů v jednotlivých geologických érách - vysvětlí vznik života dle doposud uznávaných teorií	**Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi**	**D** – počátky osídlování našeho území
- rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	- aplikuje znalosti geologických dějů - popíše způsob vzniku Českého masivu a Karpat	**Geologický vývoj a stavba území ČR**	
- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	- nalézá souvislosti ve změně podnebí s činností člověka - popíše význam jednotlivých vrstev atmosféry pro život - objasní potřebu a význam vody - shrne dopady těžby nerostných surovin na životní prostředí - vysvětlí význam obnovitelných zdrojů pro udržitelný rozvoj	**Podnebí a počasí ve vztahu k životu**	**ENV –** Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	- objasní vznik mimořádných událostí (povodně, větrné bouře, náledí, laviny) - diskutuje o změnách klimatu a možné nápravě stávajícího stavu - navrhne způsoby, jak reagovat na mimořádné události	**Mimořádné události způsobené přírodními vlivy**	**OSV** – Hodnoty, postoje **ENV** – Vztah člověka k prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V poznatkové oblasti si žák osvojí základní vědomosti o Zemi jako o vesmírném tělese, o znázornění povrchu Země (globus). Získá základní vědomosti o přírodních, společenských, hospodářských a kulturních poměrech své vlasti a obce. Získá důležité poznatky o světadílech a oceánech, státech a současných problémech světa. Rozšíří si poznatky o krajinné sféře a životním prostředí z jiných předmětů. V činnostní oblasti získá dovednosti potřebné pro práci s mapami, statistickými materiály a orientuje se v nich. Učí se samostatně vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů. Naučí se obhajovat výsledky své práce, přiznávat chyby, komunikovat s lidmi, hledat cesty ke správnému řešení. Pochopí pojmy demokracie, evropanství, morálka, národní kultura, vlastenectví a usiluje o zvýšení jejich významu. Naučí se spolupracovat se spolužáky při řešení úkolů a problémů, a tím si vytváří i vlastní postoj k ostatním lidem. Vedeme žáky k vytváření kladných postojů ke vzdělávání na základě úspěchů jejich vlastních činností a iniciativ.

Zeměpis je předmět, který se snaží charakterizovat různá území, rozmístění lidí, jevů a událostí. Studuje vztahy mezi člověkem a prostředím. Učivo je úzce spjato s domovem a vlastí. Žáky uvádí do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a seznamuje je se životem lidí v jednotlivých světadílech, v Evropě, na území České republiky, místní oblasti a v blízkém území místní krajiny. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, umožňuje také uvědomovat si civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi, vztah lidí k přírodnímu i společenskému prostředí. Žák se naučí odpovídat na otázky polohy a rozšíření, místa a prostoru, vztahů mezi člověkem a prostředím, prostorové interakce a také objevuje prostředí, v němž žije.

Přidělení hodin do ročníků

2. stupeň				
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem
2	2	1	2	7

Minimální časová dotace 5 hodin je posílena o 2 hodiny z disponibilní časové dotace.

Organizace výuky

Předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, je vyučován jako samostatný předmět, ale doplňuje v určitých činnostech výuku v oblasti Člověk a společnost (dějepis, občanská výchova). Pro vlastní výuku je vhodné využít odbornou pracovnu zeměpisu.

Metody práce, doporučené pomůcky

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce s využitím map, pracovních listů, časopisů, internetu
- výukové programy, zeměpisné exkurze, projekty

Pomůcky: globus, atlas, mapy, časopisy, fotografie, video, buzola, tablet aj.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka zeměpisu má velký význam nejen pro vzdělávání jednotlivců, ale také v rámci mezinárodní a ekologické výchovy občanů. Vědomosti, dovednosti a postoje v tomto předmětu tvoří nedílný celek pro orientaci v klíčových kompetencích.

Kompetence k učení

Učitel:

- učí žáka sbírat a třídit informace, zpracovávat a hodnotit data, využívat všechny zdroje informací (texty, obrázky, grafy, tabulky, mapy)

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- pomáhá žákovi si klást otázky a objevovat problémy
- nabízí příklady reálného řešení problémů
- pomáhá žákovi ověřovat správnost řešení problémů a sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k vytváření vlastních názorů, formulování vlastního rozhodnutí a uplatňování svých názorů při jednání
- učí využívat informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- pomáhá při realizaci skupinové práce, a tím i k vytváření si pozitivního vztahu k práci, k odpovědnému přístupu k práci své i druhých, k zodpovědnosti za výsledky své činnosti

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje zájem žáka o prostředí, v němž žije
- přispívá k schopnosti oceňovat krásy přírody, pociťovat zodpovědnost za zachování životního prostředí pro budoucí generace, chápat významy hodnot, respektovat rovnoprávnost všech lidí
- umožňuje poznávat tradice, zvyky a kultury lidí na jednotlivých kontinentech

Kompetence pracovní

Učitel:

- připravuje žáka bezpečně se pohybovat v přírodě i v jiných terénech, uplatňovat dovednosti i vědomosti v osobním i veřejném životě

Průřezová témata

Osobní a sociální výchova

- přínos: získání dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu a různých pracovních situacích
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni (skupinová práce)
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci (skupinová práce)

Výchova demokratického občana

- přínos: podpora vlastní aktivity, respektování zásad slušnosti, tolerance, odpovědnosti, dodržování principu demokracie v občanském životě
- respektuje kulturní, etnické a jiné odlišnosti (lidé na Zemi – rasy, náboženství, jazyky)
- rozvíjí a podporuje komunikační, formulační schopnosti a dovednosti (pobyt ve volné přírodě, turistika)
- vede k ohleduplnosti a ochotě pomáhat slabším (pobyt ve volné přírodě, turistika)

Multikulturní výchova

- přínos: seznámení s různými kulturami, s jejich tradicemi i hodnotami, uvědomování si vlastních kulturních zvyků, tradic a hodnot, podpora utváření pozitivních mezilidských vztahů (spolupráce, tolerance)
- poskytuje základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti (lidé na Zemi, rasy, náboženství, jazyky, světadíly, rasismus)

- ukazuje cestu ke komunikaci a soužití ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin respekt, tolerance)

Environmentální výchova

- přínos: realizace konkrétních pracovních aktivit ve prospěch životního prostředí, poznávání významů a rolí různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí
- vede k uvědomování podmínek života a možnosti jeho ohrožení (živelné katastrofy)
- přispívá k poznávání a chápání souvislosti mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa (světadíly a oceány)
- vede k angažování k ochraně životního prostředí, vhodnému přístupu k přírodě, přírodnímu a kulturnímu dědictví (ochrana příroda na všech úrovních, ochrana planety, zásady správného chování v přírodě)

Mediální výchova

- vede ke sledování zpravodajských relací, zájmu o odbornou literaturu a časopisy, práce s internetem

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- vede k orientaci na mapě dnešního světa, příprava zájezdu s cestovní kanceláří

Zeměpis, 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE			
- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině - vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech,	- vyhledá a přiměřeně roztřídí informace z různých zdrojů - orientuje se a vyhledává v atlase dle zeměpisné sítě - používá glóbus - používá základní geografické pojmy - vysvětlí pojmy plán, mapa, měřítko mapy a výpočet skutečných vzdáleností - orientuje se v zeměpisných atlasech, mapách a plánech, aktivně s nimi pracuje - vytváří myšlenkové mapy	mapa a globus měřítko mapové značky druhy a typy map určování zeměpisné polohy geografické informace kolem nás	**OSV** – Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Komunikace **MEDV** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení **M** – úhly

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu			
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ			
- zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	- popíše tvar Země s pomocí glóbu - objasní postavení Slunce ve vesmíru, vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi - popíše povrch Měsíce a jednotlivé fáze Měsíce - charakterizuje pohyby Země a zhodnotí důsledky pohybů Země - porozumí časovým pásmům - objasní a nakreslí stavbu zemského tělesa - porozumí pojmu litosféra, zemětřesení, sopečná činnost, magma a láva - vyjádří základní představu o vzniku pohoří a popíše zvětrávání - rozlišuje typy krajiny - rozliší pojmy počasí, podnebí	**Země jako vesmírné těleso** tvar a pohyby Země **Krajinná sféra** tvary zemského povrchu podnebí a podnebné pásy vodstvo na zemi půdy na zemi přírodní oblasti (biomy) působení vnitřních a vnějších sil na povrch země výškové stupně v krajině	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- vymezí podnebné pásy - vysvětlí pojmy vítr, uragán, tajfun, hurikán, tornádo - popíše oběh vody v přírodě - vyhledá na mapě světa oceány a popíše jejich význam - znázorní vodní tok a jeho části - vysvětlí rozdíl mezi přírodními a umělými vodními nádržemi - popíše vznik a složení půd na Zemi - rozliší půdní typ a druh - vyhledá rozmístění tropických deštných pralesů, savan, pouští, polopouští, subtropické krajiny, stepí a lesostepí, lesů, tunder, polárních pustin a uvede charakteristické znaky dané oblasti, popíše základní faunu a floru		
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE			
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování,	- určí hlavní světové strany - orientuje se v terénu - pracuje s buzolou	topografická a turistická mapa práce s buzolou orientace v terénu	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	- respektuje zásady bezpečného pohybu v krajině		
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ			
- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- rozliší a popíše přírodní krajiny a kulturní krajiny - vyjmenuje vnější a vnitřní krajinotvorné činitele - na příkladech vysvětlí poškozování krajiny a životního prostředí - poukáže na nebezpečí nedostatku přírodních zdrojů a na nebezpečí jejich znečištění	**Krajina** typy a funkce krajin přírodní a kulturní krajina **Vztah přírody a společnosti** přírodní a civilizační rizika globální problémy Země trvale udržitelný rozvoj ochrana životního prostředí	**ENV** – Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Zeměpis, 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
REGIONY SVĚTA			
- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- pojmenuje a vyhledá v atlase a na mapě světa oceány a světadíly - zhodnotí geografickou polohu jednotlivých světadílů - vyhledá v atlase a na mapě významné místopisné pojmy jednotlivých světadílů - popíše a zhodnotí přírodní poměry jednotlivých světadílů - charakterizuje obyvatelstvo jednotlivých světadílů - zhodnotí hospodářský potenciál jednotlivých světadílů a lokalizuje oblasti cestovního ruchu - vyhledá v atlase a na mapách vybrané státy jednotlivých světadílů - podá stručný geografický přehled vybraných modelových států jednotlivých světadílů	**Světadíly a oceány** Afrika Austrálie Arktida a Antarktida Amerika Asie	**OSV** – Rozvoj schopností poznávání, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **EGS** – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět **MKV** – Kulturní diference, Etnický původ, Multikulturalita **ENV** – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí **MEDV** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Zeměpis, 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ			
- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	- vyhledá počet obyvatel v současném světě a určí nejpočetnější státy - vyhledá nejhustěji zalidněná území na Zemi a nedotčené oblasti Země - vysvětlí pojmy emigrace a imigrace - rozlišuje základní rasy, lokalizuje hlavní světové jazyky a jejich územní rozšíření - rozčlení obyvatelstvo podle socioekonomických znaků - rozlišuje sídla podle velikosti - posoudí funkci měst - zhodnotí význam zemědělství, popíše různé druhy zemědělství - s pomocí map vyhledá hlavní zemědělské oblasti světa - zhodnotí význam rybolovu a vyhledá na mapách hlavní rybolovné oblasti - rozlišuje základní členění průmyslu na jednotlivá odvětví	**Obyvatelstvo světa** počet obyvatel v současném světě a nejpočetnější státy nejhustěji zalidněná území na Zemi a nedotčené oblasti Země emigrace, imigrace základní rasy hlavní světové jazyky obyvatelstvo podle socioekonomických znaků sídla podle velikosti funkce měst **Světové hospodářství** zemědělství rybolov světová průmyslová výroba těžební a energetický průmysl zpracovatelský průmysl doprava služby obyvatelstvu cestovní ruch a rekreace **Regionální společenské, politické a hospodářské útvary** politická mapa současného světa	**OSV** – Rozvoj schopností poznávání, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **VDO** – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování **EGS** – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané **MKV** – Kulturní diference, Etnický původ, Multikulturalita **ENV** – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí **MEDV** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	- rozlišuje nerostné suroviny dle jejich využití - zvažuje problémy spjaté s těžebním i energetickým průmyslem - rozlišuje základní odvětví zpracovatelského průmyslu - rozlišuje dopravu podle funkce, podle druhu dopravního prostředku - zhodnotí význam služeb - rozlišuje typy cestovního ruchu a zhodnotí význam pro hospodářství - na mapách vyhledá hlavní světové oblasti cestovního ruchu - porovná státy světa na základě podobných a odlišných znaků (poloha, rozloha, tvar území, počet obyvatel, svrchovanost, státní zřízení, vnitřní uspořádání, politický systém, hospodářská vyspělost a úroveň) - uvede názvy hlavních mezinárodních organizací	příklady rozdělení na menší územně správní celky mezinárodní organizace nově státy na mapě světa	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- vyhledá nově vzniklé státy koncem 20. století a počátkem 21. století		
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ			
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- poukáže na nebezpečí nedostatku přírodních zdrojů a na nebezpečí jejich znečištění	**Světové hospodářství**	
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE			
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	- určí hlavní světové strany - orientuje se v terénu - pracuje s buzolou - respektuje zásady bezpečného pohybu v krajině	**Orientace v terénu**	

Zeměpis, 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
REGIONY SVĚTA			
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny. - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států. - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- zhodnotí geografickou polohu Evropy - vyhledá v atlase a na mapě významné místopisné pojmy - popíše a zhodnotí přírodní poměry - charakterizuje obyvatelstvo - zhodnotí hospodářský potenciál jednotlivých světadílů a lokalizuje oblasti cestovního ruch - vyhledá v atlase a na mapách vybrané státy jednotlivých světadílů - podá stručný geografický přehled vybraných modelových států jednotlivých světadílů	**Evropa** přírodní poměry obyvatelstvo hospodářství regiony	**OSV** – Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **EGS** – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané **MKV** – Kulturní diference, Etnický původ, Multikulturalita **ENV** – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí **MEDV** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení **Př** - geologie
ČESKÁ REPUBLIKA			
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu,	- určí zeměpisnou polohu ČR v rámci Evropy a celého světa	**Česká republika**	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států - vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	- vymezí rozlohu, tvar a hranice ČR v evropském kontextu - objasní vznik pohoří v ČR, vymezí surovinové zdroje ČR - rozpozná a vyjmenuje významné geomorfologické a hydrologické útvary v ČR a ukáže je na mapě - porovná klima jednotlivých klimatologicky odlišných regionů ČR - lokalizuje typy a druhy půd - hodnotí lidský a hospodářský potenciál ČR - lokalizuje na mapách a stručně charakterizuje jednotlivé kraje ČR - uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových organizacích - určí polohu v rámci kraje a České republiky - vyjmenuje kritéria pro vymezení Jihomoravského kraje - zhodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního	- poloha ČR v rámci Evropy a v rámci světa - rozloha, tvar a hranice ČR - vznik pohoří ČR - geomorfologie ČR – nejznámější pohoří, nížiny, jejich lokalizace v rámci ČR - hydrologie – významné řeky, přehradní nádrže, rybníky, jezera, podpovrchová voda v ČR - klimatologie ČR – rozdíly v klimatu jednotlivých oblastí, příčiny rozdílů - pedologie – typy a druhy půd vyskytující se v ČR - obyvatelstvo, sídelní poměry - hospodářství ČR - hospodářské a politické postavení ČR ve světě **Regiony České republiky** územní jednotky státní správy a samosprávy kraj místního regionu místní region	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	regionu a možnosti dalšího rozvoje		
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE			
- vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu.	- vytváří myšlenkové mapy	regiony Evropy regiony ČR	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Je vhodné, aby výuka probíhala v odborné pracovně hudební výchovy. Učebna je účelně zařízena tak, aby umožňovala žákům kvalitní seznamování se světem hudby, s rozvojem hudebnosti žáka, jeho schopnostmi pěveckými, instrumentálními, intonačními, rytmickými, poslechovými a tvořivými. Hudebně-pohybové aktivity jsou provozovány v omezeném rozsahu z důvodu prostorové omezenosti učebny.
Postup v rozvoji těchto schopností je přizpůsoben věkovým předpokladům žáků. Žáci jsou vedeni k vnímání hudby v širších kulturních souvislostech v závislosti na skloubení poznatků získaných ve škole, osobních prožitků i informací z médií.
Témata výuky jsou vedena tak, aby žák byl schopen kultivovaného prožitku hudby buď aktivního (zpěv, hra na nástroje) nebo pasivního, aby byl schopen zařadit hudební ukázku do žánrových a historických souvislostí a v neposlední řadě aby si obohatil své emocionální prožitky. Důležité je také chápat hudbu jako nedílnou součást lidského života a snažit se pochopit prostřednictvím hudby i kulturu a tradice jiných národů a skupin lidí.

Přidělení hodin do ročníků

2. stupeň				
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem
1	1	1	1	4

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáka k samostatnému vyhledávání, objevování a poznávání nových, dosud nepoznaných hudebních forem
- zprostředkovává a začleňuje informace ze světa hudby, které je žák schopen dát do širších kulturních souvislostí
- motivuje žáka k zájmu o dění a vývoj hudební kultury, získávání touhy poznávat další hudební díla na základě svých již získaných znalostí a zkušeností z hodin hudební výchovy
- umožňuje samostatným provozováním hudby proniknutí do souvislostí hudební skladby
- vytváří podmínky k získávání pozitivního vztahu k hudbě a kultuře vůbec

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky, aby srovnávali informace získané ve škole, rodině, médiích a vyvozovali si vlastní názor na hudební dílo
- vede žáky k tomu, aby si utvářeli vlastní názory na umění
- motivuje k tomu, aby žák samostatně navštěvoval koncerty a jiné hudební události a byl schopen vlastního úsudku a vyjádření názoru
- klade důraz na uvědomění si vlivu hudby a využití těchto emocí v životě

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede k logické a výstižné formulaci vyslovit svůj názor na hudební dílo, interprety, představení ústně i písemně
- vybízí k vyslechnutí a vyhodnocení názoru ostatních lidí na hudební problém, schopnosti zareagovat a předat další informace
- pomáhá orientovat se v notovém i textovém záznamu jednoduché písně, v jednoduché partituře, vede ke znalostem jejich zákonitostí
- umožňuje používání hudebních nosičů a přehrávačů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- umožňuje práci ve vokální nebo instrumentální skupině – třídě nebo i v menším souboru
- vede k toleranci ostatních účastníků při hudební činnosti, taktně upozorňuje na hudební chybu a navrhne nápravu
- klade důraz na ohleduplnost a dodržování předem určených pravidel při pohybových aktivitách
- umožňuje zrealizovat žákův nápad při skupinovém hudebním tvoření
- klade důraz na toleranci k hudebně méně nadaným spolužákům

Kompetence občanské

Učitel:

- vede k respektování hudebních stylů a žánrů různých společenských skupin a národů
- podporuje zapojení se do kulturního života ve své obci
- klade důraz na společenské a ohleduplné chování na kulturních akcích
- motivuje k respektování hudebně-kulturní tradice naší země, k úctě k české státní hymně

Kompetence pracovní

Učitel:

- klade důraz na ochranu kulturních hodnot

- vybízí k využívání získaných znalostí dovedností v dalším studiu

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání, Psychohygiena, Kreativita, Poznávání lidí, Komunikace, Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice, Hodnoty, postoje, praktická etika
Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané
Multikulturní výchova – Etnický původ, Kulturní diference

Hudební výchova, 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- vyjmenovává vlastnosti tónu výšku, sílu, délku a barvu - dokáže zapsat výšku tónu v rozsahu stupnice $c_1 – c_2$ - dokáže zapsat notu a pomlku celou, půlovou, čtvrťovou - orientuje se v notovém zápise - zapisuje houslový klíč - zapisuje stupnici C dur do notové osnovy - charakterizuje předznamenání skladby - rozeznává sudý a lichý takt poslechem - zná označení a zápis základních taktů (2/4, 3/4, 4/4) - vyjmenovává základní rozřazení nástrojů (dechové, strunné, bicí) - sluchem určuje konkrétní nástroje - rozeznává významné sémantické prvky užité ve skladbě - rozeznává dur a moll akord sluchem	**Vlastnosti tónu** délka tónu, výška tónu, síla tónu, barva tónu **Orientace v notovém zápise** houslový klíč, takt, předznamenání, stupnice C dur **Hudební nástroje** rozřazení nástrojů, poznání nástroje podle sluchu **Poslechové činnosti** akord dur, moll; sémantické prvky	**OSV** – Rozvoj schopností poznávání, **MEDV** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení **F** – akustika **ČaSP** – práce se dřevem, materiály

- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- tvoří jednoduché doprovody - vytleskává rytmus písně	**Práce s písní** doprovod písně, rytmus	**OSV** – Kreativita, Komunikace, Kooperace a kompetice
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- zpívá jednoduché vícehlasy formou kánonu - uplatňuje pěvecké dovednosti a upevňuje pěveckou techniku	**Pěvecké dovednosti** reprodukce tónu; převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, kánon;	**OSV** – Kreativita, Kooperace a kompetice

Hudební výchova, 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	- ve skupině zazpívá kánon - zpívá skladby různých žánrů a stylů - vysvětlí techniku zpěvu - kultivuje své vyjadřování o kvalitě zpěvu různých interpretů - dodržuje zásady hlasové hygieny	**Zpěv** vícehlasý zpěv, kvalita vokálního projevu, mutace, hlasová hygiena	**OSV** – Poznávání lidí, Komunikace, Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice, Hodnoty, postoje, praktická etika **MEDV** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- zapisuje stupnici dur a moll - podle sluchu rozlišuje tóninu dur a moll	**Dur a moll** stupnice C dur, a moll; tónina písně; rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti	**OSV** – Kreativita, Rozvoj schopností poznávání
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků	- seznamuje se s gesty v dirigování - rozeznává jednotlivé pojmenování dynamiky - seznamuje se s činností dirigenta	**Taktování** dirigent, gesta, dynamika	**OSV** – Kreativita **MEDV** – Fungování a vliv médií ve společnosti **Tv** – pohybová aktivita

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu			
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- seznámí se základními hudebními formami a jejími představiteli - vyjmenovává jednotlivé sémantické prvky charakteristické pro danou formu - přemýšlí o tvorbě skladatele - rozeznává mezi interpretem a skladatelem	**Hudební formy** polyfonie (fuga, kánon), koncert, sonáta, symfonie, tance, kantáta, oratorium, písňová forma, muzikál; analýza hudební skladby hudební dílo	**OSV** – Rozvoj schopností poznávání **EGS** – Objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá **MEDV** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení **D** – barokní kultura, klasicismus, romantismus **Čj** – literární předlohy muzikálů

Hudební výchova, 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- definuje a zařadí hudbu vážnou a populární - charakterizuje jednotlivá hudební období a styly - pojmenuje typické hudební formy, žánry a hudební nástroje - přiřadí skladatele a uvede jejich významné skladby - chápe souvislosti mezi hudebními styly, žánry a historickou epochou vzniku díla - orientuje se v hudebním prostoru a odhadne hudební výrazové a sémantické prvky užité ve skladbě - zařadí stylově a dobově poslouchanou ukázku - vyjádří vlastními slovy svoje preference a dojmy k hudebním žánrům - vytváří a hodnotí písemné i ústní práce na daná témata nebo vlastní kulturní zážitky	**Hudba artificiální a nonartificiální** **Vývoj světové artificiální a nonartificiální hudby od nejstarších dob do současnosti**	**D –** charakteristika jednotlivých slohových období **Vv** – umělecké směry **Ov –** hnutí hippies **Rv** – problematika drog **OSV –** Psychohygiena, Komunikace **EGS** – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané **MKV** – Etnický původ **MEDV** – Fungování a vliv médií ve společnosti, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	- dodržuje pravidla hlasové hygieny - zpívá písně lidové a umělé (různých stylů a autorů) - deklamuje v rámci některých písní krátký text - převádí melodii písně z nezpěvné do zpěvné hlasové polohy - doprovodí píseň jednoduchým rytmickým doprovodem na Orffovy nástroje nebo na tělo	**Písně lidové a umělé**	**OSV –** Psychohygiena, Komunikace **EGS** – Evropa a svět nás zajímá

Hudební výchova, 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- charakterizuje jednotlivá hudební období a styly - pojmenuje typické hudební formy, žánry a hudební nástroje - přiřadí české skladatele a uvede jejich významné skladby - chápe souvislosti mezi hudebními styly, žánry a historickou epochou vzniku díla - orientuje se v hudebním prostoru a odhadne hudební výrazové a sémantické prvky užité ve skladbě - zařadí stylově a dobově poslouchanou ukázku - vyjádří vlastními slovy svoje preference a dojmy k hudebním žánrům - vytváří a hodnotí písemné i ústní práce na daná témata nebo vlastní kulturní zážitky - srovnává vývoj české a světové hudby	**Vývoj české artificiální a nonartificiální hudby od nejstarších dob do současnosti**	**D -** charakteristika jednotlivých slohových období **Čj –** literární díla jako náměty oper, první písemné památky **Př** – ochrana přírody **Ov –** česká národní hymna, národní uvědomění **OSV –** Psychohygiena, Komunikace **EGS** – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané **MKV** – Kulturní diference **MEDV** – Fungování a vliv médií ve společnosti

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	- dodržuje pravidla hlasové hygieny - zpívá písně lidové a umělé (různých stylů a autorů) - deklamuje v rámci některých písní krátký text - převádí melodii písně z nezpěvné do zpěvné hlasové polohy	**Písně lidové (zejména krajové) a umělé**	**OSV –** Psychohygiena, Komunikace **EGS** – Evropa a svět nás zajímá

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy jak pasivním způsobem, kdy je žák poznává a orientuje se v nich, a potom také aktivním způsobem, kdy je žák sám jejich autorem. K vizuálně obraznému vyjádření přistupuje výtvarná výchova nejen jako k přenosu reality, ale jako ke způsobu komunikace. Tvorba, vnímání a interpretace výtvarného díla vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu vyjádřit vlastní pocity a prožitky. Cílem je zlepšení orientace žáků v minulém a současném umění a probuzení jejich zájmu tuto oblast dále poznávat.
Pro lepší pochopení časové linie dějin umění a prohloubení chápání vývoje výtvarné kultury jsou jednotlivá témata hodin věnována způsobu tvorby ve stylu po sobě jdoucích významných etap z dějin umění. Dějiny umění se tak pro žáky stávají prožitou historií a díky úzkému mezipředmětové vazbě s dějepisem je docíleno lepšího pochopení učiva obou předmětů. Díky prožité historii dějin výtvarného umění, jsou žáci schopni lépe pochopit současné výtvarné umění a nestaví se k němu apriori negativně. Tvůrčí způsob práce a vlastní řešení, při kterém jim výtvarné techniky pomáhají na cestě k žádanému cíli, žáci postupně chápou jako běžné. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, prožívání, představivost, fantazii, intuici, invenci a zvyšují smyslovou citlivost. Zvyšuje se tak aktivní tvořivý přístup k práci, žáci jsou vedeni k organizaci svého času a pracovní plochy. Kromě vlastní výtvarné tvorby a interpretace vlastních i výtvarných děl jsou žáci vedeni k vhodnému způsobu prezentace vlastní tvorby.

Přidělení hodin do ročníků

2. stupeň				
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem
2	2	1	1	6

Je vhodné, aby výuka probíhala v odborné pracovně výtvarné výchovy, v 6., 7. a 8. ročníku v blocích 2 vyučovacích hodin, v 9. ročníku je 1 hodina výuky týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáka k výběru a užití vhodné výtvarné techniky pro výtvarnou činnost, vede žáka k uvědomělému plánování, organizaci a řízení vlastního postupu
- samostatně dává žákovi dostatek prostoru k vyhledávání, poznávání a objevování nových výtvarných technik
- objasňuje obecné pojmy z oblasti výtvarné kultury
- motivuje k zájmu o dění v oblasti výtvarné kultury a k samostatnému poznávání dalších uměleckých děl výtvarného charakteru na základě vlastních zkušeností žáka a poznatků získaných z hodin výtvarné výchovy
- systematicky žáka vede k posouzení vlastního pokroku ve výtvarné technice, aby byl žák schopen konstruktivní kritiky výtvarné činnosti a diskuse o způsobu práce

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáka tak, aby rozpoznal estetický problém, přemýšlel o jeho nesrovnalostech, příčinách, aby dokázal promyslet a naplánovat způsob řešení problému a využíval k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- pomáhá žákovi s orientací v informacích vhodných k řešení výtvarného problému

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ověřuje, zda žák dokáže vysvětlit vlastní výtvarný záměr nebo popsat způsob práce
- rozvíjí žákovu schopnost logického a výstižného vyjádření vlastního názoru na výtvarné dílo
- zprostředkuje žákovi prameny k vyhledávání informací výtvarného charakteru z různých zdrojů (internet, galerie, muzeum,…)
- organizuje prezentaci výsledků výtvarné činnosti žáků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby respektovali výtvarné snahy méně nadaných spolužáků
- společně se žáky se podílí na vytváření příjemné atmosféry ve třídě a vede je k aktivní práci v týmu na společném výtvarném úkolu
- pomáhá žákovi, aby sám zvládl zhodnotit a ocenit výtvarný počin
- vede žáka k respektu různých názorů na výtvarné dílo, aby žák dokázal čerpat z toho, co druzí říkají a jakým způsobem pracují

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáka k chápání významu ochrany kulturního dědictví a k respektu výtvarného projevu jiných kultur
- navštěvuje s žáky kulturní akce a vede je k ohleduplnému a společenskému chování na kulturních akcích
- informuje žáky o kulturním dění v obci

Kompetence pracovní

Učitel:

- dohlíží na bezpečné a účinné užívání materiálů, vybavení učebny a stolů s polohovací deskou
- informuje, jak používat a pečovat o výtvarné pomůcky
- vede žáka při použití digitálního fotoaparátu, kamery nebo skeneru nebo jiného způsobu archivace obrazu

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Mezilidské vztahy, Kooperace, Komunikace, Psychohygiena
Multikulturní výchova – Kulturní diference, Práce v realizačním týmu
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět
Enviromentální výchova – Vztah člověka a prostředí
Mediální výchova – Tvorba mediálních sdělení

Výtvarná výchova, 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	- identifikuje základní umělecké slohy - aplikuje tyto poznatky k vytvoření vlastních děl - pracuje s reprodukcemi významných památek	**Vývoj dějin umění od pravěku po antický Řím**	**D** – světové i české dějiny **Čj** – báje a pověsti **M** – půdorys **MKV** – Kulturní diference **EGS** – Objevujeme Evropu a svět
- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	- ovládá základní výtvarné techniky - vybírá, míchá a pojmenovává barvy, vytváří textury, struktury - užívá kontrastu - pracuje s materiálem a prostorem	**Teoretické pojmy výtvarné výchovy** Techniky: kresba, malba, grafika, prostorová tvorba, digitální média, výtvarná akce Barva a obrazová kompozice: kontrast, proporce, barevné schéma	
- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	- vytváří vlastní výtvarné postupy, kombinuje je dle vlastních zkušeností a představ - tvoří fantazijní kresbu - ve své tvorbě reflektuje současné umělecké a společenské dění	**Aktuální témata** Témata související s aktuálním kulturním děním, s aktuálními trendy v životech dětí, s učivem probíraným v ostatních předmětech	**Př** – příroda kolem nás **ENV** – Vztah člověka a prostředí **OSV** – Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Mezilidské vztahy, Kooperace

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- vybírá název výtvarným dílům, své stanovisko podporuje argumenty	**Prezentace vlastního díla**	**OSV** – Komunikace **MKV** – Práce v realizačním týmu

Výtvarná výchova, 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- zná základní charakteristiku jednotlivých uměleckých slohů - uvede typické znaky pro jednotlivá období - uvědoměle čerpá z poznatků z dějin umění ve vlastní tvorbě - pracuje s reprodukcemi významných památek	**Vývoj dějin umění od počátků středověku po romantismus (včetně)**	**D** – světové i české dějiny **Čj** – báje a pověsti **MKV** – Kulturní diference **EGS** – Objevujeme Evropu a svět
- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	- ovládá základní výtvarné techniky - vybírá, míchá a pojmenovává barvy, vytváří textury, struktury - užívá kontrastu - pracuje s materiálem a prostorem	**Teoretické pojmy výtvarné výchovy** Techniky: kresba, malba, grafika, prostorová tvorba, digitální média, výtvarná akce Barva a obrazová kompozice: kontrast, proporce, barevné schéma	**IaKT** – práce PC
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	- ve své tvorbě reflektuje současné umělecké a společenské dění - vytváří originální dílo dle své fantazie - vytváří vlastní výtvarné postupy, kombinuje je dle vlastních zkušeností a představ	**Aktuální témata** Témata související s aktuálním kulturním děním, s aktuálními trendy v životech dětí, s učivem probíraným v ostatních předmětech	**Př** – příroda kolem nás **ENV** – Vztah člověka a prostředí **OSV** – Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Mezilidské vztahy, Kooperace

- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- vybírá název výtvarným dílům, své stanovisko podporuje argumenty	**Prezentace vlastního díla**	**OSV** – Komunikace **MKV** – Práce v realizačním týmu

Výtvarná výchova, 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	- chápe pojem vizuálního zjednodušení - analyzuje námět na geometrické tvary - rozlišuje mezi jednotlivými styly moderního umění - interpretuje světová díla	**Vývoj dějin umění od realismu do surrealismu**	**D** – světové i české dějiny **M** – poměr, geometrické tvary **Čj** – povídky, básně **MKV** – Kulturní diference **EGS** – Objevujeme Evropu a svět
- užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	- vybírá, míchá a pojmenovává barvy, vytváří textury, struktury - aplikuje v dílech kompoziční postupy - pracuje s materiálem a prostorem - práce s omezenou barevnou škálou - užívá poměřování proporcí	**Teoretické pojmy výtvarné výchovy** Techniky: kresba, malba, grafika, prostorová tvorba, digitální média, výtvarná akce Barva a obrazová kompozice: kontrast, proporce, barevné schéma	**IaKT** – práce s PC
- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků;	- vytváří vlastní výtvarné postupy, kombinuje dle vlastních zkušeností a představ - ve své tvorbě reflektuje současné umělecké a společenské dění	**Aktuální témata** Témata související s aktuálním kulturním děním, s aktuálními trendy v životech dětí, s učivem probíraných v ostatních předmětech	**Př** – člověk a svět **IaKT** – grafika **Z** – svět kolem nás **OSV** – Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Mezilidské vztahy, Psychohygiena, Kooperace

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	- seberealizuje se - vyjadřuje osobní postoj k dění okolo něj		**MEDV** – Tvorba mediálního sdělení
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- prezentuje svá výtvarná díla	**Prezentace vlastního díla**	**OSV** – Komunikace **MKV** – Práce v realizačním týmu

Výtvarná výchova, 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	- chápe pojem vizuálního zjednodušení - v díle uplatňuje koncept - rozlišuje mezi jednotlivými styly moderního umění - interpretuje světová díla	**Akční malba až konceptuální umění**	**D** – světové i české dějiny **Čj** – povídky, básně **MKV** – Kulturní diference **EGS** – Objevujeme Evropu a svět
- užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	- vybírá, míchá a pojmenovává barvy, vytváří textury, struktury - aplikuje v dílech kompoziční postupy - pracuje s materiálem a prostorem - práce s omezenou barevnou škálou - užívá poměřování proporcí	**Teoretické pojmy výtvarné výchovy** Techniky: kresba, malba, grafika, prostorová tvorba, digitální média, výtvarná akce Barva a obrazová kompozice: kontrast, proporce, barevné schéma	**IaKT** – práce s PC
- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků;	- vytváří vlastní výtvarné postupy, kombinuje dle vlastních zkušeností a představ - ve své tvorbě reflektuje současné umělecké a společenské dění	**Aktuální témata** Témata související s aktuálním kulturním děním, s aktuálními trendy v životech dětí, s učivem probíraných v ostatních předmětech	**Př** – člověk a svět **IaKT** – grafika **Z** – Svět kolem nás **OSV** – Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Mezilidské vztahy, Psychohygiena, Kooperace

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	- seberealizuje se - vyjadřuje osobní postoj k dění okolo něj		**MEDV** – Tvorba mediálního sdělení
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- prezentuje svá výtvarná díla	**Prezentace vlastního díla**	**OSV** – Komunikace **MKV** – Práce v realizačním týmu

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná se do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálními rozměru zdraví vzdělávací obor výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.
Vyučování probíhá ve třídě nebo v multimediální učebně. Ve výuce mohou být použity následující metody a formy práce: výklad, řízený rozhovor, samostatná práce na dané téma (vyprávění, úvaha), práce ve skupině, diskuse, scénka (dramatické ztvárnění dané situace, herci jsou samotní žáci), referáty, práce s literaturou, aktuální zprávy a informace, exkurze, výstavy, sebehodnocení žáka, hodnocení žáka, besedy.
Vyučující mají možnost pracovat s obsahem učiva tvůrčím způsobem. Mohou tak vhodně reagovat na vzniklou konkrétní situaci v rámci školy, třídního kolektivu či celé společnosti.

Přidělení hodin do ročníků

2. stupeň				
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem
1	0	1	1	3

Vyučovací předmět je zařazen jako povinný v 6., 8. a 9. ročníku. K minimální časové dotaci 2 hodiny je přidána 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého vztahu tělesné, duševní i sociální pohody

- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů při ovlivňování zdraví v denním režimu
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví ve škole i v obci

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k využívání efektivních způsobů učení
- pomáhá žákům vyhledávat a třídit informace využívané v procesu učení
- motivuje žáky k poznávání smyslu a cíle učení
- vede je k pozitivnímu vztahu k učení, k posouzení vlastního pokroku, k určení překážky či problému bránícímu učení
- pomáhá žákům kriticky zhodnotit výsledky svého učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- umožňuje žákům vnímat nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznat a pochopit problém, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlet způsob řešení problému a využívat k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- pomáhá žákům kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí, být schopen je obhájit, uvědomit si zodpovědnost za svá rozhodnutí a umět výsledky svých činů zhodnotit

Kompetence komunikativní

Učitel:

- klade důraz na to, aby žák naslouchal promluvám druhých lidí, porozuměl jim, vhodně na ně reagoval, účinně se zapojoval do diskuse, obhajoval svůj názor a vhodně argumentoval
- pomáhá žákům získávat komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vybízí žáky, aby se podíleli na utváření příjemné atmosféry v kolektivu lidí
- vede žáky k tomu, aby na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívali k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- pomáhá žákům vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samotný rozvoj
- pomáhá žákům ovládat a řídit svoje jednání a chování

Kompetence občanské

Učitel:

- učí žáky rozhodovat se zodpovědně podle dané situace, poskytovat dle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- podněcuje žáky k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů k respektování požadavků na kvalitu životního prostředí, učí žáky rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Učitel:

- pomáhá žákům využívat získané znalosti a zkušenosti v zájmu osobního rozvoje žáka a jeho přípravy na budoucnost

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

a) **Osobnostní rozvoj** – Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, organizace vlastního času, Psychohygiena – uvolnění, relaxace
b) **Sociální rozvoj** – Mezilidské vztahy – empatie a pohled na svět očima druhého, Komunikace – řeč předmětu a prostředí vytvářeného člověkem, Kooperace a kompetice – dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky
c) **Morální rozvoj** – Řešení problému a rozhodovací dovednosti

Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát – odpovědnost za své postoje a činy
Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – kritické přístupy k reklamě a ke zpravodajství, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – vliv médií na každodenní život, role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, Vnímání autora mediálních sdělení

Výchova ke zdraví, 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - vysvětlí role členů komunity (třídy, rodiny, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	- vysvětlí role členů komunity - objasní důležitost pravidel chování v prostředí komunity (třídy, rodiny) - posoudí vlastní chování, nalezne analogii s klimatem v kolektivu - vyjádří vlastními slovy důležitost vytváření dobrých mezilidských vztahů v rodině a mezi vrstevníky	**Vztahy mezi lidmi a formy soužití** Vztahy v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina	**OSV** – Mezilidské vztahy **Ov** – zásady lidského soužití
- respektuje fyziologické změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	- charakterizuje období dospívání - popíše tělesné a duševní změny - kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - vhodně reaguje na změny v dospívání	**Změny v životě člověka a jejich reflexe** tělesné a duševní změny v dospívání	**OSV** – Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu	- uvede formy aktivní podpory zdraví - vyjádří vlastní názor, diskutuje se spolužákem	**Zdravý způsob života a péče o zdraví** aktivní podpora zdraví a její formy	**VDO** – Občan, občanská společnost a stát **OSV** – Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Komunikace **Tv** - význam pohybu pro zdraví

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
vrstevníků, rodiny i nejbližším okolí	- posoudí chování lidí a vyvodí zásady zdravého způsobu života a péče o zdraví		
- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- vysvětlí pojem mimořádná událost a uvede příklady ohrožení - popíše postup při ohrožení mimořádnou událostí - aplikuje vhodný způsob chování v modelových situacích ohrožení a mimořádných událostí	**Ochrana člověka za mimořádných událostí** postup při ohrožení mimořádnou událostí	**VDO** – Občan, občanská společnost a stát **OSV** – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **Z** – ochrana člověka při ohrožení zdraví a života **Ch** – mimořádné události

Výchova ke zdraví, 8. ročník

Očekáváné výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	- vyjmenuje složky zdraví - vysvětlí interakci tělesného, duševního a sociálního zdraví - posoudí způsoby chování lidí a vyvodí vliv na zdraví - vyjádří vlastní názor - zaujme zodpovědný postoj k péči o vlastní zdraví i zdraví druhých - stanoví zásady aktivní podpory zdraví	**Hodnota a podpora zdraví** složky zdraví a jejich interakce tělesné, duševní a sociální zdraví odpovědnost za vlastní zdraví aktivní podpora zdraví	**OSV** – Seberegulace a sebeorganizace **MEDV** – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality **OSV** – Řešení problémů rozhodovací dovednosti **Tv** – význam pohybu pro zdraví
- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu	- vysvětlí význam sexuality - objasní důležitost reprodukčního zdraví - popíše rizika předčasné sexuální zkušenosti a promiskuity - nalézá význam sexuální zdrženlivosti v dopívání - posoudí způsoby chování lidí, vyvodí důsledky a vliv na zdraví	**Sexuální dopívání a reprodukční zdraví** partnerské vztahy sexualita jako součást formování osobnosti zdraví reprodukční soustavy význam sexuální zdrženlivosti v době dospívání rizika předčasné sexuální zkušenosti a promiskuity	**OSV** – Mezilidské vztahy, Hodnoty, postoje, praktická etika, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **VDO** – Občan, občanská společnost a stát **Př** - stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla, rozmnožování člověka

Očekáváné výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
dospívání a pravidlům, zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	- vyjádří vlastní názor k problematice a zaujme zodpovědný postoj - stanoví zásady a vysvětlí způsoby prevence rizikového sexuálního chování	prevence rizikového sexuálního chování	
- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	- vysvětlí důležitost pravidel chování v prostředí komunity - vyjádří vlastní názor - posoudí vlastní chování, nalezne analogii s klimatem v kolektivu - diskutuje důležitost vytváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě a mezi vrstevníky	**Vztahy mezi lidmi** vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – škola, vrstevnická skupina	**OSV** – Mezilidské vztahy, Sebepoznání a sebepojetí **Ov** – zásady lidského soužití
- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	- rozliší sociálně patologické jevy - posoudí způsoby chování lidí při setkání se sociálně patologickými jevy - vyjádří vlastní názor a nalézá způsoby řešení - vysvětlí rizika zneužívání návykových látek a jiných auto-destruktivních závislostí - zaujme zodpovědný postoj a stanoví zásady ochrany	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** auto-destruktivní závislosti zdravotní a psychosociální rizika zneužívání návykových látek sociálně patologické jevy	**OSV** – Seberegulace a Sebeorganizace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **VDO** – Občan, občanská společnost a stát **Ch** – léčiva a návykové látky **ČaSP** – rostliny jako drogy a jejich zneužívání

Výchova ke zdraví, 9. ročník

Očekáváné výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	- rozliší infekční a civilizační nemoci - nalézá způsoby řešení a předcházení nemocem - objasní souvislost mezi složením stravy a rozvojem civilizačních nemocí - vysvětlí působení stresu a vyvodí vliv stresu na lidské zdraví - popíše zásady psychohygieny - posoudí způsoby předcházení a zvládání stresu - stanoví zásady zdravé výživy, zdravého životního stylu, předcházení stresu, infekčních a civilizačních nemocí - diskutuje o možnostech aktivní podpory zdraví	**Zdravý způsob života a péče o zdraví** aktivní podpora zdraví a její formy prevence infekčních a civilizačních nemocí výživa a zdraví psychohygiena, předcházení a zvládání stresu	**OSV** – Psychohygiena, Seberegulace a sebeorganizace **VDO** – Občan, občanská společnost a stát **Př** – viry a bakterie, nemoci **Tv** – význam pohybu pro zdraví

Očekáváné výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	- definuje a rozliší sociálně patologické jevy - zhodnotí způsoby chování lidí při setkání se sociálně patologickými jevy, vyjádří vlastní názor a nalézá způsoby řešení - vysvětlí rizika zneužívání návykových látek a jiných auto-destruktivních závislostí - zaujme zodpovědný postoj - stanoví zásady ochrany před sociálně patologickými jevy - vysvětlí manipulativní vliv médií, vrstevníků a sekt - nalézá a aplikuje vhodné způsoby komunikační obrany proti manipulaci	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** auto-destruktivní závislosti zdravotní a psychosociální rizika zneužívání návykových látek sociálně patologické jevy manipulativní vliv médií, sekt a vrstevníků obrana proti manipulaci	**VDO** – Občan, občanská společnost a stát **Ch** – léčiva a návykové látky **MEDV** – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti **OSV** – Komunikace, Hodnoty, postoje, praktická etika, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **Ov** – lidská práva, protiprávní jednání
- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	- rozliší situace ohrožující osobní bezpečí, lidský život a zdraví - zhodnotí způsoby chování lidí - stanoví zásady bezpečnosti v dopravě a osobního bezpečí - popíše postup při poskytování první pomoci, aplikuje znalosti v modelových situacích	**Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví** bezpečnost v dopravě osobní bezpečí postup při poskytování první pomoci	**VDO** – Občan, občanská společnost a stát **OSV** – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Kooperace a kompetice **Př** – stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla **Tv** – bezpečnost ve sportu

Očekáváné výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- respektuje přijatá pravidla soužití ve společnosti, zná a uplatňuje zásady slušného chování	- rozvíjí znalost pravidel slušného chování - respektuje pravidla soužití, zná a uplatňuje zásady etikety	**Pravidla soužití v prostředí komunity** zásady slušného chování etiketa	**Ov** – zásady lidského soužití **OSV** – Seberegulace a Sebeorganizace, Mezilidské vztahy

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení

Výuka probíhá za příznivých podmínek na přilehlých, venkovních školních hřištích s umělými povrchy a umělou trávou, při nepříznivém počasí a v zimních měsících ve dvou školních tělocvičnách. K dispozici je tělocvična herní, případně gymnastická. Venkovní hřiště s pevným i travnatým povrchem jsou vhodná pro výuku všech sportovních her (kopaná, košíková, házená, volejbal) i ostatních míčových her, případně i pro méně tradiční baseball. V areálu hřišť se nachází i atletická dráha spolu s atletickými sportovišti (skok daleký, vrh koulí, hody, rychlé i dlouhé běhy). Nedostatkem jsou tvrdé, nepružné (asfaltové) povrchy a omezená údržba velkého travnatého hřiště.
Tělesná výchova je součástí komplexního vzdělávání žáků navazující těsně na problematiku výchovy ke zdravému životnímu stylu a k ochraně vlastního zdraví. Směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů a k poznání účinku konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.
Pohybové vzdělání postupuje od spontánní pohybové činnosti k řízené činnosti výběrové.
Cílem je:

- samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti
- zařazovat do vlastního denního režimu pohybové činnosti vedoucí
- vést k uspokojení vlastních potřeb a zájmů
- dosáhnout optimální zdatnosti a výkonnosti, regenerovat síly
- kompenzovat jednostranné zatížení

Důležitým faktorem je pozitivní prožitek žáka z pohybu, radost z dobře zvládnuté dovednosti
Charakteristické pro pohybové vzdělání je:

- rozvoj pohybového nadání (diferenciace činnosti i hodnocení žáka)
- odhalení zdravotních oslabení žáka a korekce tohoto oslabení v povinné, nebo zdravotní tělesné výchově
- preventivní využívání speciálních vyrovnávacích a korektivních cvičení pro všechny žáky

Přidělení hodin do ročníků

2. stupeň				
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem
2	2	2	2	8

Výchovně vzdělávací strategie

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit žáka souborem klíčových kompetencí, které tvoří důležitý základ pro další vzdělávání, úspěšný vstup do života a do pracovního procesu. Učivo je prostředkem k dosažení očekávaných výstupů, které vedou k plnění klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel:

- učí žáky chápat význam pohybových činností pro zdraví člověka a podněcuje v žácích pozitivní vztah k pohybovým aktivitám
- učí žáka pochopit význam posilování kondice pro zdraví a zdatnost člověka
- učí žáka chápat význam základních hygienických návyků a dbát na bezpečnost při pohybových aktivitách
- vede žáka k ovládnutí základní první pomoci pro případ poškození zdraví
- využíváním vhodných metodických postupů učí žáka základům pravidel vybraných sportovních her a sportů, zvládání základní individuální techniky systémů a kombinací na školské úrovni
- vhodnými metodickými postupy učí žáka pohybovým dovednostem v gymnastice, atletice, lyžování a úpolech
- učí žáka komunikaci v tělesné výchově, správnému tělovýchovnému názvosloví a grafickému znázorňování pohybu
- učí žáka historii i současnost OH a světových sportovních událostí

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka k řešení situací vyskytujících se v akcích sportovních her
- vede žáka k řešení pracovních problémů nebo poskytnutí přiměřené předlékařské první pomoci při poškození zdraví (umělé dýchání, nepřímá srdeční masáž, odsun raněného)
- vede žáka ke schopnosti organizovat pohybovou činnost v nestandardních podmínkách (sportovní turnaje, cvičení v přírodě atd.)

Kompetence komunikativní

Učitel:
- učí žáka základnímu tělovýchovnému názvosloví (velení družstvu, třídě, vedení rozcvičky)
- učí žáka rozhodování sportovních her

Kompetence sociální a personální

Učitel:
- vede žáka k toleranci slabších a zdravotně postižených jedinců v žákovském kolektivu
- vede žáka k dodržování pravidel v družstvu
- učí žáky k vzájemnému povzbuzování a podpoře v kolektivu
- učí žáky toleranci a úctě k soupeři

Kompetence občanská

Učitel:
- učí žáka chápat význam zdravého životního stylu, význam ochrany a posilování zdraví
- dbá na to, aby žáci chápali životní prostředí jako významnou součást lidské civilizace
- učí žáka estetickému vnímání sportovního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:
- vede žáky ke schopnosti využívat získané dovednosti a návyky v praktickém životě
- učí žáky schopnosti intenzivního nasazení a schopnosti koncentrace na výkon

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

a) Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností, zapamatování a řešení problémů, dovednosti učení, moje tělo a psychika (temperament, postoje a hodnoty), co vím o sobě a co nevím, moje chování
Seberegulace a seberealizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání, prožívání, vůle organizace osobního času, plánování učení, stanovení osobních cílů a cesty k jejich dosažení
Psychohygiena - dovednosti pro pozitivní myšlení, dobrá organizace času, dovednosti ke zvládání stresových situací
Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci odlišně)

b) **Sociální rozvoj**
Poznávání lidí - vzájemné poznávání ve skupině, chyby při poznávání lidí
Mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého člověka, respektování, podpora a pomoc
Komunikace - řeč těla, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání), efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi

c) **Morální rozvoj**
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních jevů, problémy v mezilidských vztazích
Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování, vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování.

Výchova demokratického občana
Tělesná výchova vede k pochopení významu řádu, pravidel, zákonů pro fungování společnosti. Umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím jejích důsledků

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
V oboru tělesná výchova využívá průřezové téma zájmu o sport k hlubšímu pochopení souvislosti evropských kořenů olympijských idejí a významu sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností.

Tělesná výchova, 6. - 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	- změří svoji srdeční frekvenci, aplikuje v pohybové aktivitě vytrvalostního charakteru - vybere pohybovou aktivitu pro rozvoj či udržení fyzické kondice - připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost - analyzuje svůj zdravotní stav, aktuální kondici - aplikuje průpravná, vyrovnávací a relaxační cvičení - vyjádří vlastními slovy škodlivost návykových látek - vyjmenuje důsledky návykových látek pro organismus	**Význam pohybu pro zdraví člověka** rekreační a výkonnostní sport sport dívek a chlapců **Zdravotně orientovaná zdatnost** kondiční programy různorodost zatížení organismu **Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí** průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	**Př** – biologie člověka (8. ročník) biologie člověka Stavba a funkce lidského organismu Základy první pomoci **Rv** Návykové látky, autodestruktivní závislost, odmítání návykových látek Osobní bezpečí, chování při sportovních činnostech, násilí a brutalita Péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví **MKV** – Lidské vztahy, Etnický původ, Princip sociálního smíru a solidarity
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- předvede první pomoc - stanoví postup při řešení zranění - popíše postup záchrany raněného a komunikace se záchrannými složkami	**Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech** – v nestandardním prostředí první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
		ošetření poranění a odsun raněného.	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů - snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne prohry soupeře - uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, konkrétní složení hráčů, prostředí - předvede hod létajícím talířem a vysvětlí pravidla hry, tvoří taktické varianty hry	**Netradiční hry, soutěže** tchoukball, fresbee, ringo, ringette radost ze hry, prožitek, spolupráce	**Z** – topografie, orientace na mapě i v přírodě. **OSV –** Kreativita, Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace **ENV** Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k přírodě
	- osvojuje si pojmy, nazve polohy těla při cvičení. - předvede kotoul vpřed – vzad, kotoul vzad do roznožení, kotoul letmo, stoj na lopatkách, stoj na rukou, přemet stranou - aplikuje dopomoc při cvičení na nářadí	**Gymnastika** akrobacie, přeskoky, cvičení na nářadí (hrazda, kruhy).	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- předvede na hrazdě sešin vpřed, výmyk - předvede na kruzích kotoul vzad, přitáhne se - uvede seznam cviků při sestavě na prostných, na hrazdě a předvede sestavu - naskočí na odrazový můstek, přeskočí kozu roznožkou, skrčkou		
	- popíše možné situace, kdy může být napaden nebo předvídat možná rizika a nebezpečná místa - uvědomuje si význam sebeobranných činností a své možnosti ve střetu s protivníkem - předvede základní postoje, úchopy a vyproštění z držení, pád vpřed, vzad přes rameno	**Úpoly** základy sebeobrany, pádová technika.	
	- chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty - používá základní startovní povely	**Atletika** běžecká abeceda, běh krátký, vytrvalý, skoky, hody, štafety, pravidla soutěží.	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- připraví jednotlivé sektory k soutěžím - udrží rovný směr běhu při krátkém sprintu - vyběhne ze startovních bloků - uběhne souvisle delší vzdálenost - odrazí se do výšky a do dálky z rozběhu z jedné nohy - hodí míčkem - předvede techniku vrhu koulí (8. - 9. ročník) - vysvětlí význam štafetového běhu		
	- rozumí základním pravidlům - vybere správnou taktiku hry - roztřídí míče pro jednotlivé hry	**Sportovní hry** fotbal, košíková, volejbal, házená význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení, improvizace herní role a funkce (kapitán, hráč, brankář herní činnosti jednotlivce herní kombinace základní pravidla sportovních her	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- uvědomuje si, že turistika je vhodná celoroční a celoživotní pohybová činnost - zvládá přesun terénem - staví a likviduje tábořiště podle všech zásad hygieny a ochrany přírody - orientuje se v mapě a pomocí buzoly - zakreslí cestu do mapy - chápe spojení kondičně a dovednostně náročné činnosti na lyžích s účinky zdravotními, rekreačními, poznávacími - naučí se pravidla chování a pohybu v zimní krajině - zvládá dovednosti na sjezdových lyžích - reprodukuje společenské aktivity	**Turistika a pobyt v přírodě** – terénní cvičení „Přežití v přírodě“ význam turistiky jako celoživotní aktivity pro zdraví, poznávací činnost, sociální vztahy orientace podle mapy a buzoly příprava jednoduchého jídla **Lyžování** – lyžařský kurz (LVK) pojmy lyžařská výzbroj, výstroj lyžařské disciplíny pokyny horské služby pravidla FIS péče o výzbroj, výstroj obraty – přednožením, zanožením přejíždění terénních nerovností brzdění smykem, pluhem oblouky jízda na vleku, v brankách zábavný program	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatelé internetu	- definuje cvičební polohy - posoudí herní situace a dodržování pravidel při hře, disciplíně	**Komunikace v TV** tělocvičné názvosloví osvojovaných činností smluvené povely, signály, gesta	**MKV –** Lidské vztahy, Etnický původ, Princip sociálního smíru a solidarity **MEDV –** Fungování a vliv médií ve společnosti

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	- tvořivě se podílí na budování mezilidských vztahů - dodržuje pravidla hry, kolektivu - respektuje druhého, jeho osobní svobodu - uvědomuje si svoje silné a slabé stránky - dokáže se vcítit do prožitku druhých - raduje se z úspěchu druhých - podílí se na organizaci sportovních soutěží - zapíše a vyhodnotí výkony, stanová umístění - změří čas, výkon - vytvoří tabulku - využívá výpočetní techniku - napíše zprávu o průběhu sportovní akce, výletu, lyžařského kurzu - sdělí dojmy - pozná známé sportovce - zařadí sportovní odvětví	**Organizace prostoru a pohybových činností** příprava sportoviště rozmístění hry v prostoru **Historie a současnost sportu** soutěže olympiáda osobnosti **Pravidla osvojovaných pohybových činností** hra, procvičení **Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech** **Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností**	**OSV –** Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **EGS –** Evropa a svět nás zajímají

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Člověk a svět práce

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět je vyučován postupně ve všech ročnících. Časová dotace je 4 hodiny. Minimální povinná časová dotace 3 hodiny je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace po 0,5 hodině v 7. a 8. ročníku. Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vyučovány tematické okruhy: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Příprava pokrmů a Svět práce.

Přidělení hodin do ročníků

Tematické okruhy	Ročník	Časová dotace
Práce s technickými materiály, Design a konstruování	6	1
Pěstitelské práce a chovatelství	6	1
Příprava pokrmů	7	0,5
Příprava pokrmů	8	0,5
Svět práce	9	1

Tematické okruhy: Práce s technickými materiály, Design a konstruování

Charakteristika tematických okruhů
Obsahové, časové a organizační vymezení

Tematické okruhy Práce s technickými materiály a Design a konstruování bude vyučován společně s okruhem Pěstitelské práce a chovatelství v 6. ročníku. Časová dotace je 1 hodina pro tematické okruhy Práce s technickými materiály a Design a konstruování a 1 hodina pro tematický okruh Pěstitelské práce a chovatelství. Třídy se dělí na poloviny, předmět je vyučován ve dvouhodinových celcích jednou za čtrnáct dní po dobu celého roku. Tyto tematické okruhy mají výrazně činnostní charakter. Vzdělávání směřuje k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu
- osvojování správné volby a používání vhodných materiálů, nástrojů, nářadí a pomůcek při práci

- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení a k řešení problémů

Učitel:

- umožňuje žákům poznávat smysl a cíle učení, získávat pozitivní vztah k učení
- vede žáky ke zhodnocení vlastního pokroku
- motivuje žáky k tomu, aby kriticky zhodnotili výsledky své práce a nenechali se zviklat případným nezdarem
- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- vede žáky k samostatnému pozorování a experimentování
- pomáhá žákům aplikovat poznatky praxi

Kompetence komunikativní, sociální a personální a občanské

Učitel:

- ukazuje žákům správný technologický postupu při práci
- vede žáky ke správnému používání technického názvosloví při komunikaci
- podporuje žáky při práci ve skupině, vede je k nabízení pomoci ostatním
- snaží se o to, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- vede je k diskuzi a respektování názorů jiných
- rozvíjí schopnost žáků věcně argumentovat
- vyžaduje, aby žáci respektovali při práci daná pravidla
- vede žáky k přivolávání pomoci při zranění
- učí žáky chápat základní ekologické souvislosti, chránit a oceňovat naše kulturní tradice a historické dědictví

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci
- vyžaduje používat bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály

- objasňuje žákům technologické postupy a pravidla, vyžaduje plnění povinností
- vede žáky k tomu, aby dbali na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- upozorňuje na nutnost chránit životního prostředí
- dbá na to, aby žáci využívali své znalosti v běžné praxi

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Komunikace, Hodnoty, postoje, praktická etika, Kooperace a kompetice
Environmentální výchova Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Práce s technickými materiály, Design a konstruování, 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model - navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. - provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytuje první pomoc při úrazu	- stručně popíše postup práce, rozebere a sestaví daný model, diskutuje možná další řešení	**Design a konstruování** - stavebnice (plošné, konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž	**OSV** – Rozvoj schopnosti poznávání, Sebepoznávání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Komunikace, Hodnoty, postoje, praktická etika **M** – jednotky délky, měření délek, základy geometrie **IaKT** – vyhledávání informací, komunikace **Vv** – citlivost pro krásu a tvar, prostorová a pracovní zručnost, členění plochy
- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	- zhotoví šablonu, načrtne výrobek, změří a orýsuje materiál - vyjmenuje a rozpozná běžně používané suroviny a materiály a popíše jejich základní vlastnosti, vybere vhodné ke zhotovení výrobku - rozpozná běžně používané pracovní nástroje a pomůcky, popíše funkci a způsob jejich	**Práce s technickými materiály** - technické zobrazování – technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - měření a kontrola - technické materiály – vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování – funkce a využití	**OSV** – Rozvoj schopnosti poznávání, Sebepoznávání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Komunikace, Kooperace a kompetice, Hodnoty, postoje, praktická etika **ENV** – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	použití, vybere vhodné ke zhotovení výrobku, vzhledem k použitému materiálu - provádí jednoduché pracovní operace s běžně používanými pracovními nástroji a pomůckami - objasní význam práce, vztah člověka k prostředí, význam přírody jako zdroje surovin - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě povolání a profesní přípravy	- jednoduché pracovní operace a postupy s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem, schématem - organizace a bezpečnost práce – organizace práce, důležité technologické postupy, bezpečnost práce - člověk a technika – úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, lidové zvyky, tradice, řemesla	**Ch** – kovy, plasty a syntetická vlákna **Př** – dřeviny **Z** – surovinové zdroje **VZ** – ochrana tělesného zdraví, hygienické návyky **M** – jednotky délky, měření délek, základy geometrie **Čj** – práce s literaturou, popis pracovního postupu **IaKT** – vyhledávání informací, komunikace **Vv** – citlivost pro krásu a tvar, prostorová a pracovní zručnost, členění plochy **Ov** – dělba práce, úcta k práci druhých, návyk pravidelného plnění povinností, cvičení, vůle, vytrvalosti, překonávání pohodlnosti **Tv** – správné držení těla při práci

Tematický okruh: Pěstitelské práce a chovatelství

Charakteristika tematického okruhu
Obsahové, časové a organizační vymezení

Okruh bude vyučován v šestém ročníku. Časová dotace je jedna vyučovací hodina týdně. Třídy jsou děleny na poloviny, předmět se vyučuje ve dvouhodinových celcích jedenkrát za čtrnáct dní po dobu celého školního roku. Tematický okruh Pěstitelské práce a chovatelství bude vyučován společně s okruhem Práce s technickými materiály.
Předmět má výrazně činnostní charakter. Je nutno poskytnout vyučujícím možnost pracovat s obsahem učiva tvůrčím způsobem. Vyučující tak mohou vhodným způsobem reagovat na vzniklou konkrétní situaci, na dané podmínky a na možnosti školy. Vyučování bude probíhat v kmenové učebně, v multifunkční učebně, v pracovně přírodopisu, na školním pozemku nebo v okolí školy. Tvořivá činnost žáků bude realizována prostřednictvím praktických činností na školním pozemku nebo zhotovením samostatného výrobku v učebně.
Ve výuce jsou používány následující metody a formy práce: výklad, názorná praktická ukázka, práce ve skupině, diskuze, práce s literaturou, referáty, vycházky, exkurze, výstavy, video, tvůrčí praktické činnosti, laboratorní práce, sebehodnocení
Žáci jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Důraz je kladen na to, aby se žáci zamýšleli nad mírou používání chemických látek (hnojiva, ochranné postřiky) při zemědělských činnostech a nad dostupnou ekologickou náhradou.

Vzdělávání v této oblasti vede žáky:

- k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- k osvojování základních pracovních dovedností a návyků, k organizaci plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci
- k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k tvůrčímu přístupu a uplatňování vlastních nápadů s cílem dosáhnout kvalitních výsledků
- k potřebné důvěře, k úctě vůči hodnotám vytvořeným prací člověka
- k chápání práce jako příležitosti k seberealizaci
- k rozvoji podnikatelského myšlení
- k orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické i duševní práce a osvojení potřebných poznatků i dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- pomáhá žákům poznávat smysl a cíl učení
- podněcuje u žáků pozitivní vztah k učení, které vede k tvůrčím činnostem
- pomáhá žákům posoudit vlastní pokrok, kriticky zhodnotit výsledky své práce a diskutovat o nich
- umožňuje a pomáhá žákům samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, vyvozovat závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- pomáhá žákům promýšlet pracovní postupy praktických činností
- pomáhá žákům chápat, že při práci se budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- vede žáka k obhajobě svého rozhodnutí
- vybízí žáka k tomu, aby se nenechal odradit případným nezdarem

Kompetence komunikativní

Učitel:

- klade důraz na to, aby žáci při komunikaci používali správné názvosloví
- vede žáky k tomu, aby při práci ve skupině naslouchali názorům ostatních žáků, porozuměli jim, vhodně na ně reagovali a účinně se zapojovali do diskuze a vhodně argumentovali

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- organizuje práci žáků ve skupinách
- vybízí žáky k tomu, aby spolupracovali při řešení problémů, přispívali k diskuzi a respektovali názor druhého
- vybízí k věcné argumentaci

Kompetence občanské

Učitel:

- klade důraz na to, aby žák respektoval pravidla při práci, aby přivolal pomoc při zranění
- umožňuje chápat základní ekologické souvislosti, chránit a oceňovat naše kulturní tradice a historické dědictví

- vede žáka k tomu, aby respektoval požadavky na kvalitu životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vybízí a vede žáka k tomu, aby dodržoval bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- kontroluje, aby žák používal bezpečně a účinně nástroje, vybavení a materiály
- kontroluje, zda žák dodržuje doporučené postupy při práci, zda myslí na ochranu svého zdraví i zdraví druhých
- klade důraz na to, aby žák dbal na ochranu životního prostředí
- vybízí žáka k využití nezbytných znalostí a dovedností v praktickém životě

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

a) **Osobnostní rozvoj**
   Rozvoj schopností a poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů
   Psychohygiena – uvolnění, relaxace
   Kreativita
b) **Sociální rozvoj**
   Poznávání lidí – vzájemné poznávání ve skupině
   Mezilidské vztahy – empatie a pohled na svět očima druhého
   Komunikace – řeč předmětu a prostředí vytvářeného člověkem
   Kooperace a kompetice – dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky
c) **Morální rozvoj**
   Řešení problému a rozhodovací dovednosti

Environmentální výchova

Ekosystémy – lidské sídlo, město, vesnice
Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, energie
Lidské aktivity a problémy životního prostředí: zemědělství a životní prostředí – ekologické zemědělství, odpady a hospodaření s odpady
Vztah člověka a prostředí – naše obec, náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady), prostředí a zdraví

Pěstitelské práce a chovatelství, 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	- odhadne způsob pěstování rostlin - označí rostliny, které je nutno předpěstovat - popíše postup při předpěstování rostlin - zaznamená výsledky klíčivosti rostlin - vypočítá spon pěstovaných rostlin - vybere vhodné zařízení k urychlení růstu vybraných rostlin	**Základní podmínky pro pěstování** půda a její zpracování výživa rostlin ochrana rostlin a půdy	**OSV** – Rozvoj schopností poznávání, Psychohygiena, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	- identifikuje osivo - vyjmenuje skupiny rostlin dle užitkovosti - roztřídí zeleninu do skupin podle užitkových částí - uvede seznam pěstovaných rostlin pro výzdobu - aplikuje teoretické znalosti při jednoduché vazbě květin - seřadí vybrané rostliny podle náročnosti při pěstování	**Zelenina** osivo, sadba, výpěstky podmínky a zásady pěstování pěstování vybraných druhů zeleniny **Okrasné rostliny** základy ošetřování pokojových květin pěstování vybraných okrasných dřevin a květin květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje)	**ENV** – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí **Př –** ochrana přírody a životního prostředí**,** anatomie, morfologie a fyziologie rostlin, význam rostlin a jejich ochrana**,** hospodářsky významné rostliny a živočichové domácí zvířata

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
		řez, jednoduchá vazba, úprava květin **Ovocné rostliny** druhy ovocných rostlin způsob pěstování, uskladnění a zpracování **Léčivé rostliny, koření** pěstování vybrané rostliny rostliny a zdraví člověka léčivé účinky rostlin rostliny jedovaté rostliny jako drogy a jejich zneužívání, alergie	**VZ –** výživa a zdraví, bezpečnost a ochrana zdraví, ochrana před nemocemi, rostliny jako drogy
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	- nazve správně použité pracovní pomůcky a nářadí - vybere vhodné pracovní pomůcky - shrne význam údržby pracovních pomůcek	**Pracovní pomůcky**	
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	- vyjádří vlastními slovy význam chovu domácích zvířat - pojmenuje zvířata chovaná v domácím prostředí - vybaví si podmínky pro jednotlivé chovy domácích zvířat	**Chovatelství** chov zvířat v domácnosti podmínky chovu hygiena a bezpečnost chovu kontakt se známými a neznámými zvířaty	

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- vysvětlí zásady hygieny a bezpečnosti chovu domácích zvířat - zobecní rizika kontaktu se známými a neznámými zvířaty		
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	- objasní pojem technologická kázeň - vybaví si zásady první pomoci při úrazu - definuje pojem hygiena - reprodukuje pravidla hygieny a bezpečnosti práce	**Zásady hygieny a bezpečnosti práce** **První pomoc při úrazu**	

Tematický okruh: Příprava pokrmů

Charakteristika tematického okruhu
Obsahové, časové a organizační vymezení

Tematický okruh příprava pokrmů je předmětem povinným, bude vyučován v 7. a 8. ročníku, časová dotace pro oba ročníky je 1 hodina. Příprava pokrmů bude vyučována v dvouhodinových celcích, třídy se budou dělit na poloviny.
Předmět má převážně činnostní charakter.
Základním cílem okruhu je seznámit žáky s jedním z nejdůležitějších činitelů vnějšího prostředí, který ovlivňuje zdraví člověka, s výživou. Nabídnout poznatky vědy o výživě, umět se orientovat v záplavě informací předkládaných médii i v nabídce trhu. Naučit se správně rozhodovat, popřípadě měnit své stravovací zvyklosti.
Základem je objasnit pojmy: hygiena výživy, nutriční hodnota, živiny a jejich dělení a jejich zdroje…Součástí učiva jsou i informace o cizorodých látkách v potravě, výživových doporučeních pro vybrané skupiny obyvatel, či o denním stravovacím režimu. Nejsou opomenuty ani alternativní způsoby výživy, se kterými je možno se dnes setkat (makrobiotika, vegetariánství…)
Teorie je vždy doplňována praktickými hodinami zaměřenými na organizaci práce spojenou s přípravou pokrmů a na postupy, při nichž se potraviny a pochutiny mění v chutné pokrmy. Jsou uspořádány tak, aby bylo možno využívat sezónní nabídku potravin (ovoce, zelenina) či poskytnout náměty vztahující se k tradicím a svátkům (Vánoce, Velikonoce)
Praktické lekce jsou doplňovány tématy o zařizování kuchyňského pracoviště, přehledem inventáře pro přípravu pokrmů i stolování, nácvikem prostírání a zakládání inventáře, osvojováním si zásad pro správný výběr, nákup a skladování potravin, přehledem technologií studené a teplé kuchyně.
Praktické činnosti tak umožňují žákům získat určitý soubor vědomostí, praktických dovedností a návyků nezbytných pro zajištění bezproblémového chodu domácnosti. Další informace proto souvisí s ekonomikou provozu domácnosti, s udržováním jejího chodu a úklidem. Žáci se tedy naučí ovládat jednoduché pracovní postupy, používat vhodné materiály, pomůcky, ale také dodržovat základní hygienické a bezpečnostní předpisy.

Formy a metody práce jsou různé podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka
- samostatná práce ve skupinách

Mezipředmětové vztahy pojí předmět příprava pokrmů s přírodopisem (ovoce, zelenina, zemědělské plodiny a suroviny) s výchovou ke zdraví (zdravý životní styl, životospráva, hygiena práce), s matematikou (ekonomické zhodnocení, domácí účetnictví), s fyzikou (elektrické spotřebiče, bezpečnost při práci).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- využívá pro efektivní učení vhodné způsoby a metody práce, zejména propojení teoretických znalostí s jejich praktickým ověřením, podporuje kreativitu práce žáků
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací, pomáhá uvádět je do souvislostí a efektivně je využít v praktickém životě, nechává žáky, aby získané výsledky a zkušenosti kriticky posoudili a vyvodili z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem, dává žákům možnost volit různé způsoby řešení a obhajovat svoji volbu
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení, dbá, aby úkoly byly řešeny samostatně, a ověřuje správnost řešení
- vybízí žáky k uvážlivým rozhodnutím a uvědomění si zodpovědnosti za ně

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k tomu, aby uměl formulovat a vyjadřovat svoje myšlenky a názory výstižně a souvisle
- podněcuje žáky k argumentaci a diskusi
- zadává úkoly tak, aby žáci mohli vzájemně komunikovat

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly umožňující vzájemnou spolupráci žáků ve skupině
- vytváří pravidla práce v týmu a jasně určuje role v pracovní činnosti
- vede žáky k respektování názoru jiných, k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi

Kompetence občanské

Učitel:

- kontroluje respektování pravidel řádu učebny
- vyžaduje dodržování zásad slušného chování a vede žáky k zodpovědnému chování v krizové situaci /poskytnutí a přivolání první pomoci

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k bezpečnému a účelnému používání materiálu a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel z hlediska ochrany zdraví svého i druhých
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatky v běžném životě

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

a) **Osobnostní rozvoj** – Rozvoj schopnosti poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita
b) **Sociální rozvoj** – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice
c) **Morální rozvoj** – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika

Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka a prostředí

Příprava pokrmů, 7. – 8. ročník

Očekáváné výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- orientuje se v základním vybavení kuchyně - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, - dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni - připraví tabuli pro jednoduché stolování - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - připraví samostatně jednoduchý pokrm - chová se vhodně při stolování	- orientuje se v základních pojmech - sestaví přehled výživových doporučení - vyjmenuje pomůcky a potřeby pro přípravu pokrmů - zná základní principy stolování (společenské desatero) a obsluhy u stolu, využívá je v praktických hodinách - zná základní pravidla pro výběr, nákup, skladování surovin a prakticky je využívá při nákupu surovin na praktické hodiny - bezpečně se orientuje na cvičném pracovišti - vyjmenuje pomůcky a potřeby pro přípravu pokrmů - používá inventář a bezpečně obsluhuje spotřebiče - pracuje podle návodu - udržuje pořádek na pracovním místě	**Základní pojmy** výživa, hygiena výživy, potrava, poživatiny, pokrm, jídlo, strava, jídelníček **Výživová hodnota** biologická hodnota stravitelnost a využitelnost potravy energetická hodnota nárok spotřebitele **Zásady zdravé výživy** výživová doporučení denní stravovací režim alternativní způsoby výživy **Zařízení kuchyňského pracoviště** vybavení pracoviště ergonomické požadavky bezpečnost a hygiena práce základní kuchyňský inventář **Podávání pokrmů a nápojů** prostírání a kladení inventáře společenské chování při stolování **Výběr, nákup a skladování potravin** **Přípravné práce v kuchyni** **Studená kuchyně**	**OSV** – Rozvoj schopnosti poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika **ENV –** Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka a prostředí

Očekáváné výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
	- ovládá základní postupy při přípravě pokrmů studené i teplé kuchyně - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci, hygienické pravidla a předpisy, dodržuje technologickou kázeň - dokáže poskytnout první pomoc při úrazu v kuchyni	příprava ovocných a zeleninových salátů, pomazánek, jednohubek a chlebíčků, toustů příprava palačinek a lívanců příprava slaného pečiva příprava bramboráků listové těsto příprava nepečeného moučníku **Potraviny** maso a masné výrobky mléko a mléčné výrobky vejce obiloviny luštěniny brambory ovoce a zelenina **Tepelná úprava pokrmů** technologie tepelných úprav příprava teplého předkrmu příprava polévky příprava omáček příprava pokrmu z masa příprava pokrmu ze zeleniny příprava teplého moučníku příprava pokrmu z netradičních surovin	

Tematický okruh: Svět práce

Charakteristika tematického okruhu
Obsahové, časové a organizační vymezení

Tematický okruh Svět práce je vyučován v 9. ročníku a časová dotace předmětu je 1 hodina týdně. Výuka probíhá v učebně s využitím internetu, prezentací jednotlivých SŠ a povolání.
Cílem výuky je seznámit žáky s hodnotami, které mu nabízí vzdělání. Je to nejvyšší hodnota, kterou člověk vlastní. Dává mu kvalifikaci pro to, aby mohl vykonávat povolání, které ho baví, které mu přináší uspokojení a uznání druhých a které mu samozřejmě také umožňuje vydělávat peníze a jejich prostřednictvím žít důstojný život a vylepšovat si jej podle svých představ a přání. Seznámíme žáky s nabídkou středního školství, volbou profesní orientace, s požadavky jednotlivých povolání, ale také s osobnostními předpoklady a vlastním sebehodnocením. Ve 2. pololetí seznámíme žáky s možnostmi uplatnění v drobném podnikání a základy účetnictví ve spojení s finanční matematikou. Některé výstupy a učivo, především týkající se pracovních smluv, práv a povinností zaměstnanců a zaměstnavatelů, jsou probírány i v občanské výchově.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- podněcuje žáky k samostatnému vyhledávání informací v různých informačních zdrojích
- používá vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku
- vede žáky k poznávání smyslu a cíle učení
- učí žáky získat umění posoudit vlastní krok
- vede žáky ke schopnosti aplikovat poznatky v praxi

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- motivuje žáka k samostatnému řešení problému
- vede žáky k samostatnému vyhledávání informací, jejich kritickému posuzování, srovnávání a použití při řešení daného problému
- vede žáky ke schopnosti aplikovat poznatky v praxi

Kompetence komunikativní, sociální a personální a občanské

Učitel:

- zařazuje praktická cvičení na téma životopis, pohovor u zaměstnavatele, vyřizování půjčky, úvěru
- vede žáky ke schopnosti pracovat ve skupině, nabídnout pomoc ostatním nebo o pomoc požádat, být schopen spolupracovat při řešení problémů
- učí žáky věcně argumentovat
- učí žáky chápat ekologické souvislosti, chránit a oceňovat naše kulturní tradice a historické dědictví

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování BOZP při práci
- dbá na ochranu životního prostředí
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vytváří u žáků představu o budoucím povolání

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Sebepoznání a sebepojetí, Komunikace
Enviromentální výchova – lidské aktivity a problém životního prostředí

Svět práce, 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	- orientuje se v nabídce SŠ	**Možnosti vzdělávání** základní nabídka středních škol, náplň učebních a studijních oborů přijímací řízení učební plán	
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	- v rámci vlastního sebehodnocení dokáže posoudit charakteristické rysy osobnosti důležité pro volbu povolání - má konkrétní představu o základech pracovních činností ve vybraných oblastech - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - vytvoří si představu o možnosti svého budoucího povolání v oblasti drobného podnikání - zná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - zná základy finanční matematiky a dovede je aplikovat	**Volba profesní orientace** základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení vlivy na volbu profesní orientace **Trh práce** informace o trhu práce **Zaměstnání** úřady práce sociální zajištění práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu pohovor u zaměstnavatele informace o pracovních místech **Podnikání** druhy a struktura organizací nečastější formy podnikání	**OSV** – Osobnostní rozvoj: Sebepoznání a sebepojetí **OSV** – Sociální rozvoj: komunikace **ENV –** Lidské aktivity a problém životního prostředí

Očekávané výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
		drobné podnikání živnost **Základy účetnictví** rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory hotovostní a bezhotovostní operace ekonomika domácnosti daně, pojištění základy technologie finanční matematika	
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodné školy	**Práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb**	
- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	pohovor u zaměstnavatele psaní životopisu	**Čj** – strukturovaný životopis, žádost o pracovní místo

Volitelné předměty

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Základy sportu

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Cíle vzdělávací oblasti

- poznávání významu tělesné a duševní zdatnosti
- poznání vlastních tělesných předpokladů a možností pro aktivní tělesnou činnost
- rozvíjení osobních pohybových dovedností
- osvojení dovedností organizovat pohybové činnosti

Přidělení hodin do ročníků

2. stupeň				
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem
0	1	1	1	3

Veškeré pohybové aktivity vedou k všestrannému rozvoji žáka, nejenom ke zvýšení pohybových schopností a dovedností, ale i k formování jeho charakterových vlastností (odvaha, zodpovědnost, vytrvalost, spolupráce, sebekázeň).
Předmět pěstuje zdravý životní styl, kladný vztah ke sportu, vyvolává radostné pocity, zvyšuje odolnost vůči negativním vlivům okolí.
Výuka probíhá za příznivého počasí na školních venkovních hřištích s umělými povrchy a umělou trávou, při nepříznivém počasí a v zimních měsících ve dvou školních tělocvičnách, herní a gymnastické. Venkovní hřiště s asfaltovými a travnatými povrchy jsou vhodná k výuce všech sportovních her, případně i pro méně tradiční sporty. V areálu hřišť se nachází i atletický ovál, dráha pro rychlé běhy i sektor pro skok daleký, vrhy a hody.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k chápání významu pohybových činností pro zdraví člověka a podněcuje v nich pozitivní vztah k pohybovým aktivitám
- učí žáka pochopit význam posilování kondice pro zdraví a zdatnost člověka
- vede žáka k dodržování základních hygienických návyků
- cíleně vede žáka k dodržování pravidel bezpečnosti při pohybových aktivitách
- vede žáka k ovládnutí základní první pomoci pro případ poškození zdraví
- využíváním vhodných metodických postupů seznamuje žáka se základy pravidel vybraných sportovních her a sportů, zvládání základní individuální techniky systémů a kombinací na školské úrovni
- vhodnými metodickými postupy učí žáka pohybovým dovednostem v gymnastice, atletice, lyžování a úpolech
- učí žáka komunikaci v tělesné výchově, správnému tělovýchovnému názvosloví a grafickému znázorňování pohybu
- seznamuje žáka s historií i současnosti OH a světových sportovních událostí

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáka k řešení situací vyskytujících se v akcích sportovních her
- vede žáka k řešení pracovních problémů nebo poskytnutí přiměřené předlékařské první pomoci při poškození zdraví (umělé dýchání, nepřímá srdeční masáž, odsun raněného)
- vede žáka ke schopnosti organizovat pohybovou činnost v nestandardních podmínkách (sportovní turnaje, cvičení v přírodě atd.)

Kompetence komunikativní

Učitel

- seznamuje žáka se základním tělovýchovným názvoslovím (velení družstvu, třídě, vedení rozcvičky)
- na základě poznání pravidel vede žáka k rozhodování sportovních her podle pravidel fair-play

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáka k toleranci slabších a zdravotně postižených jedinců v žákovském kolektivu
- vede žáka k dodržování pravidel v družstvu
- učí žáky k vzájemnému povzbuzování a podpoře v kolektivu

- učí žáky toleranci a úctě k soupeři

Kompetence občanská

Učitel
- učí žáka chápat význam zdravého životního stylu, význam ochrany a posilování zdraví
- dbá na to, aby žáci chápali životní prostředí jako významnou součást lidské civilizace
- učí žáka estetickému vnímání sportovního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel
- vede žáky ke schopnosti využívat získané dovednosti a návyky v praktickém životě
- učí žáky schopnosti intenzivního nasazení a schopnosti koncentrace na výkon

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Kreativita, Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Enviromentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k přírodě
Multikulturní výchova – Lidské vztahy, Etnický původ, Princip sociálního smíru a solidarity
Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímají

Základy sportu, 7. – 9. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů - snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne prohry soupeře - uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, konkrétní složení hráčů, prostředí - předvede hod létajícím talířem a vysvětlí pravidla hry, tvoří taktické varianty hry - zaujme postavení pro odpal softbalového míčku, odpálí míček - rozvíjí obratnost překonáním překážkové dráhy	**Netradiční hry, soutěže** Tchoukball, fresbee, ringo, ringette, softball Překážkové dráhy Radost ze hry, prožitek, spolupráce	**OSV** Kreativita Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace **ENV** Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k přírodě
- chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty - používá základní startovní povely - připraví jednotlivé sektory k soutěžím - udrží rovný směr běhu při krátkém sprintu - vyběhne ze startovních bloků - uběhne souvisle delší vzdálenost - odrazí se do výšky a do dálky z rozběhu z jedné nohy	**Atletika** běžecká abeceda, běh krátký, vytrvalý, skoky, hody, štafety, pravidla soutěží a disciplín	

Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- hodí míčkem - předvede techniku vrhu koulí (8. – 9. ročník) - vysvětlí význam štafetového běhu		
- rozumí základním pravidlům - vybere správnou taktiku hry - roztřídí míče pro jednotlivé hry - posoudí branku, koš, aut - předvede driblink s míčem, mění směr - rozumí obrannému a útočnému postavení hráčů v poli - přijme míč jednotlivý údery – prsty, bagr - zvládá podání spodem - respektuje rozhodčí, rozumí uváděným signálům	**Sportovní hry** košíková, volejbal, házená **Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení, improvizace** herní role a funkce (kapitán, hráč, brankář) herní činnosti jednotlivce herní kombinace **Základní pravidla sportovních her**	
- tvořivě se podílí na budování mezilidských vztahů - dodržuje pravidla hry, kolektivu - respektuje druhého, jeho osobní svobodu - uvědomuje si svoje silné a slabé stránky - dokáže se vcítit do prožitku druhých - raduje se z úspěchu druhých - podílí se na organizaci sportovních soutěží	**Organizace prostoru a pohybových činností** Příprava sportoviště Rozmístění hry v prostoru **Pravidla osvojovaných pohybových činností** Hra, procvičení **Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností**	**MKV** Lidské vztahy Etnický původ Princip sociálního smíru a solidarity **MEDV** Fungování a vliv médií ve společnosti **OSV** Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **EGS** Evropa a svět nás zajímají

Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- zapíše a vyhodnotí výkony, stanová umístění, změří čas, výkon - vytvoří tabulku - využívá výpočetní techniku		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Technická výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Přidělení hodin do ročníků

2. stupeň				
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem
0	1	1	1	3

Technická výchova je předmětem povinně volitelným, bude vyučován v 7., 8. a 9. ročníku. Časová dotace je 1+1+1 hodina. Předmět má převážně činnostní charakter. Žáci jsou vedeni k vytváření pozitivního vztahu k práci, vhodným pracovním návykům, cílevědomosti a vytrvalosti. S předmětem technická výchova úzce souvisí předmět člověk a svět práce, který je vyučován jako povinný předmět.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k získávání nových poznatků a využití získaných pracovních dovedností a zkušeností v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zařazuje do výuky úlohy a projekty, které vedou žáky k promýšlení pracovního postupu, tvořivému přístupu při jejich řešení
- vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce a zhodnocení výsledků své práce

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správnému používání technického názvosloví při komunikaci, k využívání vhodných technologií pro komunikaci na dálku

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- podporuje žáky při práci ve skupině, snaží se o to, aby žáci spolupracovali při řešení problémů, vede je ke kolegiální radě či pomoci
- učí žáky hodnotit svoji práci i práci ostatních, vede je k ohleduplnosti a taktu, učí je chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

Učitel:

- vyžaduje, aby žáci respektovali při práci daná pravidla
- učí žáky chápat základní ekologické souvislosti, chránit a oceňovat naše kulturní tradice a historické dědictví

Kompetence pracovní

Učitel:

- objasňuje žákům technologické postupy a pravidla a vyžaduje používat bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- vede žáky k tomu, aby dbali na ochranu svého zdraví a zdraví druhých, dodržovali bezpečnostní a hygienická pravidla a návyky při práci

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Komunikace, Kooperace a kompetice, Hodnoty, postoje, praktická etika
Enviromentální výchova – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Technická výchova, 7. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- pracuje s technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech, připraví si vlastní náčrt výrobku - rozšiřuje a prohlubuje vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech - řeší technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a pomůcek vzhledem k použitému materiálu - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost, zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - dodržuje technologickou kázeň a dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii - udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje obecné zásady hygieny a bezpečnosti při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při drobném úrazu - orientuje se v základních oblastech techniky a chápe vliv jejího vývoje na celkový vývoj lidské společnosti	- technické zobrazování – technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - měření a kontrola - technické materiály – vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování – funkce a využití - pracovní operace a postupy s návodem, předlohou, náčrtem, schématem - organizace a bezpečnost práce – organizace práce, důležité technologické postupy, bezpečnost práce - člověk a technika – historie významných a zajímavých vynálezů, úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, lidové zvyky, tradice, řemesla	**OSV** – Rozvoj schopnosti poznávání, Sebepoznávání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Komunikace, kooperace a kompetice, Hodnoty, postoje, praktická etika **ENV** – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí **Ch** – kovy, plasty a syntetická vlákna **Př** – dřeviny **Z** – surovinové zdroje **VZ** – ochrana tělesného zdraví, hygienické návyky **M** – jednotky délky, měření délek, základy geometrie **Čj** – práce s literaturou, popis pracovního postupu **IaKT** – vyhledávání informací, komunikace **Vv** – citlivost pro krásu a tvar, prostorová a pracovní zručnost, členění plochy **Ov** – dělba práce, úcta k práci druhých, návyk pravidelného plnění povinností, cvičení, vůle, vytrvalosti, překonávání pohodlnosti **Tv** – správné držení těla při práci

Technická výchova, 8. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- pracuje s technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech, připraví si vlastní náčrt výrobku - rozšiřuje a prohlubuje vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech - řeší technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a pomůcek vzhledem k použitému materiálu - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost, zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - dodržuje technologickou kázeň a dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii - ovládá pracovní postupy drobné technické domácí údržby - udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje obecné zásady hygieny a bezpečnosti při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při drobném úrazu	- technické zobrazování – technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - měření a kontrola - technické materiály – vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování – funkce a využití - pracovní operace a postupy s návodem, předlohou, náčrtem, schématem - organizace a bezpečnost práce – organizace práce, důležité technologické postupy, bezpečnost práce - drobná technická domácí údržba	**OSV** – Rozvoj schopnosti poznávání, Sebepoznávání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Komunikace, kooperace a kompetice, Hodnoty, postoje, praktická etika **ENV** – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí **Ch** – kovy, plasty a syntetická vlákna **Př** – dřeviny **Z** – surovinové zdroje **VZ** – ochrana tělesného zdraví, hygienické návyky **M** – jednotky délky, měření délek, základy geometrie **Čj** – práce s literaturou, popis pracovního postupu **IaKT** – vyhledávání informací, komunikace **Vv** – citlivost pro krásu a tvar, prostorová a pracovní zručnost, členění plochy **Ov** – dělba práce, úcta k práci druhých, návyk pravidelného plnění povinností, cvičení, vůle, vytrvalosti, překonávání pohodlnosti **Tv** – správné držení těla při práci

Technická výchova, 9. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- pracuje s technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech, připraví si vlastní náčrt výrobku - rozšiřuje a prohlubuje vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech - řeší technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a pomůcek vzhledem k použitému materiálu - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost, zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - dodržuje technologickou kázeň a dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii - ovládá pracovní postupy drobné technické domácí údržby - udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje obecné zásady hygieny a bezpečnosti při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při drobném úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	- technické zobrazování – technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - měření a kontrola - technické materiály – vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování – funkce a využití - pracovní operace a postupy s návodem, předlohou, náčrtem, schématem - organizace a bezpečnost práce – organizace práce, důležité technologické postupy, bezpečnost práce - drobná technická domácí údržba, - elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika – návody k obsluze, funkce, ovládání a užití, ochrana, základní údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem	**OSV** – Rozvoj schopnosti poznávání, Sebepoznávání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Komunikace, kooperace a kompetice, Hodnoty, postoje, praktická etika **ENV** – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí **Ch** – kovy, plasty a syntetická vlákna **Př** – dřeviny **Z** – surovinové zdroje **VZ** – ochrana tělesného zdraví, hygienické návyky **M** – jednotky délky, měření délek, základy geometrie **Čj** – práce s literaturou, popis pracovního postupu **IaKT** – vyhledávání informací, komunikace **Vv** – citlivost pro krásu a tvar, prostorová a pracovní zručnost, členění plochy **Ov** – dělba práce, úcta k práci druhých, návyk pravidelného plnění povinností, cvičení, vůle, vytrvalosti, překonávání pohodlnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Domácnost a zahrada

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Přidělení hodin do ročníků

2. stupeň				
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem
0	1	1	1	3

Vyučovací předmět je zařazen jako povinně volitelný v 7., 8. a 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Vzhledem ke specifikaci vyučování je vhodné zařadit do rozvrhu blok po dvou vyučovacích hodinách jednou za 14 dnů.
Předmět má výrazně činnostní charakter, úzce navazuje na předmět pěstitelské práce a chovatelství, který se vyučuje v 6. ročníku jako předmět povinný. Obsahem předmětu jsou základní informace spolu s výukou praktických tvůrčích činností žáků v oblasti tvorby domova a jeho bezprostředního okolí – zahrady. Vyučující mohou pracovat s obsahem učiva tvůrčím způsobem. Mohou tak reagovat na vzniklou konkrétní situaci, na skladbu žáků ve skupině, na současné trendy a na dané podmínky i možnosti školy. Učivo v jednotlivých ročnících se prolíná a vzájemně doplňuje.
Vyučování bude probíhat v pracovně rodinné výchovy, multifunkční učebně či na školním pozemku. Ve výuce budou používány následující metody a formy práce: výklad, názorná praktická ukázka, práce ve skupině, diskuze, práce s literaturou, referáty, vycházky, exkurze, výstavy, tvůrčí praktické činnosti, sebehodnocení.
Učitel žáky neustále vede k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce při všech praktických činnostech, klade důraz na ekologické myšlení a estetické cítění žáků.
Vzdělávání v této oblasti vede žáky:

- k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- k osvojování základních pracovních dovedností a návyků, k organizaci plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci
- k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k tvůrčímu přístupu a uplatňování vlastních nápadů s cílem dosáhnout kvalitních výsledků
- k potřebné důvěře, k úctě vůči hodnotám vytvořeným prací člověka
- k chápání práce jako příležitosti k seberealizaci
- k rozvoji podnikatelského myšlení

- k orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické i duševní práce a osvojení potřebných poznatků i dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- pomáhá žákům poznávat smysl a cíl učení
- podněcuje u žáků pozitivní vztah k učení, které vede k tvůrčím činnostem
- pomáhá žákům posoudit vlastní pokrok, kriticky zhodnotit výsledky své práce a diskutovat o nich
- umožňuje a pomáhá žákům samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, vyvozovat závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- pomáhá žákům promýšlet pracovní postupy praktických činností
- pomáhá žákům chápat, že při práci se budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- vede žáka k obhajobě svého rozhodnutí
- vybízí žáka k tomu, aby se nenechal odradit případným nezdarem

Kompetence komunikativní

Učitel:

- klade důraz na to, aby žáci při komunikaci používali správné názvosloví
- vede žáky k tomu, aby při práci ve skupině naslouchali názorům ostatních žáků, porozuměli jim, vhodně na ně reagovali a účinně se zapojovali do diskuze a vhodně argumentovali

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- organizuje práci žáků ve skupinách
- vybízí žáky k tomu, aby spolupracovali při řešení problémů, přispívali k diskuzi a respektovali názor druhého
- vybízí k věcné argumentaci

Kompetence občanské

Učitel:

- klade důraz na to, aby žák respektoval pravidla při práci, aby přivolal pomoc při zranění
- umožňuje chápat základní ekologické souvislosti, chránit a oceňovat naše kulturní tradice a historické dědictví
- vede žáka k tomu, aby respektoval požadavky na kvalitu životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vybízí a vede žáka k tomu, aby dodržoval bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- kontroluje, aby žák používal bezpečně a účinně nástroje, vybavení a materiály
- kontroluje, zda žák dodržuje doporučené postupy při práci, zda myslí na ochranu svého zdraví i zdraví druhých
- klade důraz na to, aby žák dbal na ochranu životního prostředí
- vybízí žáka k využití nezbytných znalostí a dovedností v praktickém životě

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

a) **Osobnostní rozvoj:** Rozvoj schopností a poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, organizace vlastního času, Psychohygiena – uvolnění, relaxace, Kreativita
b) **Sociální rozvoj:** Poznávání lidí – vzájemné poznávání ve skupině, Mezilidské vztahy – empatie a pohled na svět očima druhého, Komunikace – řeč předmětu a prostředí vytvářeného člověkem, Kooperace a kompetice – dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky
c) **Morální rozvoj:** Řešení problému a rozhodovací dovednosti

Environmentální výchova – Ekosystémy – lidské sídlo, město, vesnice, Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, energie, Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství, odpady a hospodaření s odpady, Vztah člověka a prostředí – naše obec, náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady), prostředí a zdraví

Domácnost a zahrada, 7. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- dodržuje zásady bezpečnosti při práci, hygienická pravidla a předpisy, dodržuje technologickou kázeň - ví jak poskytnout první pomoc při úrazu náčiním, nářadím - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	**Bezpečnost a organizace práce, hygiena práce, technologická kázeň, první pomoc při úrazech**	**OSV –** Rozvoj schopností a poznávání, Sebepoznání a sebepojetí**,** Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita **Sociální rozvoj:** Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice **Morální rozvoj:** Řešení problému a rozhodovací dovednosti
- posoudí jednoduché návrhy zahrad včetně jejich využití - navrhne výzdobu interiéru k různým příležitostem - volí vhodné rostliny, nádoby a materiály pro výzdobu, samostatně navrhne a zhotoví jednoduchá květinová aranžmá - připraví pokrm z ovoce, zeleniny	**Základní podmínky pro pěstování rostlin** typy zahrad, jejich funkce a využití okrasná zahrada balkony, terasy užitková zahrada práce s přírodninami ovoce, zelenina v kuchyni, zdravé pomazánky, slané dorty	**Př –** ochrana přírody a životního prostředí**,** zelenina, ovocné rostliny okrasné zahradnictví, význam zeleně chovatelství, podmínky pro pěstování rostlin hospodářsky významné rostliny a živočichové domácí zvířata **Pěstitelské práce a chovatelství –** navazuje na všechny hlavní okruhy učiva
- sleduje vývoj bydlení od lidových chalup až po dnešní byty a domy, srovnává společné prvky a rozdíly - dokáže zběžně popsat získávání pitné vody, topné systémy, typy osvětlení i princip kanalizace	**Dům, byt, domácnost** vývoj bydlení technologické zabezpečení domácnosti – voda, teplo, světlo, kanalizace bezpečnost v domácnosti hasebné prostředky	**ENV** – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka a prostředí

Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- je seznámen s pravidly dodržování bezpečnosti v domácnosti a protipožárními opatřeními		
- připraví vánoční pečivo - vkusně zabalí dárek - zhotoví vizitky k dárkům, novoroční přání	**Vánoce – tradice, zvyky** vánoční pečivo balení dárků vizitky k dárkům, novoroční přání	
- seznámí se s obšívacími a ozdobnými stehy - vyhotoví vzorník vyšívacích stehů - samostatně vyšije předtištěný motiv	**Ruční práce** seznámení se základními technikami vyšívání seznámení se s pomůckami a materiály pro vyšívání	
- sleduje vývoj odívání od počátků lidské společnosti až po dnešní trendy - dokáže zhodnotit funkci, zdravotní význam i účelnost odívání - sestaví šatník pro různé příležitosti pro svůj věk	**Kultura odívaní** vývoj odívání základní typy a funkce oděvu zdravotní význam oděvu sestavení šatníku dle pohlaví, věku	
- popíše faktory ovlivňující naše zdraví - je seznámen s obsahem domácí lékárničky - popíše postup při poskytnutí první pomoci a prakticky si tento postup vyzkouší (ovázání rány) - seznámí se s pravidly sběru a zpracování některých bylinek	**Zdraví a bezpečnost** faktory ovlivňující naše zdraví vybavení domácí lékárničky ošetření ran a první pomoc při úrazu domácí léčitelství bylinky – sběr, sušení, využití	

Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- využije bylinky a koření ve vybraném receptu		
- připraví některý z velikonočních receptů - zhotoví velikonoční výzdobu	**Velikonoce – tradice, zvyky** velikonoční recepty příprava velikonoční výzdoby, kraslic	
- seznámí se s jarními pracemi na zahradě - prakticky si některé práce vyzkouší - vyseje semena letniček	**Jarní práce na zahradě** přehled jarních prací na zahradě výběr a výsev letniček a bylinek	
- popíše základní hygienické návyky - zná zásady zdravého životního stylu - připraví pokrm podle receptu	**Základy hygieny** základy hygieny osobní, duševní hygiena výživy hygiena odívání recepty z jahod	

Domácnost a zahrada, 8. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- dodržuje zásady bezpečnosti při práci, hygienická pravidla a předpisy, dodržuje technologickou kázeň - ví jak poskytnout první pomoc při úrazu náčiním, nářadím - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	**Bezpečnost a organizace práce, hygiena práce, technologická kázeň, první pomoc při úrazech**	**OSV –** Rozvoj schopností a poznávání, Sebepoznání a sebepojetí**,** Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita **Sociální rozvoj:** Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice **Morální rozvoj:** Řešení problému a rozhodovací dovednosti
- popíše podzimní práce na zahradě - prakticky si některé práce vyzkouší - seznámí se s možnostmi konzervace potravin - připraví pokrm z jablek	**Podzimní práce na zahradě** přehled podzimních prací na zahradě práce s přírodninami – okrasné dýně ovoce, zelenina v kuchyni – konzervace potravin jablka	**Př –** ochrana přírody a životního prostředí**,** zelenina, ovocné rostliny okrasné zahradnictví, význam zeleně chovatelství, podmínky pro pěstování rostlin hospodářsky významné rostliny a živočichové domácí zvířata **Pěstitelské práce a chovatelství –** navazuje na všechny hlavní okruhy učiva
- chápe význam domova (pocit bezpečí, jistoty) - je seznámen s povinnostmi vlastníka domu, bytu - stanoví základní body pro dosažení úspory času a energie při domácích pracích - orientuje se v základních zařizovacích předmětech, jejich výběru - zhotoví model vybraného pokoje	**Dům, byt, domácnost, domov** povinnosti vlastníka domu (daň, pojištění…) úklid a údržba domácnosti racionalizace práce v domácnosti zařízení a vybavení domu, bytu bydlení – funkční, zdravé, kulturní	**ENV** – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka a prostředí

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- připraví vánoční pečivo - vkusně zabalí dárek - zhotoví vizitky k dárkům, novoroční přání	**Vánoce – tradice, zvyky** vánoční pečivo balení dárků vizitky k dárkům, novoroční přání	
- seznámí se s technikami háčkování - samostatně uháčkuje jednoduchý motiv - vyhotoví vzorník – knoflíky, aplikace	**Ruční práce** seznámení se základními technikami háčkování seznámení se s pomůckami a materiály pro háčkování přišívání knoflíků, drobné opravy	
- orientuje se v materiálech pro oděvy, hodnotí jejich kvality i nedostatky - zná základní typy textilií - dokáže vybrat vhodné oblečení do školy, posoudí význam školní uniformy	**Kultura odívaní** oděvní materiály textilie oblečení do školy, školní uniforma	
- popíše postup při poskytnutí první pomoci - uvědomuje si zdravotní rizika v konkrétních případech - využije bylinky a koření ve vybraném receptu - vyjmenuje typy zdravotnických zařízení	**Zdraví a bezpečnost** ošetření ran a první pomoc při otravách, kousnutí, uštknutí, bodnutí hmyzem zdravotní rizika s tím spojená bylinky, koření zdravotnická zařízení	
- připraví některý z velikonočních receptů - zhotoví velikonoční výzdobu	**Velikonoce – tradice, zvyky** velikonoční recepty příprava velikonoční výzdoby, kraslic	

Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- vyjmenuje jarní práce na zahradě - prakticky si některé práce vyzkouší	**Jarní práce na zahradě** přehled jarních prací na zahradě příprava záhonů předpěstování a rychlení sazenic	
- popíše potřeby dítěte - dokáže popsat jednotlivé vývojové etapy a nároky dítěte - sestaví dětský jídelníček a dokáže podle něho připravit občerstvení na dětskou oslavu	**Péče o dítě** výbavička dítěte, výběr, cena první 3 roky věku dítěte nároky na spánek, hygienu, oblečení, hračky, krmení a volný čas výživa dítěte	

Domácnost a zahrada, 9. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- dodržuje zásady bezpečnosti při práci, hygienická pravidla a předpisy, dodržuje technologickou kázeň - ví jak poskytnout první pomoc při úrazu náčiním, nářadím - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržba	**Bezpečnost a organizace práce, hygiena práce, technologická kázeň, první pomoc při úrazech**	**OSV –** Rozvoj schopností a poznávání, Sebepoznání a sebepojetí**,** Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita **Sociální rozvoj:** Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice **Morální rozvoj:** Řešení problému a rozhodovací dovednosti
- popíše podzimní práce na zahradě - prakticky si některé práce vyzkouší - připraví pokrm z brambor - volí vhodné rostliny, nádoby a materiály pro výzdobu interiéru	**Podzimní práce na zahradě** přehled podzimních prací na zahradě práce s přírodninami – suchá vazba brambory pokojové rostliny	**Př –** ochrana přírody a životního prostředí**,** zelenina, ovocné rostliny okrasné zahradnictví, význam zeleně chovatelství, podmínky pro pěstování rostlin hospodářsky významné rostliny a živočichové domácí zvířata **Pěstitelské práce a chovatelství –** navazuje na všechny hlavní okruhy učiva
- orientuje se v možnostech bydlení, v kritériích na výběr, v ceně, poskytovaných službách, porovnává výhody a nevýhody jednotlivých typů bydlení - sleduje trendy ve vybavení bytu a domu - zná význam bytových doplňků - vysvětlí důležitost ekonomické činnosti rodiny jako celku a navrhne možnosti úspory financí v každodenním životě	**Moderní domácnost** nové trendy a materiály v bydlení zabezpečení domácnosti okolí domu, bytu – využití k odpočinku bytové doplňky (účelové, praktické), barvy v bytě ekonomika domácnosti, finanční gramotnost domácnost a životní prostředí	**ENV** – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka a prostředí

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- posoudí vztah domácnosti a životního prostředí		
- připraví vánoční pečivo - vkusně zabalí dárek - zhotoví vizitky k dárkům, novoroční přání	**Vánoce – tradice, zvyky** vánoční pečivo balení dárků vizitky k dárkům, novoroční přání	
- vybere si a zhotoví bytový doplněk	**Ruční práce** zhotovení bytového doplňku	
- dokáže vybrat vhodné oblečení pro jednotlivá roční období a slavnostní události - zná základy etikety	**Kultura odívaní** aspekty ročních období v odívání základy etikety odívání pro slavnostní příležitosti	
- orientuje se v lékařských specializacích - uvědomuje si důležitost prevence - zná práva a povinnosti pojištěnce - seznámí se s rozdělením a účinky základních druhů léčiv - je informován o možnostech různých alergií	**Zdraví a bezpečnost** návštěva lékaře preventivní prohlídky zdravotní pojištění léčiva alergie	
- připraví některý z velikonočních receptů - zhotoví velikonoční výzdobu	**Velikonoce – tradice, zvyky** velikonoční recepty příprava velikonoční výzdoby, kraslic	

Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- vyjmenuje jarní práce na zahradě - prakticky si některé práce vyzkouší	**Jarní práce na zahradě** přehled jarních prací na zahradě úprava záhonů přesazování sazenic	
- popíše příznaky běžných dětských nemocí, uvede základní léky podávané při teplotě, nachlazení… - vyjmenuje nemoci, proti kterým lze očkovat	**Péče o dítě** běžné dětské nemoci úrazy dětí pobyt v nemocnici očkování	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Dramatická výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Přidělení hodin do ročníků

2. stupeň				
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem
0	1	1	1	3

Výuka probíhá většinou ve třídách. Dramaticko-výchovné metody mohou být však použity v různých předmětech, zejména v literární, občanské nebo rodinné výchově. Dramatická výchova je součástí estetické výchovy a výchovy uměním. Cílem dramatické výchovy je rozvíjení osobnosti žáka. Zaměřuje se na učení prožitkem a vlastní zkušeností v jednání, učí žáky pracovat ve skupině. Dramatická výchova žákům umožňuje vytvářet fiktivní svět, který jim může pomoci orientovat se v mezilidských vztazích. Situace, ve kterých se děti stávají něčím nebo někým jiným, než ve skutečnosti jsou, jim pomáhá rozvíjet fantazii, osobnost, sebevědomí. Žáci zkoumají lidské jednání, poznávají, kam až může vést. Záleží na rozhodnutí a záměrech, bude-li mít předmět podobu spíše osobnostní a sociální výchovy, nebo zda v něm bude kladen také důraz na proces tvorby divadelní (činoherní či loutkové) inscenace. Cílem práce s dětmi není uvést tuto inscenaci veřejně před publikem, ale je prostředkem výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- umožňuje žákovi zkoumat dané téma z různých úhlů pohledu, uvědomovat si důsledky lidského jednání v nejrůznějších situacích a důsledky různých řešení konfliktů, uvědomuje si vztah fiktivních situací k reálným životním situacím
- vede žáka k tomu, aby získané poznatky kriticky posuzoval, srovnával informace získané z různých zdrojů, uměl je použít při řešení daného problému
- učí žáka tvořivě přistupovat k úkolům

Kompetence k učení

Učitel:

- pomáhá žákovi rozvíjet smyslové vnímání a představivost, cvičit paměť a pozornost
- podmínkou dramatické a inscenační tvorby je vyhledávání a třídění informací, vede tak žáky k samostatnému rozhodování
- umožňuje žákům pracovat s technickými prostředky (audiovizuální technika, práce s počítačovými programy)

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k tomu, aby:

- při ztvárnění různých postav měl příležitost formulovat a vyjadřovat myšlenky a názory, uměl naslouchat promluvám druhých lidí
- rozvíjel schopnost komunikovat verbálně i neverbálně
- v diskusích (v roli i mimo ni) se učil vhodně argumentovat a obhajovat své názory

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- učí žáky navazovat kontakt s lidmi, naslouchat druhým s porozuměním
- motivuje žáky, aby se stali vnímavými a citlivými diváky, spolupracovali s ostatními
- učí žáky hodnotit svou vlastní práci a práci ostatních s porozuměním a tolerancí

Kompetence občanské

Učitel:

- rozvíjí vztah žáků ke kulturnímu dědictví a tradici, k rozlišování skutečných hodnot od kýče, klade důraz na hledání etických hodnot
- navštěvuje s žáky různé kulturní akce a vede je k tomu, aby ve svém volném čase vyhledávali divadelní představení

Kompetence pracovní

Učitel:

- vyžaduje od žáka co nejlepší plnění uložených úkolů
- upozorňuje na nutnost dokončovat svou práci, převzít zodpovědnost za uložený úkol

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice

Dramatická výchova, 7. – 9. ročník

Očekáváné výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla - propojuje somatické dovednosti při verbálním a neverbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých	- provádí jednoduchá rytmická a pohybová cvičení, pracuje s dechem - rozvíjí schopnost psychického a fyzického uvolnění a soustředění - dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce - rozvíjí představivost a fantazii - dokáže přijmout roli a improvizovat, pracuje s rekvizitami, hraje s loutkou	**Psychosomatické dovednosti** práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace **Herní dovednosti** vstup do role, jevištní postava, strukturace herní a jevištní situace	**OSV** – Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice
- rozvíjí, variuje a opakuje herní situace – samostatně, s partnerem, ve skupině, přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí	- rozvíjí schopnost srozumitelně vyjadřovat své myšlenky a pocity - je schopen spolupracovat s partnerem a ve skupině - spolupracuje s učitelem při hodnocení vlastní práce i práce celé skupiny	**Sociálně komunikační dovednosti** komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby, prezentace, reflexe, hodnocení, spolupráce, organizace tvůrčí skupinové práce	
- prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt,	- spolupodílí se na volbě námětů, pojmenuje základní konflikt i vedlejší téma	**Náměty a témata v dramatických situacích** – jejich nalézání a vyjadřování	**Ov** – verbální a neverbální komunikace

Očekáváné výstupy z RVP ZV Žák:	**Dílčí výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou - přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku	- uvědomuje si podobnost mezi herními situacemi a situacemi v reálném životě, uvažuje o vlastním životě - je schopen sám nebo ve skupině pracovat na ztvárnění příběhu, dokáže písemně zachytit dialogy - je schopen prezentovat výsledky své práce - dokáže zhodnotit svůj výkon	**Práce na postavě** – charakter, motivace, vztahy **Konflikt jako základ dramatické situace, příběh** – řazení situací v časové a příčinné následnosti, dramatizace literární předlohy **Inscenační tvorba** – dramaturgie, režie, herecká práce, scénografie, scénická hudba a zvuk **Komunikace s divákem**	
- rozpozná ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu, pozná základní divadelní druhy a dramatické žánry a jejich hlavní znaky, kriticky hodnotí dramatická díla i současnou mediální tvorbu	- dokáže vyjádřit svůj názor na zhlédnuté dílo (divadelní, filmové, televizní), stručně charakterizovat hlavní postavy, stručně převyprávět děj - chápe rozdíly mezi jednotlivými divadelními druhy a žánry, uvede jejich hlavní znaky - zajímá se i o dramatické umění a média (divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální tvorba)	**Základní stavební prvky dramatu** – situace, postava, konflikt, téma, vrchol, gradace **Základní dramatické žánry** **Základní divadelní druhy** – činohra, loutkové divadlo, opera, opereta, muzikál, balet, pantomima **Současná dramatická umění a média** **Vybrané etapy a typy světového a českého divadla** **Výrazné osobnosti české a světové dramatické tvorby**	**Čj** – divadelní tvorba **Hv** – scénická hudba, dějiny hudby

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Ekologie

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Přidělení hodin do ročníků

2. stupeň				
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem
0	1	1	1	3

Předmět ekologie je určen žákům 7. – 9. ročníku a jeho výuka v učebním plánu je vymezena 1 hodinou týdně. Z praktických důvodů je doporučován k výuce ve dvouhodinovém bloku jednou za 14 dnů. Vyučovací předmět je zaměřen k naplňování následujících oblastí environmentální výchovy:

- Člověk a příroda
- Člověk a společnost
- Člověk a zdraví

Je zaměřen na rozvoj pozitivního vztahu k přírodě a k člověku a k vytváření postojů směřujícím k principu trvale udržitelného rozvoje. Zdůrazňuje empatický vztah k přírodě prostřednictvím přímého kontaktu s přírodninami a přírodou jako celkem.

Formy realizace předmětu – kolektivní terénní práce, samostatné seminární práce, praktické poznávání a vyhodnocování přírodnin a vztahů v přírodě, teoretické seznámení s elementárními odbornými pojmy v oboru ekologie a etologie

Ekologie je úzce provázána s dalšími předměty, které navazují na vzdělávací oblasti Člověk a příroda, Člověk a zdraví, Člověka společnost, tj. s přírodopisem, zeměpisem, chemií a dalšími.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- systematicky předkládá učební texty, odborné články, vhodnou odbornou literaturu a příslušné odkazy na odbornou literaturu a internetové stránky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zařazuje metody tak, aby žáci byli postupně schopni odborného samostatného řešení problémů
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti práce, bezpečnému pobytu v přírodě a k naplňování zákonností o ochraně přírody

Kompetence sociální a personální

Učitel

- postupně zadává úkoly tak, aby žáci mohli provádět samostatná i týmová pozorování
- klade důraz na vzájemnou spolupráci mezi žáky

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Hodnoty, postoje, praktická etika, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Enviromentální výchova – Základní životní podmínky, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Základní podmínky života, Ekosystémy
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
Mediální výchova – Práce v realizačním týmu, Tvorba mediálního sdělení, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Ekologie, 7. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- rozumí a v praxi uplatňuje zásady správného třídění odpadu - zná možnosti recyklace odpadu a opětovného využití - dbá na snižování produkce odpadu	**Třídění odpadu**	**ENV** – Základní životní podmínky, Lidské aktivity a problémy životního prostředí **OSV** – Hodnoty, postoje, praktická etika **EGS** – Evropa a svět nás zajímá
- rozumí základním ekologickým pojmům - v odborných textech pracuje s ekologickými pojmy - rozliší přírodní oblasti světa - zná zástupce rostlin a živočichů biomů	**Základní ekologické pojmy**	**ENV** – Základní podmínky života, Ekosystémy **Př** – základní ekologické pojmy **Z** – přírodní oblasti světa
- vysvětluje a používá základní pojmy z oblasti neživé přírody - uvede význam abiotických činitelů přírodního prostředí – litosféra, hydrosféra, atmosféra, sluneční záření - rozumí možnosti ochrany a obnovy	**Abiotičtí činitelé přírodního prostředí**	**ENV** – Základní podmínky života **Z** – přírodní prostředí
- vysvětluje a používá pojmy z oblasti potravních vztahů v přírodě - vytváří potravní řetězce - orientuje se v mezidruhových vztazích organismů - seznamuje se se životními potřebami rozličných organismů	**Biotičtí činitelé přírodního prostředí**	**ENV** – Základní podmínky života **MEDV** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- zabývajících se problematikou ŽP - zná pojmy chráněný a ohrožený druh, národní park, chráněná krajinná oblast, přírodní rezervace, biosférická rezervace - rozumí právní ochraně ŽP - zná příklady chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů	**Ochrana přírody**	**MEDV** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení **EGS** – Evropa a svět nás zajímá
- vyhledává ekologická témata, informace a aktuální články - samostatně prezentuje své znalosti i dovednosti - vytváří prezentace související EVVO	**Ekologická témata světa**	**MEDV** – Fungování a vliv médií ve společnosti, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- aplikuje ekologické pojmy a poznatky při vycházkách a přírodovědných pozorování v terénu - na základě získaných znalostí a dovedností zpracuje zadaný tematický úkol	**Ekologické vycházky s pozorování s terénními úkoly**	**MEDV** – Práce v realizačním týmu **OSV** – Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **EGS** – Evropa a svět nás zajímá

Ekologie, 8. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- rozumí a v praxi uplatňuje zásady správného třídění odpadu - zná možnosti recyklace odpadu a opětovného využití - dbá na snižování produkce odpadu	**Třídění odpadu – opakování a rozšiřování znalostí**	**ENV** – Základní podmínky života, Ekosystémy **MEDV** – Fungování a vliv médií ve společnosti
- učí se nové pojmy na konkrétních příkladech - sociální struktura druhu, teritorialita, migrace, péče o potomstvo - uvádí konkrétní příklady	**Biotičtí činitelé přírodního prostředí**	**ENV** – Ekosystémy, Základní podmínky života
- na konkrétních případech vysvětlí význam ochrany rostlinných a živočišných druhů - orientuje se v celosvětové ochraně přírody	**Ochrana přírody**	**ENV** – Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí **MEDV** – Vnímání autora mediálních sdělení **EGS** – Evropa a svět **Př** – ochrana rostlinných a živočišných druhů **Z** – celosvětová ochrana přírody
- zhodnotí civilizační vlivy na lidský organizmus - orientuje se v oblasti civilizačních nemocí a vyhodnocuje příčiny poškození lidského zdraví - chápe potřeby rostlin pro člověka	**Člověk a zdraví**	**VZ** – civilizační choroby **Př** – léčivé rostliny **Ch** – přírodní látky, léčiva **OSV** – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- vyhledává ekologická témata, informace a aktuální články - samostatně prezentuje své znalosti i dovednosti - vytváří prezentace související EVVO	**Ekologická témata**	**MEDV** – Fungování a vliv médií ve společnosti, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení **EGS** – Evropa a svět nás zajímá
- aplikuje ekologické pojmy a poznatky při vycházkách a přírodovědných pozorování v terénu - na základě získaných znalostí a dovedností zpracuje zadaný tematický úkol	**Ekologické vycházky s pozorování s terénními úkoly**	**MEDV** – Práce v realizačním týmu **OSV** – Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Ekologie, 9. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- rozlišuje odpady a správně odpad třídí - zná možnosti recyklace odpadu a opětovného využití - kompostování, tepelné zpracování odpadu a využití - dbá na snižování produkce odpadu	**Třídění odpadu – opakování a rozšiřování znalostí**	**ENV** – Základní životní podmínky, Lidské aktivity a problémy životního prostředí **OSV** – hodnoty, postoje, praktická etika **EGS** – Evropa a svět nás zajímá
- charakterizuje ŽP člověka - rozumí a diskutuje o ohrožování přírodních zdrojů - rozdělí a posoudí ekologické katastrofy s dopadem na krajinu a organismy	**Člověk a společnost**	**ENV** – Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí **EGS** – Evropa a svět nás zajímá **Ch** – životní prostředí
- charakterizuje přírodní zdroje živé a neživé příroda - vysvětlí význam přírodních zdrojů pro člověka	**Přírodní zdroje**	**ENV** – Základní podmínky života
- porozumí biogeochemickým cyklům uhlíku, vodíku, kyslíku, dusíku, fosforu a síry	**Základní biochemické cykly**	**CH** – chemické prvky **Z** – biogeochemické cykly
- orientuje se v oblasti škodlivých vlivů na prostředí	**Člověk a zdraví**	**VZ** - drogy **Př** – jedovaté rostliny **Ch** – léčiva, drogy

Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- vysvětlí pojem rostlinná droga na příkladech, rozliší škodlivé a léčivé účinky drogy		**OSV** – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- vyhledává ekologická témata, informace a aktuální články - samostatně prezentuje své znalosti i dovednosti - vytváří prezentace související EVVO	**Ekologická témata**	**MEDV** – Fungování a vliv médií ve společnosti, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení **EGS** – Evropa a svět nás zajímá
- aplikuje ekologické pojmy a poznatky při vycházkách a přírodovědných pozorování v terénu - na základě získaných znalostí a dovedností zpracuje zadaný tematický úkol - umí pracovat na zadaném úkolu v týmu	**Ekologické vycházky a pozorování s terénními úkoly**	**MEDV** – Práce v realizačním týmu **OSV** – Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Estetická a mediální tvorba

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Estetická a mediální tvorba prohlubuje učivo výtvarné a občanské výchovy. Tento předmět je vhodný jako příprava na budoucí profesní zařazení výtvarného směru i pro rozvoj zájmu žáka nejen o konvenční výtvarné techniky, ale i o techniky využívající digitální média. V 7. a 8. ročníku žáci zdokonalují svou zručnost v malířských, kresebných a grafických technikách. Hlavní částí výuky je práce s materiály, aranžování a základy grafického designu. Žáci se učí tvůrčím způsobem reagovat i na prostorové vztahy v rámci školy, případně obce, spolupracují při výzdobě školy. Kromě vlastní výtvarné tvorby a interpretace vlastních i známých výtvarných děl, jsou žáci vedeni k vhodnému způsobu prezentace vlastní tvorby.
V 9. ročníku se žáci zaměří na schopnost orientovat se v množství informací, které přichází z médií, a na schopnost správně informace využívat. Mediální výchova vychází co nejvíce ze zkušeností žáků. Každý z nich více či méně sleduje televizi, poslouchá rádio, čte časopisy, pohybuje se na internetu a takto získané zkušenosti aplikuje ve svém životě. Zapojením do tvorby médií (tvorba reklamy, webových stránek, krátkého filmu, komiksu, reportáže) mohou žáci získat představu o tom, jak fungují média a také o tom, co vše ovlivňuje podobu mediálních výstupů.

Přidělení hodin do ročníků

2. stupeň				
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem
0	1	1	1	3

Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodinu týdně v 7., 8. a 9. ročníku. Výuka probíhá především v odborné pracovně výtvarné výchovy a v multimediální učebně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáka k výběru a užití vhodné výtvarné techniky pro výtvarnou činnost, vede žáka k uvědomělému plánování, organizaci a řízení vlastního postupu
- samostatně dává žákovi dostatek prostoru k vyhledávání, poznávání a objevování nových výtvarných technik
- radí žákovi jak organizovat informace z oblasti výtvarné kultury
- motivuje k zájmu o dění v oblasti výtvarné kultury a k samostatnému poznávání dalších uměleckých děl výtvarného charakteru
- systematicky žáka vede k posouzení vlastního pokroku ve výtvarné technice, aby byl žák schopen konstruktivní kritiky výtvarné činnosti a diskuse o způsobu práce
- podporuje žáka ve využívání médií ke vzdělávání
- pomáhá žákovi orientovat se v množství mediálních sděleních tak, aby byl schopen s těmito informacemi dále pracovat (vyhledat, ověřit, posoudit objektivnost a důležitost zprávy)
- motivuje žáka k efektivnímu využívání médií a jde mu v tomto sám příkladem

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka tak, aby rozpoznal estetický problém, přemýšlel o jeho nesrovnalostech, příčinách, aby dokázal promyslet a naplánovat způsob řešení problému a využíval k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- pomáhá žákovi s orientací v informacích vhodných k řešení výtvarného problému
- klade důraz na kritické ověřování získaných informací z více zdrojů a posouzení míry jejich objektivity
- pomáhá žákovi získat zdravý přístup a nadhled nad médii

Kompetence komunikativní

Učitel:

- umožňuje a podporuje žáky při vzájemné výměně technologických zkušeností
- rozvíjí žákovu schopnost logického a výstižného vyjádření vlastního názoru na výtvarné dílo
- zprostředkuje žákovi prameny k vyhledávání informací výtvarného charakteru z různých zdrojů (internet, galerie, muzeum,…)
- organizuje prezentaci výsledků výtvarné činnosti žáků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří atmosféru pro respekt snahy méně nadaných spolužáků
- podílí se na utváření příjemné atmosféry společně se žáky a vede je k aktivní práci v týmu na společném výtvarném úkolu
- pomáhá žákovi, aby sám zvládl zhodnotit a ocenit výtvarný počin
- vede žáka k respektu různých názorů, aby žák dokázal čerpat z toho, co druzí říkají a jakým způsobem pracují

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáka k chápání významu ochrany kulturního dědictví a k respektu výtvarného projevu jiných kultur
- navštěvuje s žáky kulturní akce se zaměřením především na současné umění a vede je k ohleduplnému a společenskému chování na kulturních akcích
- vybízí žáky k samostatnému vyhledávání kulturního dění v obci i mimo obec

Kompetence pracovní

Učitel:

- zprostředkovává žákovi informace jak pracovat s novými výtvarnými materiály, technologicky vede žáka
- dohlíží na bezpečné a účinné užívání materiálů, vybavení učebny a stolů s polohovací deskou
- kontroluje žáky při péči o výtvarné pomůcky
- doplňuje žákovi informace při použití digitálního fotoaparátu, kamery nebo skeneru nebo jiného způsobu archivace obrazu
- podporuje žáka ve využití znalostí a zkušeností v zájmu svého budoucího profesního zaměření

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Komunikace, Seberegulace a sebeorganizace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy
Enviromentální výchova – Vztah člověka a prostředí
Mediální výchova – Práce v realizačním týmu, Tvorba mediálního sdělení
Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát

Estetická a mediální tvorba, 7. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- pracuje tvořivě, vytváří originální díla dle své představivosti - dokáže zpracovat materiál do požadovaného tvaru - umí se rozhodnout pro použití nejvhodnějšího materiálu - ovládá grafické techniky - kombinuje výtvarné techniky - nalézá různé způsoby práce s textilem - pracuje s přírodou jako tvůrčím nástrojem	**Pokročilé výtvarné techniky** Textil, malba, písmo, grafika, prostorová tvorba, land art	**Př** – příroda kolem nás **Z** – svět kolem nás **OSV** – Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita **ENV** – Vztah člověka a prostředí
- výtvarné dílo dotváří (přetváří) pomocí digitálních prostředků - využívá digitálních prostředků jako zdroje pro svoji výtvarnou činnost - propojuje výtvarná díla s digitálními prostředky	**Digitální výtvarné techniky** Animace, fotka, projektor, typografie a sazba textu, počítačová grafika	**IaKT** – práce s počítačem
- realizuje a prezentuje vlastní tvůrčí činnost - předkládá nápady a diskutuje o nich - obhajuje vlastní myšlenky a zkouší je prosadit - sebevyjadřuje se	**Vizuální identita** Grafický design (plakát, pozvánka), aranžování, instalace	**OSV** – Komunikace, Seberegulace a sebeorganizace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **MEDV** – Práce v realizačním týmu, Tvorba mediálního sdělení

Estetická a mediální tvorba, 8. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- zvládá základy kresebné techniky - se umí rozhodnout pro použití nejvhodnějšího materiálu - ovládá grafické techniky - kombinuje různé výtvarné techniky - vytváří originální díla dle své představivosti - konceptuálně promýšlí tvůrčí záměr - pokouší se o umělecké projevy probíhající v akci, zapojuje další osoby, vyzívá diváky k výtvarným činnostem	**Pokročilé výtvarné techniky** Kresebné techniky (zátiší, portrét, postava, perspektiva), malba, grafika, prostorová tvorba, konceptuální tvorba, akční umění	**Př** – člověk **OSV** – Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Komunikace, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy **ENV** – Vztah člověka a prostředí
- využívá digitálních prostředků jako zdroje pro svoji výtvarnou činnost - propojuje výtvarná díla s digitálními prostředky - výtvarné dílo dotváří (přetváří) pomocí digitálních prostředků	**Digitální výtvarné techniky** Fotka, projektor, video, nová média, počítačová grafika	**IaKT** – práce s počítačem
- realizuje a prezentuje vlastní tvůrčí činnost - předkládá nápady a diskutuje o nich - obhajuje vlastní myšlenky a pokouší se je prosadit	**Vizuální identita** Grafický design (logo, logotyp, plakát, pozvánka), aranžování, instalace	**OSV** – Komunikace, Seberegulace a sebeorganizace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **MEDV** – Práce v realizačním týmu, Tvorba mediálního sdělení

Estetická a mediální tvorba, 9. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- vysvětlí význam slova médium - zná různé druhy masových médií - je si vědom historického vývoje médií - přemýšlí o důsledcích, které přinesl rozvoj masových médií	**Úvod do masových médií**	**OSV –** Komunikace
- je si vědom pravidel, která musí být nastavena při práci na mediálních sděleních - je schopen použít pravidla novinářské etiky při tvorbě mediálního sdělení	**Žurnalistika a etika**	**OSV –** Hodnoty, postoje, praktická etika
- chápe pozadí procesu výroby televizního a novinového zpravodajství - vytvoří novinovou zprávu - vytvoří krátkou televizní reportáž	**Zpravodajství – noviny a televize**	**VDO –** Občan, občanská společnost a stát **OSV** – Kreativita
- chápe propagační a marketingový potenciál médií - vytvoří tiskovou, rozhlasovou a televizní reklamu	**Marketing a reklama**	**OSV** – Kreativita
- provede rozbor zábavních televizních pořadů, bulvárních novin a obsahu článků v různých časopisech	**Zábava v médiích**	
- nakreslí krátký filmový storyboard	**Storyboard a komiks**	**OSV** – Kreativita

Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- vytvoří kreslený komiks nebo komiks za pomocí počítačového softwaru		
- vytvoří hudební mix za pomocí počítačového software - osvojí si postupy při výrobě filmu (scénář, dramaturgie, režie, herectví) - podílí se na výrobě krátkého filmu - vytvoří jednoduchou webovou stránku	**Hudba, film a internet**	**OSV** – Kreativita

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Informatika je předmětem povinně volitelným, bude vyučován v 7., 8. a 9. ročníku. Časová dotace je 1+1+1 hodina. Předmět má převážně činnostní charakter.

Předmět je koncipován jako příprava žáků se zájmem o informační technologie na další studium v tomto oboru a případné pracovní uplatnění v oblasti IT. Žáci si v rámci předmětu osvojí základy programování v různých prostředích, základy kybernetiky, řízení a programovaní strojů, úpravu grafiky a základy práce v CAD systémech. Dále získají znalosti a praktické dovednosti v oblasti hardware, software a práce v síti. Žáci jsou v rámci předmětu vedeni k samostatnému zjišťování potřebných informací na internetu a v literatuře, tyto informace se také učí sami vytvářet a sdílet.
S předmětem informatika úzce souvisí předmět informační a komunikační technologie, který je vyučován jako povinný předmět

Přidělení hodin do ročníků

2. stupeň				
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem
0	1	1	1	3

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatnému využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, využití zkušeností s jiným SW a spolupráci s ostatními žáky

Kompetence k řešení problémů

- zařazuje do výuky úlohy a projekty, které vedou žáky k tvořivému přístupu při jejich řešení, vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k využívání vhodných technologií pro komunikaci na dálku a při komunikaci je učí dodržovat vžité konvence a pravidla

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke kolegiální radě či pomoci, učí je hodnotit svoji práci i práci ostatních, vede je k ohleduplnosti a taktu, učí je chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

Učitel:

- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla) a snaží se, aby žáci tyto zákony dodržovali
- při zpracovávání informací vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

Učitel:

- dohlíží nad dodržováním bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- umožňuje žákům využití ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Komunikace, Kooperace a kompetice, Hodnoty, postoje, praktická etika

Informatika, 7. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- identifikuje základní komponenty počítače, zná jejich funkce - sestaví algoritmus řešení jednoduchého problému formou vývojového diagramu - komunikuje prostřednictví elektronické pošty - vytvoří jednoduchý program, odladí jej a spustí - modeluje jednoduché objekty v 3D prostředí - zná základy fungování 3D tisku, obsluhuje 3D tiskárnu - rozumí základům fungování počítačových sítí	- Software a hardware počítače - Základní komunikační rozhraní - Práce v počítačové síti, cloud - Elektronická komunikace - Základy programování ve vizuálním programovacím prostředí - Modelování objektů v 3D prostředí - Příprava objektu na 3D tisk - Počítačové sítě - Vyhledávání a kritické hodnocení informací	**OSV** – Rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Komunikace, Kooperace a kompetice, Hodnoty, postoje, praktická etika **VZ** – ochrana tělesného zdraví, hygienické návyky **Tv** – správné držení těla při práci **IaKT** – vyhledávání informací, komunikace **Vv** – citlivost pro krásu a tvar, barevné ladění

Informatika, 8. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- sestaví PC, nainstaluje nezbytný SW - řeší drobné závady HW a SW - spravuje operační systém, provede jeho reinstalaci - sestaví algoritmus řešení jednoduchého problému formou vývojového diagramu - vytvoří program pro mikrokontroler - sestaví jednoduché elektronické zařízení, naprogramuje jeho funkci a zprovozní jej - modeluje objekty v 3D prostředí - prování předtiskovou přípravu objektů pro 3D tisk	- HW a SW – výběr komponent, stavba PC, výběr a instalace SW - operační systém – správa, reinstalace - složitější programování ve vizuálním prostředí - programování mikrokontrolerů - praktické použité mikrokontroleru v jednoduchých úlohách - modelování objektů v 3D prostředí - příprava objektu na 3D tisk	**OSV** – Rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Komunikace, Kooperace a kompetice, Hodnoty, postoje, praktická etika **VZ** – ochrana tělesného zdraví, hygienické návyky **Tv** – správné držení těla při práci **IaKT** – vyhledávání informací, komunikace **Vv** – citlivost pro krásu a tvar, barevné ladění

Informatika, 9. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- vytváří programy, odladí jejich fungování - spravuje jednoduchou počítačovou síť - sestaví elektronické zařízení, naprogramuje jeho funkci a zprovozní jej - provádí pokročilou úpravu digitálních fotografií, zvuku a videa - samostatně pracuje na žákovském projektu - prezentuje výsledky své práce	- programování v jazyce JAVA - počítačové sítě – správa a zabezpečení - pokročilá úprava digitálních fotografií - úprava videa - modelování objektů v 3D prostředí - příprava objektu na 3D tisk	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Komunikace, kooperace a kompetice, Hodnoty, postoje, praktická etika VZ – ochrana tělesného zdraví, hygienické návyky Tv – správné držení těla při práci IaKT – vyhledávání informací, komunikace Vv – citlivost pro krásu a tvar, barevné ladění

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět konverzace v anglickém jazyce je volitelný předmět. Výuka probíhá ve skupině, vytvořené ze zájemců na začátku sedmého ročníku.

Přidělení hodin do ročníků

2. stupeň				
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem
0	1	1	1	3

Konverzace v anglickém jazyce navazuje na předmět anglický jazyk a rozvíjí komunikační schopnosti žáků tak, aby byli schopni lépe se dorozumět v běžných situacích. Při činnostech trénují dovednost poslechu s porozuměním, zlepšují si výslovnost, rozšiřují slovní zásobu a automatizují dovednosti, související s gramaticky správným vyjadřováním. Žáci pracují i s psaným textem, zejména s články z časopisů, z nichž prostřednictvím anglického jazyka získávají poznatky o anglicky mluvících zemích a jiné zajímavé informace, související s probíraným učivem. Se vzdělávacím obsahem předmětu jsou propojena průřezová témata, která přispívají k rozvoji osobnosti žáka.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- učí žáky pracovat se studijními materiály, vede je k úsilí o pochopení informací a uvádění věcí do souvislostí, trénuje paměť
- vede k posuzování vlastního pokroku a postupným zdokonalováním dovednosti konverzovat v anglickém jazyce
- buduje pozitivní vztah k předmětu a vzbuzuje zájem o další studium

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- rozvíjí logické myšlení

- vede žáky k praktickému využívání poznatků, k vytrvalosti, k objevování různých variant řešení úkolů a k uvážlivému rozhodování

Kompetence komunikativní

Učitel:

- prostřednictvím témat ze života žáků, zajímavých textů a podnětných otázek vede žáky k formulování vlastních myšlenek, k výstižnému a kultivovanému projevu, k pozornému naslouchání promluvám jiných lidí a k vhodným reakcím na ně

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- navozováním vhodných situací učí žáky spolupracovat na úkolu, pomáhat si a vzájemně se respektovat a zvýšit samostatnost žáků
- kladným hodnocením každého pokroku zvyšuje i jejich sebedůvěru

Kompetence občanské

Učitel:

- při všech příležitostech, které poskytnou konverzační témata, vede žáky k vědomí práv a povinností, souvisejících se školou a prací, mezilidskými vztahy, zdravím a životním prostředím

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k návyku plnění pracovních povinností
- pokládá základy k tomu, aby se v budoucnu žákům znalost anglického jazyka mohla stát výhodou v jejich pracovním uplatnění

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Komunikace, Seberegulace a sebeorganizace

Konverzace v anglickém jazyce, 7. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- rozumí přiměřeně náročným anglickým promluvám, obsahově spojenými s konverzačními tématy. - pochopí situační humor divadelní hry nebo filmu	Poslechová cvičení k nácviku schopnosti rozumět. Návštěva divadelního představení v anglickém jazyce nebo zhlédnutí filmu v anglickém znění.	
- reprodukuje obsah slyšených a čtených sdělení. - odpoví na otázky k učebním nahrávkám a textům. - vyjádří svůj názor na předmět hovoru, mluví o svých zkušenostech a zážitcích. - samostatně hovoří po přípravě na téma podle zadání - zapojí se do konverzace na dané téma	Popis pravidelných činností dne v různých osobách. Souvislá promluva na daná témata. Učební texty určené k osvojení vazeb a frází.	**OSV –** Komunikace
- čte s porozuměním učební texty. - zkvalitňuje svůj informační zisk z čteného anglického textu.	Krátké učební texty tematicky navazující na aktuálně probírané učivo předmětu Anglický jazyk. Krátké texty o anglicky mluvících zemích Úvod do extensive reading	

Konverzace v anglickém jazyce, 8. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- rozumí přiměřeně náročným anglickým promluvám, obsahově spojenými s konverzačními tématy. - pochopí situační humor divadelní hry nebo filmu	Poslechová cvičení k nácviku schopnosti rozumět. Návštěva divadelního představení v anglickém jazyce nebo zhlédnutí filmu v anglickém znění.	
- reprodukuje obsah slyšených a čtených sdělení. - odpoví na otázky k učebním nahrávkám a textům. - vyjádří svůj názor na předmět hovoru, mluví o svých zkušenostech a zážitcích. - samostatně hovoří po přípravě na téma podle zadání - zapojí se do konverzace na dané téma	Souvislá promluva na daná témata. Učební texty určené k osvojení vazeb a frází.	**OSV –** Komunikace
- čte s porozuměním učební texty. - zkvalitňuje svůj informační zisk z čteného anglického textu.	Krátké učební texty tematicky navazující na aktuálně probírané učivo předmětu Anglický jazyk. Krátké texty o anglicky mluvících zemích. Extensive reading – přečte anglickou knihu.	
- zná složení mezinárodních jazykových zkoušek	Seznámení s mezinárodními zkouškami Seznámení s testovacími dovednostmi a jejich procvičování	**OSV –** Seberegulace a sebeorganizace

Konverzace v anglickém jazyce, 9. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- rozumí přiměřeně náročným anglickým promluvám, obsahově spojenými s konverzačními tématy. - pochopí situační humor divadelní hry nebo filmu	Poslechová cvičení k nácviku schopnosti rozumět. Návštěva divadelního představení v anglickém jazyce nebo zhlédnutí filmu v anglickém znění.	
- reprodukuje obsah slyšených a čtených sdělení. - odpoví na otázky k učebním nahrávkám a textům. - vyjádří svůj názor na předmět hovoru, mluví o svých zkušenostech a zážitcích. - samostatně hovoří po přípravě na téma podle zadání - zapojí se do konverzace na dané téma	Souvislá promluva na daná témata. Učební texty určené k osvojení vazeb a frází.	**OSV –** Komunikace
- čte s porozuměním učební texty. - zkvalitňuje svůj informační zisk z čteného anglického textu.	Učební texty tematicky navazující na aktuálně probírané učivo předmětu Anglický jazyk. Texty o anglicky mluvících zemích. Extensive reading – přečte anglickou knihu dle vlastního výběru a sdělí obsah a dojem z četby.	
- orientuje se v různých materiálech zaměřených na testování znalostí	Procvičování testovacích dovedností	**OSV –** Seberegulace a sebeorganizace

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Matematicko-fyzikální praktika

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět matematicko-fyzikální praktika navazuje na předměty fyzika a matematika vyučované v 6. – 9. ročníku.

Přidělení hodin do ročníků

2. stupeň				
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem
0	1	1	1	3

Předmět je vyučován 1 hodinu týdně od 7. ročníku. Tento volitelný předmět je zaměřen na prohlubování vědomostí získaných v hodinách matematiky a fyziky. Získané znalosti žáci v praktiku aplikují při řešení fyzikálních a matematických úloh, při experimentování, kterým své poznatky ověřují a upevňují a rozvíjejí své praktické a komunikativní dovednosti. Učí se pochopit a popsat daný fyzikální jev a samostatně zaznamenat průběh experimentu v jednoduché laboratorní práci. Nadaní žáci se pod vedením učitele mohou v praktiku připravovat na matematické a fyzikální soutěže. V matematicky zaměřené části se snažíme rozšířit základní učivo a především se zaměřit na prohloubení logického myšlení žáků.
Výuka ve všech ročnících probíhá v odborné pracovně fyziky. Materiální a technické vybavení kabinetu fyziky umožňuje kvalitní experimentální výuku. Technické a didaktické vybavení učebny: rozvod elektrického napětí do lavic, počítač, dataprojektor, video, zpětný projektor, výukové programy a filmy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- podporuje u žáka schopnost abstraktního a logického myšlení, zařazuje vhodné problémové úlohy, hry
- vytváří prostor k individuálnímu i skupinovému poznávání fyzikálních jevů
- pomáhá žákům vyvozovat závěry o fyzikální podstatě jevů
- vede žáky k samostatnému řešení problémů

- vybízí žáky k tomu, aby konzultovali své výsledky se spolužáky, diskutovali nad závěry svých pokusů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:
- nabízí žákům problémy a úlohy k samostatnému uvažování
- vede žáky k provádění plánu řešení a volbě správného postupu
- umožňuje žákům samostatně měřit fyzikální veličiny, připravovat si materiály a jednoduché pomůcky

Kompetence komunikativní

Učitel:
- rozvíjí spolupráci žáků při řešení problémových úloh jak se spolužáky, tak s vyučujícím
- vede žáky k tomu, aby porovnávali své výsledky mezi sebou, argumentovali a obhajovali svá řešení
- vyžaduje, aby žáci v diskusi používali přesné názvy veličin, jednotek a fyzikálních jevů
- motivuje žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence občanské

Učitel:
- rozvíjí důvěru žáka ve vlastní schopnosti
- povzbuzuje žáky ve vytrvalosti a přesnosti
- podporuje tvořivost žáků
- umožňuje propojit tento předmět s případnou zájmovou činností žáků

Kompetence pracovní

Učitel:
- rozvíjí zručnost žáků při sestavování pokusů, dovednost při výběru vhodných pomůcek
- vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům a úplné dokončení práce
- trvá na šetrném zacházení s pomůckami

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání

Matematicko-fyzikální praktika, 7. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- žák změří vhodně zvolenými měřidly délku, objem, a hmotnost tělesa, řeší praktické slovní úlohy s výpočty obvodů a obsahů obdélníka a čtverce, objemů a povrchů kvádru a krychle	**Měření základních fyzikálních veličin, slovní úlohy z praxe**	**F** – měření základních fyzikálních veličin **M** – výpočet obvodu a obsahu čtverce a obdélníku, výpočet objemu a povrchu kvádru a krychle **OSV** – Rozvoj schopností poznávání
- experimentálně určí hustotu látky, porovná svůj výsledek s hodnotou v tabulkách, vyřeší praktickou úlohu s výpočtem hustoty, hmotnosti a objemu	**Hustota**	**M** – dosazování do vzorců
- řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly	**Desetinná čísla**	**M** – desetinná čísla
- řeší praktické úlohy s výpočtem rychlosti, dráhy a času, sestrojuje grafy závislosti dráhy na čase a rychlosti na čase, pracuje s jízdním řádem	**Klid a pohyb tělesa**	**M** – slovní úlohy o pohybu
- řeší praktické situace vyjádřené poměrem, zhotoví jednoduchý plánek, pracuje s mapou	**Poměr, měřítko mapy**	**M** – poměr **Z** – měřítko mapy
- řeší experimentálně i početně praktické úlohy vedoucí ke skládání a rozkladu sil	**Síla, skládání a rozklad sil, siloměr, tření**	**M** – konstrukce rovnoběžníku **F** – síla, skládání sil, tření

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- užívá vlastností výšky, těžnice a střední příčky trojúhelníku při řešení úloh	**Výška, těžnice, těžiště, střední příčka**	**M** – výška, těžnice **F** – těžiště tělesa
- žák užívá shodná zobrazení v praxi	**Osová a středová souměrnost, posunutí, otočení**	**M** – středová a osová souměrnost
- aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení praktických úloh	**Jednoduché stroje**	**F** – jednoduché stroje
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti přirozených čísel	**Znaky dělitelnosti**	**M** – dělitelnost přirozených čísel
- využívá poznatků o kapalinách a plynech při řešení úloh z praxe	**Vlastnosti kapalin a plynů**	**F** – vlastnosti kapalin a plynů
- řeší aplikační úlohy na procenta	**Procenta**	**M** – procenta
- řeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů kvádru a krychle	**Objemy a povrchy těles**	**M** – objem a povrch kvádru a krychle

Matematicko-fyzikální praktika, 8. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- provádí samostatně nebo ve skupinách jednoduché pokusy se žákovskou soupravou pro optiku	**Optika**	**OSV** – Rozvoj schopností poznávání **F** – světelné jevy
- užívá Pythagorovu větu při řešení úloh z praxe	**Mocniny, odmocniny, Pythagorova věta**	**M** – Pythagorova věta
- užívá vztah pro výpočet energie při řešení praktických úloh, aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení úloh z praxe	**Přeměna energie, jednoduché stroje**	**F** – energie, jednoduché stroje
- zhotoví si elektroskop a provádí s ním jednoduché pokusy z elektrostatiky	**Elektrický náboj, elektrické pole**	**F** – elektrický náboj, elektrické pole
- sestaví jednoduché zdroje napětí a změří velikost napětí	**Chemické zdroje napětí**	**F** – elektrický článek
- používá vzorce pro výpočet obvodu a obsahu kruhu při řešení slovních úloh z praxe	**Kruh, kružnice**	**M** – kruh, kružnice
- provádí početní operace s mnohočleny, zjednoduší výraz	**Úpravy výrazů, vzorce**	**M** – výrazy

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- řeší praktické úlohy vedoucí k výpočtu objemu a povrchu válce, seznámí se s válcovým zrcadlem	**Objem a povrch válce**	**M** – válec **F** – zobrazení zrcadlem
- porozumí vztahům mezi zrychlením, rychlostí, dráhou a časem rovnoměrně zrychleného pohybu a dovede je použít při řešení praktických úloh	**Pohyb rovnoměrně zrychlený, volný pád**	**F** – pohyb těles **M** – dosazování do vzorců
- sestaví elektrický obvod podle schématu, provádí experimentální úlohy, řeší početní úlohy z praxe	**Elektrický obvod**	**F** – zákony elektrického proudu v obvodech
- řeší pomocí rovnic slovní úlohy z praxe, graficky řeší slovní úlohy o pohybu, seznámí se s řešením nerovnic	**Rovnice, nerovnice**	**M** – rovnice, slovní úlohy **F** – pohyb těles
- prohloubí si učivo o polovodičích řešením experimentálních úloh	**Polovodiče**	**F** – polovodiče
- sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky	**Konstrukce trojúhelníku**	**M** – konstrukční úlohy

Matematicko-fyzikální praktika, 9. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- provádí samostatně nebo ve skupinách jednoduché pokusy s cívkou, alternátorem, elektromotorem a transformátorem	**Magnetické pole cívky s proudem** **Elektromagnetická indukce** **Transformátor**	**F** – elektromagnetické jevy
- upravuje složitější lomené výrazy	**Lomené výrazy**	**M** – lomené výrazy
- řeší složitější lineární rovnice a seznámí se s řešením kvadratické rovnice	**Rovnice, kvadratická rovnice**	**M** – rovnice
- seznámí se s principem kondenzátoru a provádí s ním jednoduché pokusy	**Kondenzátor**	**F** – stejnosměrný a střídavý proud
- řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými a seznámí se s řešením soustavy tří lineárních rovnic se třemi neznámými	**Soustavy rovnic**	**M** – rovnice
- řeší praktické úlohy z termiky a provádí jednoduché pokusy z termiky	**Tepelná výměna**	**F** – tepelná výměna
- používá redukční úhel k jednoduchým konstrukcím	**Redukční úhel**	**M** – konstrukční úlohy
- vyhledá v tabulkách výhřevnosti základních druhů paliv a užije je při řešení praktických úloh, určí teplotu varu vody při daném tlaku	**Výhřevnost paliv, teplota varu**	**F** – teplo, var

Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- charakterizuje jednotlivá tělesa, vypočítá jejich objem a povrch	**Komolý jehlan, komolý kužel**	**M** – jehlan, kužel
- popíše kmitavý pohyb a změří dobu kmitu, vysvětlí, jak vzniká vlnění	**Matematické kyvadlo, pružina, vlnění**	**F** – šíření zvuku
- objasní příčinu proudění tekutin, porozumí souvislostem mezi rychlostí proudění, průřezem trubice a tlakem v tekutině, popíše obtékání těles tekutinou	**Proudění tekutin**	**F** – rychlost, tlak
- popíše základní meteorologické prvky	**Meteorologie**	**Z** – podnebí, počasí

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Přírodovědné bádání

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Přírodovědné bádání navazuje na předměty přírodopis, fyzika a chemie vyučované v 6. – 9. ročníku.

Přidělení hodin do ročníků

2. stupeň				
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem
0	1	1	1	3

Předmět je vyučován 1 hodinu týdně od 7. ročníku. Tento volitelný předmět je zaměřen na prohlubování vědomostí získaných v hodinách přírodopisu, fyziky a chemie. Tento předmět je založen na metodě Badatelsky orientovaného vyučování, kdy žáci společně vytváří výzkumné otázky, hypotézy a praktickým výzkumem je potvrzují či vyvracejí. Dalšími způsoby výuky jsou laboratorní práce, terénní výuka a exkurze.
Předmět žáky rozvíjí po odborné stránce daných předmětů, v praktických činnostech i v tzv. měkkých dovednostech.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vytváří prostor k individuálnímu i skupinovému poznávání přírodovědných jevů
- motivuje žáky ke společnému provedení výzkumu
- vede žáky k samostatnému řešení problémů
- vybízí žáky k tomu, aby konzultovali své výsledky se spolužáky a diskutovali nad výsledky svého bádání

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nabízí žákům témata a otázky k řešení
- vede žáky k provádění plánu řešení a volbě správného postupu
- umožňuje žákům samostatně pozorovat, zkoumat a vyhodnocovat své výsledky

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí spolupráci žáků při řešení problémových úloh jak se spolužáky, tak s vyučujícím
- vede žáky k tomu, aby porovnávali své výsledky mezi sebou, argumentovali a obhajovali svá řešení
- motivuje žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence občanské

Učitel:

- rozvíjí důvěru žáka ve vlastní schopnosti a dovednosti
- motivuje žáky v klíčových momentech výzkumu – vede k vytrvalosti
- podporuje kreativní myšlení

Kompetence pracovní

Učitel:

- rozvíjí manuální dovednosti žáků při laboratorních pokusech a manipulaci se zařízeními
- vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům a úplné dokončení práce

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Hodnoty, postoje, praktická etika, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Environmentální výchova – Základní životní podmínky, lidské aktivity a problémy životního prostředí
Mediální výchova – Práce v realizačním týmu, tvorba mediálního sdělení, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Přírodovědné bádání, 7. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- zvládá uplatnit v praxi jednotlivé kroky BOV - zná postupy k řešení výzkumných otázek - prezentuje výsledky svého výzkumu - zvládá uskutečnit sebehodnocení i zpětnou vazbu svým spolužákům	**Badatelsky orientovaná výuka (BOV)**	**MEDV** – práce v realizačním týmu
- umí používat pomůcky pro laboratorní práce (lupa, mikroskop, preparáty) - vytvoří dočasný i trvalý preparát pro pozorování - zvládne vyhotovit laboratorní protokol	**Laboratorní práce**	**Př** – práce s mikroskopem
- uvede význam abiotických činitelů přírodního prostředí – litosféra, hydrosféra, atmosféra, sluneční záření - zkoumá vlastnosti půdy, vody a vzduchu	**Abiotičtí činitelé přírodního prostředí**	**ENV** – Základní podmínky života **Z** – přírodní prostředí

Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- zkoumá stavbu a vlastnosti rostlin - zná základní mezidruhové vztahy - vysvětlí základní fyziologické děje	**Botanika**	**ENV** – Základní podmínky života Př – morfologie a fyziologie rostlin
- umí popsat části živočišného těla a jejich funkce - zkoumá mezidruhové interakce	**Zoologie**	**Př –** stavba těl živočichů
- zkoumá stavbu lidských tkání - nachází odpovědi na konkrétní otázky o fungování lidského těla	**Anatomie a fyziologie lidského těla**	**Př – stavba lidského těla**
- zvládá prakticky používat pomůcky v terénu - umí samostatně pracovat dle zadání - zvládá organizaci ve skupině	**Terénní výuka a exkurze**	**MEDV** – Práce v realizačním týmu **OSV** – Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- vyhledává informace, třídí je a dokáže je prezentovat ostatním spolužákům - aktivně se zajímá o aktuální environmentální témata	**Aktuální témata v oblasti environmentální výchovy**	**Př – ochrana přírody** **Z – lidé a Země** **MEDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**

Přírodovědné bádání, 8. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- žák změří vhodně zvolenými měřidly délku, objem, čas, teplotu a hmotnost tělesa - změří sílu a určí její působiště - experimentálně určí hustotu látky, porovná svůj výsledek s hodnotou v tabulkách - pokusem určí těžiště tělesa u různých těles - řeší experimentálně i početně praktické úlohy vedoucí ke skládání a rozkladu sil	**Měření základních fyzikálních veličin** **Síla** **Skládání a rozklad sil**	F – měření základních fyzikálních veličin, těžiště tělesa, síla, skládání sil M – převody jednotek, desetinná čísla a dosazování do vzorců, čtení z grafu konstrukce rovnoběžníku OSV – rozvoj schopností poznávání
- řeší praktické úlohy s výpočtem rychlosti, dráhy a času - sestrojuje grafy závislosti dráhy na čase a rychlosti na čase - pracuje s jízdním řádem - porozumí vztahům mezi zrychlením, rychlostí, dráhou a časem rovnoměrně zrychleného pohybu	**Pohyb tělesa**	M – slovní úlohy o pohybu, dosazování do vzorců F – pohyb těles IaKT – vyhledávání informací
- provádí samostatně nebo ve skupinách jednoduché pokusy se žákovskou soupravou pro optiku	**Světelné jevy**	OSV – Rozvoj schopností poznávání F – světelné jevy Vv – využití stínů a barev ve výtvarném projevu M - rýsování
- na příkladech popíše vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie - aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení praktických úloh - užívá vztah pro výpočet energie při řešení praktických úloh	**Přeměna energie** **Jednoduché stroje**	F – jednoduché stroje, energie Tv – příklady využití přeměn energie ve sportu

Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- předvede pokusy na změnu vnitřní energie tělesa - objasní, zda se při daném pokusu teplo pohlcuje či uvolňuje - provádí jednoduché pokusy z termiky	**Vnitřní energie** **Teplo** **Změny skupenství látek**	F – tepelná výměna M – úpravy rovnic, čtení z grafu Z – změny teploty v různých ročních obdobích a v různých klimatických oblastech Eko – šetření energie vhodnou izolací domů a využití solární energie ČaSP – ovlivnění rychlosti vypařování při práci v domácnosti
- provádí jednoduché pokusy z elektrostatiky - sestaví jednoduché zdroje napětí a změří velikost napětí - sestaví elektrický obvod podle schématu, provádí experimentální úlohy, řeší početní úlohy z praxe	**Elektrické vlastnosti látek** **Elektrický obvod** **Chemické zdroje**	F – elektrické vlastnosti látek ČaSP – zapojení spotřebičů v domácnosti IaKT – vyhledá a porovná výkony různých elektrických spotřebičů VZ – umí poskytnout první pomoc při úraze elektrickým proudem
- experimentálně určí póly a tvar indukčních čar magnetu - pokusem prokáže existenci magnetického pole kolem cívky s elektrickým proudem - provádí samostatně nebo ve skupinách jednoduché pokusy s alternátorem, elektromotorem a transformátorem	**Magnetické vlastnosti látek** **Magnetické pole cívky s elektrickým proudem** **Elektromagnetická indukce** **Transformátor**	F – elektromagnetické jevy

Přírodovědné bádání, 9. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost - v,í jak poskytnout a přivolat první pomoc při úrazu - vysvětlí význam H-vět a P-vět, uvede příklady běžných látek takto značených - vyzná se ve značení chemikálií	**Bezpečnost při experimentální činnosti** - zásady bezpečné práce v laboratoři (pracovně) i v běžném životě - první pomoc při úrazu v laboratoři (poleptání, popálení, pořezání) - značení chemikálií, nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty a jejich užívání v běžném denním životě	**VZ** – mim. událost, situace, IZS **OSV** – zodpovědnost za zdraví **CH** - bezpečnost při experimentální činnosti
- rozpozná a pojmenuje základní chemické pomůcky - správně sestaví jednotlivé chemické aparatury a chápe jejich princip	**OBECNÁ CHEMIE** **Základní pomůcky a práce s nimi** varné sklo odměrné sklo technické sklo porcelánové nádobí ostatní pomůcky sestavování aparatur	**CH** – pozorování, měření, pokus
- rozliší různorodé a stejnorodé směsi od čisté látky - provádí jednoduchá pozorování - definuje roztok, jeho vznik, použije správně základní pojmy - rozpustnost,	**Tělesa, látky, směsi** - pozorování, měření, pokus - vlastnosti látek-barva, skupenství, rozpustnost, změny při zahřívání - výpočet složení roztoku a jeho příprava - křivka závislosti rozpustnosti na teplotě	**F** – látka, těleso **CH** – vlastnosti látek, směsi, roztoky **M** – pojmy, čitatel, jmenovatel, výpočet ze vzorce **M** – převody jednotek

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený roztok - vypočítá složení roztoků - sestaví na základě pozorování křivku rozpustnosti		
- navrhne a objasní postupy v oddělování směsí a ověří je v praktických cvičeních	**Dělící metody** filtrace, destilace, sublimace, krystalizace, chromatografie, extrakce zeleného barviva	**CH** – dělící metody
- chápe částicové složení látek - rozumí pojmu chemická vazba - sestaví modely jednoduchých sloučenin - sestaví vzorec a odvodí název sloučeniny	**Prvky a jejich sloučeniny** částicové složení látek, chemická vazba práce s modely prvků a sloučenin názvosloví	**F** - atom **F** - PS **CH** - prvky
- rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech - rozliší výchozí látky a produkty, správně provede dílčí reakce	**ANORGANICKÁ CHEMIE** **Prvky a jejich sloučeniny** jednoduché chemické reakce prvků a sloučenin – slučování, rozklad, vytěsňování ovlivnění průběhu koroze termický rozklad jedlé sody příprava sloučenin hořčíku příprava jodidu olovnatého aj.	**OSV**-zodpovědnost jednotlivce za práci s některými prvky **ENV**-nebezpečí poškození životní prostředí **CH**-prvky, sloučeniny, chemické reakce

Očekávané výstupy Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)**
- stanoví základní fyzikální a chemické vlastnosti vody ve vzorku (teplotu, hustotu, zákal, tvrdost, sedimenty, obsah amoniakálního dusíku, dusičnanů, dusitanů, fosforečnanů, pH - sestaví model vodárenského filtru a chápe jeho princip - chápe význam vody jako rozpouštědla	**Voda** fyzikální vlastnosti vody chemické vlastnosti vody model vodárenského filtru voda jako rozpouštědlo	**ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí **CH** - voda
- s pomocí vhodných činidel dokáže přítomnost vybraných kationtů a aniontů ve vzorku - stanoví obsah kyseliny octové ve vzorku octa	**ANALYTICKÁ CHEMIE** **Využití srážecích reakcí** důkazové reakce kationtů důkazové reakce aniontů **Využití acidobazických reakcí** acidobazická titrace	**CH** – chemické reakce **CH** – anorganické sloučeniny kyseliny a hydroxidy **OSV** – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- zná základní vlastnosti anorganických a organických sloučenin a dokáže je rozlišit - stanoví ve vzorku přítomnost redukujících sacharidů - dokáže přítomnost bílkoviny ve vzorku Biuretovou a Xantoproteinovou reakcí - dokáže přítomnost tuku ve vzorku barvivem Sudan 3 - dokáže přítomnost vitamínu C ve vzorku - ověří účinnost slinné amylázy	**ORGANICKÁ CHEMIE** **Organické sloučeniny** obecné vlastnosti organických sloučenin sacharidy bílkoviny tuky vitamíny enzymy plasty	**CH** – organické sloučeniny **CH** – přírodní látky **CH** – deriváty uhlovodíků **ČaSP** – výživa **Př** – trávící soustava **ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- rozliší plasty na základě jejich vlastností – pevnosti, lámavosti, reakce s kyselinou, rozpustnosti v různých rozpouštědlech atd.		
- samostatně provede různé pokusy na základě dosavadních zkušeností a znalostí	**ÚKOLY Z CHEMICKÝCH OLYMPIÁD**	

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků

Žáci školy jsou hodnoceni podle zákona 561/2004 Sb., § 51, 52 a 53 a na základě vyhlášky 48/2005, § 14, 15, 16 17 těmito způsoby:

a) klasifikačním stupněm, dále jen klasifikace

b) slovně

c) kombinací obou způsobů

1. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
2. Výsledky vzdělávání v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

   1 – výborný
   2 – chvalitebný
   3 – dobrý
   4 – dostatečný
   5 – nedostatečný

3. Chování žáka je klasifikováno stupni:

   1 – velmi dobré
   2 – uspokojivé
   3 – neuspokojivé

4. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

   prospěl(a) s vyznamenáním
   prospěl(a)
   neprospěl(a)
   nehodnocen(a)

5. Žák je hodnocen stupněm:

   a) ***„prospěl (a) s vyznamenáním“,*** není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem (dále jen ŠVP) hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný (v případě slovního hodnocení stupněm odpovídajícím chvalitebnému hodnocení), průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré;

   b) ***„prospěl (a)“,*** není-li v žádném z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením;

   c) ***„neprospěl (a)“,*** je-li v některém z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

6. Hodnocení chování a prospěchu se na vysvědčení žáka 1. stupně zapíše číslicí, na 2. stupni slovním označením.

7. U žáka 1. – 9. ročníku s diagnostikovanou specifickou poruchou učení rozhodne ředitelka školy na základě písemné žádosti zástupce žáka o použití slovního hodnocení.
8. Do vyššího ročníku postupuje žák, který při celkové klasifikaci na konci druhého pololetí nebo po opravných zkouškách dosáhl nejméně stupně „prospěl“.

Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
   - soustavným diagnostickým pozorováním žáka
   - soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
   - různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy
   - kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami
   - analýzou různých činností žáka
   - konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s pracovníky PPP a ŠPP, eventuálně s příslušným dětským lékařem
   - rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.
2. Žák 6. - 9. ročníku musí být z předmětu vyzkoušen ústně nebo písemně alespoň dvakrát za každé pololetí, z toho nejméně jednou ústně. Učitel musí mít dostatečné podklady pro hodnocení a klasifikaci žáka (např. bodovací systém, popř. jiné metody a formy hodnocení). Známky získává učitel průběžně během celého klasifikačního období. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální zkoušení v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa. U této zkoušky musí být přítomen další učitel.
3. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Výsledky hodnocení písemných zkoušek, prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Kontrolní a písemné práce a další druhy zkoušek se doporučují zadávat častěji a v kratším rozsahu (do 25 minut).
4. S termínem písemné zkoušky, která má trvat déle než 25 minut, seznámí učitel ostatní vyučující. V jednom dni mohou žáci konat pouze jednu zkoušku uvedeného charakteru. Žáci budou s dostatečným předstihem seznámeni s rámcovým obsahem a termínem zkoušky.
5. Učitel je povinen vést evidenci základní klasifikace žáka, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné zkoušení, …) a prokazatelným způsobem seznámit rodiče se všemi známkami, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zejména zápisem do žákovské knížky.
6. Žák je povinen k zápisu klasifikace předložit žákovskou knížku. Pokud tak ani opakovaně neučiní, učitel oznámí tuto skutečnost třídnímu učiteli žáka, který zajistí jiný způsob seznámení zákonného zástupce žáka s klasifikací (dopisem, pozváním zástupce žáka do školy ap.).
7. V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo ukončení pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá učitel klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

8. Třídní učitelé zajistí na konci klasifikačního období zapsání výsledných známek do čtvrtletního přehledu klasifikace všech žáků třídy.
9. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebný pobyt, dočasné umístění v ústavech apod.) a jeho návratu před koncem klasifikačního období vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí zařízení, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkušuje.
10. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známkám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.
11. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají na schůzi pedagogické rady, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu. Mimořádné události a výchovné problémy budou řešeny na provozních poradách, eventuálně na mimořádné pedagogické radě.
12. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitelka školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíší učitelé příslušných předmětů číslicí výsledky celkové klasifikace do přehledu třídní klasifikace a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod. Třídní učitelé zapíší známky do katalogových listů.
13. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů.
14. Informace o prospěchu a chování jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách, na které jsou rodiče písemně zváni prostřednictvím žákovských knížek. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o prospěchu a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.
15. Hodnocení prospěchu a chování žáka na konci 1. a 3. čtvrtletí zapíše třídní učitel se žáky do žákovských knížek.
16. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje zákonné zástupce žáka vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.
17. Pokud je klasifikace žáka stanovena mimo jiné na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat – tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům žáka.
18. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména
    - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden
    - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí
    - učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídě není přípustné
    - před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva – prověřování znalostí provádí učitel až po dostatečném procvičení učiva.

19. Třídní učitelé (případně výchovný poradce či speciální pedagog) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv vedoucího ŠPP na pedagogické radě.

Rámcová kritéria pro hodnocení a klasifikaci žáka ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky tvořivě aplikuje.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky. Má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

Rámcová kritéria pro hodnocení a klasifikaci žáka ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření a praktických činnostech

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice, zákonitosti uceleně, přesně a plně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů i zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něj projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů i zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a praktických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a praktických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledku jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a praktické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

1. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
2. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který

již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

3. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
4. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
5. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
6. Komisi pro komisionální přezkoušení žáka (dále jen „přezkoušení“) jmenuje ředitelka školy. V případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitelka, jmenuje krajský úřad jiného pedagogického pracovníka školy. Komise je tříčlenná a tvoří ji předseda, kterým je zpravidla ředitelka školy nebo jí pověřený učitel, zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popř. jiný učitel daného předmětu a přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti určené ŠVP.
7. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Ředitelka školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
8. Přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
9. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví ředitelka školy náhradní termín přezkoušení. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitelka školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
10. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Opravné a komisionální zkoušky, opakování ročníku

1. Žáci 9. ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelkou školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku.
3. Opravné zkoušky jsou komisionální. Pro stanovení komise platí obdobná pravidla jako v čl. V., bod 6.
4. Žák, který nevykoná úspěšně opravnou zkoušku nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitelka školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do 9. ročníku.
5. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitelka školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
6. Do vyššího ročníku postoupí i žák 1. stupně základní školy, který již na tomto stupni opakoval ročník a žák 2. stupně základní školy, který na tomto stupni opakoval ročník, a to bez ohledu na jeho prospěch.
7. Ředitelka školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

Hodnocení chování žáka

1. Pravidla chování žáka jsou stanovena ve školním řádu.
2. Ředitelka školy může udělit na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby po projednání v pedagogické radě **pochvalu** za:
   - mimořádný projev lidskosti
   - občanské nebo školní iniciativy
   - záslužný nebo statečný čin
   - mimořádně úspěšnou práci
   - za vynikající úspěchy ve školní práci spojené se vzornou reprezentací školy
3. Udělení pochvaly nebo jiného ocenění ředitelkou školy se zaznamenává na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.
4. Třídní učitel(ka) může po projednání s ředitelkou školy udělit pochvalu.
5. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti uložit žákovi opatření k posílení kázně:
   - napomenutí třídního učitele
   - důtku třídního učitele
   - důtku ředitelky školy

6. Kritéria pro výchovná opatření před udělením snížené známky z chování:

Napomenutí třídního učitele

uděluje se za neplnění školních povinností, méně závažné (opakované) přestupky proti školnímu řádu.

Důtka třídního učitele

přes napomenutí třídního učitele se žák opakovaně dopouští dalších přestupků proti školnímu řádu, dopouští se agresivního chování.

Důtka ředitelky školy

žák nezlepší svoje chování ani přes předchozí výchovná opatření (napomenutí TU, důtka TU), nadále porušuje školní řád, neplní školní povinnosti, dopouští se šikany.
Za přestupky proti školnímu řádu je považována mj. neomluvená absence žáka (záškoláctví).
Podle závažnosti přestupku není bezpodmínečně nutné dodržet posloupnost výchovných opatření.

7. Při porušování povinností stanovených školním řádem v souvislosti s organizací výuky (viz čl. II. bod 1.2.b) školního řádu) bude žákovi uděleno výchovné opatření v klasifikačním období:

nad 4 neodpracované hodiny	důtkou TU
nad 8 neodpracovaných hodin	důtkou ŘŠ

8. Při opakovaném nebo velmi závažném porušení povinností bude žákovo chování hodnoceno sníženou známkou z chování.
9. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel (ka) na základě prokazatelných podkladů po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitelka školy po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování, která jsou uvedena ve školním řádu včetně plnění dalších pokynů učitelů a zaměstnanců školy během klasifikačního období.
10. Návrh na sníženou známku z chování je třídní učitel povinen doložit průkaznými dosavadními výchovnými opatřeními (sdělení rodičům prostřednictvím žákovské knížky, dopisem, napomenutí, důtka třídního učitele,…). Sníženou známku z chování může výjimečně navrhnout i bez předchozích výchovných opatření, pokud se žák dopustí velmi závažného přestupku.
11. Kritéria pro jednotlivé stupně z chování:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení řádu školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu, žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele nebo důtku ředitelky školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob, dopouští se šikany spolužáků.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy a dopouští se opakovaně šikany spolužáků.

12. Vedení školy nebo třídní učitel(ka) oznámí neprodleně uložení opatření k posílení kázně a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci a zaznamená je do dokumentace školy.
13. Pochvaly se zaznamenávají do katalogových listů.

Slovní hodnocení

Slovní hodnocení je možné použít u žáků s prokázanou specifickou poruchou učení v prvním až devátém ročníku ve všech vyučovacích předmětech, ke kterým se porucha vztahuje. V případě silných a kombinovaných typů poruch je možné slovní hodnocení použít ve všech předmětech. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Při přechodu na jinou školu a pro potřeby přijímacího řízení bude provedena klasifikace žáka ve všech vyučovacích předmětech.
O použití slovního hodnocení rozhoduje ředitelka školy na základě písemné žádosti zástupce žáka. Pro zápis slovního hodnocení se používají zvláštní tiskopisy vysvědčení. Pořadí hodnocených předmětů bude respektovat pořadí předmětů uvedené v učebním plánu. Vedení katalogových listů bude realizováno následovně:

1. při použití klasifikační stupnice – zápisem klasifikačního stupně
2. při použití slovního hodnocení – přílohou ke katalogovému listu.

Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, vzdělávání žáků uvedených v § 16 odst. 9 zákona a vzdělávání žáků nadaných je prováděno v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. a vychází z jednotlivých stupňů podpůrných opatření.
Hodnocení vychází ze zjištěných specifik žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka). Nastavují se taková kritéria hodnocení, která žákovi umožní dosahovat osobního pokroku. Užívá se různých forem hodnocení, jejichž kritéria respektují charakter obtíží nebo specifik žáka, včetně jeho nadání nebo mimořádného nadání. Z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria, dále třída hodnocených vlastností i hodnotící škála. Formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáků a je pro ně informativní a korektivní; podporuje sebehodnocení žáka a jeho motivaci ke vzdělávání. Sumativní hodnocení žáků s potřebou podpůrných opatření (se speciálními vzdělávacími potřebami) zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělávání.
Způsob hodnocení je pro každého žáka definován v plánu pedagogické podpory nebo v individuálním vzdělávacím plánu.

6.1. Hodnocení na 1. stupni

Český jazyk

1. – 3. ročník

Podklady pro hodnocení žáků	Koeficient 1. ročník	Koeficient 2. – 3. ročník
Prověrka (čtvrtletní, pololetní), diktát	1	1
Diktát	1	1
Samostatná práce, minutky	1	0,75
Testy	0	1
Aktivita	0,5	0,25
Čtení, čtení s porozuměním	1	0,5
Recitace	0,5	0,5
Vlastní četba	0	0,25
Psaní		0,25
Psaní - opis, přepis	1	0,25
Psaní – písanky, úprava v sešitech	1	0,25

Matematika

Podklady pro hodnocení žáků	Koeficient 1. ročník	Koeficient 2. – 3. ročník
Prověrky, tematické opakování	1	1
Samostatné práce, pětiminutovky	1	0,5
Geometrie - test	0	0,5
Aktivita a práce v hodině	0,5	0,25

Prvouka

Podklady pro hodnocení žáků	Koeficient 1. ročník	Koeficient 2. – 3. ročník
Prověrka, test (tematický), ústní zkoušení, krátká prověrka nebo test	1	1
Projekty, referáty a prezentace, aktivita, samostatná práce v hodině	0,5	0,5

Hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní činnosti, tělesná výchova

Podklady pro hodnocení žáků	Koeficient 1. ročník	Koeficient 2. – 3. ročník
Všechny činnosti	1	1
Aktivita a pracovitost v hodině	0,5	0,5

4. – 5. ročník

Český jazyk

Podklady pro hodnocení žáků	Koeficient
Diktáty, pololetní práce	1
doplňovačky, kratší testy	0,5
přepis s doplňováním	0,75
sloh (písemně, ústně)	0,5
čtení s porozuměním	0,75
technika čtení	0,25
recitace	0,5

Matematika

Podklady pro hodnocení žáků	Koeficient
Pětiminutovky, kratší testy (i geometrie)	0,5
Pololetka, větší celek (i geometrie)	1
Geometrie – úprava sešitu – přesnost rýsování	0,25

Přírodopis, vlastivěda

Podklady pro hodnocení žáků	Koeficient
test	1
ústní zkoušení	1
referát	0,75

Informatika, hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní činnosti, tělesná výchova

Podklady pro hodnocení žáků	Koeficient
Všechny činnosti	1
Aktivita a práce v hodině	0,5

Anglický jazyk

V anglickém jazyce na 1. stupni je hodnocen mluvený a písemný projev – znalost slovní zásoby, komunikační dovednosti a znalost pravidel – jejich praktické použití v mluveném i písemném projevu.

Podklady pro hodnocení žáků	Koeficient 3. – 5. ročník
Ústní zkoušení – slovíčka, věty	1
Test - slovíčka, věty, porozumění textu, poslech	0,5
Pololetní test, závěrečný test, test po dobrání celé lekce	1

6.2. Hodnocení na 2. stupni

V předmětech český jazyk a literatura, matematika, anglický jazyk, německý jazyk, přírodopis, zeměpis, dějepis, fyzika a chemie se výsledná známka tvoří pomocí váženého průměru. Vážený průměr známek zohledňuje váhu jednotlivých známek a vypočítá se podle následujícího příkladu:

Příklad výpočtu známky

Podklady pro hodnocení	**Známky**	**Koeficient**	**Výpočet známky**	**Počet známek* jejich hodnota**
Ústní zkoušení	2,3	0,5	(2+3)*0,5 = 2,5	2*0,5 = 1
Tematická prověrka	2,3,4,2,2	1	(2+3+4+2+2)*1 = 13	5*1 = 5
Prověrky	3,3,4,4,3,2	0,5	(3+3+4+4+3+2)*0,5 = 9,5	6*0,5 = 3
Čtvrtletní práce	3,3	1,5	(3+3)*1,5 = 9	2*1,5 = 3
Samostatná práce	3,2,3,3,2,2	0,5	(3+2+3+3+2+2)*0,5 = 7,5	6*0,5 = 3
Iniciativa	1,1,1,1	0,3	(1+1+1+1)*0,3 = 1,2	4*0,3 = 1,2
Dobrovolné úkoly	1,2,1	0,3	(1+2+1)*0,3 = 1,2	3*0,3 = 0,9
Součty			43,90	17,1

Průměrná hodnota: 43,90 : 17,1 = 2,57
Žák dostane známku **dobrý**

Výsledná známka na vysvědčení se určí průměrem z přepočítaných hodnot (zaokrouhleno na 2 desetinná místa).

Přepočítaný průměr	**Výsledná známka**
1,0 až 1,49	1
1,5 až 2,49	2
2,5 až 3,49	3
3,5 až 4,49	4
4,5 až 5,00	5

Matematika

Podklady pro hodnocení žáků	Koeficient (kolikrát se známka počítá)
Ústní zkoušení	0,5
Tematická prověrka	1
Prověrka – výpočty (bleskovky)	0,5
Čtvrtletní a pololetní prověrka	1,5
Samostatná práce v hodině	0,5
Iniciativa	0,3
Dobrovolné domácí úkoly	0,3
Úspěšný řešitel školního kola matematické soutěže	1
Úspěšná účast v okresním kole mat soutěže	2
Umístění na prvních třech místech v okresním nebo krajském kole	3

Fyzika

Podklady pro hodnocení žáků	Koeficient (kolikrát se známka počítá)
Ústní zkoušení	1
Test znalostí	1
Krátká prověrka (bleskovka)	0,5
Laboratorní práce (nevypracovaný zápis – 5)	0,3
Referát	0,3
Iniciativa, samostatná práce v hodině – 1	0,3
Dobrovolné domácí úkoly – 1	0,3
Úspěšná účast ve školním kole FS, FO – 1	1
Úspěšná účast v okresním, krajském kole – 1	2
Umístění na prvních 3 místech v okresním, krajském kole FO – 1	3

Český jazyk a literatura

Celková známka z českého jazyka a literatury shrnuje výkon žáka ve všech třech složkách předmětu, a to v jazykové, literární, komunikační a slohové výchově.

Podklady pro hodnocení žáků	Koeficient (kolikrát se známka počítá)
Kontrolní práce	3
Diktáty a pravopisná cvičení	2
Literární testy, ústní zkoušení	2

Referáty	2
Kontrolní slohové práce	2
Slohová a mluvní cvičení	1
Aktivita, samostatná práce v hodinách	0,5
Recitační, literární a jazykové soutěže – školní kolo	1
Úspěšná účast v okresním kole soutěží	2
Umístění na prvních třech místech v okresním nebo krajském kole	3

Anglický jazyk

Konverzace v anglickém jazyce

Podklady pro hodnocení žáků	Koeficient (kolikrát se známka počítá)
Kontrolní práce	3
Test středního rozsahu	2
Gramatika v souvislostech, překlad	1,5
Gramatické tvary	1
Slovíčka	1
Vyprávění	2
Ústní zkoušení	1
Poslech a porozumění	1
Čtení a překlad	1
Projekt	1
Aktivita	0,5
Domácí úkol	0,5
Úspěšný řešitel školního kola soutěží v Aj	1
Úspěšná účast v okresním kole soutěží	2
Umístění na prvních třech místech v okresním nebo krajském kole soutěží	3

V případech, kdy je známka takzvaně nerozhodná, přihlížíme k žákově aktivitě a snaze během vyučovacích hodin, k svědomitosti, s níž vypracovával domácí úkoly a zejména k pokroku, který je přes případné průběžné nezdary viditelný v závěru klasifikačního období.

Německý jazyk

Podklady pro hodnocení žáků	Koeficient (kolikrát se známka počítá)
Kontrolní práce	3
Test středního rozsahu	2
Gramatika v souvislostech, překlad	1,5

Gramatické tvary	1
Slovíčka	1
Ústní zkoušení	1
Poslech a porozumění	1
Projekt	1
Aktivita	0,5
Domácí úkol	0,5
Úspěšný řešitel školního kola soutěží v Nj	1
Úspěšná účast v okresním kole soutěží	2
Umístění na prvních třech místech v okresním nebo krajském kole soutěží	3

Dějepis

Podklady pro hodnocení žáků	Koeficient (kolikrát se známka počítá)
Ústní zkoušení	2
Test	2
Samostatná práce v hodině	0,5
Iniciativa (soutěže)	0,5
Referát	1
Úspěšný řešitel školního kola dějepisné soutěže	1
Úspěšná účast v okresním kole soutěží	2
Umístění na prvních třech místech v okresním nebo krajském kole soutěží	3

Chemie

Podklady pro hodnocení žáků	Koeficient (kolikrát se známka počítá)
Ústní zkoušení	1
Tematické prověrky	1
Bleskovky	0,25
Pololetní test	2
Samostatná práce v hodině	0,5
Dobrovolné domácí úkoly	0,5
Prezentace	1
Úspěšný řešitel školního kola CHO	1
Úspěšná účast v okresním kole CHO	2
Umístění na prvních třech místech v okresním kole CHO	3

Přírodopis
Ekologie

Podklady pro hodnocení žáků	Koeficient (kolikrát se známka počítá)
Ústní zkoušení	1,5
Tematická prověrka	2
Samostatná práce v hodině	1
Iniciativa, aktivita	0,5
Laboratorní práce	1
Úspěšný řešitel školního kola přírodopisných soutěží	1
Úspěšná účast v okresním kole přírodopisných soutěží	2
Umístění na prvních třech místech v okresním, krajském kole přírodopisné soutěže	3

Zeměpis

Podklady pro hodnocení žáků	Koeficient (kolikrát se známka počítá)
Ústní zkoušení	1,5
Souhrnná písemná práce	2
Krátké písemné opakování	1
Aktivita	0,5
Úspěšný řešitel školního kola zeměpisných soutěží	1
Úspěšná účast v okresním kole zeměpisných soutěží	2
Umístění na prvních třech místech v okresním, krajském kole zeměpisné soutěže	3

Informační a komunikační technologie
Informatika

Hodnocení zahrnuje tři oblasti, které jsou zastoupeny v celkovém výsledku různým podílem:
- výsledky práce v jednotlivých hodinách – přibližně 60%
- teoretické testy – přibližně 20%
- samostatné práce – přibližně 20%

Dále je zohledňován aktivní přístup k práci, samostatnost, pracovní zaujetí a snaha dosáhnout cíle. Je třeba zohlednit i různou možnost přístupu žáků k počítačové technice mimo školu.

Výtvarná výchova
Estetická a mediální tvorba

Mezi hodnotící kritéria patří:
- aktivní přístup k tvořivé činnosti
- pracovní zaujetí, snaha dosáhnout cíle

- získávání a využití znalostí, schopností a dovedností žáka
- osobitý tvůrčí přístup jako je představivost, individualita projevu a originalita
- samostatná tvořivá práce nebo podíl na práci ve skupině
- materiální příprava na hodinu

Pro výborné hodnocení je třeba splnit všechna kritéria.

Občanská výchova

Podklady pro hodnocení žáků	Koeficient
Test	1
Práce v hodině (práce s textem)	0,25
Samostatná práce	1
Projekt	2
Aktivita v hodině	0,5
Referát	1

Hudební výchova

Podklady pro hodnocení žáků	Koeficient
Test	1
Zpěv	1
Aktivita	0,5
Projekt, referát	1

Tělesná výchova
Základy sportu

Podklady pro hodnocení žáků	Koeficient
Měřitelný výkon	0,2
Aktivita, znalost pravidel, chování	1

Výchova ke zdraví

Podklady pro hodnocení žáků	**Koeficient (kolikrát se známka počítá)**
Ústní zkoušení	1
Test, tematická práce	2
Aktivita v hodině	0,5
Referáty	1

Člověk a svět práce
Technická výchova

Žák je hodnocen hlavně podle přístupu k práci a kvality odevzdaných výrobků.
Do oblasti vědomostí patří:

- znalost základních pojmů, postupů, názvů
- znalost bezpečnosti a hygieny práce

Do oblasti dovednosti patří:

- dovednost zacházení s nářadím při praktických pracích
- čtení návodů a tvorba jednoduchých pracovních postupů
- praktická dovednost zacházet s živým (rostlinným) materiálem

V případě, že předmět hodnotí 2 učitelé, všechny známky mají stejnou váhu. Výsledná známka je průměrem všech známek.

Dramatická výchova

Učitel hodnotí žáky tak, aby vyzvedl silnější stránky jednotlivců a ocenil jejich snahu. Při hodnocení vyjadřují svůj názor i samotní žáci.
Podklady pro hodnocení žáků:

- aktivita v hodinách
- splnění zadaných úkolů
- žák dokáže uvést základní informace o vybraných představitelích světového a českého divadla, divadelních druzích a žánrech)
- ústně či písemně vyjádří svůj názor na zhlédnuté divadelní (filmové) představení, svůj názor zdůvodní.

Domácnost a zahrada

Podklady pro hodnocení žáků	Koeficient (kolikrát se známka počítá)
Samostatná práce na dané téma	1,5
Iniciativa	0,5
Referáty	1,2

7. Školní vzdělávací program pro školní družinu při ZŠ Židlochovice

Charakteristika školní družiny

Školní družina je zřízena dle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a řídí se dle vyhlášky MŠMT č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, v platném znění.
Školní družina je nedílnou součástí školy. Realizuje výchovu, vzdělávání a zájmovou činnost mimo vyučování. Plní úkoly zájmového vzdělávání především v odpoledních hodinách. Respektují a rozvíjejí věkové a individuální zvláštnosti žáků, učí děti vhodně využívat svůj volný čas k rozvoji zájmů, potřeb, nadání, zálib a rozvoji důležitých osobních a sociálních kompetencí. Dítě by se mělo ve školní družině především odpočinout, prohlubovat vztahy mezi vrstevníky, realizovat se v činnostech, které ho baví, poznávat a rozvíjet své zájmy. Školní družině je důležitý výchovný

partner rodiny a školy, plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání dětí. Pomáhá překonat dětem handicapy, má důležitou roli v prevenci sociálně patologických jevů.

Personální, materiální a ekonomické podmínky

Ve školní družině pracují vychovatelky. Všechny si doplňují vzdělání studiem odborné literatury a časopisů, sledují nové trendy z problematiky zájmového vzdělávání, aktivně se účastní akreditovaných kurzů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblastech sportovních a tělovýchovných, výtvarných, rukodělných a ručních prací, práce s keramikou a nekonvenčními technikami. Vychovatelky umí vytvořit příznivé sociální klima, mají organizační schopnosti, umí vybranými aktivitami u dětí vzbuzovat zájem o činnost, mají právní vědomí a znají bezpečnostní předpisy pro práci s dětmi.
Školní družina je součástí Základní školy Židlochovice a je umístěna v budově ve třídách, které jsou vybaveny pro odpolední činnost školní družiny. Učebny jsou prostorné, světlé a útulné. Je zde vytvořen koutek, který slouží především k odpočinku a relaxaci. Pro zájmovou rukodělnou činnost jsou místnosti vybaveny stolečky a židličkami. Ve školní družině je dostatek her a hraček i dalších pomůcek pro zájmové činnosti (výtvarné, sportovní, přírodovědné). Během roku jsou potřeby k jednotlivým činnostem dokupovány. K dispozici jsou interaktivní tabule. Dále jsou využívány prostory keramické dílny, tělocvičny a cvičné kuchyňky. Výzdoba školy je často aktualizována podle programových bloků.

Podmínky pro vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

Školní družinu navštěvují i žáci se specifickými vzdělávacími potřebami. Jsou to děti, které potřebují specifický dozor a individuální přístup (dyslektici, děti ze znevýhodněného sociálního prostředí, se špatným rodinným zázemím aj.)
Správný přístup k dítěti a dobrá práce s ním je zaručena pedagogickou odborností vychovatelky a ostatních výchovných pracovníků. Ti zajišťují zvýšenou motivaci dítěte. Důležitý je individuální přístup k dětem mimořádně nadaným. Samozřejmá je spolupráce pedagoga s rodiči.

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Žáci jsou na začátku, v průběhu i na konci školního roku seznamováni s možnými riziky pobytu v určitém prostředí, s možnými následky různých činností, se správnými způsoby používání nástrojů a jsou soustavně poučováni o zásadách správného chování, a to nejen v budově školy, na veřejnosti, na komunikacích, ale i v době prázdnin, při sezónních činnostech a sportech.
Za bezpečnost dětí je zodpovědná vychovatelka, a to po celou dobu své pracovní doby. Na začátku školního roku a před každou akcí, seznamuje vychovatelka děti s pravidly bezpečného chování na ulici, v dopravě a dopravních prostředcích.

7.1. Cíle výchovně vzdělávací práce

Cílem výchovně vzdělávací práce je rozvoj osobnosti člověka tak, aby byl připraven na další osobní a občanský život, na výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života, pochopení a uplatňování zásad demokracie.

Konkrétní cíle výchovy a vzdělávání

- rozvoj osobnosti dítěte – vědomostí, dovedností, postojů
- probouzet u dětí zájem, rozvíjet sociální kontakty a komunikaci
- prohloubit zvídavost a odvahu projevit se, posilovat sebevědomí a získávat všeobecné vzdělání
- posilovat vědomí národní a státní příslušnost (kulturní, etnická a náboženská identita)
- přiblížit zásady demokracie státu (lidská práva a svoboda, rovnost mužů a žen)

- poznávání světových a evropských tradic
- získávání znalostí o životním prostředí a jeho ochraně.

Činnost školní družiny je součástí vzdělávací soustavy, bereme zřetel na věk dítěte a jeho zvláštnosti, personální, materiální a další podmínky při práci.

Časový plán a provoz školní družiny

Školní družina má provoz denně od pondělí do pátku v ranních i odpoledních hodinách. Časový plán je připraven na 1 rok. Ranní činnosti jsou klidné a nenáročné, odpočinkového zaměření, probíhají spíše individuální formou. Děti přicházejí průběžně. Odpočinkové činnosti jsou klidové aktivity spontánních činností na odstranění únavy a regeneraci duševních a fyzických sil. Rekreační činnosti slouží k regeneraci sil, zařazují se do nich pohybové aktivity a pobyt venku. Zájmové činnosti umožňují žákům seberealizaci, poznávání a rozvoj dovednosti. Důležitá je vlastní aktivita žáků, která jim přináší radost a uspokojení. Všechny činnosti probíhají organizovaně či spontánně ve skupinách nebo individuálně. Příprava na vyučování probíhá nenásilnou formou během celého dne formou her, vycházek, četby, besed, aj. Žáci si mohou psát úkoly, pokud mají písemné svolení od rodičů. Kroužky jsou realizovány v rámci činnosti školní družiny.
Školní družina je určena dětem I. stupně. Zaměstnání probíhá dle výchovných složek. Průběžně sledujeme, jaké kompetence děti získávají a jaké kompetence byly rozvíjeny (podle značení jednotlivých kompetencí 1 – 6).

Výchovná práce ve školní družině probíhá na základě požadavku:

- pedagogického ovlivňování volného času
- dobrovolnosti
- zajímavosti a zájmovosti
- aktivity
- citlivosti a citovosti
- prostoru k seberealizaci

Klíčové kompetence

Činnosti ve školní družině vedou ke komplexnímu působení, navazující na práci školy. V rámci své činnosti vychovatelky úzce spolupracují s třídním učitelem a podporují osvojení klíčových kompetencí uvedených ve školním vzdělávacím programu navazujícími činnostmi:

Kompetence k učení

- získat chuť k učení, dokončení práce, hodnocení výkonů, hledání otázek a odpovědí, uplatnění, pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešen, a zdůvodnit je, uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace, volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve

Kompetence komunikativní

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání, vhodně se prezentovat, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory, vyjadřování a vystupování v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Kompetence sociální a interpersonální

- stanovit si cíle a priority podle svých osobních schopností, posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých situacích, využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí, přijímat hodnocení svých
- výsledků, dále se vzdělávat, pečovat o své fyzické a duševní zdraví, pracovat v týmu, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů

Kompetence činnostní a občanské

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně, dodržovat zákony, jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování

Kompetence k trávení volného času

- rozvíjí schopnost aktivního využívání volného času, odbornost, nadání, vede k seberealizaci, zvyšuje zdravé sebevědomí, prohlubuje sebereflexi.
- kompetence jsou označeny čísly, kterých užíváme v měsíčním plánu místo vypisování jednotlivých kompetencí (1–6).

Výchovně vzdělávací oblasti

Výchovně vzdělávací oblasti vychází z rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a jsou aplikovány na druhy činností odehrávající se ve školní družině. V naší školní družině využíváme projekt základního vzdělání pro školní družinu – průřezové téma:

1. Člověk a jeho svět Pravidelné činnosti Vycházky ulicemi, kde děti bydlí, vycházky kolem školy, řeky	Tematický okruh Průběžné činnosti Cesta do školy (1,4,5,6)	Místo, kde žijeme Příležitostné činnosti Prohlídka školy, výstavy prací
2. Člověk a jeho svět Pravidelné činnosti Mluvit s dětmi, co vidí v televizi, povolání, dárečky, narozeniny, kamarádi	Tematický okruh Průběžné činnosti Mediální výchova (1,2,4,5,6)	Lidé kolem nás Příležitostné činnosti Beseda o civilizačním pokroku (mobily, počítače atd.)
3. Člověk a jeho svět Pravidelné činnosti Výrobky, malování – roční období	Tematický okruh Průběžné činnosti Kalendář – čas v životě (1,2,3,4,6)	Lidé a čas Příležitostné činnosti Módní přehlídky, Den země, Beseda o životním prostředí
4. Člověk a jeho svět Pravidelné činnosti Četby, vyprávění, kresby, Vánoce, Velikonoce, pozorování rostlin a živočichů, etika	Tematický okruh Průběžné činnosti Roční období (1,2,3,4,5,6)	Rozmanitost přírody Příležitostné činnosti Besedy, tematické vycházky
5. Člověk a jeho svět Pravidelné činnosti Úklid svých věcí, pracoviště, zdravý životní styl, pohyb na zdravém vzduchu, sportovní hry, hry s míčem	Tematický okruh Průběžné činnosti Životní prostředí – environmentální výchova (1,2,3,4,5)	Člověk a jeho zdraví Příležitostné činnosti Beseda s lékařem, policií, hasiči

Formy činnosti školní družiny

Dobu, kterou děti pobývají ve školní družině, mohou využívat k rozvíjení svých zájmů a potřeb. Zájmová činnost školní družiny je orientována na pohybové a tělovýchovné aktivity, výtvarné a rukodělné činnosti, hudebně pohybovou činnost. Zájmové vzdělávání dětí probíhá také v dalších činnostech a aktivitách, které jsou rozpracovány v plánech vychovatelek a obsahují tyto činností:
pravidelná činnost – je dána týdenní skladbou zaměstnání, kterou si každá vychovatelka vytvoří dle věkového složení a rozvrhu dětí svého oddělení
průběžná činnost – četba, poslechové činnosti, klidové zájmové činnosti, samostatná četba knih a časopisů, relaxace na koberci, rozhovory s dětmi (kompetence č. 1, č. 2, č. 3, č. 4. č. 5, č. 6)

odpočinková činnost – aktivní odpočinek, tělovýchovné a pohybové aktivity, výtvarné a rukodělné činnosti, hudba, zpěv, tanec, dramatická, přírodovědná a vlastivědná činnost (kompetence č. 1, č. 2. č. 3, č. 4, č. 5, č. 6)
příprava na vyučování – samostatná příprava na vyučování dle přání rodičů, didaktické hry (kompetence č. 1)
příležitostné akce – akce nad rámec týdenní skladby – výlety, exkurze, velikonoční a vánoční dílny, soutěže, prázdninové tábory (kompetence č. 1, č. 3, č. 4, č. 5, č. 6)

Evaluační plán

Evaluační práce školní družiny a jejího ŠVP se týkají:
- činností družiny jako specifického školského zařízení
- prací oddělení družiny
- působení vychovatelek na jednotlivé žáky

Vnitřní evaluační procesy probíhají na úrovni:

- individuální – vychovatelka si průběžně hodnotí vlastní práci a snaží se o sebereflexi činností a evaluaci vzdělávacího procesu, která jí umožní i jeho případnou úpravu. Hledá nové metody, které by postupně vedly ke kvalitnějším výsledkům
- vedení školy – výchovnou práci v družině hodnotí vedení školy, které zajišťuje svými vlastními prostředky (pozorováním, hospitacemi, kontrolami, aj.). Sledují, jak jsou naplňovány vytyčené cíle a jak družina plní své celkové poslání.

Hodnocení práce a kontrolní činnost:

- hodnocení vychovatelek probíhá průběžně, závěry budou projednány čtvrtletně na pedagogických radách v návaznosti na písemné podklady
- hodnocení vedení školy formou hospitací (minimálně 2x ročně), průběžné kontroly dle potřeby a aktuálních požadavků
- hospitace na mimořádných akcích (soutěže, akce pro děti, aj.)

Celoroční plán činnosti školní družiny

Podzim (září – listopad)

Odpočinková činnost
- rozhovory vychovatelky s dětmi, společná četba, volné kreslení, stolní společenské hry, práce s dětskými časopisy, poslech pohádek z CD, sledování pohádek z TV, hry se slovy, omalovánky

Rekreační činnost
- vycházky s hrami ve volné přírodě, závodivé hry na hřišti, společný zpěv, pohybové hry se zpěvem, dramatizace pohádek, tělovýchovné cviky

Zájmová činnost
- pracovní – práce se stavebnicemi, navlékání korálků, bramborová tiskátka, výrobky z tykví, šití loutek, výroba loutkového divadla, práce s kaštany a různými plody, práce s přírodním materiálem
- přírodovědná – pozorování rostlin a zvířat, pozorování změn v přírodě, krmení ptáků
- estetická – malování listí, podzimních plodů, obtisky, výroba draků, barvení papírových domečků, podzimní říkadla
- sportovní – vycházky, tělovýchovné chvilky, práce s míčem-koulení, házení

- dopravní – učíme se správně přecházet vozovku, poznáváme dopravní značky, pravidla silničního provozu pro chodce.

Příprava na vyučování

- udržování pořádku ve školní aktovce, ve svých věcech, hry s písmenky, hádanky, křížovky

Zima (prosinec – únor)

Odpočinková činnost

- hry se stavebnicemi, práce s knihou, společná četba a vypravování, stolní hry

Rekreační činnost

- bruslení, klouzání, návštěva kluziště, stavění sněhuláků, soutěže ve stavbách ze sněhu, cvičení v prostorách tělocvičny, tematické vycházky do okolí.

Zájmová činnost

- pracovní – vánoční výzdoba prostor školní družiny a chodeb školy, výroba dárečků, přáníček, čertů, papírových ozdob, papírových rukavic, sněhuláků
- přírodovědná – sledování zvířecích stop ve sněhu, rozlišování jednotlivých druhů, krmítka pro ptáky
- estetická – symboly Vánoc, koledy, Valentinské čarování, návštěva kulturní akce, jak se na takové akci a v takovém prostředí chováme
- sportovní – turistické vycházky, bobování a sáňkování na svazích v okolí školy, druhy sportů
- dopravní – barvy semaforu, vlivy zimního počasí na vozovku a opatrný pohyb na zledovatělé ploše, bezpečné přecházení vozovky

Příprava na vyučování

- péče o knihy a sešity, hry na školu u tabule, procvičování učiva formou hry

Jaro (březen – květen)

Odpočinková činnost

- četba z časopisů a knih, poslech pohádek z CD, sledování pohádek z TV, volná kresba, omalovánky, práce se stavebnicí

Rekreační činnost

- vycházky do jarní přírody, skákání přes gumu, skákání panáka, švihadla, hry s míčem

Zájmová činnost

- pracovní – zdobení velikonočních kraslic, výroba ovečky a berana, výroba dárečků ke Dni matek, malování květin, stromů, jarní přírody
- přírodovědná – vycházky do jarní přírody, sledování stromů a květin, pozorování mláďatek, ochrana přírody, význam léčivých rostlin
- estetická – jarní náměty, kombinace barev, zpěv, ilustrace pohádek
- sportovní-volejbal, kopaná, přehazovaná, vybíjená
- dopravní – přecházení vozovky, křižovatky, při výletě na kole – bezpečná jízda po vozovce

Příprava na vyučování

- drobné domácí úkoly, hry s písmenky, sestavování abecedy, četba pohádek

Léto (červen)

Odpočinková činnost

- četba, vypravování, stolní hry, sledování pohádek z TV, volná kresba, omalovánky

Rekreační činnost

- vycházky do okolí, vycházky do lesa spojené s přírodovědnou hrou, pobyt v přírodě

Zájmová činnost

- pracovní – vystřihovánky, navlékání korálků, lepení krabiček, výroba dárečků pro rodiče

- přírodovědná – sběr rostlin a sušení na výrobu suché vazby, sledování zvířat
- estetická – struktura stromů, koláže z textilu a přírodnin, otisky, dramatizace pohádky nebo příběhu
- sportovní – pobyt na hřišti, závody v běhu, skoku, míčové hry, hry na vycházkách, dětský den

Příprava na vyučování

- doplňovačky, kvízy, hádanky, hry na školu, drobné domácí úkoly

Sebeobslužná činnost (platí pro všechna období)

- návyky osobní hygieny, základy stolování, zdravení, oslovení, poděkování, udržování estetického vzhledu školní družiny